

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ
(12.09.1986 - 02.10.1986)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12ης Σεπτεμβρίου 1986

(ώρα έναρξεως 10.14 π.μ.)

(Αρ. 1)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν εάν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η σημερινή σύνοδος συγκλήθηκε ύστερα από αίτηση της Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού η οποία ζητά, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 74(3) του Συντάγματος, τη σύγκληση έκτακτης συνόδου με τα θέματα τα οποία αναφέρονται στην επιστολή του Δημοκρατικού Συναγερμού και τα οποία έχουν κυκλοφορήσει. Δυνάμει του Κανονισμού 7Α συγκλήθηκε αυτή η Σύνοδος για να αποφασίσει κατά πόσο θέλει να εγκρίνει ή όχι την εγγραφή των προταθέντων προς συζήτηση θεμάτων.

Δίνω το λόγο.....

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού μπούμε στη διαδικασία. Παρόλο που ξεχάσαμε προηγουμένως στη σύσκεψη των Αρχηγών ή εκπροσώπων των Κομμάτων, να αναφέρουμε το θέμα του θανάτου του Παναγιώτη Κανελλόπουλου, θεωρώ ορθό ότι θα πρέπει να το αναφέρω στην έναρξη της σημερινής έκτακτης συνεδρίας της Βουλής. Ο θάνατος του Παναγιώτη Κανελλόπουλου είναι μια μεγάλη εθνική απώλεια που θάταν πραγματικά χρήσιμο ν' απασχολούσε τη Βουλή και να προταθεί μια σχετική διαδικασία για να τιμηθεί η μνήμη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ. Πιστεύω ότι όλοι τρέφουμε μια βαθιά εκτίμηση στην προσωπικότητα του Κανελλόπουλου ο οποίος υπήρξε μια προσωπικότητα που λάμπρυνε

την πολιτική και πολιτιστική ζωή της Ελλάδας. Υπήρξε ένας μεγάλος φίλος της Κύπρου και είμαι βέβαιος ότι η Βουλή θα ήθελε να τιμήσει τη μνήμη του και εισηγούμαι να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Μονόλεπτη σιγή)

Αιωνία του η μνήμη.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού ζήτησε σύμφωνα με το άρθρο 74(3) του Συντάγματος όπως ο Πρόεδρος της Βουλής συγκαλέσει το Σώμα σε έκτακτη σύνοδο για τη συζήτηση των ακόλουθων θεμάτων:

- (α) Η αχαλίνωτη και απροκάλυπτη κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής και η λήψη αναγκαίων μέτρων και αποφάσεων από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για αντιμετώπιση της κατάστασης.
- (β) Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλαιούς κανονισμούς πέραν του βαθμού του ανώτερου υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή και
- (γ) Προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση διευθυντών σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση.

Σύμφωνα με τους κανονισμούς της Βουλής των Αντιπροσώπων (άρθρο 7Α παράγραφος 3) η Βουλή πρέπει πρώτα να αποφασίσει αν θα εγκρίνει την εγγραφή των προτεινόμενων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη προτού διεξαχθεί συζήτηση πάνω σ' αυτά.

Κατά τη συζήτηση που διεξάγεται με θέμα την ανάγκη εγγραφής ή μη εγγραφής ενός προτεινόμενου θέματος τα κοινοβουλευτικά θέσμια επιβάλλουν, σ' εκείνο που ζητά την εγγραφή, να μην εισέρχεται στην ουσία του θέματος, για να μην προκαταλαμβάνει τη συζήτηση, αλλά να περιορίζεται στην αναφορά τόνων στοιχείων όσων είναι αναγκαία για να πείσει τη Βουλή ότι υπάρχει ουσιαστικό θέμα προς συζήτηση και εξέταση ώστε να δικαιολογείται η εγγραφή του στην ημερήσια διάταξη.

Προτίθεμαι σαν εισηγητής των τριών προαναφερθέντων θεμάτων να παραμείνω αυστηρά μέσα στα πλαίσια των κοινοβουλευτικών θεσμών.

Το πρώτο θέμα του οποίου η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού ζητά την εγγραφή είναι: «Η αχαλίνωτη και απροκάλυπτη κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής και η λήψη αναγκαίων μέτρων και αποφάσεων για την παρεμπόδισή της».

Ποια είναι τα στοιχεία τα οποία επιβάλλουν την εγγραφή και στη συνέχεια τη συζήτηση του θέματος από τη Βουλή;

Π ρ ώ τ ο: Από το επίσημο αυτό βήμα της Βουλής στο παρελθόν, όλα τα κόμματα, εξαιρουμένου του κυβερνώντος, κατάγγειλαν την κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής από το ΔΗΚΟ, η οποία όμως συνεχίζεται με εντονότερο βαθμό.

Δ ε ύ τ ε ρ ο: Σε πρόσφατη ανακοίνωσή της, στις 3 Σεπτεμβρίου, 1986, η Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων ζήτησε—και αναγινώσκω το ανακοινωθέν—την «καθιέρωση διαδικασιών που να αποτρέπουν την ανάμιξη της

πολιτικής εξουσίας σε θέματα διορισμών, προαγωγών και μεταθέσεων των δημοσίων υπαλλήλων και να θέτουν τέρμα στην ευνοιοκρατία και ημετεροκρατία». Αυτό ήταν το αίτημα της ΠΑΣΥΔΥ για το θέμα της ευνοιοκρατίας.

Τ ρ ί τ ο: Πρόσφατοι διορισμοί που έγιναν από την Κυβέρνηση και την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας φέρουν την ευδιάκριτη σφραγίδα του ΔΗΚΟ και αποδεικνύουν την αποκάλυπτη και ανερευθρίαστη Δημοποίηση της κρατικής και ημικρατικής μηχανής.

Και τεκμηριώνω την καταγγελία μου με τα ακόλουθα παραδείγματα:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλούσα τα παραδείγματα να παραμείνουν για τη συζήτηση.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι εφόσον τα παραδείγματα δημοσιεύτηκαν στον τύπο, δεν υπάρχει λόγος να παρεμποδιστώ από του να τα αναφέρω.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι εύκολο για τον κ. Κληρίδη να λέγει ότι δεν θα εισέλθει στην ουσία, αλλά θα τεκμηριώσει τις καταγγελίες και τους λόγους για τους οποίους προτίθεται η Κοινοβουλευτική του Ομάδα να εγγράψει το θέμα. Όμως στην πραγματικότητα με τα στοιχεία τα οποία παραθέτει εισέρχεται στην ουσία του θέματος και μάλιστα εισέρχεται κατά τρόπο που θα επηρεασθεί η όλη συζήτηση.

Πιστεύω ότι οι λόγοι τους οποίους έδωσε στην επιστολή του για εγγραφή του θέματος είναι αρκετοί για να αποφασίσει το Σώμα κατά πόσο θα εγγραφεί και συζητηθεί ή όχι.

Πολύ δικολαβικά, κατά τη γνώμη μου, από τη μια λέμε ότι δεν θα εισέλθουμε στην ουσία και από την άλλη δίνουμε στοιχεία και λεπτομέρειες για τεκμηρίωση που είναι μέρος της ουσίας. Πώς διαχωρίζουμε αυτό το θέμα;

Γι' αυτό θα ήθελα να παρακαλέσω, εφόσον δόθηκαν οι λόγοι στην επιστολή του κ. Κληρίδη και έχει ήδη συγκληθεί το Σώμα, όλα αυτά τα στοιχεία να δοθούν στη συζήτηση για να δοθεί η ευκαιρία και στην άλλη πλευρά να παραθέσει τα δικά της στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι της στιγμής δεν παρατήρησα ότι υπήρξε οποιαδήποτε παρέκκλιση από τα καθιερωμένα.

Ναι, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

(α) Ο διορισμός του κ. Κουκκουλαρίδη στη θέση του αναπληρωτή διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού από το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού, χωρίς να προκηρυχθεί η θέση, για να δοθεί η ευκαιρία σε άλλους προσοντούχους να τη διεκδικήσουν και αφού, προηγουμένως, τροποποιήθηκαν τα σχέδια υπηρεσίας, για να μπορεί να διοριστεί ο κ. Κουκκουλαρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρόλο που δεν διαφωνώ με τη συζήτηση, θα παρακαλέσω να παραμείνουμε, κ. Κληρίδη, αν είναι δυνατόν, στην αιτιολόγηση της ανάγκης εγγραφής του θέματος, για να μην μπούμε σε συγκεκριμένα παραδείγματα τα οποία θα αναγκάσουν άλλους ομιλητές να ζητήσουν το λόγο και δεν θα μπορώ να τους τον αρνηθώ φυσικά.

Δεν θέλω να σας διακόψω διότι είναι δικαίωμά σας να μιλήσετε αλλά σε τέτοια περίπτωση βέβαια δεν θα μπορέσω να σταματήσω και άλλους ομιλητές από του να πάρουν το λόγο για να καταθέσουν.....

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν έχω καμιά ένσταση αν άλλοι ομιλητές θέλουν να απαντήσουν στους ισχυρισμούς μου. Εγώ θέλω αυτή η Βουλή να δει το μέγεθος της κομματικοποίησης και την ανάγκη να εγγράψει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, προχωρήστε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

.....Και είμαι ελεύθερος, πιστεύω, να το θέσω όπως εγώ πιστεύω ότι έχω καθήκον να το θέσω.

(β) Ο διορισμός του κ. Χαραλαμπίδη, που ήταν διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, στη θέση του Διευθυντή Ταχυδρομείου έγινε με καθαρά κομματικά κριτήρια για να κενωθεί η θέση του Διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για να δοθεί στον κ. Κουκκουλαρίδη.

(γ) Ο κ. Σοφιανός που διετέλεσε Υπουργός και στη συνέχεια ηγήθηκε κόμματος.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, κ. Κληρίδη, πράγματι μπαίνουμε στην ουσία του θέματος. Με όλο το σεβασμό προς τα θέσμια και προς εσάς πιστεύω ότι αυτά όλα μπορούν να κατατεθούν όταν στην ερχόμενη συνεδρία της Βουλής θα έχετε την ευκαιρία σαν πρώτος ομιλητής να παρουσιάσετε το θέμα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα αναμείνω την ερχόμενη συνεδρία της Βουλής.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, κ. Κληρίδη. Ευχαριστώ πολύ.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

.....οπότε δεν θα υπάρξει αυτό το κώλυμα γιατί έχω σωρεία παραδειγμάτων—δεν θα τα αναφέρω όλα—απλώς σήμερα θα ανέφερα και το όνομα του κ. Κατσελλή.

(Γέλωτες)

Αλλά επιφυλάσσομαι να επανέλθω επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Η Βουλή σαν νομοθέτης θέσπισε το νόμο περί Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και πρόθεσή της ήταν να ανεξαρτητοποιήσει την Επιτροπή αυτή και όχι να αποτελείται από πολιτικοποιημένα ή κομματικά πρόσωπα.

Κύριε, Πρόεδρε, 'Εντιμοί κύριοι συνάδελφοι,

Παρέθεσα αρκετά γενικά στοιχεία από τα οποία η Βουλή μπορεί εύκολα να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει θέμα για εγγραφή. Και πιστεύω ακράδαντα ότι κατά τη συζήτηση αυτού του θέματος, όταν θα αναφέρω συγκεκριμένα παραδείγματα προσλήψεων, μεταθέσεων και προαγωγών δημόσιων υπαλλήλων, καθώς και εκπαιδευτικών, αστυνομικών και ημικρατικών υπαλλήλων, η Βουλή θα πεισθεί ότι επιβάλλεται η θέσπιση νομοθετικών μέτρων που θα αποτρέπουν τις απαράδεκτες κυβερνητικές ενέργειες της κομματικοποίησης της κρατικής και ημικρατικής μηχανής, για να δημιουργηθούν συνθήκες προσλήψεων, μεταθέσεων και προαγωγών με βάση αξιολογικά κριτήρια, προς όφελος της δημόσιας και εκπαιδευτικής υπηρεσίας, των σωμάτων ασφαλείας και των ημικρατικών οργανισμών. Αλλά και για να μπορούν οι δημόσιοι λειτουργοί να εκτελούν τα καθήκοντά τους με τη δέουσα αντικειμενικότητα και μακριά από πιέσεις, και επίσης για να αισθάνονται ελεύθεροι άνθρωποι να εκλέγουν το κόμμα της αρεσκείας τους και όχι να φοβούνται για λόγους μη προαγωγής ή μη πρόσληψης, να εκφράζονται ελεύθερα ως προς το πού ανήκουν.

Όσον αφορά τα άλλα δυο θέματα που η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού προτείνει για εγγραφή, δηλαδή το θέμα των επικείμενων προαγωγών στην αστυνομία με βάση τους παλιούς κανονισμούς, πέραν του βαθμού του ανώτερου υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε στη Βουλή, και το θέμα των προαγωγών, από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, διευθυντών σχολών Μέσης Παιδείας πέραν του αριθμού που η Κυβέρνηση υποσχέθηκε στη Βουλή, δηλώνω ότι: Αν η Κυβέρνηση μετά την εγγραφή των δυο αυτών θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και προτού συζητηθούν διαβεβαιώσει τη Βουλή, διά των αρμόδιων Υπουργών, ότι δεν υπάρχει πρόθεση αθέτησης των υποσχέσεων που δόθηκαν, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν θα επιμείνει στη συζήτηση αυτών των δυο θεμάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, λυπούμαι πραγματικά γιατί ο Αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού, καίτοι τόνισε με πολύ έντονο τρόπο στην αρχή της ομιλίας του ότι δεν ήταν πρόθεσή του σύμφωνα με τα κοινοβουλευτικά θέσμια να εισέλθει στην ουσία, τίποτε άλλο δεν έπραξε από του να εισέλθει στην ουσία και με λεπτομέρειες και με ονόματα, και μάλιστα με ονόματα τα οποία ανέφερε για να μην παραλείψει να τα αναφέρει.

Πιστεύω ότι, τουλάχιστο δεν θα έπρεπε να αναφέρει πως τηρεί τα κοινοβουλευτικά θέσμια και ότι δεν είναι τέτοια η πρόθεσή του και μετά από δυο δευτερόλεπτα να εισέλθει στην ουσία.

Οπωσδήποτε όμως εμείς δεν πρόκειται να εισέλθουμε στην ουσία του θέματος απλώς θέλουμε να τονίσουμε ότι διαφωνούμε πλήρως με την εγγραφή του θέματος και με το περιεχόμενο, αλλά και με τα διάφορα επίθετα τα οποία χαρακτηρίζουν το θέμα.

Εάν υπήρξε κομματικοποίηση της Δημόσιας Υπηρεσίας αυτή υπήρξε κατά την εποχή που προήδρευε ο κ. Κληρίδης και η κομματικοποίηση η οποία υπήρξε

τότε ήταν τέτοιας εκτάσεως που δεν έχει αλλάξει ακόμα στη Δημόσια Υπηρεσία. Όμως αυτά θα συζητηθούν όταν θα έλθει η ώρα τους και όταν θα εισέλθουμε στην ουσία.

Ταυτόχρονα θα ήθελα να τονίσω από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος ότι καμιά υπόσχεση δεν δόθηκε από την Κυβέρνηση την οποία θα αθετήσει. Υποσχέσεις που δόθηκαν, αλλά σαφείς υποσχέσεις που δεν υπάρχει αμφιβολία ότι δόθηκαν, θα τηρηθούν. Όμως αντιλαμβάνομαι το νόημα από τα όσα είπε ο κ. Κληρίδης είναι ότι αποδίδονται στον Υπουργό Εσωτερικών υποσχέσεις που δεν έχουν δοθεί.

Εκείνο το οποίο θα θέλαμε να τονίσουμε από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος είναι ότι είμαστε εναντίον πράγματι οποιασδήποτε κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής και πρώτοι εμείς οι ίδιοι θέλουμε να υποστηρίξουμε κάθε αρχή αξιοκρατίας. Όμως είμαστε εναντίον της εγγραφής του θέματος και για τα χρονικά πλαίσια τα οποία τέθηκαν. Μπορούσε αυτό το θέμα να τεθεί και θα μπορούσε να συζητηθεί κατά την κανονική έναρξη των εργασιών του Σώματος, στις 2 Οκτωβρίου, εμείς πιστεύουμε ότι ουδείς λόγος συντρέχει για να εγγραφεί τέτοιο θέμα σ' αυτό το στάδιο. Ταυτόχρονα είμαστε εναντίον του τρόπου που διατυπώνεται το θέμα αυτό και των επιθέτων που το χαρακτηρίζουν, που πιστεύουμε ότι είναι πολύ προσβλητικά για την Κυβέρνηση.

Γι' αυτό το λόγο θα καταψηφίσουμε την εγγραφή του θέματος κάτω από τις συνθήκες που ο κ. Κληρίδης θέλει να το εγγράψει και θέλει να το χαρακτηρίσει. Πιστεύουμε ότι οι πραγματικοί λόγοι και τα κίνητρα που βρίσκονται πίσω από την εγγραφή αυτού του θέματος δεν έχουν καμιά σχέση με την ουσία, αλλά είναι κίνητρα προεκλογικής φύσεως ενόψει των επερχόμενων προεδρικών εκλογών. Πολύ νωρίς ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποφάσισε να κάμει έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας για τις προεδρικές εκλογές και γι' αυτό το λόγο έκρινε σκόπιμο να εγγράψει αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω, δεδομένου ότι εξεφράστηκαν απόψεις και λίγο μάλιστα εκτός της τυπικής διαδικασίας, αν είναι δυνατόν να διακόψουμε και να ρωτήσουμε τη Βουλή κατά πόσο θάθελε....

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς αντιλαμβάνομαι τη στενοχώρια του συναδέλφου και γιατί δεν θέλει να εγγραφεί τέτοιο θέμα. Δεν θα εισέλθω σ' αυτό το θέμα σήμερα. Θα απαντήσω μόνο σε δυο σημεία:

Πρώτο, κατά πόσο κατά την περίοδο που ήμουν Πρόεδρος έγινε κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. Νομίζω με συγχύζει ο κ. Γαλανός με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, διότι εγώ δεν υπήρξα Πρόεδρος.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Προεδρεύων.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Υπήρξα Προεδρεύων για τέσσερις μήνες, τους χειρότερους μήνες της Κυπριακής ιστορίας και ουδείς δημόσιος υπάλληλος προήχθη ή προσελήφθη.

Το δεύτερο θέμα είναι η ανακρίβεια που χαρακτηρίζει τον κ. Γαλανό. Θα επικαλεστώ μαρτυρία συναδέλφου από άλλο Κόμμα ότι εδόθη υπόσχεση—διαβεβαίωση του Υπουργού Εσωτερικών—και βλέπω τον ευπαιδευτό μου συνάδελφο κ. Ευσταθίου απέναντι, ο οποίος στη συνεδρία της Βουλής στις 5 Ιουνίου 1986 και στην παρουσία του κ. Γαλανού, και δεν διεψεύσθη, είπε τα εξής: Διαβάζω από τα πρακτικά της 5ης Ιουνίου 1986.

«Δεχόμενοι τη διαβεβαίωση πράγματι του Υπουργού των Εσωτερικών ότι οι παρόντες Κανονισμοί θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τις προαγωγές των 31 υπαστυνόμων και ότι θα μας δοθούν εν τω μεταξύ σύγχρονοι Κανονισμοί...».

Ο κ. Ευσταθίου είναι παρών είναι και Μέλος της Επιτροπής Εσωτερικών στην οποία εδόθη η διαβεβαίωση του Υπουργού Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι δεν πρέπει να μπορούμε τώρα στη συζήτηση κατά πόσο δόθηκαν ή ποιες διαβεβαιώσεις δόθηκαν ή όχι, γιατί τότε ουσιαστικά θα ανοίξουμε τη συζήτηση. Βέβαια είναι μέσα στα δικαιώματα της Βουλής αν θέλει να συζητήσει το θέμα σήμερα, διότι σύμφωνα με τον Κανονισμό ο οποίος λέγει:

«Ευθύς ως η Βουλή συνέλθει κατά την υπό του Προέδρου ορισθείσαν ημέραν και ώραν αποφασίζει επί του προτεινομένου προς συζήτηση θέματος. Εις ην περίπτωσιν η Βουλή ήθελε εγκρίνει την εγγραφή του προταθέντος προς συζήτηση θέματος, η συζήτησις αυτού δύναται να γίνη αμέσως ή σε ετέραν συνεδρίασιν ως ήθελεν αποφασισθή υπό της Βουλής».

Γι' αυτό θα ρωτήσω τη Βουλή αν θέλει πρώτα να εγγράψει το θέμα και αν αποφασίσει να το εγγράψει, τότε θέλει να το συζητήσει.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν πρόκειται να υπεισέλθω στην ουσία του θέματος διότι αυτό θα γίνει όταν θα αρχίσει η συζήτησή του.

Από ό,τι θυμούμαι μέχρι σήμερα αυτή η Βουλή δεν έχει απορρίψει την εγγραφή προς συζήτηση οποιουδήποτε θέματος. Αυτό σημαίνει ότι και αν ακόμα διαφωνούμε με οτιδήποτε που μπορεί να περιέχεται στο υπό εγγραφή θέμα—και αυτό θα το εξηγήσουμε όταν θα συζητούμε το θέμα—θα συμφωνήσουμε ότι το θέμα πρέπει να εγγραφεί.

Εμείς θα προτιμούσαμε το θέμα να εγγραφεί κάτω από ένα γενικό τίτλο: «Οι δυσμενείς διακρίσεις στον κρατικό μηχανισμό, την αστυνομία, την εκπαιδευτική υπηρεσία και τους ημικρατικούς οργανισμούς» διότι για να ακριβολογούμε υπάρχουν δυσμενείς διακρίσεις κυρίως σε βάρος του κόμματός μας—αυτό θα το αποδείξουμε όταν θα συζητήσουμε το θέμα—σε όλους αυτούς τους Οργανισμούς. Και εμείς θα προτιμούσαμε να εγγραφεί κάτω από αυτό το γενικό τίτλο.

Όπως είπα δεν πρόκειται να υπεισέλθω στην ουσία του θέματος, όμως επιφυλάσσομαι να αναπτύξω τις απόψεις της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας και να αποδείξουμε με στοιχεία ότι πράγματι από της εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας υπάρχουν και συνεχίζονται δυσμενείς διακρίσεις και αυτές είναι σε βάρος του δικού μας κόμματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει υπέρ της έκτακτης συνόδου της Βουλής για τη συζήτηση του θέματος.

Στην αντίληψή μας το όλο θέμα παίρνει τη διάσταση ότι περίπου αρχίζει και τις κανονικές της λειτουργίες η Βουλή, διότι όσο και νάναι θα πάρει αρκετό χρονικό διάστημα η συζήτηση του θέματος αυτού που θα κυριαρχήσει σε όλη τη διάρκεια του Σεπτέμβρη. Έτσι θα δοθεί η ευκαιρία σε όλους να εκφράσουμε απόψεις πάνω σ' αυτό το πολύ σοβαρό θέμα που απασχολεί τον Κυπριακό λαό. Η έννοια του Κράτους, του κρατικού μηχανισμού, η αποδοτική του λειτουργία που συνδέεται με τη λειτουργία των θεσμών, και που ακόμα συνδέεται και με ένα πρόσθετο θέμα, τις αξίες που θα πρέπει να κυριαρχούν στην κοινωνία μας όταν βρίσκεται κάτω από κατοχικές συνθήκες και όταν αντιμετωπίζει τον κίνδυνο του ολικού αφανισμού, η έννοια της ενότητας που βρίσκεται μέσα στα πλαίσια μίας δίκαιης κοινωνίας, θα είναι θέματα που είμαι βέβαιος ότι θα έλθουν στην επιφάνεια όταν θα συζητηθούν τα προς εγγραφή θέματα.

Δεν θα υπεισέλθουμε ούτε εμείς στην ουσία του θέματος σήμερα. Θα περιμένουμε ν' ακούσουμε τις απόψεις που θα λεχθούν για να μπορέσουμε να συζητήσουμε πάνω σε συγκεκριμένα θέματα σε ό,τι αφορά τις δικές μας προτάσεις και σε ό,τι αφορά θέματα που θα τεθούν από πλευράς άλλων συναδέλφων. Γι' αυτό το λόγο θα αναμένουμε την προσεχή συνεδρίαση της Βουλής για ν' ακούσουμε τι θα λεχθεί για να προσθέσουμε και τη δική μας συμμετοχή.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια τροπολογία από το ΑΚΕΛ στον τίτλο εγγραφής του θέματος που είναι: «Η κομματικοποίηση.....» δεν ξέρω αν αντιλήφθηκα σωστά.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

«Οι δυσμενείς διακρίσεις.....»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Όχι «η κομματικοποίηση». «Οι δυσμενείς διακρίσεις στην Κρατική Υπηρεσία, την Αστυνομία, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κ. Γαλανέ, δεν θα σας επιτρέψω να μπειτε ξανά στην ουσία· έκανα παρεκκλίσεις προς όλες τις πλευρές αλλά.....

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, είναι θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Πράγματι κι' εμείς βλέπουμε ότι υπάρχουν δυο προτάσεις και θα εισηγούμαστε να γίνει πάνω και στις δυο. Εισηγούμαι να τεθεί σε ψηφοφορία πρώτα η τροπολογία πριν γίνει ψηφοφορία πάνω στην αρχική πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αυτό θα γίνει. Πάντοτε η τροπολογία τίθεται σε ψηφοφορία πρώτα, γι' αυτό θα θέσω την πρόταση του ΑΚΕΛ . . .

Ναι, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση του ΑΚΕΛ καλύπτει μόνο δύο σκέλη. Δεν καλύπτει το σκέλος των υποσχέσεων. Επομένως, αν η τροπολογία είναι επί του πρώτου θέματος, δεν έχω καμιά ένσταση, γιατί έχω την ελευθερία να αναπτύξω ποιος κάμνει την κομματικοποίηση και ποιος δεν την κάμνει. Άρα δεν χρειάζεται ψηφοφορία. Δέχομαι την εισήγηση του ΑΚΕΛ όπως προτείνεται. Αλλά τα δυο άλλα θέματα δεν συμπεριλαμβάνονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, για το πρώτο θέμα φαίνεται ότι υπάρχει ομοφωνία, ότι δηλαδή θα γίνει αποδεκτή η τροπολογία του ΑΚΕΛ που είναι: «Οι δυσμενείς διακρίσεις στους διορισμούς στην Κρατική Υπηρεσία, την Αστυνομία, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς». Θα το βάλω σε ψηφοφορία.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της προτάσεως;

Θα έλθω μετά στα δυο άλλα θέματα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι οι διορισμοί, οι προαγωγές και μεταθέσεις· όχι μόνο οι διορισμοί. Δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Και καλύπτει την Εκπαιδευτική Υπηρεσία, τη Δημόσια Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

31.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία γίνεται αποδεκτή και επομένως η ημερήσια διάταξη θα καθοριστεί με βάση αυτή την τροπολογία.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Κληρίδης πιστεύει ότι δεν καλύπτονται τα άλλα δυο θέματα. Επομένως, θα ρωτήσω κατά πόσο η Βουλή θα ήθελε να διατηρήσει τα δυο άλλα θέματα, δηλαδή: «Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλιούς Κανονισμούς, πέραν του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή», και «Οι προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση Διευθυντών Σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση».

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της διατήρησης αυτών των δυο θεμάτων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

31.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

16 κατά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως εγγράφονται και αυτά τα θέματα στην ημερήσια διάταξη.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να δικαιολογήσω την ψήφο μας.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, καταψηφίζοντας την εγγραφή των προαναφερθέντων θεμάτων, δεν σημαίνει ότι υποστηρίζει κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. Τουναντίον, είμαστε εναντίον οποιασδήποτε κομματικοποίησης και είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε με όλα τα Κόμματα για να υπάρξουν πραγματικά δημοκρατικές διαδικασίες αξιοκρατίας. Είναι μια υπόσχεση την οποία δίδουμε σαν Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος.

Εκείνο που διαφανούμε είναι οι λόγοι και τα χρονικά πλαίσια που ο Δημοκρατικός Συναγερμός έθεσε σχετικά με αυτό το θέμα. Άλλως δεν είμαστε αντίθετοι με καμιά πλευρά στο να εφαρμοστούν πραγματικά δημοκρατικά κριτήρια αξιοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν νομίζω ότι θα πρέπει να συνεχίσουμε τη συζήτηση. Τα θέματα έχουν εγγραφεί. Τώρα αυτό που απομένει είναι να καθορίσουμε την ημερομηνία της συζήτησης αυτών των θεμάτων.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα, επειδή την προσεχή Πέμπτη το απόγευμα αναχωρώ για το εξωτερικό και θα ήθελα σαν εισηγητής του θέματος ν' ανοίξω το θέμα, εάν είναι δυνατόν, αντί η Βουλή να συνεδριάσει την Πέμπτη το απόγευμα, να συνεδριάσει την Πέμπτη το πρωί για να κάνω την εισαγωγική μου ομιλία και να συνεχιστεί φυσικά η συζήτηση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι είναι δικαιολογημένη η απαίτηση του εισηγητή, εφόσον γνωρίζουμε από τη σύσκεψη που έχει γίνει ότι αναχωρεί στο εξωτερικό για

πολιτικούς λόγους, να γίνει η συνεδρία της Βουλής την Πέμπτη το πρωί.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, επ' αυτού του θέματος θα συμφωνήσουμε με τον κ. Κληρίδη, αλλά στο μεταξύ θα θέλαμε να παρακαλέσουμε, επειδή ορισμένα θέματα τα οποία αναφέρθηκαν. . . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα, πρώτα να καθορίσουμε το θέμα της ημερομηνίας. Αντιλαμβάνομαι ότι θέλετε να εγείρετε άλλο θέμα που δεν σχετίζεται με την ημερομηνία.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, νομίζω ότι δεν υπάρχει διαφωνία στο θέμα της ημερομηνίας. Δεχόμαστε την εισήγηση του κ. Κληρίδη. Ήθελα απλώς να αναφερθώ στο θέμα των Επιτροπών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα οριστεί η συνεδρία της Βουλής την ερχόμενη Πέμπτη, στις 10 το πρωί.

Και τώρα έχει το λόγο ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επειδή ο κ. Κληρίδης έχει αναφερθεί σε θέματα που άπτονται διάφορων Υπουργείων, όπως είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Παιδείας κλπ., πιστεύω ότι στο μεταξύ, ενώ γίνεται η συζήτηση — και θέλω να το θέσω καθαρά ότι δεν είναι πρόθεσή μας να αναβληθεί η συζήτηση — να συνέλθουν οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές για να πάρουν όλα τα στοιχεία και λεπτομέρειες από τους αρμόδιους Υπουργούς ώστε οι διάφορες πλευρές της Βουλής να είναι καλά κατατοπισμένες και οπωσδήποτε αν υπάρχουν ορισμένες διαφορετικές ερμηνείες από υποσχέσεις Υπουργών, όπως λέχθηκε να ξεκαθαρίσει το όλο θέμα.

Πιστεύω ότι αν πράγματι πρόθεσή μας είναι να συζητήσουμε διαδικασίες που να διασφαλίζουν την αξιοκρατία, θα ήταν χρήσιμο να συνέρχονται ταυτόχρονα οι αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένου ότι δεν πρόκειται περί παραπομπής προς τις Επιτροπές, δηλαδή το θέμα βρίσκεται ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος και θα συζητηθεί σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις συνεδρίες της ολομέλειας του Σώματος, δηλαδή ο εισηγητής θα εισάξει το θέμα την προσεχή Πέμπτη και θα συνεχιστεί η συζήτηση σε ημερομηνία που θα καθοριστεί για τους υπόλοιπους ομιλητές —εκτός εάν κάποιος θέλει να μιλήσει ακόμα και την ημέρα κατά την οποία ο εισηγητής θα εισάξει το θέμα — είναι δικαίωμα των Επιτροπών στο μεταξύ να κάμουν οποιαδήποτε προεργασία, αλλά αυτό δεν σχετίζεται με την κανονική συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής, όπως ήδη ελέχθη, ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, στις 10 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

- (α) Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην Κρατική Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

(β) Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλιούς Κανονισμούς, πέραν του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή.

(γ) Προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση Διευθυντών Σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 10.45 π.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γαλανός Αλέξης	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργιάδης Δήμος	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητριάδης Ανδρέας	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Πάυλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαρές Αυγερινός
Ηλιάδης Δημήτρης	Παρισινός Ανδρέας
Θεοδούλου Μιχαήλ	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιωαννίδης Ιωάννης	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Σολωμής Χρίστος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Στυλιανού Πέτρος
Κληρίδης Γλαύκος	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κληρίδης Φοίβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κόλοκος Πολύβιος	Φάντης Ανδρέας
Κωνσταντίνου Ντίνος	Φλουρέντζου Νίκος
Λαδάς Γεώργιος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λυσσαρίδης Βάσος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μάτσης Ιωάννης	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάλης	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του Έλληνα πολιτικού Π. Κανελλοπούλου.
2. Συζήτηση (Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Ε. Παπαϊωάννου και Τ. Χατζηδημητρίου) αναφορικά με την εγγραφή για συζήτηση στη Βουλή των πιο κάτω θεμάτων:—
  - (α) Η αχαλίνωτη και απροκάλυπτη κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής και η λήψη αναγκαίων μέτρων και αποφάσεων από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για αντιμετώπιση της κατάστασης.

- (β) Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλαιούς κανονισμούς πέραν του βαθμού του ανώτερου υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή και
- (γ) Προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση διευθυντών σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση.

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 18ης Σεπτεμβρίου 1986

(Ώρα ενάρξεως 10.10 π.μ.)

(Αρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν εάν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το μοναδικό θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι το θέμα που έχει εγγραφεί με εισήγηση του Δημοκρατικού Συναγερμού και με εισηγητή τον Πρόεδρό του:

«Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην Κρατική Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς, οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλιούς Κανονισμούς, πέραν του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή, και οι προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση Διευθυντών Σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τον εισηγητή του θέματος κ. Κληρίδη να εισάξει το θέμα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. την περασμένη Πέμπτη καταψήφισε την εγγραφή του θέματος όπως τούτο τελικά διαμορφώθηκε, δηλαδή, «Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στη Δημόσια Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς».

Καταψηφίζοντας την εγγραφή του θέματος, όπως και την εγγραφή των δυο άλλων θεμάτων που βρίσκονται σήμερα στην ημερήσια διάταξη, το ΔΗ.ΚΟ.

παραβίασε μια παράδοση που η Κυπριακή Βουλή δημοκρατικά δημιούργησε από την ίδρυσή της, δηλαδή, να δέχεται την εγγραφή προτεινόμενων θεμάτων ανεξάρτητα αν συμφωνεί ή διαφωνεί με αυτά. Και τούτο για να δίδεται η ευκαιρία να εξετάζονται όλες οι πτυχές του δημόσιου βίου στα πλαίσια ενός υπρεπούς και πολιτισμένου διαλόγου, τόσο για να ασκείται ο αρμόζων έλεγχος από τη Βουλή όσο και για να ενημερώνεται ο λαός.

Θα ανέμενε κανείς ότι η παραβίαση μιας τόσο ορθής δημοκρατικής αρχής θα ασιζόταν πάνω σε κάποια πολύ σοβαρή αιτία. Ο Κοινοβουλευτικός όμως εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. μας είπε πως το κόμμα του θα καταψηφίσει την εγγραφή του θέματος, γιατί η σύγκληση έκτακτης συνόδου ήταν αχρηλάστη και η υζήτηση του θέματος ήταν ενέργεια του Δημοκρατικού Συναγερμού που ποσοκούσε στο να αποφέρει στο κόμμα του Δημοκρατικού Συναγερμού οφέλη νόψει των Προεδρικών εκλογών του 1988!

Με άλλα λόγια, το ΔΗ.ΚΟ. αρνείται ότι δεν εφαρμόζονται αξιολατικά αλλά οματικά κριτήρια στα θέματα προσλήψεων, προαγωγών και μεταθέσεων και ισχυρίζεται ότι η όλη υπόθεση αποτελεί πολιτική σκευωρία του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Όμως ο Δημοκρατικός Συναγερμός ζήτησε τη σύγκληση έκτακτης συνόδου της Βουλής στις 5 Σεπτεμβρίου του 1986, μετά που η ΠΑΣΥΔΥ υπέβαλε υπεριστατωμένο έγγραφο προς την Κυβέρνηση και τη Βουλή που περιείχε υγκεκριμένες και ουσιαστικές εισηγήσεις και αναγιγνώσκω επί λέξει το νακοινωθέν:

«Για την καθιέρωση διαδικασιών που να αποτρέπουν την ανάμιξη της ολιτικής εξουσίας σε θέματα διορισμών, προαγωγών και μεταθέσεων των δημοσίων υπαλλήλων και να θέτουν τέρμα στην ευνοιοκρατία και ημετεροκρατία μββάλλοντας έτσι με τον πιο έμπρακτο τρόπο στην αντιμετώπιση της παράδεκτης κατάστασης.»

Δεν είναι λόγια του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά δηλώσεις της τεύθυνης Οργάνωσης των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Σε ποια ευνοιοκρατία και ημετεροκρατία αναφερόταν η ΠΑΣΥΔΥ; Σε ποια ανάμιξη της πολιτικής εξουσίας στα θέματα προβιβασμών, μεταθέσεων και προσλήψεων αναφερόταν η ΠΑΣΥΔΥ; Σε ποια απαράδεκτη κατάσταση στη ημόσια Υπηρεσία αναφερόταν η ΠΑΣΥΔΥ;

Ισχυρίζεται ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. ότι η οργάνωση των δημοσίων υπαλλήλων ετοιμάζεται και αυτή για προεκλογική εκστρατεία και τιδιώκει να κερδίσει κομματικά οφέλη;

Εφόσο μια τόσο σοβαρή οργάνωση, όπως είναι η ΠΑΣΥΔΥ (η οποία δεν μματίζεται και η οποία γνωρίζει καλύτερα την κατάσταση μέσα στη ημόσια υπηρεσία, τα θέματα προαγωγών, προσλήψεων και μεταθέσεων) απευθύνηκε προς τη Βουλή και ζήτησε τη βοήθειά της δεν θα έπρεπε η κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. να ζητήσει η ίδια την εγγραφή και συζήτηση του θέματος ή, υλάχιστο, να υποστηρίξει την εγγραφή;

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας από το βήμα της Βουλής τον Οκτώβριο του 1983 πάνω στο θέμα της κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής κατόπιν και πάλι καταγγελιών της

ΠΑΣΥΔΥ για ευνοιοκρατία και ημετεροκρατία τόνισα τα ακόλουθα:—

«Είναι προφανές ότι η συνεχιζόμενη συστηματική κόμματικοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας αποτελεί προγραμματισμένο στόχο των κυβερνώντων. Οι κυβερνώντες προσδοκούν ότι ο στόχος αυτός, προωθούμενος, τους προσκομίζει βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, πολιτικά οφέλη».

Και συνέχισα ως εξής:

«Αλλά στο μεταξύ οι κυβερνώντες συνεχίζουν ένα φθοροποιό και εκθεμελιωτικό έργο με τη συστηματική κομματικοποίηση της Δημόσιας Υπηρεσίας σε στιγμές εθνικής κρίσης και εθνικών κινδύνων, που απαιτούν εξύψωση και εδραίωση των ηθικών αξιών. Και οι επιπτώσεις είναι δυσμενέστερες σ' όλους σχεδόν τους τομείς της δημόσιας ζωής. Ο κομματικός παρεμβατισμός και η κομματικοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας υποβιβάζουν το επίπεδο και μειώνουν την αποδοτικότητα της, με σοβαρό αντίκτυπο στην ποιότητα των προσφερόμενων προς το λαό υπηρεσιών. Επιβαρύνουν με αχρείαστες δαπάνες τον κρατικό προϋπολογισμό με όλες τις συνεπακόλουθες συνέπειες στο βιοτικό επίπεδο του λαού και στη δεινά δοκιμαζόμενη κυπριακή οικονομία. Δημιουργούν κοινωνικά προβλήματα και καταπατούν τα ανθρώπινα δικαιώματα.»

Οι ευνοιοκρατικές, με βάση κομματικά κριτήρια, προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις δημόσιων υπαλλήλων, καθηγητών, δασκάλων, αστυνομικών και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών είναι πλέον σύνηθες φαινόμενο. Προάγονται εκείνοι οι οποίοι είτε πρόσκεινται είτε υποχρεούνται να δηλώσουν ότι πρόσκεινται προς το κυβερνών κόμμα και όχι εκείνοι οι οποίοι έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και υπηρεσία.»

Αυτά είχα τονίσει τότε.

Το θέμα που συζητά η Βουλή σήμερα είναι σοβαρότατο και τεραστίων διαστάσεων διότι αφορά βασικά ανθρώπινα δικαιώματα. Γιατί η ευνοιοκρατία και η ημετεροκρατία παραβιάζουν κατάφωρα το άρθρο 28(2) του Συντάγματος που απαγορεύει τη δυσμενή διάκριση έναντι ατόμων λόγω των πολιτικών τους φρονημάτων και πεποιθήσεων.

Γι' αυτό το λόγο καθώς και για το λόγο ότι πρόσφατα υποβλήθηκε η καταγγελία της ΠΑΣΥΔΥ, την οποία ανέφερα προηγουμένως, ενώ ταυτόχρονα, έγιναν νέοι διορισμοί που φέρουν ευδιάκριτη τη σφραγίδα της ανάμιξης της πολιτικής εξουσίας, της ευνοιοκρατίας και της ημετεροκρατίας, θα ήταν ανεπίτρεπτη οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση στην παρέμβαση της Βουλής για την προστασία των παραβιαζόμενων βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ΠΑΣΥΔΥ έπραξε το καθήκον της γιατί προέβη στις διαπιστώσεις και εισηγήθηκε μέτρα για την αντιμετώπιση της απαράδεκτης κατάστασης, όπως τη χαρακτηρίζει, στη δημόσια υπηρεσία και ζήτησε από την Κυβέρνηση και τη Βουλή να μελετήσουν τις εισηγήσεις και να λάβουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

Θα πρέπει και η Βουλή να πράξει το καθήκον της. -

Είναι γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, που ο Δημοκρατικός Συναγερμός ζήτησε τη σύγκληση της έκτακτης συνόδου της Βουλής.

Το πρόβλημα που πρέπει να μας απασχολήσει δεν είναι μόνο το γεγονός ότι η ευνοιοκρατία και ημετεροκρατία πλήττουν την αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Υπηρεσίας, της Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, των Σωματίων Ασφαλείας και των Ημικρατικών Οργανισμών, δημιουργώντας ταυτόχρονα υπεράριθμες θέσεις που επιβαρύνουν το φορολογούμενο λαό.

Το πρόβλημα συνίσταται ταυτόχρονα και στο γεγονός ότι η ευνοιοκρατία και η ημετεροκρατία θίγουν την αξιοπρέπεια του ατόμου και περιορίζουν την πολιτική του ελευθερία.

Εξετάζουμε, λοιπόν, ένα πολύπλευρο θέμα που η κάθε πτυχή του είναι ουσιαστικής σημασίας και για την αποδοτικότητα της κρατικής και ημικρατικής μηχανής και για τις χιλιάδες των υπαλλήλων που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σ' αυτές.

Το ότι το Σύνταγμα δεν επιτρέπει την ανάμιξη της πολιτικής εξουσίας στην επάνδρωση των Δημόσιων Υπηρεσιών αναφέρεται σε απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατά την ακύρωση, σαν αντισυνταγματικής, της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου να διορίσει τον κ. Χριστόδουλο Νικολαΐδη στη θέση Λειτουργού Εγγραφής στη μόνιμη υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Παραθέτω επί λέξει το ακόλουθο απόσπασμα από την Απόφαση του Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου κου Πιχί.

«Ο διαχωρισμός της πολιτικής εξουσίας από τη Δημόσια Υπηρεσία είναι συνταγματικά κατοχυρωμένος και βασίζεται στην αντίληψη ότι η Δημόσια Υπηρεσία, ανεπηρέαστη από επιρροές της πολιτικής εξουσίας, μπορεί να επιτελέσει καλύτερα την αποστολή της.

Οι Δημόσιοι Υπάλληλοι οφείλουν αφοσίωση στην πολιτεία και τους δημοκρατικούς θεσμούς της. Κατοχυρώνοντας τη Συνταγματική τάξη σ' αυτό τον τομέα, οι Δημόσιοι Λειτουργοί τάσσονται στην υπηρεσία του Κράτους Δικαίου. Αυτή η θέση πραγμάτων που είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη, θα υπονομεύετο αν θεσμοποιείτο η ανάμιξη της πολιτικής εξουσίας στην επιλογή των Δημοσίων Υπαλλήλων, με πρόδηλο τον κίνδυνο να καταστεί η Δημόσια Υπηρεσία υποτελής στην εκάστοτε πολιτική εξουσία και υποκείμενη σε πολιτική εύνοια.»

Αυτά λοιπόν ανέφερε η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Δεν νομίζω ότι χρειάζεται τεράστια προσπάθεια εκ μέρους μου για ν' αποδείξω αυτό που ξέρουν όλοι, δηλαδή ότι η Εκτελεστική Εξουσία αναμιγνύεται και μάλιστα σκανδαλωδώς στην επάνδρωση της Δημόσιας Υπηρεσίας, στις προαγωγές και στις μεταθέσεις.

Η κομματικοποίηση της Δημόσιας Υπηρεσίας με τη μέθοδο της ανάμιξης της Εκτελεστικής Εξουσίας και της επιβολής ευνοιοκρατίας και ημετεροκρατίας είναι τεράστιο θέμα που δεν είναι δυνατό να καλυφθεί σε μια μόνο ομιλία. Γι' αυτό θα περιοριστώ σε μερικά παραδείγματα και σε διαπιστώσεις του απαράδεκτου αυτού φαινομένου που έχει εξελιχθεί σε σοβαρότατο ηθικό και κοινωνικό πρόβλημα, ενώ άλλοι ομιλητές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού θα αναφερθούν αναλυτικότερα σ' όλους τους τομείς των Δημόσιων Υπηρεσιών.

Δεν νομίζω ότι υπάρχει συνάδελφος, εκτός από τους συναδέλφους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ., ο οποίος θα τολμήσει να ισχυρισθεί από το σοβαρό αυτό βήμα πως η πολιτική εξουσία, δηλαδή η Κυβέρνηση Κυπριανού, δεν αναμιγνύεται απαράδεκτα στην επάνδρωση της Δημόσιας Υπηρεσίας. Θα αναφέρω μόνο ορισμένα παραδείγματα.

Παράδειγμα 1ο:

Η ΠΑΣΥΔΥ κατάγγειλε την παράνομη παύση από το Υπουργικό Συμβούλιο δύο Γενικών Διευθυντών. Και η καταγγελία δικαιώθηκε γιατί το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε την παύση των δύο Γενικών Διευθυντών. Παρέμβαση της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Παράδειγμα 2ο:

Η ΠΑΣΥΔΥ έφερε σε φως πως το 1982 η πολιτική εξουσία παρενέβη στους διορισμούς Γενικών Διευθυντών.

Παράδειγμα 3ο:

Η ΠΑΣΥΔΥ πρόσφατα διαμαρτυρήθηκε με υπόμνημά της προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και δημόσια κατάγγειλε την εσπευσμένη ευνοιοκρατική ενέργεια της Επιτροπής αυτής να διορίσει σε ανύπαρκτες θέσεις Πρεσβευτών τον κ. Π. Μιχαηλίδη και τον κ. Π. Βοσκαρίδη.

Ας δούμε λοιπόν ποιοι είναι ο κ. Πέτρος Μιχαηλίδης και ο κ. Πέτρος Βοσκαρίδης, και τι σχέσεις έχουν με το Κυβερνών Κόμμα.

Ο κ. Πέτρος Μιχαηλίδης είναι στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ. και διετέλεσε Υπουργός, ο δε κ. Βοσκαρίδης όχι μόνο είναι στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ. αλλά είναι και αποτυχών υποψήφιος Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ.

Μπορεί κανείς να ισχυρισθεί ότι ο εσπευσμένος διορισμός τους, όπως τον χαρακτηρίζει η ΠΑΣΥΔΥ και μάλιστα σε ανύπαρκτες θέσεις, δεν ήταν αποτέλεσμα υπόδειξης και ανάμιξης της Εκτελεστικής Εξουσίας στο έργο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και ότι δυο στελέχη της τοποθετήθηκαν σε θέσεις που δεν υπήρχαν, χωρίς να προκηρυχθούν και χωρίς να υπάρχουν ανθυποψήφιοι;

Παράδειγμα 4ο:

Στις 10 Ιανουαρίου 1984 η ΠΑΣΥΔΥ πραγματοποίησε 24ωρη προειδοποιητική απεργία των εκτάκτων υπαλλήλων για το θέμα της πλήρωσης ευνοιοκρατικά τριανταπέντε νέων θέσεων ασφαλιστικού λειτουργού 3ης τάξης στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εδώ η ΠΑΣΥΔΥ προκήρυξε απεργία γιατί 35 θέσεις πληρώθηκαν με ευνοιοκρατικά κριτήρια.

Πρόσφατα προσλήφθηκε στη θέση Γραμματέα Συμβουλίου Βελτιώσεως στην Επαρχία Πάφου αδελφός έμμισθου του ΔΗ.ΚΟ., ο οποίος δεν συμπεριλαμβάνετο στους εννέα που είχαν περάσει τις εξετάσεις και είχαν κληθεί για συνέντευξη.

Όπως είπα είναι σωρεία οι περιπτώσεις των ευνοιοκρατικών και ημετεροκρατικών προσλήψεων οι οποίες γίνονται κατά οργανωμένο τρόπο.

Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι μέλος της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, όταν επίκεινται διορισμοί ή προαγωγές, επισκέπτεται το Προεδρικό Μέγαρο και παίρνει οδηγίες σχετικά με το ποιοι θα προσληφθούν ή θα προαχθούν, από την κα. Ράγκου, η οποία είναι αποσπασμένη στο Προεδρικό Μέγαρο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κα. Ράγκου φέρει το βαθμό Βοηθού Διευθύντριας Μέσης Παιδείας χωρίς να έχει υπηρετήσει ποτέ σε σχολείο ως Βοηθός Διευθύντρια.

Θ' ασχοληθώ τώρα με πρόσφατες ευνοιοκρατικές και ημετεροκρατικές πράξεις, που φέρουν ευδιάκριτη τη σφραγίδα του ΔΗ.ΚΟ. και αποδεικνύουν την απαράδεκτη προσπάθεια για Δημοσιοποίηση της Κρατικής Μηχανής.

Ο διορισμός του κ. Χ. Κουκουλαρίδη στη θέση του Αναπληρωτή Διευθυντή του Κ.Ο.Α. από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αυτού, το οποίο Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Αλλ' ας δούμε τα συστατικά στοιχεία της απαράδεκτης αυτής ενέργειας η οποία προκάλεσε την έντονη αντίδραση και της ΣΕΚ:

(α) Η θέση δεν προκηρύχθηκε για να δοθεί η ευκαιρία και σε άλλους προσοντούχους να αποταθούν και με αξιοκρατικά κριτήρια να επιλεγεί ο καταλληλότερος. Δεν χρειάστηκε να προκηρυχθεί η θέση.

(β) Τροποποιήθηκαν τα σχέδια υπηρεσίας, μέσα σε μια νύχτα, για να δικαιούται ο κ. Κουκκουλαρίδης να καταλάβει τη θέση, αφού δεν είχε τα τυπικά προσόντα όπως ήταν τα αρχικά σχέδια υπηρεσίας.

Και τώρα ας συνεχίσουμε να δούμε ποια η σχέση του κου. Κουκκουλαρίδη με το Κυβερνών Κόμμα.

1) Ο κ. Κουκκουλαρίδης είναι σημαντικό στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ. και είναι γυμναστικός.

2) Το 1984 προήχθη στη θέση Διευθυντή Σχολείου Μέσης Παιδείας ενώ είχε λιγότερα χρόνια υπηρεσίας στη θέση Βοηθού Διευθυντή, λιγότερα συνολικά χρόνια υπηρεσίας στην παιδεία, δεν είχε μετεκπαίδευση και είχε χαμηλότερη βαθμολογία από άλλους συναδέλφους του. Δεν ήταν ευνοιοκρατικά τα κριτήρια;

3) Ο κ. Κουκκουλαρίδης, ο οποίος είναι γυμναστικός, διορίστηκε, στη συνέχεια έμμισθος Σύμβουλος του Προέδρου επί θεμάτων ασφαλείας, παρά το γεγονός ότι η εσωτερική ασφάλεια εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργού Εσωτερικών και η εξωτερική στην αρμοδιότητα του Υπουργού Άμυνας.

Υπενθυμίζω ότι την ίδια περίοδο υπήρχε Υπουργός Εσωτερικών, υπήρχε Αρχηγός της Αστυνομίας, υπήρχε Διοικητής της Κ.Υ.Π., υπήρχε Υπουργός Άμυνας, υπήρχε Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς μαζί με το Επιτελείο του!

Υπενθυμίζω ακόμα ότι με νομοθετική πράξη η Βουλή κατέργησε την αχρείαστη αυτή θέση χωρίς να κλονισθεί έκτοτε η ασφάλεια του τόπου!

Μπορεί οποιοσδήποτε, έστω ακόμα κι αν ανήκει στο ΔΗ.ΚΟ., να υποστηρίξει με σοβαρότητα και ανερυθρίαστα ότι ο διορισμός του κ. Κουκκουλαρίδη στη θέση συμβούλου του Προέδρου επί θεμάτων ασφαλείας δεν ήταν πράξη ικανοποίησης «ημετέρου» με ευνοιοκρατικά κριτήρια; Και δεν εξάγεται αβίαστα το συμπέρασμα ότι η τοποθέτηση του κ. Κουκκουλαρίδη στον Κ.Ο.Α. (χωρίς προηγουμένως να προκήρυχθεί η θέση για να μπορούν προσοντούχοι να τη διεκδικήσουν) καθώς και η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας, για να είναι κομμένα και ραμμένα στα μέτρα του κ. Κουκκουλαρίδη, δεν είναι σκόπιμη ενέργεια για ικανοποίηση «ημετέρου» αλλά και για την εξυπηρέτηση των κομματικών συμφερόντων του Προέδρου σ' ένα νευραλγικό τομέα, αφού ο Κ.Ο.Α. επιχορηγεί με σημαντικά ποσά αθλητικά σωματεία;

Μπορεί ακόμα οποιοσδήποτε, όσο καλοπροαίρετος και αν είναι, να πιστεύσει ότι το συμβούλιο του Κ.Ο.Α. που διορίζεται από τον Πρόεδρο, ενήργησε αυτοβούλως στη μη προκήρυξη της θέσης, στην τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας και στον διορισμό του κ. Κουκκουλαρίδη άνευ συναγωνισμού και ότι ανέλαβε όλες αυτές τις ευθύνες χωρίς παρέμβαση της Εκτελεστικής Εξουσίας; Ένα συμβούλιο που θα ενεργούσε κατ' αυτό τον τρόπο σε μια ευνομούμενη δημοκρατία θα γνώριζε ότι μια τέτοια σειρά ενεργειών εκ μέρους του θα είχε σαν άμεσο αποτέλεσμα την παύση των μελών του. Άρα το Συμβούλιο είχε την κάλυψη του Προέδρου.

Έρχομαι τώρα στο διορισμό του κ. Χαραλαμπίδη στη θέση του διευθυντή ταχυδρομείων.

Είναι κοινό μυστικό ότι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας διόρισε στη θέση του διευθυντή ταχυδρομείων τον κ. Χαραλαμπίδη (παρόλο που υπήρχε πιο προσοντούχος αιτητής) με σκοπό να κενωθεί η θέση του διευθυντή του Κ.Ο.Α. για να τακτοποιηθεί ο κ. Κουκκουλαρίδης.

Όμως με αυτό το θέμα δεν θα ασχοληθώ άλλο διότι πληροφορούμαι ότι θα απασχολήσει το Ανώτατο Δικαστήριο μετά από σχετική προσφυγή. Και η αρχή που διέπει τη Βουλή είναι να αποφεύγουμε συζήτηση θεμάτων που εκκρεμού ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Θέλω τώρα να έλθω σε ένα άλλο διορισμό. Το διορισμό του κ. Σοφιανού στη θέση του διευθυντή του κυβερνητικού τυπογραφείου.

Ο κ. Σοφιανός διετέλεσε Υπουργός της Κυβέρνησης Κυπριανού. Στη συνέχεια ηγήθηκε κόμματος το οποίο, όπως ο ίδιος δήλωσε δημόσια, δεν διαλύθηκε αλλά ανέστειλε τις δραστηριότητές του και από την ηγεσία του οποίου δεν δήλωσε ότι έχει παραιτηθεί.

Στο σημείο αυτό θέλω να επισημάνω και να στιγματίσω το πρωτοφανές φαινόμενο όπου πολιτικά πρόσωπα που είχαν διατελέσει Υπουργοί και ποι ηγήθηκαν κομμάτων να διορίζονται στη δημόσια υπηρεσία σαν διευθυντές τμημάτων!

Αλλά σύμφωνα με τις πληροφορίες μου Υπουργός της Κυβέρνησης Κυπριανού υπέδειξε στον Πρόεδρο ότι πρέπει να τακτοποιηθεί ο κ. Σοφιανός διότι, κατά τους υπολογισμούς του Υπουργού, ο κ. Σοφιανός επηρεάζει περίπου 4000 ψήφους κυρίως στην Πάφο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Πιστεύω πως παρέθεσα αρκετά τεκμηριωμένα παραδείγματα από τα οποία μπορεί εύκολα να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η Κυβέρνηση επεμβαίνει απαράδεκτα στις προσλήψεις και προαγωγές της δημόσιας υπηρεσίας και ότι η καταγγελία της ΠΑΣΥΔΥ για απαράδεκτη κατάσταση ευνοιοκρατίας και ημετεροκρατίας ευσταθεί.

Επομένως η Βουλή οφείλει, χωρίς καθυστέρηση, να προχωρήσει στη λήψη εκείνων των διορθωτικών μέτρων που εισηγείται στο υπόμνημά της η ΠΑΣΥΔΥ για να τεθεί φραγμός στις αχαλίνωτες και απροκάλυπτες κυβερνητικές παρεμβάσεις.

Επιπρόσθετα η Βουλή πρέπει να δημιουργήσει με νόμο το θεσμό του κρατικού επιτρόπου (OMBUDSMAN) ο οποίος θα εξετάζει καταγγελίες για παρεμβάσεις, κομματικοποίηση, ευνοιοκρατία, αναξιοκρατία και δυσμενείς διακρίσεις και θα ενημερώνει τη Βουλή με δημόσιες εκθέσεις που θα υποβάλλει προς αυτή.

Δεν θα ασχοληθώ κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι με τους ημικρατικούς οργανισμούς, όπου και εκεί υπάρχει απαράδεκτη κυβερνητική παρέμβαση που οδηγεί σε ημετεροκρατία και ευνοιοκρατία.

Ο λόγος που δεν θα ασχοληθώ είναι διότι εκκρεμεί ενώπιον του σώματος πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού για την αντιμετώπιση της κατάστασης στους ημικρατικούς οργανισμούς. Η πρόταση νόμου θα συζητηθεί τον ερχόμενο Οκτώβριο και τα κοινοβουλευτικά θέσμιμα μου απαγορεύουν να αγορεύσω πάνω σε θέμα για το οποίο εκκρεμεί η συζήτηση νομοσχεδίου ή πρότασης νόμου στη Βουλή.

Με τις ευνοιοκρατικές και ημετεροκρατικές προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στα σώματα ασφαλείας και ειδικότερα στο αστυνομικό σώμα δεν θ' ασχοληθώ σήμερα γιατί πάνω σ' αυτό το θέμα θα μιλήσουν εκτεταμένα την

προσεχή Πέμπτη ο βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρίστος Σολωμής και άλλοι συνάδελφοι.

Θ' ασχοληθώ όμως με το θέμα της υπόσχεσης που ο Υπουργός Εσωτερικών έδωσε στην Βουλή, ότι οι προαγωγές με βάση τους παλαιούς κανονισμούς θα περιορίζοντο σε 36 υπαστυνόμους. Πληροφορούμαι ότι ο Υπουργός Εσωτερικών ανέφερε στην Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής, χθες τα ακόλουθα:

- (α) 'Ότι δεν γίνονται προαγωγές στην αστυνομία με ευνοιοκρατικά κριτήρια.
- (β) 'Ότι δεν υποσχέθηκε πως θα περιορίσει τις προαγωγές στους προαναφερθέντες 36 υπαστυνόμους, αλλά ότι είχε αναφερθεί ενδεικτικά σ' αυτούς.
- (γ) Παρά τις επανειλημμένες ερωτήσεις των μελών της Επιτροπής δεν απάντησε πόσους προτίθεται να προαγάγει.
- (δ) 'Ότι οι νέοι κανονισμοί της αστυνομίας θα κατατεθούν στη Βουλή εντός του Οκτωβρίου, 1986, και
- (ε) Επιφυλάχθηκε να απαντήσει μέχρι σήμερα, πριν την έναρξη της ομιλίας μου, αν θα περιορίσει τις προαγωγές στις 36 προαναφερθείσες περιπτώσεις, οπότε θα αποσύρω το θέμα, όπως δήλωσα, (αλλά ασφαλώς θα διεξαχθεί η συζήτηση ως προς το θέμα της ημετεροκρατίας και ευνοιοκρατίας). Μέχρι της στιγμής δεν έχει απαντήσει ο κ. Υπουργός.

Αντιλαμβάνομαι επίσης ότι τα μέλη της Επιτροπής Εσωτερικών της Βουλής, εκτός από εκείνους που προέρχονται από το ΔΗ.ΚΟ. είναι της γνώμης ότι είχε δοθεί υπόσχεση στην Επιτροπή πως οι προαγωγές θα περιορίζοντο στους 36 υπαστυνόμους.

Είναι αδιανόητο να ισχυρισθεί κανείς ότι αν δεν γίνουν τώρα προαγωγές πέραν των 36 (όπως είχε υποσχεθεί ο κ. Υπουργός) θα υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις στην υπηρεσία της Αστυνομίας, αφού μάλιστα δίδεται η διαβεβαίωση πως οι κανονισμοί είναι έτοιμοι και θα κατατεθούν τον ερχόμενο μήνα!

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε καταθέσει πρόταση νόμου με την οποία εζητείτο η ακύρωση των αποικιακών κανονισμών επί τη βάση των οποίων η Κυβέρνηση Κυπριανού προτίθεται να προβεί σε προαγωγές στην Αστυνομία.

Κατά την συζήτηση της πρότασης νόμου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ο Υπουργός Εσωτερικών ανέφερε ότι θα παρέμεναν κενά στην υπηρεσία αν δεν εγίνοντο οι προαγωγές των 36 υπαστυνόμων. Γι' αυτό και δεκτήκαμε τροποποίηση της πρότασης νόμου που καταθέσαμε κατά τρόπο που η ισχύς των κανονισμών να λήγει στο τέλος Σεπτεμβρίου 1986.

Για τους ίδιους λόγους και τα άλλα μέλη της Επιτροπής Εσωτερικών υποστήριξαν την τροποποίηση η οποία έγινε ομόφωνα δεκτή από τη Βουλή.

Εγείρεται, επομένως, τεραστίων διαστάσεων θέμα ηθικής τάξης αν η Κυβέρνηση, γνωρίζοντας ότι η πλειοψηφία της Βουλής ανέστειλε την κατάργηση των αποικιακών κανονισμών για να γίνει περιορισμένος αριθμός προαγωγών, εκμεταλλευθεί την υπό της Βουλής ανασταλείσα ακύρωση των παλαιών αποικιακών κανονισμών για να κάμει ευρείας έκτασης προαγωγές.

Αφού λοιπόν η Βουλή παραπλανήθηκε και άφησε τους κανονισμούς εν ισχύ για να γίνει περιορισμένος αριθμός προαγωγών, εισηγούμαι πως αν η Κυβέρνηση

προχωρήσει σε ευρείας τάξεως προβιβασμούς, η Βουλή ακυρώσει αναδρομικά τους Κανονισμούς.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων είναι που θέσπισε το νόμο περί Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Και τίθεται το ερώτημα: Γιατί η Βουλή δεν άφησε τις εξουσίες για πρόσληψη, προαγωγή και μετάθεση εκπαιδευτικών στον αρμόδιο Υπουργό, δηλαδή τον Υπουργό Παιδείας;

Πιστεύω πως θα συμφωνείτε μαζί μου ότι ο βασικός λόγος για τη δημιουργία της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ήταν για να υπάρχει ένα ανεξάρτητο σώμα που να μπορεί αντικειμενικά και αξιοκρατικά και όχι με κομματικά κριτήρια να ρυθμίζει τις προσλήψεις, τις προαγωγές και τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών.

Δημιουργήθηκε η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας διά Νόμου για να εφαρμόζεται αυτό που επιβάλλει το σύνταγμα δηλαδή να μην μπορεί να επεμβαίνει η πολιτική εξουσία στην επάνδρωση και διάρθρωση της δημόσιας υπηρεσίας και της εκπαιδευτικής υπηρεσίας.

Η Βουλή έδωσε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την εξουσία να διορίζει τα μέλη της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας με αντικειμενικά κριτήρια, σαν Πρόεδρος του κράτους και όχι σαν κομματάρχης Πρόεδρος του ΔΗ.ΚΟ.

Αλλά ας δούμε πως εξάσκησε ο κ. Κυπριανού αυτό το δικαίωμα.

- (α) Ο κ. Κυπριανού διόρισε τον κ. Στέλιο Κατσελλή, ηγετικό στέλεχος του κόμματός του και πολιτικό πρόσωπο, στη θέση του Προέδρου της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Ο κ. Κατσελλής σαν πολιτικό πρόσωπο, διορίστηκε από τον κ. Κυπριανού στα ακόλουθα αξιώματα: Υφυπουργός Εσωτερικών, Υπουργός Παιδείας, Υπουργός Προεδρίας, Υπουργός Αμύνης και έμμισθος σύμβουλος του Προέδρου για θέματα εκτοπισθέντων.

Μπορεί οποιοσδήποτε να ισχυρισθεί, κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν έχει διορισθεί κομματικό στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ. σαν Πρόεδρος της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας; Δεν έπρεπε η θέση αυτή να κατείχετο από ανεξάρτητο πρόσωπο, όχι μόνο για να διαφυλαχθεί η αντικειμενικότητα των αποφάσεων της Επιτροπής αλλά και για να φαίνεται ότι υπάρχει τέτοια αντικειμενικότητα; Γιατί η γυναίκα του Καίσαρα δεν πρέπει να είναι μόνο τίμια πρέπει να φαίνεται ότι είναι και τίμια.

Ένα άλλο μέλος της ίδιας Επιτροπής, ο κ. Ιορδάνης Σοφοκλέους, υπήρξε για χρόνια ηγετικό στέλεχος της κίνησης των καθηγητών ΔΗ.ΚΙ., που δεδηλωμένα ανήκει στο ΔΗ.ΚΟ.

Ένα άλλο στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ., ο κ. Χατζηγεωργίου που μετείχε στο κεντρικό εκλογικό επιτελείο της Πάφου κατά τον προεκλογικό αγώνα του Προέδρου, διορίστηκε, επίσης, μέλος της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Τρία, λοιπόν, από τα πέντε μέλη της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας είναι ηγετικά στελέχη του ΔΗ.ΚΟ.

Μπορεί η διορισθείσα από τον κ. Κυπριανού Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, με την σύνθεση που ανέφερα να φαίνεται πως ενεργεί ανεξάρτητα; Ασφαλώς η απάντηση είναι ΟΧΙ.

Τίθεται όμως και το ερώτημα, ενεργεί ανεξάρτητα;

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι ότι η απελθούσα Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, που από αυτό το βήμα της Βουλής είχε χαρακτηριστεί σαν κακόφημη, ενεργώντας σαν πειθήνιο όργανο του κυβερνώντος κόμματος χρησιμοποιούσε ευνοιοκρατικά και κομματικά κριτήρια, όπως φαίνεται και από τις εκατοντάδες προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο που ακύρωσε τις μεροληπτικές προαγωγές της.

Δεν θα απασχολήσω το Σώμα με λεπτομέρειες. Περιορίζομαι να καταθέσω πίνακες από τους οποίους φαίνεται ότι συστηματικά προήγοντο εκπαιδευτικοί με λιγότερα χρόνια υπηρεσίας, με χαμηλότερη βαθμολογία και λιγότερα Πανεπιστημιακά προσόντα σε βάρος αξιόλογων συναδέλφων τους, επειδή είτε ήταν μέλη του ΔΗ.ΚΟ. είτε πρόσκειντο στο ΔΗ.ΚΟ.

Καταθέτω λοιπόν ενδεικτικούς πίνακες που καλύπτουν προαγωγές εκπαιδευτικών που έγιναν από το 80 μέχρι το 84.

Καταθέτω αυτούς τους πίνακες στη Γραμματεία της Βουλής.

Ας δούμε όμως τώρα και τη νέα Επιτροπή. Αν η νέα Επιτροπή αυτή ακολουθεί νέα πολιτική, όχι πολιτική υποταγής στην Εκτελεστική Εξουσία αλλά αντικειμενική πολιτική με αντικειμενικά κριτήρια. Δεν θα αναφερθώ και πάλι στη σύνθεσή της που της αποκλείει εκ πρώτης όψεως αυτό το δικαίωμα, αλλ' ήδη η ομάδα άνεργων φιλολόγων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ταχύρρυθμης εκπαίδευσης επισημαίνουν τον κίνδυνο διορισμών με βάση το ρουσφέτι — τα δικά τους λόγια — και όχι την αρχαιότητα και καταγγέλλουν σήμερα στη Βουλή των Αντιπροσώπων πως η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας τοποθέτησε φιλόλογους που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα σε θέσεις δασκάλων, επιβεβαιώνοντας τους φόβους τους περί ρουσφετιού.

Πιστεύω ακράδαντα πως και η νέα Επιτροπή, και έχω ήδη στοιχεία, τα οποία θα καταθέσω στη συνέχεια, για μεταθέσεις, χρησιμοποιεί κομματικά κριτήρια. Αρκετό να αναφέρω ότι στην περίπτωση Γερμασόγειας δασκάλα με την ψηλότερη βαθμολογία με επτά έτη υπηρεσίας μετατέθηκε στην Άλασσα για να έλθει πρωτοδιορισμένη που δεν έχει ακόμα υπηρετήσει εκτός πόλεως.

Η ίδια πολιτική, της κομματικοποίησης, βλέπει και το διορισμό των Σχολικών Εφορειών. Γι' αυτό και ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατέθεσε πρόταση νόμου που καταργεί το διοριστικό σύστημα των Σχολικών Εφορειών και προβλέπει την εκλογή τους από αιρετά Συμβούλια Γονέων.

Για το θέμα αυτό επιφυλάσσομαι να αγορεύσω όταν η πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού θα συζητηθεί από το Σώμα, όπως προβλέπουν οι κανονισμοί της Βουλής και τα κοινοβουλευτικά θέσμιμα.

Ο φραγμός στην απαράδεκτη κομματικοποίηση της Δημόσιας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, στην ευνοιοκρατία και ημετεροκρατία στα Σώματα Ασφαλείας και στους Ημικρατικούς Οργανισμούς μπορεί μόνο να τεθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Μπορεί να τεθεί με νομοθετική πράξη που θα αφαιρέσει από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το δικαίωμα να διορίζει τον Πρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, που θα αφαιρέσει από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το δικαίωμα να διορίζει τα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών και να καθορίζει τη σύνθεσή τους όπως επίσης και με κανονισμούς που να περιλαμβάνουν μετρήσιμα κριτήρια για τα θέματα προσλήψεων, προαγωγών και μεταθέσεων και παράλληλα με την καθιέρωση του

θεσμού του Κρατικού Επιτρόπου ο οποίος δια νόμου να έχει υποχρέωση να διερευνά καταγγελίες για δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος εκπαιδευτικών και άλλων υπαλλήλων και να ενημερώνει δημοσίως τη Βουλή.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα κινηθεί προς τις προαναφερθείσες κατευθύνσεις. Και θέλει να πιστεύει ότι και τα άλλα κόμματα, όσα θέλουν μια ανεξάρτητη κρατική και ημικρατική μηχανή με όλα τα ευμενή επακόλουθα, θα υποστηρίξουν προτάσεις νόμων που θα διασφαλίζουν αυτή την ανεξαρτησία της Δημόσιας Υπηρεσίας και την αξιοκρατία στους προβιβασμούς, προσλήψεις και μεταθέσεις.

Προτού κατέλθω από το βήμα, (στο οποίο επιφυλάσσομαι να επανέλθω κατά τη συζήτηση) επαναλαμβάνω, κύριοι συνάδελφοι, αυτό που έγραψα στην επιστολή μου προς τον Πρόεδρο της Βουλής, όταν ζητούσα τη σύγκληση έκτακτης συνόδου για την συζήτηση των τριών θεμάτων που βρίσκονται στη σημερινή ημερήσια διάταξη:

«Τα εν λόγω θέματα — έγγραφα — επιβάλλεται να συζητηθούν επειγόντως για να ληφθούν αποφάσεις που θα αποτρέψουν τις απαράδεκτες κυβερνητικές ενέργειες της κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής, για να γίνουν οι προσλήψεις και προαγωγές με βάση αξιοκρατικά κριτήρια προς όφελος της δημόσιας υπηρεσίας και του κοινού, για να μπορούν οι κρατικοί υπάλληλοι να εκτελούν τα καθήκοντά τους αμερόληπτα και με την δέουσα αντικειμενικότητα και για να αισθάνονται ελεύθεροι άνθρωποι στην επιλογή της κομματικής τους τοποθέτησης.»

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν υπάρχουν σήμερα έτοιμοι άλλοι Βουλευτές για να ομιλήσουν θα δώσω λόγο, ειδάλλως. . . .

Ο κος Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν ήταν πράγματι πρόθεσή μου να ομιλήσω σήμερα αλλά ελέγχθηκαν ορισμένα πράγματα από τον κ. Κληρίδη τα οποία πρέπει ν' απαντηθούν. Ολοκληρωμένη απάντηση βεβαίως θα δοθεί από άλλους συναδέλφους, εφόσον αντιλαμβάνομαι ότι η πρόθεση του Δημοκρατικού Συναγερμού, για λόγους τους οποίους γνωρίζει, και αναφέρθηκαν ήδη, είναι να γενικεύσει τη συζήτηση.

Ο Αρχηγός του Συναγερμού ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι η γυναίκα του Καίσαρα δεν πρέπει να είναι τίμια αλλά και να φαίνεται τίμια. Εγώ θα ήθελα να το αντιστρέψω, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν είπα ότι δεν πρέπει να είναι τίμια. Πρέπει να είναι τίμια και να φαίνεται τίμια.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ακριβώς, εγώ θα ήθελα να το αντιστρέψω και θα ήθελα να σας πω ότι δεν πρέπει απλώς να είναι τίμια αλλά και να φαίνεται τίμια.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Ξέρετε ότι και οι δύο λέτε το ίδιο.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Κληρίδη, αντιλαμβάνεστε ότι μπορεί να λεχθεί, να είναι τίμια και να φαίνεται τίμια, αλλά να φαίνεται τίμια και να είναι τίμια. Επομένως αυτό το πράγμα ισχύει σ' αυτά τα οποία είπατε. Αν τώρα η προσπάθειά σας είναι να με διακόψετε πριν ν' αρχίσω, σας υπενθυμίζω ότι εγώ δεν σας διέκοψα, άνκαι μπορούσα να σας διακόψω σε πολλές περιπτώσεις που αναφέρατε.

Ο κος Κληρίδης ανεφέρθη στις δηλώσεις της ΠΑΣΥΔΥ. Αλλά θα ήθελα να ρωτήσω ειλικρινά, η ΠΑΣΥΔΥ αναφέρεται σε πρόσφατες καταστάσεις ή μήπως αναφέρεται σε καταστάσεις που πραγματικά δημιουργήθηκαν πριν από το 1974, στις οποίες θ' αναφερθώ και για τις οποίες υπέχει ευθύνη ο Αρχηγός του Συναγερμού;

Το ΔΗ.ΚΟ. θα υποστήριζε την εγγραφή αυτού του θέματος, επειδή αναφέρθηκε σ' αυτό, αλλά θα το υποστήριζε αν εγγραφόταν με το σωστό τρόπο, εάν αναφερόταν στην ανάγκη της προώθησης της αξιοκρατίας για τους λόγους που είπατε και όχι για τους λόγους που ενεγράφη, σε μια προσπάθεια να επιρριφθεί λάσπη εναντίον της Κυβέρνησης και του Δημοκρατικού Κόμματος.

Αλλά ανέφερε ο κος Κληρίδης και κάτι το οποίο δεν ευσταθεί καθόλου. Ανέφερε ότι υπάρχει θέμα προσλήψεων και μεγάλων σπαταλών, ότι δηλαδή γίνονται μεγάλες σπατάλες στη Δημόσια Υπηρεσία. Φαίνεται ότι αγνοεί ότι τουλάχιστον οι νέες θέσεις εγκρίνονται απ' αυτό το Σώμα, από τη Βουλή. Επαναλαμβάνω ότι δεν επιχειρήσα να διακόψω τον κ. Κληρίδη και ελπίζω ότι θα μου επιτρέψει να ολοκληρώσω την απάντησή μου χωρίς παρεμβάσεις.

Θα ήθελα να ξεκινήσω αναφερόμενος στα ελατήρια και τα κίνητρα του Δημοκρατικού Συναγερμού για την εγγραφή αυτού του θέματος. Δεν πιστεύουμε ότι είναι αυτά που αναφέρθηκαν. Κατά τη γνώμη μας τα πραγματικά ελατήρια ήταν τα ακόλουθα:—

- (α) Να δημιουργηθεί κλίμα προεκλογικό και όξυνσης σε μια προσπάθεια κάποιου προεκλογικού πυροτεχνήματος, έστω 15 μήνες πριν από τις προεδρικές εκλογές·
- (β) ένα άλλοθι για δικές τους ενέργειες για ν' αλωθεί η Δημόσια Υπηρεσία και θ' αναφερθώ σε παραδείγματα·
- (γ) μια προσπάθεια τρομοκράτησης των νομιμόφρονων δημόσιων υπαλλήλων, και·
- (δ) μια προσπάθεια επίσης επίρριψης λάσπης στο Δημοκρατικό Κόμμα και δημιουργίας κλίματος κάποιας ανύπαρκτης ενοχής.

Αλλά ποια είναι η πραγματικότητα, ποια είναι η ιστορία, ποια είναι η προϊστορία, ποια είναι τα γεγονότα που κατά τη γνώμη μας ομιλούν μόνα τους, ποιοι είναι οι πρώτοι διδάξαντες και οι καθηγητές αυτής της τακτικής για την οποία μίλησε ο κ. Κληρίδης;

Όταν ο κ. Κληρίδης ήταν Πρόεδρος της Βουλής και το Ένιαιο ήταν το κυβερνών κόμμα ο ίδιος και οι συναρχηγοί του — δεν επιθυμούμε να θίξουμε ούτε ζωντανά ούτε νεκρά πρόσωπα — αλλά απλώς αναφέρομε ότι τότε, βεβαίως μπορούσε να ήταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος αλλά δεν αναμιγνύετο σε διορισμούς έστω και απλών δακτυλογράφων, πράγμα που έπραττε το προγονικό κόμμα του Δημοκρατικού Συναγερμού. Η τακτική αυτή έφθασε στο απόγειο της όταν κατά την απουσία του Μακαρίου και όταν ο κ.

Κληρίδης ήταν Προεδρεύων της Δημοκρατίας αποκαταστάθηκαν ουκ ολίγοι από πολλούς που είχαν τεθεί από τον ίδιο τον Μακάριο σε διαθεσιμότητα για γνωστούς λόγους ενεργειών κατά του Κράτους και της νομιμότητας. Υπάρχουν πολλά στοιχεία και πολλά ονόματα που θα μπορούσαν να αναφερθούν. Υπάρχουν αποφάσεις του τότε Υπουργικού Συμβουλίου τις οποίες θα μπορούσαμε να αναφέρομε, υπάρχουν ακόμα και μπιλιέττα και κολλούδες σε Υπουργεία με εντολές για δάνεια σε πραξικοπηματίες και διάφορα. Δεν υπεισέρχομαι όμως σε λεπτομέρειες ούτε είναι σήμερα πρόθεσή μας ν' απαντήσουμε για κάθε μια περίπτωση που ανέφερε ο κ. Κληρίδης σχετικά με δεκάδες περιπτώσεις βραχυκυκλωμάτων και εγκαθέτων οι οποίοι υπονομεύουν το έργο της Κυβέρνησης. Τότε πιστεύουμε ότι έγινε μια πολύ καλή δουλειά, θα λέγαμε επαγγελματικά. Βεβαίως θα μπορούσαν να κατηγορηθούν άλλοι για ερασιτεχνισμό, όμως εμείς το τονίζουμε ότι έγινε επαγγελματικά η δουλειά της κομματικοποίησης στη Δημόσια Υπηρεσία. Και δυστυχώς ακόμα υπάρχουν άνθρωποι σε θέσεις κλειδιά που αποτελούν πραγματικά βραχυκυκλώματα και προωθούν ακόμα τους υποψήφιους της αντιπολίτευσης κατά σαφή παράβαση εκείνων των αξιοκρατικών κριτηρίων στα οποία είχατε αναφερθεί. Είναι άραγε αυτή την προσπάθεια εξουδετέρωσης αυτών των βραχυκυκλωμάτων που ίσως ο Δημοκρατικός Συναγερμός ονομάζει κομματικοποίηση του ΔΗ.ΚΟ.; Αν υπήρχε τέτοια κομματικοποίηση δέκα χρόνια που είναι στην εξουσία σήμερα το Δημοκρατικό Κόμμα, τα πράγματα θα ήταν πολύ διαφορετικά στη Δημόσια Υπηρεσία. Τουναντίον πιστεύουμε ότι είναι παγκύπριο το φαινόμενο της πικρίας των οπαδών και στελεχών του Δημοκρατικού Κόμματος, ότι αυτά τα βραχυκυκλώματα τα οποία ανέφερα αδικούν ικανούς ανθρώπους διότι πραγματικά παραβιάζουν τα κριτήρια της αξιοκρατίας. Επαναλαμβάνω, δεν θα κατέλθουμε σε χαμηλό σημείο, τουλάχιστο στο επίπεδο που βρισκόμαστε σήμερα, να κατονομάσουμε πρόσωπα και πράγματα και ας βάλουν οι συνάδελφοι, ιδιαίτερα του Δημοκρατικού Συναγερμού, το χέρι στην καρδιά τους και να μας πουν πού βλέπουν την κομματικοποίηση γενικά σε όλα τα επίπεδα της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Ποιοι άραγε Γενικοί Διευθυντές Υπουργείων είναι όργανα του Δημοκρατικού Κόμματος και ποιοι άραγε είναι του Δημοκρατικού Συναγερμού; Ποιοι επιθεωρητές εκπαίδευσης, ποιοι άλλοι τμηματάρχες ή υπεύθυνοι σε θέσεις κλειδιά, εκτός βέβαια, και το τονίζουμε, αν είναι αμάρτημα Δημοϊκό η νομιμοφροσύνη στο Κράτος και πρέπει να υποσκάπτεται το Κράτος από όλους τους δημόσιους λειτουργούς και όχι από μερικούς για να μην υπάρχει Δημοποίηση κατά το Συναγερμό.

Επαναλαμβάνω όμως, εάν η επιθυμία των συναδέλφων είναι να κατονομάσουμε εγκαθέτους οι οποίοι υπάρχουν πραγματικά και αποτελούν τα βραχυκυκλώματα, αυτό θα γίνει. Αλλά πιστεύω ότι δεν θα είναι σε όφελος της Δημόσιας Υπηρεσίας ν' αρχίσουν να αναφέρονται ονόματα εκείνων οι οποίοι πιστεύεται ότι εργάζονται για τη μια ή την άλλη πλευρά. Και ας βάλουν το χέρι στην καρδιά τόσο οι Βουλευτές του Συναγερμού όσο και οι Βουλευτές των άλλων κομμάτων και ας αρνηθούν, αν είναι ειλικρινείς, πόσες φορές οι ίδιοι έχουν τηλεφωνήσει σε Υπουργούς και άλλους αξιωματούχους του Κράτους που διορίζει ο Πρόεδρος, για να προωθήσουν δικούς τους ανθρώπους και είναι πολλές φορές που δεδομένου ότι υπάρχουν βέβαια τα αναγκαία προσόντα και ικανότητες γίνονται αποδεκτά αυτά τα αιτήματα. Πιστεύω ότι ακόμα και ο ίδιος ο κ. Κληρίδης σε

πολλές περιπτώσεις έχει ζητήσει το διορισμό ανθρώπων στη Δημόσια Υπηρεσία, οι οποίοι έχουν διοριστεί εφόσον είχαν τα προσόντα.

Θα ήθελα ν' αναφέρω ένα παράδειγμα. Ο κ. Δημητριάδης, βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος, όταν ήταν Υπουργός Δικαιοσύνης και Πρόεδρος της ΣΥΤΑ εδέχτο τηλεφωνήματα από όλα τα Κόμματα και από όλους τους συναδέλφους, για ικανοποίηση αιτημάτων και τα αιτήματα αυτά εγίνοντο δεκτά από όλες τις πλευρές, νοούμενου ότι υπήρχαν τα απαιτούμενα προσόντα. Και ακόμα...

Παρακαλώ κ. Αναστασιάδη, παρακαλώ να μην διακόπτετε είναι μια πάγια τακτική σας ουδείς βουλευτής δικός μας ενοχλεί δικούς σας βουλευτές όταν μιλούν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Λοιπόν, θα ήθελα ακόμα να αναφέρω το παράδειγμα των Κυπριακών Αερογραμμών που πολύ πρόσφατα μεγάλος αριθμός προσώπων διορίστηκαν από καταλόγους που έδωσαν παράγοντες του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Πρέπει να παραδεχτούμε ότι σ' αυτό τον τόπο υπάρχει ο θεσμός του ρουσφετιού. Αλλά οι πρώτοι διδάξαντες δεν είναι το Δημοκρατικό Κόμμα, είναι ένας παλιός θεσμός και γνωρίζουμε από πού έχει ξεκινήσει και είναι κατανοητή η αγωνία τους να τον συνεχίσουν από τα έδρανα της αντιπολίτευσης.

Δεν θα εκλείψει αυτός ο θεσμός εύκολα. Είναι οδυνηρός αυτός ο θεσμός: το βλέπουμε όλοι μας εδώ όταν αδικούνται πρόσωπα και οικογένειες από όλες τις καταστάσεις και πολλοί από το Δημοκρατικό Κόμμα ένεκα της ύπαρξης βραχυκυκλωμάτων που πράγματι κτυπούν το θεσμό της αξιοκρατίας.

Αναφέρθηκαν διάφορα ονόματα και καταστάσεις. Δεν θα απαντήσω σε όλες τις περιπτώσεις αλλά θα απαντήσω σε μερικές. Για τις άλλες περιπτώσεις θα δοθούν απαντήσεις από συναδέλφους. Αναφέρθη όμως το όνομα του κ. Πέτρου Μιχαηλίδη και Βοσκαρίδη για το διορισμό τους στη θέση πρέσβειών. Αφήνουμε το γεγονός ότι τόσο η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας όσο και η Γενική Εισαγγελία έχουν γνωματεύσει πως νομότυπα έγιναν οι διορισμοί. Όμως, εφόσον ο κ. Κληρίδης τόνισε ειδικά ότι δεν εισέρχεται στο θέμα του διορισμού του κ. Χαραλαμπίδη στο ταχυδρομείο, επειδή το θέμα βρίσκεται στο Ανώτατο Δικαστήριο, γιατί αναφέρεται ειδικά σ' αυτό το θέμα το οποίο βρίσκεται κι' αυτό στο Ανώτατο; Είναι δίκαιο να επικαλούμαστε το θέμα προσφυγής στο Ανώτατο για να μην εισέλθουμε σε λεπτομέρειες σε μια περίπτωση και με τα ίδια μέτρα και σταθμά να εισερχόμαστε σε λεπτομέρειες σε άλλη περίπτωση, ενώ υπάρχουν οι ίδιες συνθήκες;

Στο θέμα του κ. Κουκκουλαρίδη, ήταν πάγιο αίτημα των γυμναστών από χρόνια να αναγνωριστούν και τα προσόντα των γυμναστών και να υπάρξει μια αναβάθμιση στις τάξεις των γυμναστών. Αυτό έγινε. Νομίζουμε ότι ούτε ο κ. Κουκκουλαρίδης ούτε ο κ. Κατσελλής, ούτε ο κ. Σοφιανός θα πρέπει να κριθούν σήμερα καθώς και οι διορισμοί τους από το γεγονός ότι είναι φιλοκυβερνητικοί ή υπηρέτησαν σε οποιαδήποτε θέση στην Κυβέρνηση. Πιστεύω ότι πρέπει να κριθούν από το έργο το οποίο θα αναλάβουν και από το κατά πόσο θα υπηρετήσουν κατά τη διάρκεια του έργου τους, το δημόσιο συμφέρον και κατά πόσο θα εφαρμόσουν

αξιοκρατικά κριτήρια. Είναι από τώρα που αρχίζει να μετρά το έργο τους και όχι εκείνο το παρελθόν που παρουσιάζεται. Διότι με την ίδια λογική θα πρέπει να αποκλεισθεί από τη Δημόσια Υπηρεσία ή από οποιοδήποτε διορισμό οποιοσδήποτε είναι φιλοκυβερνητικός. Νομίζω ότι αν δεχτούμε αυτή τη συλλογιστική, μπορούμε να φτάσουμε σε πολύ παράδοξα συμπεράσματα και αποτελέσματα.

Εξάλλου, όπως τονίστηκε, και πολύ σωστά, το Ανώτατο Δικαστήριο είναι ένας θεσμός που αποτελεί τροχοπέδη για οποιαδήποτε λανθασμένη ενέργεια και οποιοσδήποτε προχωρήσει σε διορισμούς που μπορεί να δημιουργήσουν πρόβλημα, θα βρεθεί τελικά ενώπιον του Ανωτάτου και είναι δύσκολο οπωσδήποτε να πάρει τέτοιες αποφάσεις.

Εφόσον, λοιπόν, το Ανώτατο είναι μια τροχοπέδη για λανθασμένες ενέργειες κομματικοποίησης, τι είναι εκείνο που ενοχλεί τόσο πολύ και δημιουργεί όλη αυτή τη συζήτηση; Βεβαίως γνωρίζουμε τι είναι εκείνο. Είναι η προσπάθεια να κτυπηθεί σ' αυτή την περίοδο το Δημοκρατικό Κόμμα και να γίνει έναρξη της προεκλογικής περιόδου ένα μήνα σχεδόν πριν από την κανονική έναρξη των εργασιών της Βουλής.

Επαναλαμβάνω, υπάρχουν χίλια δυο παραδείγματα για να αντιστραφούν οι κατηγορίες του Δημοκρατικού Συναγερμού και πράγματι θα μπορούσε να λεχθεί ότι άνθρωποι που ζουν σε γυάλινα σπίτια δεν είναι τόσο εύκολο να ρίχνουν πέτρες, νοούμενου, και επαναλαμβάνω, ότι το όλο θέμα της κομματικοποίησης, ξεκίνησε από την εποχή την οποία έχω αναφέρει και ότι ακόμα υπάρχουν κλειδιά και βραχυκυκλώματα που λειτουργούν πολύ αποτελεσματικά για να μη γίνεται αυτό που φοβάται τόσο πολύ ο κ. Κληρίδης, αλλά τουναντίον για να γίνεται κάτι το αντίστροφο.

Βέβαια πιστεύουμε ότι ο Συναγερμός έχει επιλέξει αυτό το θέμα διότι βλέπει πως υπάρχει γενικά μια γενική αποδοχή της πολιτικής του Δημοκρατικού Κόμματος πάνω στο εθνικό θέμα, βλέπει ότι η Κύπρος επί Κυπριανού και ΔΗ.ΚΟ. γνωρίζει μέρες, παρόλη τη βιβλική καταστροφή, ευημερίας και προόδου, γαλήνης, ηρεμίας, ευνομίας και ισοπολιτείας, και με την τακτική του «φωνάζει ο κλέφτης για να φοβηθεί ο νοικοκύρης» σκαρφίσθηκαν το θέμα της άκρατης κομματικοποίησης, όπως αναφέρεται, κρίνοντας τα πράγματα βεβαίως με τα δικά τους κριτήρια, για να αρχίσουν με τυμπανοκρουσίες την προεκλογική περίοδο 15 μήνες νωρίτερα και να παρελκύσουν και να παραπλανήσουν την κοινή γνώμη.

Εμείς με όλη την ειλικρίνεια δεχόμαστε ένα διάλογο στο όλο θέμα. Δεχόμαστε εποικοδομητική κριτική. Ουδείς είναι τέλειος και σίγουρα λάθη υπάρχουν και πιθανώς και ανεύθυνες ενέργειες αλλά χωρίς το στοιχείο της διαστροφής και του ψέματος, χωρίς το στοιχείο της υπερβολής, χωρίς το στοιχείο να παρουσιάζεται η αντιπολίτευση τέλεια, και η Κυβέρνηση όλο λάθη, να επιβάλλεται κάτι που εμείς ουδέποτε διανοηθήκαμε.

Είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε, όλα τα κόμματα μαζί, αντικειμενικά τα προβλήματα εκεί που υπάρχουν. Πιστεύουμε ότι και η Κυβέρνηση σε μια Δημοκρατία και η αντιπολίτευση έχουν το ρόλο τους και ιδίως η αξιωματική αντιπολίτευση, φτάνει να υπάρχει υπευθυνότητα και στις δυο πλευρές και οι γνώμονες να είναι δι' αμοτέρους το δημόσιο συμφέρον.

Υποστηρίζουμε με πάσα ειλικρίνεια ότι πρέπει να υπάρξει σ' αυτό τον τόπο πραγματική αξιοκρατία και να διορίζονται οι πολίτες σε υπεύθυνες δημόσιες

θέσεις βάσει της αξίας, της ικανότητας και των προσόντων τους και να αισθάνονται ελεύθεροι άνθρωποι, όπως τονίστηκε. Όμως το θέμα αυτό δεν προσφέρεται για δημοκοπία και στείρα αντιπολίτευση. Είμεθα πρόθυμοι να συζητήσουμε τρόπους και μέτρα που να αυξηθεί το επίπεδο αξιοκρατίας σ' αυτό τον τόπο και το σύστημα που θα διορίζει και θα δημιουργεί υπεύθυνους δημόσιους λειτουργούς που θα εργάζονται για το κράτος και για τον τόπο μας και όχι για τα κόμματα ή τα κομμάτια μας και όχι για πρόσωπα ή καταστάσεις, βραχυκυκλώματα ή κλειστά κυκλώματα ή για παράγοντες και παραγοντίσκους. Όμως να μην προσπαθήσουν οι Βουλευτές του Συναγερμού να αλιεύσουν σε νερά που το προγονικό τους κόμμα θόλωσε και αντί να γίνονται του άδειου λόγου οι τροπαιούχοι σ' αυτό το θέμα ως συζητήσουμε όλοι υπεύθυνα, όλα τα κόμματα, την προώθηση της αξιοκρατίας στην Κύπρο.

Θα ήθελα επίσης να τονίσω ότι εφόσον αναφέρθηκε κάτι περί μακροχρόνιων συμφερόντων, ειλικρινά πιστεύουμε ότι σ' ένα κόμμα μακροχρόνια συμφέρει η αξιοκρατία γιατί στην πραγματικότητα η ευνοιοκρατία μπορεί να εξυπηρετήσει 50-100 ανθρώπους, θα δυσχεραστήσει όμως δεκαπλάσιους και μια τέτοια πολιτική απ' οποιοδήποτε και αν εφαρμοστεί τελικά καταντά μπουμεραγκ για οποιοδήποτε κόμμα.

Γι' αυτό είναι ρόλος όλων μας να εφαρμόσουμε την αξιοκρατία. Όμως πρέπει να υπάρξει πραγματική αξιοκρατία και όχι να δημιουργείται θέμα κομματικοποίησης σαν άλλοθι για τις ενέργειες της α' ή της β' πλευράς.

Θα ήθελα στο θέμα της Αστυνομίας να αναφέρω ορισμένα πράγματα.

Οποσδήποτε ο κ. Κληρίδης δεν εισήλθε στο όλο θέμα αλλά επί εκείνων των σημείων που ανέφερε θα ήθελα να δώσω κάποια απάντηση.

Έγινε προσπάθεια να παρουσιαστεί ο Υπουργός Εσωτερικών σαν ακόλουθος. Πρώτα-πρώτα η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι καθαρή και νομίζω ότι δεν επιδέχεται καμιάς αμφιβολίας ότι ο Υπουργός δεν ανέλαβε τη δέσμευση για τους 36, όπως ανέφερε ο κ. Κληρίδης.

Δεν είναι μόνο οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος που έχουν βάλει τα πράγματα στη θέση τους. Είναι προς τιμή του κ. Φάντη που κανένα λόγο δεν είχε για να θυμηθεί τι είναι εκείνο που ανέφερε σωστά ο Υπουργός. Δεν νομίζουμε ότι είχε οποιοδήποτε λόγο ο κ. Φάντης ο οποίος συμφώνησε με τους Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος ότι δεν υπήρξε καμιά ανακολουθία στις δηλώσεις του Υπουργού Εσωτερικών.

Δεν περιορίστηκε ο Υπουργός στους 36 ανώτερους υπαστυνόμους, τους οποίους ανέφερε απλώς ενδεικτικά, και πρόσθεσε ότι θα γίνουν ορισμένες αναγκαίες και απαραίτητες προαγωγές και σε άλλα επίπεδα.

Επαναλαμβάνουμε όμως ότι ο Υπουργός, χωρίς βέβαια — και το τονίζω — να παραγνωρίσει τις ευαισθησίες των κομμάτων επί του θέματος αυτού, θα αποφασίσει τελικά με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, την αξιοκρατία και την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία του αστυνομικού σώματος.

Υπενθυμίζουμε ότι οι προαγωγές δεν προσβλήθηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο για λόγους ουσίας, αλλά για λόγους νομοτυπικούς και δυστυχώς αναμένονται και περαιτέρω πιθανές ακυρώσεις για τους ίδιους λόγους.

Βέβαια, επαναλαμβάνω, δεν μπορεί να αγνοήσουμε επίσης την ανθρώπινη αναστάτωση και ταλαιπωρία που δημιουργεί αυτή η κατάσταση σε 150 και τόσες

οικογένειες, ούτε πρέπει να αγνοηθεί το γεγονός ότι όλο το καλοκαίρι τα Συμβούλια (τα Boards) γύριζαν όλη την Κύπρο, για συνεντεύξεις και εξετάσεις προς το σκοπό αυτό.

Η Κυβέρνηση πρόκειται να καταθέσει πολύ σύντομα τους νέους Κανονισμούς και αναμένουμε η αρμόδια Επιτροπή να προχωρήσει όπως υποσχέθηκε χωρίς καμιά καθυστέρηση στη μελέτη και επεξεργασία τους. Οπωσδήποτε, όμως, δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε ότι θα πάρει κάποιο χρόνο αυτή η μελέτη αν θέλουμε να είναι ενδεδειγμένη και προσεκτική.

Το τελευταίο σημείο που θα ήθελα να αναφέρω είναι το θέμα της κυρίας Ράγκου που αναφέρθηκε από τον Κληρίδη. Δηλαδή δεν αντιλαμβάνομαι ποια είναι η προσπάθεια που γίνεται. Άραγε δεν θα πρέπει να υπάρχει κάποια υπηρεσία στο Προεδρικό που να επιλαμβάνεται τα παράπονα και τα προβλήματα των πολιτών που οπωσδήποτε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ευθύνη να ακούει και αντιμετωπίζει κατά το δυνατό; Εγώ θα έλεγα ότι αν υπάρχει κάποιο πρόβλημα εδώ, είναι ότι η κυρία Ράγκου δεν μπορεί, υπό τις συνθήκες, να βοηθήσει πολύ κόσμο ο οποίος υποβάλλει αιτήματα. Δεν μπορώ όμως να αντιληφθώ ποια ήταν η έννοια της αναφοράς του ονόματος της κυρίας Ράγκου και αν ήταν εκπαιδευτικός ή ποια θέση είχε προηγουμένως.

Θα ήθελα να επαναλάβω το εξής στον κ. Κληρίδη. Το ότι γίνονται διορισμοί ατόμων που προέρχονται από το α' το β' κόμμα ή αν μερικοί διορισμοί αφορούν φιλοκυβερνητικά άτομα δεν πρέπει να είναι θέμα συζήτησης ή θέμα διαμάχης. Σημασία έχει το έργο αυτών των ανθρώπων από τη στιγμή που θα αναλάβουν κάποια θέση. Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις ανθρώπων που ανήκαν στο Δημοκρατικό Συναγερμό, ανήκαν στο Ενιαίο, ήσαν στενοί συνεργάτες του ίδιου του κ. Κληρίδη και παραμένουν στην Κυβέρνηση. Παραμένουν στην Κυβέρνηση διότι από τη στιγμή που ανέλαβαν κάποια ευθύνη, κάποιο ρόλο, ένα δημόσιο λειτουργήμα, αντιλαμβάνονται ότι δεν είναι δυνατό να υπεισέρχονται κομματικά συμφέροντα. Η προσπάθεια να αναμιχθούν ονόματα και να επιρριφθεί λάσπη εναντίον ανθρώπων που προέρχονται από τη φιλοκυβερνητική κατάσταση επειδή έχουν διοριστεί στην Κυβέρνηση, πιστεύω ότι κατά βάθος έχει ελατήριο να τρομοκρατήσει δημόσιους υπαλλήλους και να δημιουργήσει ένα αίσθημα ανύπαρκτης ενοχής.

Επαναλαμβάνω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα είναι έτοιμο σ' αυτή τη συζήτηση να συζητήσει τρόπους και μεθόδους ύπαρξης αξιοκρατίας διότι στην πραγματικότητα όχι μόνο στο Δημοκρατικό Κόμμα και στην Κυβέρνηση αλλά και στον τόπο συμφέρει η αξιοκρατία και να σταματήσει ο απαράδεκτος θεσμός του ρουσφετιού. Όποιο κόμμα προσπαθήσει να βάλει σαν σύνθημά του το ρουσφέτι μακροχρόνια υφίσταται τεράστιες ζημιές και αυτό όλοι το γνωρίζουμε, είναι θέμα απλής λογικής.

Λυπούμαι διότι επέλεξε να εγγράψει το θέμα αυτό ο Δημοκρατικός Συναγερμός απλώς για να κτυπήσει το Δημοκρατικό Κόμμα και για άλλα ελατήρια. Μπορούσε το θέμα αυτό να εγγραφεί με πολύ διαφορετικό τρόπο και να γίνει πραγματικά εποικοδομητική συζήτηση που θα προωθούσε την αξιοκρατία στον τόπο. Όμως τα ελατήρια — λυπούμαι να αναφέρω ότι δεν μπορώ να πεισθώ με αυτά που ανέφερε ο κ. Κληρίδης — ήσαν εκείνα που είπαμε, προεκλογικό πυροτέχνημα να τρομοκρατηθούν οι νομιμόφρονες δημόσιοι υπάλληλοι και να δημιουργηθεί ένα αίσθημα και να επιρριφθεί λάσπη στην Κυβέρνηση και στο Δημοκρατικό Κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Ο κ. Κληρίδης. Μήπως θέλει να μιλήσει ο κ. Παπαϊωάννου;

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επιφυλασσόμαστε να μιλήσουμε στην προσεχή συνεδρία του Σώματος αλλά θα ήθελα να γνωρίζω κατά πόσο θα αρχίσουμε σήμερα τη δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς όχι, επειδή όμως πρόκειται περί εκπροσώπου Κοινοβουλευτικής Ομάδας, αν θέλει ν' απαντήσει πάνω σε συγκεκριμένα θέματα που τον αφορούν προσωπικά θα παρακαλούσα τον κ. Κληρίδη να περιοριστεί σ' αυτό το θέμα.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρόθεσή μου ν' απαντήσω εν εκτάσει στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ. κ. Γαλανό, γιατί δεν είπε και τίποτε στην πραγματικότητα. Αλλά πρόθεσή μου είναι να διορθώσω ορισμένες εσφαλμένες πληροφορίες που έδωσε στη Βουλή.

Όταν ανέγνωσα το ανακοινωθέν της ΠΑΣΥΔΥ της 3ης Σεπτεμβρίου και ρώτησα αν κομματικοποιείται και για τις προεδρικές εκλογές η ΠΑΣΥΔΥ, ο κ. Γαλανός είπε «μα, αυτό δεν αναφέρεται στην περίοδο Κυπριανού αλλά αναφέρεται σε προηγούμενη περίοδο για την οποία φέρει ευθύνη ο κ. Κληρίδης».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα φοβούμαι ότι μπαίνουμε στη δευτερολογία, κ. Κληρίδη. Δηλαδή σας έδωσα το λόγο αν υπήρχαν τίποτε που να σας αφορούν προσωπικά, ειδάλλως σαν να μπαίνουμε στη δευτερολογία.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι δευτερολογία αλλά είναι επεξήγηση της θέσεώς μας.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δευτερολογεί, κ. Πρόεδρε, και δεν ομιλεί επί προσωπικού θέματος. Πρόκειται για καθαρή κι' εκτός της κοινοβουλευτικής πρακτικής δευτερολογίας.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Φοβάστε ν' απαντήσετε;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα απαντήσουμε στην προσεχή συνεδρία κ. Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, συνεχίστε κ. Κληρίδη.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Και εδώ δημιουργούνται δυο ερωτήματα: Το πρώτο είναι: Ήταν για εκείνη την περίοδο; Και το δεύτερο: Ποιος ευθύνεται για εκείνη την περίοδο; Για το ποιος ευθύνεται, λέγουν ότι ευθύνεται ο κ. Κληρίδης, διότι ήταν Πρόεδρος της Βουλής και όχι ο Μακάριος που ήταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας που διόριζε την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή θα σας δοθεί κ. Κληρίδη η ευκαιρία να δευτερολογήσετε. . . . .

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα τελειώσω, κ. Πρόεδρε, με δυο λόγια. Το ό,τι όμως αναφέρεται στη σημερινή περίοδο αποδεικνύεται από σειρά ανακοινωθέντων στα οποία ομιλεί για παρεμβάσεις στις παύσεις Υπουργών που έγιναν επί Κυπριανού, για παρεμβάσεις στους διορισμούς Διευθυντών και για απαράδεκτες παρεμβάσεις σήμερα της πολιτικής εξουσίας.

Ο κ. Γαλανός επίσης λέγει ότι την περίοδο που ήμουν Προεδρεύων έκανα διορισμούς. Δεν θα μπω σ' αυτό το θέμα γιατί θα μου πείτε ότι . . . . Αλλά έχω στοιχεία να του απαντήσω αν έκανα διορισμούς και τι έκανα.

Καλώ όμως τον κ. Γαλανό να μου πει επί ποίας βάσεως όταν αυτό το Νομοθετικό Σώμα δημιούργησε ανεξάρτητη Εκπαιδευτική Επιτροπή ήλθε ο κ. Πρόεδρος της Δημοκρατίας να διορίσει κομματικούς του παράγοντες στην Επιτροπή αυτή και αν αυτό διασφαλίζει την ανεξαρτησία της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Αν θέλει ν' ακούσει και για την κ. Ράγκου θα του αναγνώσω και μπιλιετάρια της κ. Ράγκου τα οποία έστειλε και προτρέπει τη Δημόσια Υπηρεσία ποιους να διορίσει. Αλλά για να μη λέγει ο κ. Αλέξης Γαλανός ότι δευτερολογώ θα κατέλθω από το βήμα και επιφυλάσσομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα να πω ότι έχω την πρόθεση να δώσω κάποια ευχέρεια στους εκπροσώπους των Κομμάτων να μην ακολουθούν αυστηρά τα θέσμια της σειράς ομιλιών αλλά θα παρακαλούσα να μη γίνει κατάχρηση αυτού του θεσμού.

Ο κ. Γαλανός,

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το μόνο που θα ήθελα να απαντήσω στον κ. Κληρίδη είναι ότι όσο δικολαβικά μίλησε προηγουμένως για το θέμα της κομματικοποίησης άλλο τόσο δικολαβικά χρησιμοποίησε το θέμα απάντησης επί προσωπικού θέματος για να απαντήσει σε θέματα που καμιά σχέση δεν είχαν με προσωπικό θέμα.

Εφόσον κατά τον κ. Κληρίδη δεν είπαμε τίποτε και αυτά τα οποία ελέχθησαν δεν έχουν καμιά σημασία, γιατί όλη αυτή η αγωνία να χρησιμοποιήσει την προσωπική απάντηση για να δώσει απαντήσεις που είχαν σχέση με την ουσία των όσων αναφέραμε;

Όμως θα έλεγα το εξής, και θα πρέπει να τονισθεί αυτό το πράγμα. Ένας που αναλαμβάνει μια υπεύθυνη θέση κρίνεται κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης αυτού του ρόλου. Δεν μπορεί ο κ. Κληρίδης να έρθει να κρίνει το παρελθόν κάποιου επειδή ήταν τάχατες φιλοκυβερνητικός και από τώρα να εξάξει συμπεράσματα ότι δεν θα εξασκήσει το δημόσιο λειτουργήμα όπως επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον. Αν ήταν πράγματι αυτός ο συλλογισμός τότε ο κ. Κληρίδης δεν έπρεπε να επαναφέρει σε υπηρεσία ένα μεγάλο αριθμό προσώπων που είχαν τεθεί σε διαθεσιμότητα, και ίσως αυτή να ήταν και η δικαιολογία που τους επανέφερε, και δεν θα έπρεπε να χρησιμοποιήσει αυτό το επιχείρημα σε πολλές άλλες περιπτώσεις.

Πιστεύω ότι εφόσον ομιλεί για ανθρώπινα δικαιώματα, βασικό ανθρώπινο δικαίωμα είναι να κρίνεται ένας άνθρωπος στη θέση που βρίσκεται από τη στιγμή που εφαρμόζει τους κανόνες αυτής της θέσης. Ένας άνθρωπος έχει την ικανότητα, πιστεύω, να είναι αντικειμενικός στη δουλειά του όταν αναλάβει ένα δημόσιο

λειτουργήμα. Αν προηγουμένως είχε ένα κομματικό ρόλο, όλοι σ' αυτό τον τόπο κάπου βρίσκονται, σε κάποιο κόμμα βρίσκονται πριν να αναλάβουν ένα δημόσιο λειτουργήμα. Αν είναι μόνο όσοι είναι ακομμάτιστοι που θα πρέπει να αναλαμβάνουν θέση στη δημόσια υπηρεσία, τότε δεν θα εύρουμε ούτε ένα δημόσιο υπάλληλο.

Αυτή είναι η απάντηση, κύριε Κληρίδη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Φάντη γιατί αναφέρθηκε το όνομά του και ίσως να θέλει να πει κάτι.

Θα θέλω να το επαναλάβω, ότι ασφαλέστατα δεν μπορώ να παρεμποδίσω εκπροσώπους Κοινοβουλευτικών Ομάδων από του να πάρουν το λόγο όταν τον ζητούν. Θα παρακαλέσω μόνο οι ίδιοι να δείχνουν αυτοσυγκράτηση και να περιορίζονται σ' αυτά που υποτίθεται ότι τα θέσμιμα τους επιτρέπουν να χρησιμοποιήσουν.

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Ακριβώς όπως είπατε, επειδή έγινε αναφορά στο τι είπα εγώ χθες στην Επιτροπή Εσωτερικών σε σχέση με το τι ανέλαβε ο κος Υπουργός όταν συζητούσαμε στις 5 του Ιούνη τα θέματα των προαγωγών, θέλω να καταθέσω από τα πρακτικά της χθεσινής συνεδρίας το ακριβές κείμενο της δήλωσής μου.

Είπα τα εξής:

«Όταν εμείς παίρναμε θέση στη Βουλή με βάση αυτή την έκθεση — και εννοώ την έκθεση της 5ης Ιουνίου που ε συζητείτο στη Βουλή — στην αντίληψή μας ήταν καθαρό ότι πρόκειται για τους 35 ανώτερους υπαστυνόμους, ανεξαρτήτως εάν κατά κάποιο τρόπο ο κος Υπουργός στη συνεδρία της Επιτροπής άφησε ν' αμφισβητηθεί αν είναι έτσι η πρόθεση.

Χάριν της αλήθειας, θυμούμαι ότι στη συνεδρία της Επιτροπής αρχικά ο κος Υπουργός μίλησε συγκεκριμένα για τούτες τις θέσεις των ανώτερων υπαστυνόμων, στη συνέχεια της συνεδρίας σε κάποιο άλλο στάδιο ο κος Υπουργός πρόσθεσε «και οποιεσδήποτε άλλες θα είναι αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία της Αστυνομίας προαγωγές», το οποίο ήταν αόριστο όπως το είπε ο κος Υπουργός, και ο καθένας μπορεί να το ερμηνεύσει όπως θέλει. Αλλά εκείνο που ελέγχθη στην Επιτροπή είναι τούτο. Αρχικά μίλησε ο Υπουργός για τους συγκεκριμένους Υπαστυνόμους και κατόπιν προστέθηκε αυτό το επιπλέον το οποίο έμεινε αδιευκρίνιστο και από μας και από τον κ. Υπουργό.

Εφόσον στη δική μας αντίληψη ήταν για τους 35 ανώτερους υπαστυνόμους, εάν τώρα η απόφαση που παίρνετε είναι να προχωρήσετε εντός των ημερών για τούτους τους 35 και όλα τα άλλα να εξαρτηθούν από την έγκριση των νέων κανονισμών, τότε εμείς δεν έχουμε καμιά ένσταση.

Και όταν λέω δεν έχουμε καμιά ένσταση εννοώ ν' αποσυρθεί το συγκεκριμένο θέμα από μέρους του Συναγερμού για τις προαγωγές.»

Αυτή είναι η δήλωση που έκαμα στην Επιτροπή χθές και η οποία συνάδει πλήρως με τα πρακτικά της συνεδρίας της Επιτροπής στις 5 Ιουνίου η οποία αναφέρει:

«Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις διαβεβαιώσεις του αρμόδιου Υπουργού ότι η Κυβέρνηση αποδίδει ύψιστη προτεραιότητα στο θέμα της ετοιμασίας και

κατάθεσης στη Βουλή νέων σύγχρονων και ολοκληρωμένων Κανονισμών για την Αστυνομία και το γεγονός ότι οι μελετούμενες προαγωγές, περιορισμένες τον αριθμό, έχουν σαν κύριο στόχο τους την αντιμετώπιση επειγόντων λειτουργικών προβλημάτων στην Αστυνομία για χάρη της εύρυθμης λειτουργίας της, έχει καταλήξει στην ομόφωνη εισήγηση όπως αντικατασταθεί η προτεινόμενη γενική κατάργηση των Κανονισμών του 1958 για την Αστυνομία με νέα πρόνοια που να αναφέρεται περιοριστικά στα θέματα προαγωγών μόνο και νοουμένου ότι η εφαρμογή της θα αρχίσει να τίθεται σε λειτουργία από την 1η προσεχούς Οκτωβρίου». Όταν έλεγα εγώ ότι στην αντίληψή μας πρόκειται για τους 35, αναφερόμουν σ' αυτό που αναφέρεται εδώ στην έκθεση της επιτροπής για τον περιορισμένο αριθμό των προαγωγών. Αυτά για αποκατάσταση της αλήθειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη και θα συνεχίσουμε τη συζήτηση την ερχόμενη Πέμπτη, στις 4.00 το απόγευμα.

Θα παρακαλέσω όλους όσους θέλουν να μιλήσουν να είναι έτοιμοι, διότι αν δεν καταστεί δυνατό να κλείσει η συζήτηση σε μια συνεδρία, θα συνεχίσουμε την Παρασκευή ή το Σάββατο όπως είναι η προηγούμενη απόφαση της Βουλής. Αλλά δεν θα αναβληθεί περαιτέρω για μια βδομάδα όπως γίνεται τώρα που γίνεται για λόγους προετοιμασίας όλων των ομιλητών πάνω στα θέματα τα οποία ηγέρθησαν.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον θα ομιλήσουν περισσότεροι βουλευτές από τους Κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, όπως αντιλαμβάνομαι, ίσως δεν θα καταστεί δυνατό να κλείσουμε τη συζήτηση σε μια ή δυο συνεδρίες. Κατά συνέπεια δεν θα πρέπει να πιέσουμε τα πράγματα, διότι αρκετοί συνάδελφοι που θα ομιλήσουν θα ήθελαν να προετοιμαστούν, διότι αν πρόκειται να επαναλαμβάνουν πράγματα τα οποία ελέχθησαν από προηγούμενους ομιλητές ασφαλώς δεν θα γίνει εποικοδομητική συζήτηση. Πρέπει ν' ακούσουν τι έχουν να πουν οι διάφοροι συνάδελφοι στη συζήτηση και να πάρουν το λόγο για να κάνουν τη δική τους εποικοδομητική συμβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο, θα 'θελα να τονίσω ότι δικαιολογείται τώρα μια αναβολή μιας εβδομάδας για προετοιμασία. Αλλά η Βουλή συζητά, δεν μπορεί κάθε φορά που προβάλλεται ένα επιχείρημα από κάποιο συνάδελφο να χρειάζεται να αναβάλλουμε για μια εβδομάδα. Τότε και το θέμα του επείγοντος θα έχει καταργηθεί. Γι' αυτό η δική μου εισήγηση είναι να δώσουμε τώρα την αναβολή μιας βδομάδας για να υπάρξει μια πλήρη γενική προπαρασκευή όλων των πλευρών για τα θέματα που θα συζητηθούν και μετά να συνεχίσει η συζήτηση για όσο χρειαστεί. Δεν είπα ότι θα τελειώσει η συζήτηση την Πέμπτη, αλλά δεν μπορούμε να αναβάλλουμε από Πέμπτη σε Πέμπτη και να φθάσουμε στην κανονική πλέον σύνοδο της Βουλής, διότι θα έχουμε ήδη εκτραπεί και από το γεγονός ότι έχουμε καλέσει έκτακτη σύνοδο της Βουλής για ν' ασχοληθεί με αυτό το θέμα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να κλείσει η συζήτηση του θέματος μετά τις 27, λόγω απουσίας μου στο εξωτερικό. Επειδή είμαι ο εισηγητής του θέματος και

πρέπει να κλείσω το θέμα, δεν θα μπορέσω να το κάμω γιατί θα επιστρέψω στις 27 το βράδυ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη μια πλευρά πράγματι βλέπουμε ότι έχετε δίκαιο πως η συζήτηση αυτή πρέπει να ολοκληρωθεί σε μια, δυο συνεχείς μέρες. Από την άλλη όμως είναι πράγματι δικαίωμα του κ. Κληρίδη, εφόσον έχει εγγράψει το θέμα, να το κλείσει. Αναρωτιέμαι αν μπορούμε να συγκεράσουμε τα δύο αυτά πράγματα, να ολοκληρωθεί η συζήτηση την επόμενη βδομάδα, Πέμπτη ή Παρασκευή, και να γίνει μια συνεδρία απλώς για να κλείσει το θέμα ο κ. Κληρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει πιστεύω ότι η ανοικτή συζήτηση αυτού του θέματος δεν θα οδηγήσει πουθενά.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, στις 4.00 το απόγευμα. Εν τω μεταξύ θα γίνει μια ανταλλαγή απόψεων με τους Αρχηγούς των Κομμάτων για να καθοριστεί και η τελική μορφή την οποία θα πάρει το θέμα της συζήτησης.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 11.30 π.μ.).

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσεάς
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κληρίδης Φοίβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος

Μιχαηλίδης Θαλής
Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τζιρκώτης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζου Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάνης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χρυσοστόμου Άριστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Αγορεύσεις Βουλευτών και συζήτηση (Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Α. Φάντης) πάνω στο θέμα που είχε εγγράψει ο Δημοκρατικός Συναγεαργμός με εισηγητή τον Πρόεδρό του:

- α(α) Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην Κρατική Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.
- (β) Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλιούς Κανονισμούς, πέραν του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή.
- (γ) Προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση Διευθυντών Σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση.»

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 25ης Σεπτεμβρίου 1986

(Ώρα έναρξεως 4.14 μ.μ.)

(Αρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το μοναδικό θέμα που υπάρχει μπροστά στην Έκτακτη αυτή συνεδρίαση της Βουλής είναι: «Οι δυσμενείς διακρίσεις στη Δημόσια Υπηρεσία, την Αστυνομία, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς».

Ομίλησε ήδη ο εισηγητής και ο κ. Γαλανός. Σε σύσκεψη την οποία είχαμε πριν από την έναρξη της συνεδρίας της Βουλής οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι καταλήξαμε σε εισήγηση προς το Σώμα να ακολουθήσουμε την εξής διαδικασία:

Οι εναπομείναντες Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, δύο τον αριθμό, θα ομιλήσουν για διάστημα μέχρι μιας ώρας. Οι υπόλοιποι, όσοι θέλουν να πάρουν το λόγο, θα ομιλήσουν για 20 λεπτά μάξιμουμ. Και θα παίρνουν προειδοποίηση πέντε λεπτά πριν λήξει η προθεσμία των 20 λεπτών.

Στη δευτερολογία, οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι θα δικαιούνται μέχρι 15 λεπτά για να δευτερολογήσουν και οι άλλοι συνάδελφοι μέχρι 5 λεπτά.

Αυτή είναι η διαδικασία στην οποία κατέληξαν οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι πριν από τη συνεδρίαση της Βουλής και το θέτω ενώπιόν σας προς έγκριση.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

Για το θέμα του χρόνου το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιήσει ο κάθε Βουλευτής μέχρι, όπως έχετε αναφέρει, μάξιμουμ 20 λεπτά, μερικοί συνάδελφοι,

μεταξύ των οποίων είμαι και εγώ, έχουν ήδη προετοιμαστεί για τη σημερινή συνεδρίαση και ίσως η ομιλία τους να πάρει περισσότερο χρόνο από τα 20 λεπτά. Χωρίς να ισχυρίζομαι ότι πρέπει οι ομιλίες να είναι πολύωρες ή μεγάλης διάρκειας, θα ήθελα, τουλάχιστο για τη συνεδρίαση αυτή, να μην υπάρχει ο αυστηρός αυτός περιορισμός για όσους τουλάχιστον έχουν προετοιμαστεί. Επίσης σχετικά με τις δευτερολογίες, ο περιορισμός του χρόνου σε 5 ή 10 λεπτά, διερωτώμαι αν πράγματι μπορεί να εφαρμοστεί για να αποδώσει αυτό το Σώμα το έργο του κανονικά στη συζήτηση των θεμάτων. Διότι με 5 και 10 λεπτά δευτερολογίας θα βρεθούμε και προ του άλλου φαινομένου να εκμεταλλεύεται ίσως ο κάθε συνάδελφος που θα θέλει να ομιλήσει το γνωστό, όπως γίνεται και σε άλλες συνεδρίες, θέμα του προσωπικού θέματος για να επεμβαίνει, διότι θα νοιώθει ότι δεν έχει επαρκή χρόνο για να αναφερθεί από το βήμα σε όσα θέματα θα ήθελε να αναφερθεί.

Επομένως, με όλο το σέβας προς τους Κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους που είχαν συνεδρίαση προηγουμένως, θα ήθελα ακριβώς να θίξω αυτούς τους κινδύνους. Δεν ξέρω για τις άλλες συνεδριάσεις, αλλά στη σημερινή να μην υπάρχει ακριβώς ο περιορισμός των 20 λεπτών, με προειδοποίηση, όπως έχετε πει, 5 λεπτά, και επίσης οι δευτερολογίες να μην είναι διάρκειας 5-10 λεπτών μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα αντιδικίας με το συνάδελφο κ. Σολωμή. Αλλά είχαμε στη σύσκεψη μέσα δει τον όγκο, ίσως, της εργασίας η οποία απομένει για, την έκτακτη αυτή σύνοδο και είχαμε πει ότι αν υπολογίσουμε τις πρωτολογίες, τις δευτερολογίες, τυχόν απαντήσεις σε προσωπικές επιθέσεις και την ομιλία για το κλείσιμο του θέματος, θα μπορούσε να χρειαστούμε περισσότερο χρόνο από εκείνο που προγραμματίσαμε για σήμερα και για την Τρίτη, όπως συμφωνήθηκε επίσης.

Γι' αυτό πιστεύουμε, με σεβασμό προς τη δουλειά και τον όγκο εργασίας που έχει γίνει από τυχόν συναδέλφους που παίρνει πέραν των 20 λεπτών, πως θα πρέπει να παραμείνουμε στο χρόνο των 20 λεπτών γιατί σ' αυτό το χρόνο μπορεί ο καθένας να διεξέλθει διεξοδικά το θέμα που απασχολεί το Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι και η άποψή μας ότι ένα εικοσάλεπτο είναι αρκετό για κάθε ομιλία των Μελών της Βουλής, εκτός εκείνων των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, δεδομένου ότι οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι έχουν στη διάθεσή τους μέχρι 1 ώρα, και διερωτώμαι τι άλλα θα προσθέσει ο καθένας από τα Μέλη της Βουλής, πέραν από όσα θα αναπτύξει ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, ώστε να χρειάζεται πέραν των 20 λεπτών. Εξάλλου, όσοι έχουν ετοιμαστεί και πιθανόν οι ομιλίες τους να είναι πέραν των 20 λεπτών, έχουν την ευκαιρία, κατά τη διάρκεια της ομιλίας των Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων — τουλάχιστον στη σημερινή συνεδρίαση θα μιλήσουν δύο, ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Κόμματός μας και ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Ε.Δ.Ε.Κ. — να αναπροσαρμόσουν, αν μπορούν, τις ομιλίες τους, ή θα μπορούσαν να ομιλήσουν

σήμερα όσοι έχουν ομιλίες μέχρι 20 λεπτά, και να επιφυλαχθούν οι άλλοι να ομιλήσουν την Τρίτη, έχοντας υπόψη τους το χρόνο ώστε να περιορίσουν τις ομιλίες τους.

Γι' αυτό νομίζω ότι η διαδικασία που αποφασίστηκε στη σύσκεψη είναι καλή και πρέπει να μείνουμε σ' αυτή τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο περιορισμός του χρόνου που ζητήθηκε δεν έγινε με σκοπό να παρεμποδιστεί οποιοσδήποτε συνάδελφος να εκφράσει τις απόψεις του πάνω στο θέμα που συζητούμε. Ήταν η σκέψη που τίθεται ενώπιον της Βουλής να διευκολυνθεί το έργο της Κοινοβουλευτικής εργασίας. Διότι αν ξεφύγουμε απ' αυτό το χρονικό όριο, θα καταφύγουμε σε μια μεγάλη σπατάλη χρόνου' θα χρειαστούμε πάρα πολύ χρόνο και τούτο δεν θα είναι προς όφελος του ίδιου του θέματος.

Όσον αφορά τη διάρκεια των ομιλιών, αν μπορεί να γίνει κάποια περικοπή, πολλές φορές αυτό το πράγμα βοηθά τις ομιλίες μας. Πάντως, στην περίπτωση τη δική μου δεν θα χρειαστώ μια ώρα για να εκφράσω τις απόψεις του κόμματός μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν κύριοι συνάδελφοι.

Συζητούμε θέμα δυσμενών διακρίσεων και ο Πρόεδρος πρέπει να είναι ο πρώτος ο οποίος δεν πρέπει να παραβεί την αρχή ότι πρέπει όλοι οι Βουλευτές να τύχουν ίσης μεταχείρισης.

Κατά συνέπεια, αν και εφόσον αποφασιστεί ότι μάξιμουμ θα είναι 20 λεπτά που θα μιλήσουν οι συνάδελφοι, ο Πρόεδρος είναι υποχρεωμένος να τηρήσει με ακρίβεια αυτόν το χρόνο.

Αν αποφασιστεί ότι θα είναι 5 λεπτά η δευτερολογία και πάλι ο Πρόεδρος θα είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τον ίδιο αυτό χρόνο με την εξαίρεση των Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων οι οποίοι θα έχουν στη διάθεσή τους μέχρι μια ώρα — ελπίζω και αυτοί, όπως είπε ο κ. Χατζηδημητρίου, να μην εξαντλήσουν την ώρα — και μέχρι 15 λεπτά στη δευτερολογία.

Υπάρχει αντίθετη άποψη; Όχι.

Λοιπόν, ας πληροφορηθούμε τώρα πόσοι συνάδελφοι θα ήθελαν να πάρουν μέρος στη συζήτηση, διότι θα καθορίσουμε αυτό που δεν έχει καθοριστεί, κατά πόσο δηλαδή θα πραγματοποιήσουμε ακόμα μια συνεδρία ή δυο για να τελειώσουμε.

Ο κ. Μουσιούττας, ο κ. Ζαχαριάδης, ο κ. Ομήρου, ο κ. Σαββίδης, ο κ. Σολωμής. Συγγνώμη, ένας, ένας, διότι δεν μπορώ να. . . . . Συγγνώμη. . . .

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, προσπαθώ να παίρνω από τα διάφορα Κόμματα για να μην είναι όλοι από ένα κόμμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Να αρχίσουμε ένα-ένα κόμμα να λέει τους ομιλητές του. Ίσως είναι πιο πρακτικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προσπαθώ να είναι ένας από κάθε κόμμα για να γίνεται καλύτερη συζήτηση.

Λοιπόν, εκείνους τους οποίους τα ονόματα δεν έχω αναγγείλει, παρακαλώ να αφήσουν τα χέρια τους κάτω για να μπορέσουμε. . . . Λοιπόν, γράφε κ. Γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δηλαδή συνέχεια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνέχεια. Όχι, έναν από κάθε κόμμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δημητριάδης, Ευσταθίου.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι πρέπει να γραφούν τα ονόματα όλων των ομιλητών κάτω και η σειρά που θα ακολουθήσουν οι ομιλίες πρέπει να καθοριστεί από τα κόμματά τους. Μπορεί αυτοί που σήκωσαν χέρι να είναι έτοιμοι να ομιλήσουν σήμερα ή όχι. Μπορεί να ομιλήσουν στην επόμενη συνεδρία. Γι' αυτό πιστεύω ότι πρέπει να καθοριστούν τα ονόματα των Βουλευτών που θα μιλήσουν από κάθε Κόμμα και η σειρά που θα ακολουθήσουν στις ομιλίες τους να αφηθεί στους ίδιους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεχόμαστε αυτό που είπατε. Ένας από κάθε κόμμα, για να μην είναι σειρά από το ίδιο κόμμα.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Ένας από κάθε κόμμα, κύριε Πρόεδρε, με τη σειρά αλλά το ποιος θα μιλήσει από κάθε κόμμα. . . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να δώσουμε τα ονόματα, λοιπόν, για να μπορέσουμε να καθορίσουμε και τη σειρά.

Παρακαλώ να δοθούν γραπτώς τα ονόματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρώτα ο Συναγερμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γράψε κύριε. . . . .

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

9.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Θέλει να μιλήσει και ο κ. Αναστασιάδης ο οποίος απουσιάζει στο εξωτερικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

10. 10 από το Συναγερμό.

Από το ΔΗΚΟ:

10 από το ΔΗΚΟ.

Από την Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς:

9.

Και ο Φοίβος Κληρίδης.

10.

Από την Ε.Δ.Ε.Κ.:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, 3. Εκτός του Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου. Διότι δεν υπολόγισα τους Κοινοβουλευτικούς.

Επειδή πρόκειται να αγορεύσω από το Βήμα της Βουλής, θα παρακαλέσω τον πρεσβύτερο από τους παρόντες Βουλευτές να με αντικαταστήσει στην Έδρα. Ο πρεσβύτερος παρακαλώ.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Νομίζω ότι είμαι εγώ!

(Γέλωτες)

(Ο κ. Λαδάς καταλαμβάνει την έδρα της Βουλής, ενώ ο κ. Παπαϊωάννου κατέρχεται στο Βήμα).

Ε. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι η πρώτη φορά που εγείρεται και συζητείται στη Βουλή θέμα δυσμενών διακρίσεων στη δημόσια υπηρεσία, την αστυνομία, την εκπαιδευτική υπηρεσία, τους ημικρατικούς οργανισμούς, κι' εμείς θα προσθέσουμε και στην Εθνοφρουρά ακόμη.

Από της ανακήρυξης της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος και επί βρετανικής αποικιοκρατίας μέχρι σήμερα, υφίσταται και λειτουργεί στην πράξη το απαράδεχτο, αντιδημοκρατικό, αντικοινωνικό και αντισυνταγματικό καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων.

Τι είναι αυτό το καθεστώς και εναντίον ποίων είναι που στρέφεται; Είναι ένα αστυνομικό, αντιδημοκρατικό καθεστώς που «καρφώνει» πίσωπλάτα τα προοδευτικά στοιχεία της κοινωνίας και ιδιαίτερα τους αριστερούς ή ακόμη και μέλη αριστερών οικογενειών και τους στερεί ουσιαστικά το ψωμί.

Ποια είναι τα ελατήρια αυτής της πολιτικής; Τα ελατήρια είναι η καταπολέμηση του Κόμματος της Εργατικής Τάξης και των Εργαζομένων που

πιστεύει στον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας. Κατά συνέπεια, ιδεολογικά, καθαρά ταξικά είναι τα ελατήρια.

Ίσως μερικοί από σας να αμφισβητήσετε την ορθότητα των λεγομένων μου και ίσως ακόμη να μας λεχθεί από αυτό το βήμα ότι είμαστε μια πλουραλιστική πολιτεία, δηλ. μια αστική Δημοκρατία στην οποία δεν είναι δυνατό να λειτουργεί το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων. Διαβεβαιώ όλους εκείνους που πιστεύουν κάτι τέτοιο ότι πρόκειται για αυταπάτες. Εκείνοι που δεν παραδέχονται την ύπαρξη τέτοιου καθεστώτος είτε δεν γνωρίζουν την πραγματικότητα είτε δεν θέλουν να την παραδεχθούν.

Υπάρχουν όμως αδιάφυστα στοιχεία που επιμαρτυρούν την ορθότητα των λεγομένων μας. Η Αθηναϊκή εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» δημοσίευσε και η Κυπριακή εφημερίδα «Χαραυγή» αναδημοσίευσε δείγμα πιστοποιητικού φρονημάτων που χρησιμοποιείται.

Στα χέρια μου έχω αντίγραφο αυτού του πιστοποιητικού, το οποίο λέγει ρητώς τα εξής:

«Πιστοποιείται ωσαύτως ότι, εξ όσων κάλλιον γνωρίζω και πιστεύω, το ανωτέρω αναφερόμενον πρόσωπον δεν ανήκει εις οιαδήποτε ανατρεπτικήν πολιτικήν οργάνωσιν και δεν πρεσβεύει ή πιστεύει εις την αναρχίαν».

Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται από το Αρχηγείο της Κυπριακής Αστυνομίας: «Εγκληματολογικόν αρχείον», «έντυπον Αστ. 8B» και δείχνει καθαρά ότι στην Κύπρο έχουν φάκελλο — όπως παρατηρεί η Ελευθεροτυπία των Αθηνών — όλοι από τα γεννοφάσκια τους. «Γιατί πώς αλλιώς — συνεχίζει η «Ελευθεροτυπία» — θα μπορούσε η Αστυνομία να χορηγεί πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων για παιδιά που μόλις τέλειωσαν τις σπουδές τους στη Μέση Εκπαίδευση;»

Επικαλούμαι επίσης την μαρτυρία του αείμνηστου Προέδρου Μακαρίου, ο οποίος προς πίστιν του, τον Φεβράρη του 1977 σε σύσκεψη στο Προεδρικό που κλήθηκε ύστερα από απαίτηση της ΠΑΣΥΔΥ για να συζητηθεί το θέμα της κάθαρσης· στη δημόσια υπηρεσία, παραδέχτηκε ότι σιωπηρώς υπάρχει το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων. Όσοι πήραν μέρος σε κείνη τη σύσκεψη πρέπει να θυμούνται πως όταν ο Γ.Γ. του ΑΚΕΛ αναφέρθηκε στο καθεστώς πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων και ο τότε Υπουργός Εσωτερικών τα αμφισβήτησε, ο Πρόεδρος Μακάριος, προς πίστιν του επενέβη και είπε: «Και όμως σιωπηρώς υπάρχει».

Από τα στοιχεία όμως που θα παραθέσω στην ομιλία μου, δεν μένει ίχνος αμφιβολίας ότι αυτό που παραδέχθηκε και ο Μακάριος υπάρχει. Αν μετροφυλλίσει κανείς τα πρακτικά της Βουλής από το 1960 μέχρι σήμερα, θα διαπιστώσει ότι είναι δεκάδες ή ακόμη και εκατοντάδες οι φορές που από αυτό το βήμα καταγγέλλαμε την ύπαρξη καθεστώτος κοινωνικών φρονημάτων και δυσμενών διακρίσεων σε βάρος του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς.

Ο κ. Κληρίδης που υπηρέτησε σαν Πρόεδρος της Βουλής από το 1960 μέχρι το 1976, πρέπει να θυμάται πως ο τότε Υπουργός Εσωτερικών επιστήθιος φίλος και συναρχηγός του Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, κατάρχε και καταπολεμούσε τους αριστερούς μέσον των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων. Και ενώ έπαιρνε μέτρα ώστε στο σώμα της αστυνομίας να μην προσληφθεί έστω και ένας αστυνομικός του οποίου ακόμη και μακρυνός συγγενής ήταν μέλος του ΑΚΕΛ,

προσελάμβανε ημέτερους, μερικούς από τους οποίους μάλιστα τους έδινε αμέσως και τον βαθμό του αξιωματικού.

Για 26 συνεχή χρόνια καταγγέλλουμε αυτό το απαράδεκτο, αντιδημοκρατικό καθεστώς και ζητούμε να τερματιστεί, όμως ούτε ο κ. Κληρίδης, ούτε ο κ. Γαλανός, ούτε και οποιοσδήποτε άλλος ενήργησε για τον τερματισμό του. Αντίθετα, συνεχίζεται και θριαμβεύει για να φθάσουμε σ' αυτή την έκτακτη Σύνοδο της Βουλής που άρχισε την περ. Πέμπτη, στην οποία ο μεν κ. Κληρίδης μίλησε για ευνοιοκρατία και πιλιετάρια, ο δε κ. Γαλανός παραδέχτηκε ότι το ρουσφέτι έγινε θεσμός.

ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΑΚΕΛ

Κύριοι συνάδελφοι, οι δυσμενείς διακρίσεις είναι κυρίως σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς που εφαρμόζονται και το γνωρίζει ολόκληρος ο κυπριακός λαός. Θα αναφερθώ με συντομία σε ορισμένες απόψεις που έχουμε κατά καιρούς εκφράσει από αυτό το βήμα που καταδεικνύουν ότι αν γίνονταν δεκτές και εφαρμόζονταν στην πράξη δεν θα φθάναμε στην κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. Στη συνέχεια θα αναφερθώ με στοιχεία στις δυσμενείς διακρίσεις που χρησιμοποιούνται και σήμερα ακόμη σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

Κατά τη συζήτηση του κρατικού Προϋπολογισμού το 1964, ο Γ.Γ. του ΑΚΕΛ τόνισε από αυτό το βήμα ότι, «οι πολιτικές ή ιδεολογικές πεποιθήσεις δεν πρέπει να αποτελούν κριτήριο στη δημόσια υπηρεσία αλλά αποκλειστικά και μόνον τα προσόντα, οι ικανότητες, η εργατικότητα και ο χαρακτήρας».

Κάθε χρόνο με την ευκαιρία συζήτησης των κρατικών Προϋπολογισμών, καθώς και με άλλες ευκαιρίες, οι βουλευτές του ΑΚΕΛ—Αριστεράς επέσυραν την προσοχή της Βουλής και της Εκτελεστικής Εξουσίας στο συνεχιζόμενο καθεστώς των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και ζητούσαν τον τερματισμό του, χωρίς δυστυχώς αποτέλεσμα. Για 26 τόσα χρόνια μιλούμε από αυτό το βήμα για αξιοκρατία, όμως το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς εξακολουθεί να ισχύει. Θα μπορούσα να μιλά για ώρες παραθέτοντας αποσπάσματα από τις ομιλίες των βουλευτών του ΑΚΕΛ—Αριστεράς πάνω σ' αυτό το ζήτημα, όμως θα περιορισθώ σε μερικά μόνον.

Το 1977 σε ομιλία μου με την ευκαιρία συζήτησης των κρατικών προϋπολογισμών, μεταξύ άλλων είπα: «Κι εφόσον μιλούμε για τη δημόσια υπηρεσία θάθελα να καταγγείλω για άλλη μια φορά, από του βήματος της Βουλής και να καλέσω το Σώμα να πάρει υπεύθυνα θέση για το συνεχιζόμενο καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων που υφίσταται στη δημόσια υπηρεσία. Η πρόσληψη και προαγωγή υπαλλήλων γίνεται πολλές φορές με το γνωστό «πιλιετούδι» που πάει είτε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας είτε στον αρμόδιο Υπουργό κι όχι με βάση τα προσόντα και την υπηρεσία του υπαλλήλου. Το «πιλιετούδι» χρησιμοποιείται για την πρόσληψη ή προαγωγή ημετέρων. . . . . Έχω υπόψη μου προσοντούχους επιστήμονες που δουλεύουν για χρόνια σαν ημερομίσθιοι και παρόλον που ο προϊστάμενός τους τμηματάρχης τους σύστησε για την καλή τους δουλειά για προαγωγή, ωστόσο δεν προάγονται γιατί θεωρούνται πολίτες δευτέρας κατηγορίας εξαιτίας των κοινωνικών τους φρονημάτων ή ακόμη και του γεγονότος ότι το δίπλωμά τους προέρχεται από πανεπιστήμιο μιας σοσιαλιστικής χώρας.

Έχω επίσης υπόψη μου περιπτώσεις προσοντούχων επιστημόνων που δεν προσλαμβάνονται στην κυβερνητική υπηρεσία, γιατί είναι αριστεροί ή θεωρούνται αριστεροί από το δίπλωμα που έχουν στα χέρια τους. Να ένας από τους βασικούς λόγους που καταστρέφεται η δημόσια υπηρεσία όταν εφαρμόζεται το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων στην πρόσληψη και προαγωγή των υπαλλήλων ή όταν γίνονται δεκτά τα γνωστά «πιλιετούδια» για το ίδιο ζήτημα.

Η Βουλή έχει απαράβατο καθήκον να πάρει θέση πάνω σ' αυτό το κεφαλαϊώδες ζήτημα που ισχύει όχι μόνο στους κυβερνητικούς υπαλλήλους αλλά πολύ περισσότερο στην αστυνομία και στην πρόσληψη αξιωματικών στην Εθνοφρουρά.

Οι ημικρατικοί οργανισμοί κατάντησαν κράτος εν κράτει. Ποιος τους ελέγχει; Η Βουλή δεν ασκεί έλεγχο πάνω σ' αυτούς τους οργανισμούς. Διορίζονται Συμβούλια. Σ' αυτά τα συμβούλια δεν υπάρχει έστω και ένας του οποίου και μακρυνός συγγενής ακόμη να ήταν ή είναι αριστερός. Είναι φέουδο μιας τάξης και μιας κάστας ανθρώπων. Πολλά λέγονται για ατασθαλίες σε μερικούς απ' αυτούς τους οργανισμούς. Η Βουλή έχει καθήκον να ζητήσει την διεξαγωγή αποτελεσματικής έρευνας.»

Σε ομιλία μου για τους κρατικούς προϋπολογισμούς του 1978 μεταξύ άλλων τόνιζα: «Η Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας κατάντησε να είναι γνωστή σαν Επιτροπή πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων. Λυπούμαι που είμαι υποχρεωμένος να επιστήσω και πάλιν την προσοχή της Βουλής και της Εκτελεστικής Εξουσίας σε μια μεγάλη ανωμαλία που συνεχίζεται σιωπηρά μέχρι σήμερα. Πρόκειται για το σκάνδαλο των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων.

Αν ρωτήσει κανείς τους αρμοδίους, συμπεριλαμβανομένης και της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας για την ύπαρξη και λειτουργία αυτού του καθεστώτος, θα διαμαρτυρηθούν και θα τονίσουν στη διαπασών ότι δεν υφίσταται τέτοιο καθεστώς.

Νομίζω όμως ότι κανείς σ' αυτό το Σώμα δεν αμφισβητεί την ειλικρίνεια και την τιμότητα του αείμνηστου Προέδρου Μακαρίου. Και προς πίστη του, όπως είπα, όταν ένα περίπου χρόνο πριν το θάνατό του σε κάποια σύσκεψη στο Προεδρικό έθεσα αυτό το ζήτημα, ο αείμνηστος Μακάριος δήλωσε ότι σιωπηρώς υπάρχει δυστυχώς το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων.

Θα μπορούσα ν' αναφερθώ σε πληθώρα παραδειγμάτων, όμως δεν θέλεα να αναφέρω ονόματα εφόσον μάλιστα πρόκειται για δημόσιους υπαλλήλους ή για πρόσωπα που καταβάλλουν προσπάθεια να προσληφθούν στη δημόσια υπηρεσία.

Η προκατάληψη και η δυσμενής διάκριση επεχτείνονται παντού. Ακόμη και στις νοσοκόμες. Στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας σπούδασαν αρκετές Κυπρίες νοσοκόμες-μαίες. Το επίπεδο των νοσοκόμων σ' αυτή τη χώρα είναι από τα πιο ψηλά στον κόσμο. Σπούδασαν για τρία ολόκληρα χρόνια. Κι όμως όταν γύρισαν στην Κύπρο το Υπουργείο Υγείας δεν τις αναγνώρισε και επέμενε να υπηρετήσουν άλλο ένα χρόνο στα κυπριακά νοσοκομεία, πράγμα που έγινε. Και η δουλειά που έκαμαν σ' αυτό το χρόνο στα κυπριακά νοσοκομεία κάθε άλλο από δουλειά νοσοκόμας-μαίας μπορεί να θεωρηθεί. Δεν υπηρέτησαν σαν νοσοκόμες, αλλά σαν καθαρίστριες».

Κατά τη συζήτηση των κρατικών Προϋπολογισμών του 1979 τόνιζα σχετικά: «Πολλές φορές στο παρελθόν εθίξαμε από του βήματος αυτού το σκάνδαλο που

λέγεται δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς. Τίποτε όμως δεν έχει γίνει για να τεθεί τέρμα σ' αυτό το σκάνδαλο.

Και συνεχίζεται μια καθόλα προκλητική και απαράδεκτη κατάσταση. Γνωστοί πραξικοπηματίες προάγονται στον κρατικό μηχανισμό και στα σώματα ασφαλείας της Δημοκρατίας, ενώ διεξάγεται ένας ακήρυκτος πόλεμος εναντίον παντός αριστερού που θα τολμήσει να υποβάλει αίτηση για πρόσληψη σε κάποια κυβερνητική υπηρεσία».

Και το 1979 με την ευκαιρία συζήτησης του θέματος, «Ο μονοκομματισμός στην σύνθεση των διοριζομένων από την κυβέρνηση οργάνων», τονίζαμε από αυτό το βήμα μεταξύ άλλων τα εξής: «Η παραγνώριση της Αριστεράς στο διορισμό διαφόρων Σωμάτων όπως και οι διακρίσεις στην πρόσληψη και την προαγωγή στη Δημόσια Υπηρεσία, τους Ημικρατικούς Οργανισμούς και αλλού αποτελεί κατάλοιπο, μια άσχημη κληρονομιά της Βρετανικής αποικιοκρατίας. Δυστυχώς, 19 χρόνια ύπαρξης της Κυπριακής Δημοκρατίας η σκανδαλώδης αυτή αποικιοκρατική νοοτροπία και πολιτική εξακολουθεί ακόμα να κυριαρχεί όσον αφορά το διορισμό διαφόρων Σωμάτων, την πρόσληψη και την προαγωγή στη Δημόσια Υπηρεσία και αλλού.»

Στην ομιλία μου κατά τη συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών του 1980 τόνιζα τα εξής: «Δεν είναι η πρώτη φορά που θίγω το σοβαρό θέμα των διακρίσεων σε βάρος του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς. Δυστυχώς όμως είμαι και πάλιν υποχρεωμένος να ξαναθίξω αυτό το θέμα και να υποβάλω διαμαρτυρία για το καθεστώς των διακρίσεων σε βάρος της Αριστεράς.»

Στην Εθνοφρουρά είναι αρκετό ο πατέρας ή ο παππούς ενός στρατιώτη να είναι αριστερός για ν' αποκλειστεί αυτός από το Σώμα των αξιωματικών. Κι ενώ διώκονται μ' αυτό τον απαράδεκτο τρόπο οι δημοκρατικοί στρατιώτες, αρκεί από την άλλη να είναι ένας στρατιώτης γιός πραξικοπηματία ή ανθρώπου της ακροδεξιάς για να τυγχάνει ιδιαίτερης προσοχής και να προάγεται στο Σώμα των αξιωματικών. Η συντριπτική πλειοψηφία των δοκίμων αξιωματικών που στέλλονται σε στρατιωτικές σχολές στην Ελλάδα ανήκουν σε οικογένειες ακροδεξιών.

Η κατάσταση πάει να μοιάσει με εκείνη που επικρατούσε πριν από το χουντοφασιστικό πραξικόπημα, που αρκούσε να ήταν ένας στρατιώτης εναντίον του Προέδρου Μακαρίου για να εξασφαλίσει θέση στο Σώμα των αξιωματικών.»

Τις ίδιες καταγγελίες κάναμε από αυτό το βήμα και κατά τη συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών του 1981 ενώ κατά τη συζήτηση του θέματος «Οι ενέργειες της Κυβέρνησης ως προς το δημόσιο συμφέρον» στις 10 Ιουνίου 1982 καταγγέλλαμε και πάλιν ότι το ΑΚΕΛ για τη δεξιά και ακροδεξιά ήταν πάντα ο αποδιοπομπαίος τράγος, ο παμπούλας αναφορικά με διορισμούς στη δημόσια υπηρεσία, την αστυνομία, την εκπαιδευτική υπηρεσία, την εθνοφρουρά και τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Με το ίδιο ακριβώς πνεύμα μιλήσαμε και κατά τη συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών του 1982 και 1983 ενώ κατά τη συζήτηση του θέματος, «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑΣΥΔΥ και η ανάγκη δημιουργίας διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό θέμα», στις 12.1.1984, τόνιζα στην ομιλία μου από αυτό το βήμα μεταξύ άλλων τα εξής: «Είμαστε αποφασιστικά υπέρ της αξιοκρατίας και της πιστής, ευσυνειδητής, πρόθυμης και αποδοτικής εξυπηρέτησης των συμφερόντων του λαού από μέρους των κρατικών και ημικρατικών υπαλλήλων, χωρίς οποιεσδήποτε

διακρίσεις. Είμαστε αποφασιστικά και απαρέγκλιτα υπέρ ενός καθόλα αδιάφορου, εύρυθμου εργατικού κρατικού μηχανισμού που θα υπηρετεί αφοσιωμένα την Κύπρο και το λαό της».

Και κατά τη συζήτηση των κρατικών Προϋπολογισμών του 1985 τονίζαμε: «Τα μέλη και οι οπαδοί του ΑΚΕΛ—Αριστεράς δεν είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας όπως τους μεταχειρίζονται μερικοί. Έχουν τα ίδια δικαιώματα και τα ίδια καθήκοντα με όλους τους άλλους πολίτες της Δημοκρατίας. Πληρώνουν τους φόρους των και υπηρετούν πιστά την πατρίδα, όπως κάνουν και οι καλύτεροι πολίτες της Δημοκρατίας. Δεν ζητούν κι ούτε ζήτησαν ποτέ οποιαδήποτε ειδική μεταχείριση ή προνόμια. Άλλοι είναι που διεκδικούν και πετυχαίνουν να τυγχάνουν τέτοιας μεταχείρισης. Το καθεστώς των πιλιετουδιών και των ιδεολογικών κριτηρίων είναι αντιδημοκρατικό, αντισυνταγματικό και καθόλα παράνομο. Υπάρχει όμως και λειτουργεί σε βάρος κυρίως των μελών και των οπαδών του ΑΚΕΛ—Αριστεράς κι ας μην εθελουφλούμε. Είμαι βέβαιος ότι αυτό το Σώμα γνωρίζει πολύ καλά ότι υπάρχει και λειτουργεί αυτό το καθεστώς».

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αναφέρθηκα στις απανωτές καταγγελίες του ΑΚΕΛ—Αριστεράς για το απαράδεκτο καθεστώς των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος του μέσα στα τελευταία 26 χρόνια. Το ίδιο ακριβώς καθεστώς υπήρχε και επί αποικιοκρατίας.

Σήμερα οργιάζει κυριολεκτικά το καθεστώς της ευνοιοκρατίας, του ρουσφετιού και της χρησιμοποίησης γενικά του κρατικού μηχανισμού για την εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων. Δεν περνά μέρα που να μην έχω καταγγελία από κάποιον ότι στέλεχος του κυβερνώντος κόμματος του είπε να πάρει ταυτότητα του ΔΗΚΟ και να του δώσουν δουλειά στον κρατικό μηχανισμό. Μόλις χθες ήρθε στο γραφείο μου νεαρός, του οποίου το όνομα δεν θ' αναφέρω για ευνόητους λόγους, και μου κατάγγειλε τα εξής: «Περάτωσα τη θητεία μου στην Εθνοφρουρά χωρίς να τιμωρηθώ έστω και για το παραμικρό παράπτωμα. Έκαμα πέρυσι αίτηση για να προσληφθώ στην πυροσβεστική υπηρεσία. Πέρασα εξετάσεις και μου ελέγχθη ότι τόσο η σωματική μου διάπλαση όσο και η καλή μου διαγωγή στην Εθνοφρουρά είναι τέτοια που θα έπαιρνα θέση στην Πυροσβεστική Υπηρεσία. Πέρασε ένας ολόκληρος χρόνος χωρίς να διορισθώ. Κι όταν αποτάθηκα σε κάποιο στέλεχος του ΔΗΚΟ και του ζήτησα να εξετάσει γιατί δεν προσλήφθηκα στην πυροσβεστική υπηρεσία, μου είπε να πάρω ταυτότητα του ΔΗΚΟ και να με βοηθήσει να πάρω τη θέση. Είμαι άνεργος και θέλω δουλειά. Δεν πρόκειται όμως να πωλήσω τη συνείδησή μου».

Πολλοί άλλοι μου κατάγγειλαν ότι τους υποσχέθηκαν δουλειά για να πάρουν την ψήφο τους στις βουλευτικές εκλογές του 1985, όμως μέχρι σήμερα δουλειά δεν τους δόθηκε. Άλλοι εξυπηρετήθηκαν με διάφορα άλλα ρουσφέτια για να δώσουν την ψήφο τους στο κυβερνών Κόμμα. Με παράνομες γεωτρήσεις, με άδειες ταξί, με χαλίτικη γη, και διάφορα άλλα ρουσφέτια.

Ο κ. Γαλανός μας είπε την περασμένη Πέμπτη ότι οι υποσχέσεις που δεν τηρούνται επενεργούν εναντίον εκείνων που τις δίνουν. Σύμφωνα. Και επειδή στις βουλευτικές εκλογές δόθηκαν χιλιάδες υποσχέσεις σε ψηφοφόρους για να υπαρπάσουν την ψήφο τους που δεν τηρήθηκαν, στις Δημοτικές εκλογές του Μάη 1986, οι ψηφοφόροι έδειξαν με την ψήφο τους την αποδοκιμασία εναντίον εκείνων που δίνουν υποσχέσεις χωρίς αντίκρυσμα.

Είναι χιλιάδες τα παραδείγματα ευνοιοκρατίας και δυσμενών διακρίσεων σε βάρος κυρίως του ΑΚΕΛ—Αριστεράς όμως θα αναφερθώ σε μερικά μόνον που είναι χαρακτηριστικά.

Στις 19.8.1986 η Παγκύπρια Συντεχνία Κυβερνητικών και Στρατιωτικών Εργατοϋπαλλήλων με επιστολή της προς τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων καταγγέλλει: «Τα τελευταία χρόνια στα διάφορα εργοδοτικά τμήματα που υπάγονται στο Υπουργείο σας, όπως είναι οι Ηλεκτρομηχανολογικές Υπηρεσίες και η Πολιτική Αεροπορία, ακολουθείται μια εμφανής τακτική δυσμενών διακρίσεων σε βάρος της Συντεχνίας μας και των μελών της σχετικά με την πρόσληψη νέου προσωπικού και προαγωγές. Η τακτική αυτή δυσμενούς διάκρισης σε βάρος των μελών μας συνιστά κατάφωρη παραβίαση της σύμβασης ΙΙΙ της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στην εργασία και απασχόληση την οποία έχει επικυρώσει και η ίδια η Κυπριακή Κυβέρνηση.

Κραυγαλέα παραδείγματα αυτής της δυσμενούς διάκρισης σε βάρος των μελών της ΠΕΟ είναι τα ακόλουθα:

(α) Κατά το πρώτον εξάμηνο του 1986 στο προσωπικό του αεροδρομίου Λάρνακας προσλήφθηκαν 49 εργάτες από τους οποίους μόνον 8 είναι μέλη της ΠΕΟ.

(β) Στην ίδια περίοδο 9 εργάτες προήχθησαν σε επιστάτες. Από αυτούς μόνο δυο είναι μέλη της ΠΕΟ.

(γ) Στο αεροδρόμιο Πάφου κατά τη διάρκεια του 1984-1985 προσλήφθηκαν 37 άτομα από τα οποία μόνο 5 είναι μέλη της ΠΕΟ.

(δ) Στην ίδια περίοδο στο αεροδρόμιο Πάφου 10 εργάτες προήχθησαν σε ανώτερες θέσεις. Από αυτούς κανένας δεν είναι μέλος της ΠΕΟ.

(ε) Κατά το 1984-1985 στην Η.Μ.Υ. Λευκωσίας, προσλήφθηκαν 24 άτομα από τα οποία μόνο ένας είναι μέλος της ΠΕΟ.

Κύριε Υπουργέ, συνεχίζει η επιστολή της Συντεχνίας, αυτά τα κραυγαλέα παραδείγματα σε συνδυασμό με τις διακρίσεις που εφαρμόζονται σε βάρος της ΠΕΟ κατά τις προσλήψεις σε άλλα κυβερνητικά τμήματα (Νοσοκομεία κλπ) μας πείθουν πέραν πάσης αμφιβολίας ότι από μέρους της Κυβέρνησης εφαρμόζεται πολιτική καταπολέμησης και διακρίσεων σε βάρος της ΠΕΟ.

Υπογραμμίζουμε το ασυμβίβαστο αυτών των διακρίσεων με τις πρόνοιες της Διεθνούς Σύμβασης ΙΙΙ.

Εν όψει αυτής της κατάστασης η Συντεχνία μας ζητά όπως τερματιστεί αυτή η πολιτική της Κυβέρνησης και εφαρμοστεί πολιτική ισότιμης μεταχείρισης της ΠΕΟ, τόσο κατά τις προσλήψεις όσο και κατά τις προαγωγές.

Είμαστε υποχρεωμένοι Κύριε Υπουργέ, να προειδοποιήσουμε ότι σε περίπτωση που η Κυβέρνηση δεν τερματίσει το καθεστώς των σε βάρος μας διακρίσεων θα υποχρεωθούμε να μελετήσουμε καταγγελία αυτής της κυβερνητικής πολιτικής στη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας.»

Από την καταγγελία της Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών και Στρατιωτικών Εργατοϋπαλλήλων, αποδεικνύεται ότι η Κυβέρνηση παραβιάζει και διεθνείς Συμβάσεις ακόμη για να εφαρμόσει την πολιτική των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος του ΑΚΕΛ της Αριστεράς.

Από έρευνα που έχω κάμει στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας διαπίστωσα τα εξής: Στην πρόσληψη προσωπικού έχουν γίνει σοβαρές παρατυπίες τόσο από

μέρους της Εξεταστικής Επιτροπής όσον κι από μέρος του Υπουργού Υγείας κ. Πελεκάνου, ο οποίος έκαμε και την τελική επιλογή των ατόμων.

Η σοβαρότερη παρατυπία αφορά την προτεραιότητα που θα έπρεπε να δοθεί σε παθόντες και αναξιοπαθούντες. Ενώ για τις καθαρίστριες η αρχή έγινε αποδεκτή, για τις θέσεις χρονομέτρη και βοηθών χημείου δεν υιοθετήθηκε. Μια δεύτερη παρατυπία αφορά το Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας. Σε πολλές ενδιαφερόμενες για τη θέση της καθαρίστριας δεν παραχωρήθηκε η σχετική βεβαίωση από το Γραφείο Εργασίας με το δικαιολογητικό ότι υπερβαίνουν το όριο ηλικίας των 35 χρόνων. Απ' ό,τι όμως φαίνεται έγινε σύσταση και προσλήφθηκαν άλλες καθαρίστριες που είναι πάνω από 40 ετών, δηλαδή η διάκριση ηλικίας εφαρμόστηκε κατά το δοκούν.

Στη θέση Βοηθού Χημείου και χρονομέτρη εφαρμόστηκαν καθαρά ευνοιοκρατικά κριτήρια και αποκλείστηκαν υποψήφιοι των οποίων κατέχω τα ονόματα, που έχουν πατέρα και αδελφό αγνοούμενους.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Έρχομαι τώρα στο καθεστώς δυσμενών διακρίσεων σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς που επικρατεί στο Σώμα της Αστυνομίας. Αν θέλουμε να αντικρύσουμε κατάμματα την αλήθεια το Σώμα της Αστυνομίας είναι βασικά κλειστό για το ΑΚΕΛ—Αριστερά. Και όμως αν στην αστυνομία προσελάμβαναν και αριστερούς η αντίσταση προς το χουντοφασιστικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974 θάταν πολύ πιο ισχυρή και αποφασιστική. Κι αυτό κρίνεται και από το γεγονός ότι μόλις ξέσπασε το προδοτικό πραξικόπημα κάπου δύομισυ χιλιάδες ακελιστές και οπαδοί του ΑΚΕΛ παρουσιάστηκαν στους κατά τόπους αστυνομικούς σταθμούς σ' ολόκληρη την Κύπρο και ζητούσαν επίμονα να εξοπλιστούν για να χρησιμοποιηθούν εναντίον των πραξικοπηματιών.

Με εξαίρεση ασημαντών περιπτώσεων που εξοπλίστηκαν και πάλαιψαν δίπλα στους νομιμόφρονες αστυνομικούς, σ' όλες τις άλλες περιπτώσεις συνελήφθηκαν και φυλακίστηκαν και αν επικρατούσαν οι πραξικοπηματίες θα εξοντώνονταν από αυτούς μαζί με χιλιάδες άλλους αριστερούς και δημοκρατικούς που βρίσκονταν στους καταλόγους των πραξικοπηματιών για εκτέλεση.

Δεν είναι τυχαίο που ένας μεγάλος αριθμός αστυνομικών και αξιωματικών της αστυνομίας συντάχθηκε με τους πραξικοπηματίες εναντίον της νόμιμης κυβέρνησης του Προέδρου Μακαρίου. Είναι γιατί στις προσλήψεις και προαγωγές στην αστυνομία για χρόνια έπρεπε να είναι ακροδεξιός κανείς για να προσληφθεί ή να προαχθεί.

Και σήμερα ακόμη υπάρχουν πραξικοπηματίες σε πολύ υπεύθυνες θέσεις στην αστυνομία και άλλοι που ζητούν να προαχθούν. Δεν είμαστε υπέρ της πολιτικής της αντεκδίκησης, όμως ταυτόχρονα δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε το γεγονός ότι ένας μεγάλος αριθμός αστυνομικών και αξιωματικών πήρε ενεργό μέρος στο πραξικόπημα. Δεν είναι νοητό να ανταμοίβονται αυτοί που σήκωσαν τα όπλα που τους εμπιστεύθηκε η πατρίδα για την προάσπισή της εναντίον της. Ούτε ευσταθεί η δικαιολογία ότι δεν δικάστηκαν και κατά συνέπεια δεν βρέθηκαν ένοχοι. Ο τόπος μας είναι πολύ μικρός και γνωρίζει ο ένας τον άλλο. Γνωρίζουν ποιοι πήραν ενεργό μέρος υπέρ του πραξικοπήματος και ποιοι όχι.

Διαφωνούμε ριζικά με εκείνους που ζητούν να αποκαταστήσουν ακόμη και τους αστυνομικούς που έπαυσε ο Μακάριος. Και θέλουμε να υπενθυμίσουμε ότι

κατά τη διάρκεια μετά το πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή που προήδρευε ο κ. Κληρίδης, οι αστυνομικοί μέλη του εφεδρικού δεν αποκαταστάθηκαν στη θέση τους. Μόνον όταν επέστρεψε ο εκλεγμένος Πρόεδρος Μακάριος αποκαταστάθηκαν αυτοί που αγωνίστηκαν τόσο εναντίον της ΕΟΚΑ Β όσο κι εναντίον του πραξικοπήματος.

Η αρχή της αξιοκρατίας πρέπει να εφαρμόζεται και στην αστυνομία όμως ταυτόχρονα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η νομιμοφροσύνη προς τη δημοκρατία και την πατρίδα. Προσόντα, ικανότητες, χρόνια υπηρεσίας και νομιμοφροσύνη προς τη δημοκρατία είναι τα κριτήρια που πρέπει να διέπουν τις προαγωγές στην αστυνομία.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Αλλά και στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία επικρατεί καθεστώς δυσμενών διακρίσεων σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς. Θα αναφερθώ μόνο σε μερικά κτυπητά παραδείγματα.

Σχετικά με τις

(1) αποσπάσεις: Σήμερα η Παιδαγωγική Ακαδημία, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και οι διάφορες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας (αναλυτικών προγραμμάτων, επαγγελματικού προσανατολισμού, εποπτικών μέσων, συγγραφής βιβλίων κλπ) είναι επανδρωμένες από στελέχη της ΠΑΣΚ (ΕΔΕΚ), ΔΗΚΙ (ΔΗΚΟ) και «Αλλαγής» (ΔΗΣΥ) που με ευνοιοκρατικά και κομματικά κριτήρια αποσπάστηκαν από τα σχολεία τους. Την ίδια στιγμή, κανένας προσοντούχος εκπαιδευτικός που πρόσκειται στο ΑΚΕΛ—Αριστερά δεν υπηρετεί στα πιο πάνω ιδρύματα και υπηρεσίες. Απολύτως κανένας.

Το καθεστώς των αποσπάσεων λειτουργεί ως εξής: Κάθε χρόνο από το Γενικό Διευθυντή (Μόνιμο Υφυπουργό του Υπουργείου Παιδείας) αποστέλλεται ανακοίνωση στα σχολεία που καλεί τους ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς που κατέχουν τις ειδικές γνώσεις και τα προσόντα και ενδιαφέρονται για απόσπαση να αποταθούν εγγράφως στον Οικείο Διευθυντή.

Η επιλογή των υποψηφίων εκπαιδευτικών γίνεται με άκρα μυστικότητα από το Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης και τους Επιθεωρητές χωρίς καν, οι ενδιαφερόμενοι να κληθούν σε προσωπική συνέντευξη. Τα κριτήρια επιλογής παραμένουν άγνωστα στους εκπαιδευτικούς. Ένα, όμως είναι σίγουρο: Κανένας εκπαιδευτικός, όσα προσόντα και αν διαθέτει, όσο και αν υπερिσχύει έναντι των άλλων υποψηφίων δεν μπορεί να αποσπασθεί, ούτε στην Παιδαγωγική Ακαδημία, ούτε στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ούτε στις άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας αν δεν πρόσκειται στα κόμματα της δεξιάς και του κέντρου.

Έχω υπόψη μου περίπτωση προοδευτικού προσοντούχου καθηγητή, κατόχου διδακτορικού διπλώματος, με πλούσια επιστημονική και εκπαιδευτική δράση που άγκαι αποτάθηκε για απόσπαση μια φορά στην ΠΑΚ και δυο φορές στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και στην Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας, εντούτοις αδικαιολόγητα απεκλείσθη χωρίς μέχρι σήμερα να του γνωστοποιηθούν έστω και τυπικά, οι λόγοι του αποκλεισμού του.

Τέτοια απαράδεκτη τακτική αποσπάσεων ακολουθείται τη στιγμή που η ίδια η Βουλή απαίτησε την κατάργηση των αποσπάσεων μέχρι το Δεκέμβρη του 1986 και την προκήρυξη μόνιμων θέσεων. Μήπως αυτά γίνονται για να προωθήσουν τους «ημέτερους» που τώρα είναι αποσπασμένοι (μερικοί από αυτούς με καθόλου είτε ελάχιστη υπηρεσία στην ύπαιθρο) σαν τους κύριους διεκδικητές των νέων

θέσεων, αποκλείοντας και πάλιν από αυτές τους αριστερούς εκπαιδευτικούς;

(2) Αναφορικά με τις υποτροφίες: Η ευνοιοκρατία και το βόλεμα των «ημετέρων» οργιάζει και στην περίπτωση παραχώρησης υποτροφίας σε εκπαιδευτικούς από το Συμβούλιο Υποτροφιών.

Την 1η Μαρτίου 1984 κλήθηκαν από το Συμβούλιο για προσωπική συνέντευξη γύρω στους 30 εκπαιδευτικοί που αποτάθηκαν για διεκδίκηση υποτροφίας για μετεκπαίδευση στην Αγγλία διάρκειας 9-12 μηνών στο θέμα: «Οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές στην Μέση Εκπαίδευση». Από τις πρώτες συζητήσεις μεταξύ των υποψηφίων και πριν ακόμη αρχίσει η συνέντευξη διεφάνη ότι πολλοί από τους υποψήφιους γνώριζαν ότι η υποτροφία ήταν ήδη «δοσμένη» σε συγκεκριμένο πρόσωπο. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε την άλλη μέρα όταν έγινε γνωστή η απόφαση του Συμβουλίου. Και ρωτούμε. Γιατί αυτός ο εμπαιγμός των εκπαιδευτικών; Γιατί 30 και περισσότεροι εκπαιδευτικοί να αφήσουν τα σχολεία και τους μαθητές τους για να προσέλθουν σε συνέντευξη εφόσον το Συμβούλιο είχε ήδη πάρει από προηγούμενο την απόφασή του;

Η περιφρόνηση του Συμβουλίου Υποτροφιών προς τους υποψηφίους φαίνεται καθαρά και σε άλλη περίπτωση. Στις 18 Ιουνίου προσήλθαν στο Συμβούλιο για συνέντευξη εκπαιδευτικοί που αποτάθηκαν για διεκδίκηση υποτροφίας για μετεκπαίδευση 3 μηνών στην Αγγλία στο θέμα «ανάπτυξη προγραμμάτων». Πέρασαν από τότε 15 ολόκληροι μήνες, όσοι εγκρίθηκαν πήγαν στην Αγγλία και προ πολλού γύρισαν πίσω, όμως υπάρχουν υποψήφιοι ακόμα που περιμένουν την ειδοποίηση του Συμβουλίου αν επιλέγησαν ή όχι!

Περιττό να αναφέρουμε ότι όλοι όσοι μέχρι σήμερα αποστάληκαν από το Συμβούλιο Υποτροφιών για μετεκπαίδευση στην Αγγλία ή σε άλλες δυτικές χώρες ανήκαν αποκλειστικά στο κυβερνών κόμμα, το ΔΗΣΥ και την ΕΔΕΚ. Σ' αυτούς συγκαταλέγονται και μέλη της κατά καιρούς ηγεσίας της ΟΕΛΜΕΚ. Άλλοι προσοντούχοι εκπαιδευτικοί που επανειλημμένα αποτάθηκαν για τέτοιες υποτροφίες απορρίφθηκαν για τους γνωστούς κομματικούς λόγους.

Φαίνεται έτσι καθαρά ότι ο τρόπος διαλογής των υποψηφίων για αποσπάσεις ή υποτροφίες για μετεκπαίδευση δεν έχει καμιά σχέση με την αξιοκρατία όπως συχνά ισχυρίζεται η Κυβέρνηση, αλλά στηρίζεται σε καθαρά κομματικά και ευνοιοκρατικά κριτήρια. Παρόμοια κατάσταση επικρατεί και στις μετακινήσεις που γίνονται με υποδείξεις επιθεωρητών και διευθυντών χωρίς καθόλου κριτήρια.

(3) Έρχομαι τώρα στις μεταθέσεις — Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των προοδευτικών καθηγητών οπαδών του ΑΚΕΛ—Αριστεράς ξεκινά από την αριθμητική αποτίμηση των κριτηρίων για σκοπούς μεταθέσεων που χρησιμοποιεί η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ) με την υποστήριξη του γνωστού κατεστημένου της πλειοψηφίας της ηγεσίας της ΟΕΛΜΕΚ, που επιμελώς φρόντισε η αποτίμηση αυτή να είναι φτιαγμένη στα μέτρα της. Πιο κάτω θα αναφέρουμε δυο χαρακτηριστικά παραδείγματα κατάφωρης αδικίας σε βάρος ορισμένης μερίδας εκπαιδευτικών.

(α) Η απαράδεκτη τακτική που ακολουθεί η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να μην παραχωρεί μονάδες για υπηρεσία των εκπαιδευτικών στην ύπαιθρο σε απόσταση πέραν των 60 μιλίων από την έδρα τους, πλήττει κυρίως εκείνους τους καθηγητές που δεν ανήκουν στη δεξιά. Γιατί δεν είναι μυστικό ότι από τη Λευκωσία στον Κάτω Πύργο, την Πάφο και το Παραλίμνι δεν είναι οι οπαδοί του ΔΗΣΥ, ούτε του ΔΗΚΟ ή της ΕΔΕΚ που μετατίθενται. Έτσι πολλοί από τους

καθηγητές που πρόσκεινται στην Αριστερά τιμωρούνται για τις πεποιθήσεις τους, διπλά από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας: μια φορά με το να στέλνονται για υπηρεσία σε απαράδεκτα απομακρυσμένες περιοχές και δεύτερη με το να τους αφαιρούνται αυθαίρετα και αδικαιολόγητα μονάδες από την υπηρεσία τους εκτός έδρας, με αποτέλεσμα σε λίγα χρόνια να είναι και πάλιν υποψήφιοι για μετάθεση.

(β) Δεύτερη απόδειξη σκανδαλώδους ευνοιοκρατικής μεταχείρισης, που αποσκοπεί στο βόλεμα των «ημετέρων» εκπαιδευτικών που διορίστηκαν από την Κοινοτική Συνέλευση και τις Σχολικές Εφορείες είναι η τακτική που αυθαίρετα αποφάσισε να εφαρμόσει φέτος η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας αναφορικά με την αριθμητική αποτίμηση των χρόνων υπηρεσίας των εκπαιδευτικών.

Συγκεκριμένα ενώ προηγούμενα παραχωρείτο 1 μονάδα για κάθε πέντε χρόνια υπηρεσίας σε σχολεία της Δημοκρατίας, φέτος η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας αποφάσισε ξαφνικά να παραχωρεί 1 μονάδα για κάθε έτος υπηρεσίας, πράγμα που είχε σαν αποτέλεσμα νεαροί προοδευτικοί καθηγητές με αρκετά χρόνια υπηρεσίας στην ύπαιθρο να μειονεκτούν άλλων με πολλά χρόνια υπηρεσίας στην εκπαίδευση αλλά με ελάχιστη ή χωρίς υπηρεσία εκτός έδρας.

Στην πράξη αυτό σημαίνει, για παράδειγμα ότι ένας εκπαιδευτικός, από τη Λευκωσία με 10 χρόνια συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία από τα οποία 2.1/2 υπηρέτησε στη Λάρνακα, τοποθετείται από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας σε δυσμενέστερη θέση για σκοπούς μεταθέσεων από ένα άλλο συνάδελφό του επίσης από τη Λάρνακα! Η πείρα των φετεινών μεταθέσεων δείχνει ότι οπωσδήποτε σ' αυτή την περίπτωση θα μετατεθεί ο πρώτος.

Καταγγέλλουμε στη Βουλή ότι οι πιο πάνω αριθμητικές αποτιμήσεις κριτηρίων για σκοπούς μεταθέσεων που χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και υποστηρίζονται από τη δεξιά πλειοψηφία της ΟΕΑΜΕΚ στρέφονται καθαρά εναντίον των προοδευτικών αριστερών εκπαιδευτικών και δεν έχουν καμιά σχέση με την αξιοκρατία και την ίση μεταχείριση εκπαιδευτικών. Τέτοιες αποτιμήσεις κριτηρίων έρχονται σε πλήρη αντίθεση με το πνεύμα των Κανονισμών Μεταθέσεων που ψήφισε η Βουλή το 1984.

Καταγγέλλουμε στο λαό την ακόλουθη εξωφρενική περίπτωση ευνοιοκρατικής μεταχείρισης: Εκπαιδευτικός, στέλεχος του ΔΗΚΟ, ευνοιοκρατικά απεσπάσθη με τη βοήθεια Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης και των Επιθεωρητών από το σχολείο που προηγούμενα υπηρετούσε στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου για να αποφύγει την υπηρεσία εκτός έδρας!

Το πρόσωπο αυτό έχει μόνο 0,96 χρόνια υπηρεσίας εκτός έδρας και σύμφωνα με τους κανονισμούς έπρεπε από καιρό να υπηρετεί στην ύπαιθρο. Παρόλα αυτά η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας παράνομα και παραβιάζοντας κάθε αρχή ηθικού δικαίου τον διατηρεί στη θέση του και μεταθέτει για δεύτερη φορά στην ύπαιθρο άλλους συναδέλφους του με 2,90 και 3 χρόνια υπηρεσίας εκτός έδρας! Η αχαρκτήριστη αυτή κατάσταση επαναλαμβάνεται για δεύτερη χρονιά φέτος παρά τις συνεχείς διαμαρτυρίες εκείνων των εκπαιδευτικών που αδικούνται κατάφωρα από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας για να εξυπηρετηθεί ο ευνοούμενος του Υπουργείου Παιδείας και του κυβερνώντος κόμματος.

Οι δυσμενείς διακρίσεις στους Ημικρατικούς Οργανισμούς σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς είναι το ίδιο και χειρότερες από εκείνες που επικρατούν στη Δημόσια Υπηρεσία. Δεν άρεσε σ' αυτούς τους Οργανισμούς όταν κάποτε από

αυτό το βήμα της Βουλής τους αποκάλεσα Σειχάτα όμως είχα πληρέστατο δίκαιο. Κόβουν-ράβουν όπως τους γουστάρει στα μέτρα της ευνοιοκρατίας.

Ο τρόπος πρόσληψης προσωπικού στους Ημικρατικούς Οργανισμούς όπως και στη δημόσια υπηρεσία, αποτελεί σωστή απάτη. Πριν καλά-καλά περατωθούν οι εξετάσεις οι θέσεις που προκηρύσσονται συμπληρώνονται από ημετέρους. Διδάχθηκαν φαίνεται πολλά από την Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας. Το καθεστώς των πιλιετουδιών και των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων σε ενέργεια.

Το ΡΙΚ που κατάντησε φωνή της Αμερικής, ή και Μπί Μπί Σί, στην φιλοϊμπεριαλιστική προπαγάνδα στην οποία υποβάλλει τον Κυπριακό λαό, εφαρμόζει απέναντι στο ΑΚΕΛ—Αριστερά μια απαράδεκτη δυσμενή διάκριση. Όταν μεταδίδει αποσπάσματα από ομιλίες μου ή από ομιλίες άλλων Βουλευτών του ΑΚΕΛ επιλέγει τα πιο ασήμαντα και ο χρόνος που δίνει στις ομιλίες μου είναι σε σύγκριση με ομιλίες του κ. Κληρίδη ή άλλων πολιτικών ηγετών πολύ μικρότερος. Το ίδιο συμβαίνει και όταν μεταδίδει ανακοινώσεις του ΑΚΕΛ.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα μπορούσα να μιλώ για ώρες για την πολιτική των δυσμενών διακρίσεων που εφαρμόζεται κυρίως εναντίον του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και την πολιτική της ευνοιοκρατίας, των ρουσφετιών για την εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων. Δεν πρόκειται όμως να συνεχίσω γιατί και άλλοι συνάδελφοι από την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα πάρουν το λόγο κατά τη συζήτηση και αν παραστεί ανάγκη θα δευτερολογήσω.

Πρέπει όμως να πούμε παστρικά και τίμια πως έχει και η Βουλή το μερτικό της ευθύνης της γι' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση. Έχει δυο χρόνια που εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής νομοσχέδιο για τον Επίτροπο Διοικήσεως ('Ομπουτμαν), όμως η μελέτη αυτού του νομοσχεδίου καθυστερεί αδικαιολόγητα.

Δεν νομίζουμε ότι ο Επίτροπος Διοικήσεως θα θέσει τέρμα στο καθεστώς της ευνοιοκρατίας και των δυσμενών διακρίσεων, όμως θ' αποτελέσει κάποιον ανασταλτικό παράγοντα. Με την ύπαρξη και λειτουργία του Επιτρόπου Διοικήσεως θα βγουν στην επιφάνεια πολλές σαθρές καταστάσεις που υπάρχουν στη Δημόσια Υπηρεσία, την Αστυνομία την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς, γιατί πολλοί που γνωρίζουν γι' αυτές τις καταστάσεις θα μπορούν να τις καταγγέλλουν έστω και ανώνυμα για να διερευνούνται.

Έπειτα η Βουλή θα μπορούσε με δικά της νομοθετήματα να θέσει τέρμα στο καθεστώς της αυθαιρεσίας και ασυδοσίας που υπάρχει που επιτρέπει σ' ένα κόμμα να διορίζει τις Σχολικές Εφορείες. Το ίδιο θα μπορούσε να κάμει και με τα Συμβούλια των Ημικρατικών Οργανισμών ή ακόμη και σε άλλες περιπτώσεις. Εδώ βρίσκεται η ευθύνη της Βουλής.

Τι χρειάζεται κατά τη γνώμη μας να γίνει για να τερματιστεί αυτό το καθεστώς;

- (1) Η Βουλή να μελετήσει και να θεσπίσει σε νόμο το θεσμό του Επιτρόπου Διοικήσεως το ταχύτερο δυνατό.
- (2) Η Βουλή να θεσπίσει νομοθεσία που να προνοεί αντιπροσωπευτικά Διοικητικά Συμβούλια στους Ημικρατικούς Οργανισμούς.
- (3) Η Βουλή να θεσπίσει νομοθεσία που να προνοεί τη δημοκρατική εκλογή των Σχολικών Εφορειών.

- (4) Η Βουλή να μελετήσει και να θεσπίσει σε νόμο την Πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς που προνοεί την εκλογή των Κοινοταρχών στις πόλεις.
- (5) Η Βουλή να μελετήσει και να θεσπίσει σε νόμο την πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς που από καιρό εκκρεμεί ενώπιόν της αναφορικά με το πόθεν έσχες.
- (6) Η Βουλή να μελετήσει και να θεσπίσει άλλα νομοθετήματα που θα αποσκοπούν στον τερματισμό του καθεστώτος της ευνοιοκρατίας και των δυσμενών διακρίσεων.
- (7) Η Βουλή να καταστήσει σαφές προς την Κυβέρνηση ότι δεν πρόκειται να ανεχθεί πλέον αυτό το απαράδεκτο καθεστώς.
- (8) Η Βουλή να ζητήσει από την Κυβέρνηση να καταθέσει επιτέλους τους κανονισμούς αναφορικά με τις προαγωγές στην αστυνομία για έγκριση από τη Βουλή.
- (9) Η Βουλή να αναθέσει σε μια από τις υφιστάμενες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές να παρακολουθεί την κατάσταση και να καταγγέλλει στο Σώμα περιπτώσεις δυσμενών διακρίσεων και ευνοιοκρατίας.

Αυτά αγαπητοί συνάδελφοι, είναι μερικά από τα μέτρα που θα μπορούσε να πάρει η Βουλή με στόχο την εκδημοκρατικοποίηση και εξυγίανση του κρατικού μηχανισμού, της αστυνομίας, της εκπαιδευτικής υπηρεσίας, των ημικρατικών οργανισμών και εμείς θα προσθέταμε ακόμη και την Εθνοφρουρά.

Κύριε Πρόεδρε,

Αποκλειστικός γνώμονας των απόψεών μας είναι ο τερματισμός της ευνοιοκρατίας και η εύρυθμη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού προς το δημόσιο συμφέρον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ευχαριστώ τον κ. Ε. Παπαϊωάννου για την ομιλία του.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

(Ο κ. Παπαϊωάννου ανέρχεται και καταλαμβάνει και πάλι την έδρα του Προέδρου ενώ ο κ. Γ. Λαδάς κατέρχεται στη θέση του).

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του θέματος «δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην κρατική Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους ημικρατικούς οργανισμούς, αναμοχλεύει μια από τις μεγαλύτερες πιθανό αδυναμίες που χαρακτηρίζουν την κοινωνική και πολιτική μας ζωή.

Ο εισηγητής του θέματος περιορίζει τις αδυναμίες αυτές μόνο στην διάρκεια της διακυβέρνησης του τόπου από τον Πρόεδρο Κυπριανού.

Ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ επεκτείνει την περίοδο των παρεμβάσεων από την εποχή του κ. Κληρίδη και του Ενιαίου Κόμματος.

Το θέμα που συζητούμε είναι όχι μόνο υπαρκτό αλλά έχει κιόλας πάρει επικίνδυνες διαστάσεις.

Τα παραδείγματα είναι άπειρα.

Οι ιστορίες λίγο ή πολύ γνωστές είναι δεμένες με την προσωπική περίπτωση χιλιάδων ανθρώπων. Εκείνων που ωφελήθηκαν και εκείνων που αδικήθηκαν.

Κάθε αναφορά βγάζει στην επιφάνεια μια αδικία, μια συναλλαγή μια κατάχρηση εξουσίας μια παράκαμψη διαδικασιών. Το υλικό είναι άφθονο. Το είπε η ΠΑΣΥΔΥ, το λένε οι δημόσιες υπηρεσίες, το ανέλυσαν τα δικαστήρια, το γνωρίζουν οι νέοι και οι νέες που συνωθούνται για μια θέση το γνωρίζει ολόκληρος ο κυπριακός λαός.

Ανθυγιεινές οι αναθυμιάσεις από την αναμόχλευση του θέματος.

Το πρόβλημα δεν είναι νέο. Δεν συνδέεται μόνο με κάποιους ανθρώπους και με κάποιες καταστάσεις που αν παραμεριστούν ή εξουδετερωθούν σώζεται ο τόπος.

Υπάρχει μάλιστα η βαθιά εντύπωση ότι έτσι γίνεται παντού, ότι είναι φυσικό να γίνεται πολιτικός παρεμβατισμός να προωθείται ο κομματικός φίλος ή υποστηρικτής, και να παραμερίζεται ο πολιτικός αντίπαλος.

Όταν καταγγέλλαμε παραμονές προεδρικών εκλογών το όργιο των εκβιασμών, της κατάχρησης της εξουσίας, της χρησιμοποίησης της Δημόσιας Υπηρεσίας, του Στρατού και της Αστυνομίας σαν δέλεαρ για πολιτική επιρροή μας ελέγγο, γιατί διαμαρτύρεστε; Είναι φυσικό να γίνονται όλ' αυτά. Κάθε Κυβέρνηση τα ίδια κάνει σ' εκλογικές περιόδους.

Έβγαίνουν μάλιστα πορίσματα που όριζαν αθώους τους εκβιαστές και μετέτρεπαν σε κατηγορούμενους τους καταπιεζόμενους.

Η Κυβέρνηση έβρισκε τότε συνήγορους και στους σημερινούς κατηγορούμενους της, τους τότε μετόχους του ελάχιστου προγράμματος.

Φαινόμενο του παρεμβατισμού δεν είναι νέο. Εκδηλώθηκε από την αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η απουσία πολιτικής ζωής επέτρεψε στ' αρχικά στάδια της Δημοκρατίας την δραστηριοποίηση ανθρώπων και ομάδων που ιδιοποιήθηκαν την κρατική εξουσία.

Υποχθόνια ρεύματα κατάτρωγαν τα θεμέλια της Δημοκρατίας ενώ ξένες υπηρεσίες αλώνιζαν και προωθούσαν δικά τους συμφέροντα υπονομεύοντας την ύπαρξη του κράτους.

Τότε μας λέγει ο κ. Κληρίδης Πρόεδρος ήταν ο Αρχ. Μακάριος. Ο Μακάριος όμως δεν είχε κόμμα. Άλλοι ενέμοντο την εξουσία.

Ήταν και οι Υπουργοί του, ήταν ο Πρόεδρος της Βουλής ήταν οι συμπράξεις παραγόντων, οι μυστικοί ή φανεροί συνεταιρισμοί, το Ένιαίο, τα διοικητικά συμβούλια και οι ημικρατικοί που λειτουργούσαν σαν φέουδα ισχυρών παραγόντων.

Πέραν όλων αυτών, λειτούργησε το διοριστικό σύστημα και για τις τοπικές αρχές όπου Πρόεδρος μιας κοινότητας ετοποθετείτο όχι ο καλύτερος αλλά ο φίλος, ο υποστηρικτής μέσα σ' ένα πλέγμα μελλοντικών πολιτικών προοπτικών και υπολογισμών.

Είναι καιρός για μια αυτοκριτική όλων όσων διαδραμάτισαν ρόλο Κυβερνητικό ή πολιτειακό σ' όλα τα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ξεκίνησε την ιστορία της η νέα Δημοκρατία χωρίς συνείδηση απ' εκείνους που την στελέχωναν των καταστάσεων και των νέων ρόλων που έπρεπε να διαδραματίσουν.

Επιβλήθηκε από την αρχή το ατομικό αντί του γενικού συμφέροντος.

Επιβλήθηκε η παρανομία και η αυθαιρεσία η κατάχρηση εξουσίας κι' όχι σπάνια η βία και η τρομοκρατία.

Χρησιμοποιήθηκε το κράτος για την επιβολή της ομάδας ή του κλειδοκράτορα κρίσιμων Υπουργείων. Εκχωρήθηκαν τομείς σε άτομα που έγιναν πανίσχυρα. Λειτουργήσε δυστυχώς η συγκάλυψη λαθών και παρανομιών.

Κυβερνήθηκε ο τόπος από μικρά ή μεγάλα αφεντικά με υπεροψία και μέθη μέχρι που φτάσαμε σ' αδιέξοδα και χρεωκοπίες που τα πλήρωσαν όχι οι ένοχοι και συνένοχοι αλλά ο λαός.

Είχαμε την κατάρρευση του Συνεργατισμού.

Είχαμε την εξουδετέρωση της αστυνομίας σε κρίσιμες ώρες.

Είχαμε την κατάρρευση του αμυντικού μας συστήματος την ώρα της μεγάλης προδοσίας.

Έχουμε τώρα την κρίση της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου Δημόσιου τομέα.

Ανατρέχοντας στις ιστορικές αδυναμίες της Κυπριακής Δημοκρατίας μπορούμε να τις εντοπίσουμε στην απουσία θεσμών, στην απουσία έγκυρων θεσμών, στην απουσία διαδικασιών και μηχανισμών που να υπηρετούν την αξιοκρατία και την ισοπολιτεία.

Η έλλειψη ανθρώπων, η απουσία διάθεσης αξιολόγησης και εμπέδωσης αξιών επέτρεψε σε παρασιτικά στοιχεία και τραυτικά να προωθηθούν μέσα στο κοινωνικό σύνολο και να δημιουργήσουν ένα κλίμα δυσάρεστο κι' αρνητικό για τον τόπο και τις προοπτικές του.

Έλειπε φυσικά η πείρα κι' έλειψε από την αρχή κι' ο χρόνος, όμως θα μπορούσε να τ' αναπληρώσει όλα αυτά ένα όραμα και μια πίστη για την Κύπρο.

Η υπόθεση θεσμών, διαδικασιών και ισοπολιτείας σε μια χώρα δεν είναι εύκολη υπόθεση.

Άλλοι τόποι κι' άλλοι λαοί που σήμερα απολαμβάνουν την δικαιοσύνη των θεσμών και την έννοια της ευνομίας χρειάστηκαν μακρές προσπάθειες αιώνων.

Το ατύχημα με μας είναι ότι δεν έχουμε χρόνο. Οι καιροί είναι πιεστικοί, τα προβλήματα μας τεράστια και η εποχή μεταβατική. Χρειαζόμαστε γρήγορους ρυθμούς κι' άλματα αν θέλουμε να σωθούμε σαν κράτος και σαν λαός.

Τα εμπόδια που έχουμε ν' αντιμετωπίσουμε είναι πολλά. Οι φιλοδοξίες των ανθρώπων δυσανάλογες με τις δυνάμεις τους πολλές φορές. Η ζωή είναι δύσκολη οι συνθήκες καταπιεστικές και μερικές φορές απάνθρωπες.

Όμως πρέπει να αναμετρηθούμε με τα προβλήματα με τόλμη σταθερότητα και προοπτική.

Η συζήτηση του θέματος είναι μια μεγάλη κατάκτηση. Είναι το προτέρημα της Δημοκρατίας του διαλόγου της ζύμωσης.

Δεν αισιοδοξούμε ότι εύκολα μπορούμε με μια διορθωτική κίνηση να μπούμε στον ίδιο δρόμο χωρίς παρεμβάσεις και αδικίες.

Πιστεύουμε όμως ότι ο έλεγχος, κι' ο περιορισμός της αυθαιρεσίας οδηγεί προς τη σωστή κατεύθυνση της συνειδητοποίησης της κοινωνικής ευθύνης της συλλογικής προσπάθειας, της διασφάλισης αξιών, του σεβασμού της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, της παροχής ίσων ευκαιριών.

Με τη συζήτηση του θέματος αντιλαμβάνεται ο λαός ότι η πολιτική ηγεσία γνοιάζεται κι' αγωνίζεται για την δικαιοσύνη και τους θεσμούς.

Ότι οι διάφοροι που προσπαθούν να μονοπωλήσουν την Κυβέρνηση και το κράτος βρίσκονται έξω από κάθε ηθική πολιτική νομική και πολιτειακή τάξη.

Ότι η εύνοια και ημετεροκρατία δεν θα περάσει, δεν θα γίνει τρόπος ζωής.

Ότι η αυθαιρεσία κι' η παρανομία αποκαλύπτονται και τιμωρούνται.

Ότι υπάρχει όχι μόνο Κυβέρνηση αλλά και Βουλή και δικαιοσύνη και διάκριση εξουσιών και διάκριση αρμοδιοτήτων και συγκεκριμένος ρόλος της Κυβέρνησης που για κανένα λόγο δεν υποκαθιστά την έννοια του κράτους, και της Δημόσιας Υπηρεσίας στην ευρύτερη της έννοια.

Θα πρέπει ακόμα εμείς τα Κόμματα να οικοδομήσουμε τη δική μας ηθική τάξη όπου θεμελιώνεται η πολιτική συνεισφορά κι' η πολιτική ευθύνη.

Ένταξη σε κόμμα μπορεί να σημαίνει πολιτικό αξίωμα που κινείται όμως μέσα στα συνταγματικά και τα πολιτειακά θέσμια.

Όσοι εντάσσονται σ' ένα κόμμα και καταθέτουν πολύ ή λίγο μόχθο για τις αρχές και την πολιτική του κόμματός τους δεν εξασφαλίζουν την ώρα της επιτυχίας θέση στη Δημόσια Υπηρεσία. Πολιτική θέση ναι, όχι όμως αναζήτηση δημοσιούπαλληλικής τοποθέτησης σ' αναγνώριση κομματικών υπηρεσιών κάτι που πλεονάζει τον τελευταίο καιρό.

Οι τραμπουκισμοί δεν μπορούν να θεωρούνται προσόν για ανέλιξη σε υπηρεσίες.

Τα πολιτικά κόμματα και οι πολιτικές ηγεσίες θα πρέπει να διατηρούν το ρόλο τους αν θέλουν να είναι σεβαστά.

Ιδιαίτερα μεγάλη είναι η ευθύνη των Κομμάτων μετά τον θάνατο του Προέδρου Μακαρίου που ανέλαβαν την ολοκληρωτική ευθύνη του χειρισμού των δημόσιων υποθέσεων.

Η νέα περίοδος της Κυπριακής Δημοκρατίας που συμπύπτει με την βιβλική καταστροφή του 1974 με την προδοσία και την εισβολή δεν προσέθεσε μέχρι της στιγμής την αίσθηση της πολιτικής ευθύνης και δεν ενίσχυσε τους θεσμούς.

Αντίθετα παρουσιάστηκε μια συστηματική προσπάθεια αποκόμισης κομματικού οφέλους από την κρατική και πολιτειακή διαχείριση.

Η εύνοια έγινε τρόπος ζωής.

Η συναλλαγή μ' αντάλλαγμα δημόσιες θέσεις ήταν η δικτύωση για αλλευσή νέων υποστηρικτών.

Η εξαγορά ανθρώπων και συνειδήσεων ένα καθημερινό φαινόμενο. Η μια ή η άλλη θέση δημιουργούσαν ξαφνικά στρατιά δημοκράτων. Άνθρωποι που για μια θέση άλλασαν τοποθετήσεις και ιδεολογία δημιούργησε κλίμα ανθρώπινης και ηθικής χρεωκοπίας.

Η Κίρκη μετέβαλλε τους πολίτες σε υποτακτικούς και υπηρέτες.

Άσκημος δρόμος για μια πολιτεία κι' ένα λαό που θέλει να στέκεται ψηλά μ' αξιοπρέπεια και να αγωνίζεται για ελευθερία και δημοκρατία.

Η Κυβέρνηση εργάστηκε προς την κατεύθυνση της Κομματικοποίησης μεθοδικά για σειρά ετών. Τοποθέτησε σ' ανώτερα αξιώματα δικούς της υποστηρικτές. Προώθησε στα διοικητικά συμβούλια ανθρώπους του Κόμματος. Διοργάνωσε τις ενδοτηματικές επιτροπές και την συγγραφή εκθέσεων με τρόπο υποβολιμαίο ώστε να προάγονται οι ημέτεροι και να καταποντίζονται οι άλλοι. Τα διάφορα κυκλώματα, παλαιά και νέα για να είμαστε δίκαιοι, καθορίζουν την τύχη των δημόσιων υπαλλήλων με ευνοιοκρατικά κριτήρια.

Το πρόβλημα των εμπιστευτικών εκθέσεων έχει πάρει σήμερα τεράστιες διαστάσεις. Θεωρείται μάλιστα η πιο διαβεβλημένη υπόθεση μέσα στην Δημόσια Υπηρεσία.

Οι εκθέσεις αυτές που καθορίζουν το μέλλον ενός υπαλλήλου συντάσσονται από κάποιο ανώτερο κατά τρόπο απόρρητο.

Εκείνο που συνηθέστατα συμβαίνει είναι ότι ο συντάκτης των εκθέσεων είτε δέχεται πιέσεις από τους πιο πάνω είτε εκφράζει προτίμηση κυκλωμάτων για ποιον να πει καλά λόγια και για ποιον να δώσει λιγότερες συστάσεις. Όχι να πει κακά λόγια, απλώς λιγότερες συστάσεις.

Με την μέθοδο αυτή, ορισμένοι άνθρωποι σε λίγα χρόνια βρίσκονται σ' ανώτερες θέσεις χωρίς να είναι οι καλύτεροι και δημιουργούν τραυματισμούς στη δημοσιούπαλληλική τάξη, κλονισμό στην εμπιστοσύνη σ' οποιαδήποτε έννοια ιεραρχίας και δικαιοσύνης και πλήττουν έτσι την απόδοση των υπαλλήλων και την παραγωγικότητα της υπηρεσίας.

Οι καταγγελίες γύρω από τις εκθέσεις είναι πολλές. Αναφέρονται τροποποιήσεις εκθέσεων, παραμορφώσεις εκθέσεων, πλαστογραφίες εκθέσεων.

Μέσ' από τις εμπιστευτικές εκθέσεις γίνονται τα μεγαλύτερα εγκλήματα σε βάρος τίμιων και αξιοπρεπών υπαλλήλων με στρατηγική και πρόγραμμα ώστε να μη μένουν στοιχεία και να συγκαλύπτεται τελικά και η οποιαδήποτε ευθύνη.

Πάνω σ' αυτές τις εκθέσεις βασίζεται τελικά κι' η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για τους προβιβασμούς χωρίς να μπορεί ή να θέλει να διεισδύσει στην ουσία του θέματος. Οι εκθέσεις είναι το άλλοθι της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Στις εμπιστευτικές εκθέσεις δεν φαίνεται να επεμβαίνει άμεσα η Κυβέρνηση.

Στις περιπτώσεις αυτές επεμβαίνει από μακριά με μηχανισμούς και διαδικασίες, ένας συνδυασμός ισχυρών συμφερόντων.

Κάποιο διευθυντήριο φαίνεται να παρακολουθεί τις θέσεις και να διευθετεί την πορεία εκθέσεων και ανθρώπων που τελικά προωθούνται και συναντώνται στην κατάληψη κάποιας θέσης.

Παρόλη την μυστικότητα των εκθέσεων και των μηχανισμών το πρόβλημα πήρε εκρηκτικές διαστάσεις από τα φαινόμενα. Μιλούν πια τα έργα των εκθέσεων και μαρτυρούν τη συνωμοσία, την ασυδοσία και αδικία που γίνεται για πολλούς.

Το θέμα των εμπιστευτικών εκθέσεων αποτελεί ένα από τα πιο κύρια προβλήματα που απασχολούν το δημοσιούπαλληλικό κόσμο, την ΠΑΣΥΔΥ αλλά και την ίδια την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Η ΠΑΣΥΔΥ σ' επιστολή της της 3ης του Σεπτεμβρίου 1986 μας λέγει ότι ζητά αναθεώρηση του συστήματος των εμπιστευτικών εκθέσεων που παρουσιάζει αδυναμίες και αντιφάσεις «μ' εμφανείς δυσμενείς επιπτώσεις τόσο πάνω στους

δημόσιους υπαλλήλους όσο και πάνω στη λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας γενικότερα».

Δηλαδή η ΠΑΣΥΔΥ μας λέγει ότι το σύστημα των προαγωγών με βάση τις εμπιστευτικές εκθέσεις ενεργεί αποσπασματικά για την υπηρεσία την απόδοση των υπαλλήλων το γενικότερο δημόσιο συμφέρον.

Τούτο είναι μια βαρύτατη κατηγορία για την οποία η Κυβέρνηση δεν έδωσε καμιά μέχρι της στιγμής απάντηση.

Οι ισχυρισμοί της για αξιοκρατία και για εμμονή σ' αντικειμενικά κριτήρια διορισμών και προαγωγών μέσω από θεσμικά όργανα καταρρίπτεται από τα ίδια τα όργανα στα οποία αναφέρεται.

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας με πολλή διακριτικότητα αλλά με σαφές νόημα μας λέγει στην τελευταία της έκθεση «Η εντύπωση από την πείρα πολλών ετών ότι μερικοί αξιολογούντες και προσυπογράφοντες λειτουργοί δεν ενεργούν πάντοτε με απόλυτη συναίσθηση της μεγίστης σημασίας της Εμπιστευτικής έκθεσης και συμπληρώνουν το έντυπο κάποτε βιαστικά, κάποτε με αδιαφορία και κάποτε με βάση κριτήρια άσχετα με την ορθολογιστική στάθμιση της επίδοσης του υπαλλήλου εξακολουθεί μας λέγει η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας να παραμένει».

Και το ερώτημα είναι: Ποιο είναι εκείνο το χέρι που κάνει τους συντάκτες των εκθέσεων βιαστικούς, αδιάφορους, χωρίς συναίσθηση ευθύνης και ποιος είναι εκείνος που τους καθοδηγεί να χρησιμοποιούν κριτήρια άσχετα με τη στάθμιση και την επίδοση ενός υπαλλήλου;

Η έκθεση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας απαριθμεί και πολλές άλλες παραλείψεις, παρεμβολές και τροποποιήσεις των εκθέσεων.

Διερωτούμαστε: τιμωρήθηκε ποτέ κανένας για όλ' αυτά τα πολύ σοβαρά παραπτώματα;

Δεν αισθανόμαστε καμιά δυσκολία να υιοθετήσουμε την εισήγηση της ΠΑΣΥΔΥ για κατάργηση του απόρρητου των εκθέσεων ώστε να τυγχάνουν κι' αυτές της κριτικής και της δέσμευσης της δημοσιότητας.

Είναι όλ' αυτοί οι λόγοι που μέσα στη Δημόσια Υπηρεσία άρχισε από καιρό να παρατηρείται ένα κλίμα χαλάρωσης και μειωμένης αποδοτικότητας.

Η κοινή γνώμη το αποδίδει στους ίδιους τους δημόσιους υπαλλήλους. Οι δημόσιοι υπάλληλοι όμως αντιδρούν και το αποδίδουν στις συνθήκες που επικρατούν μέσα στην υπηρεσία.

Επειδή μιλούμε στη Βουλή και χρειάζονται πάντοτε οι μαρτυρίες επικαλούμαστε την έκθεση των πεπραγμένων του τελευταίου συνεδρίου της ΠΑΣΥΔΥ η οποία αναφέρει στην σελ. 41 ότι «Υπάρχει ψυχολογικό κλίμα δυσμενές για την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας αλλά και τις τμηματικές Επιτροπές. Ιδιαίτερα για την πρώτη έχει επέλθει κλονισμός και δυσπιστία σχετικά με την αντικειμενικότητα και την αξιοκρατία που επικρατούν στην διαδικασία διορισμών, προαγωγών κλπ.». Και διερωτούμαστε αν μένει οτιδήποτε άλλο να προστεθεί ή αν χρειάζεται οποιαδήποτε άλλη λέξη για να χαρακτηρίσει κατά τρόπο βαρύτερο την επικρατούσα κατάσταση στη Δημόσια Υπηρεσία, στους διορισμούς και τις προαγωγές με τον τρόπο που γίνονται.

Στη Δημόσια Υπηρεσία υπάρχουν ακόμα και θέσεις που θεωρούνται προνομιακές κι' εκεί θέλουν όλοι να πάνε και οι θέσεις αυτές που θεωρούνται όχι ευχάριστες είναι εκεί που δεν θέλει να πάει κανένας.

Οι προτιμήσεις δεν θα ήταν σκάνδαλο αν ικανοποιούντο μέσα στα πλαίσια κάποιων κανονισμών για ισότιμη μεταχείριση όλων των υπαλλήλων.

Όμως ανώτεροι, ιδιαίτερα υπάλληλοι που τοποθετούνται σε μια προνομιακή θέση θέλουν να τη διατηρήσουν επ' άπειρο ενώ άλλες θέσεις ισότιμες παραμένουν κενές και βλάπτονται τελικά ακόμα και εθνικά συμφέροντα.

Τι να πει κανένας για τους Πρεσβευτές μας που αρνούνται να πάνε στο Κάιρο και χηρεύει η θέση για τον Πρέσβυ γύρω στο χρόνο τώρα.

Τι είδους διπλωμάτες είναι αυτοί που δεν θέλουν να πάνε στο Κάιρο σε μια από τις πιο σημαντικές πρωτεύουσες του Κόσμου;

Και τι λογής Κυβέρνηση είναι αυτή που έχουμε που ανέχεται τέτοιες καταστάσεις ενώ γνωρίζει ότι η παρουσία κατώτατου διπλωματικού υπαλλήλου στην Πρεσβεία του Καΐρου έχει κι' όλες δημιουργήσει διπλωματικό πρόβλημα; Και γνωρίζουμε όλοι πόσο κόπο και ιδρώτα χρειάστηκε να καταβάλουμε για να αποκατασταθούν οι διπλωματικές σχέσεις με την Αίγυπτο. Στο Κάιρο υπάρχει και κάτι άλλο. Ο Πρέσβυς εκεί θα έχει την τιμή ν' αντιπροσωπεύει την Κύπρο. Ν' αντιπροσωπεύει δηλ. μια χώρα και μια υπόθεση. Στο Κάιρο θα τιμάται και θα λαμβάνεται υπόψη. Όμως αρνείται την προσφορά υπηρεσιών εκεί γιατί προτιμά το περιθώριο μιας Ευρωπαϊκής χώρας. Προτιμά, δηλαδή, να εξυπηρετεί το αξίωμα του Πρέσβυ, τα δικά του συμφέροντα κι' όχι ο αξιωματούχος να εξυπηρετεί την Κύπρο.

Σε τέτοιες περιπτώσεις άρνησης προσφοράς υπηρεσιών θάπρεπε άμεση να ήταν η παρέμβαση της Κυβέρνησης και των πειθαρχικών προνοιών.

Κι' αυτό θάπρεπε να ισχύει σε κάθε περίπτωση άρνησης προσφοράς υπηρεσιών για τις οποίες προσλήφθηκε ένας υπάλληλος. Από τον απλό δάσκαλο μέχρι το Γενικό Διευθυντή ή μέχρι τον Πρέσβυ, για να μην παίρνουμε τηλεφωνήματα σαν κι' αυτά που μας γίνονται κάθε χρόνο τέτοια εποχή από τον Κάμπο της Τσακκίστρας ότι δεν έρχεται ο δάσκαλος διότι δεν θέλει να πάει στον Κάμπο και παίρνει πιστοποιητικό στο Υπουργείο Παιδείας ότι πονεί το λαιμό του.

Αλλά για να γίνει κάτι τέτοιο χρειάζεται Κυβέρνηση, χρειάζονται αρχές, χρειάζεται αίσθηση αποστολής και χρειάζεται πυγμή.

Η τακτοποίηση ημετέρων δεν γνωρίζει όρια και φραγμούς. Δεν λαμβάνει υπόψη προσόντα ή σχέδια υπηρεσίας. Όλα ανατρέπονται για να ταιριάσουν σ' αυτά συγκεκριμένοι άνθρωποι κι' όχι οι άνθρωποι στα προσόντα.

Πρόσφατα τροποποιήθηκαν σχέδια υπηρεσίας για να χωρέσουν κομματικό στέλεχος του ΔΗΚΟ που ευδοκίμησε σε κομματική δράση ακόμη και σε τραμπουκισμούς. Στις εκλογές του 81 επέβαλε κατά τρόπο τραμπουκικό μαζί με την αστυνομία πανώ του ΔΗΚΟ πάνω από συγκέντρωση του Σοσιαλιστικού Κόμματος της ΕΔΕΚ στην Λευκωσία.

Το θέμα της τροποποίησης των σχεδίων υπηρεσίας θεωρήθηκε σκάνδαλο.

Αν τα σχέδια υπηρεσίας ήταν εύκολο ν' αλλάσσον και να προσαρμόζονται ανάλογα με τις συνθήκες, τότε σε τι αληθινά χρειάζονται;

Κι' ιδιαίτερα το πρόσωπο που αφορά είναι στην πραγματικότητα πολιτικό πρόσωπο και θάπρεπε να κινείτο μέσα στα πλαίσια της πολιτικής ευθύνης και ηθικής. Να μη ζητά δηλαδή εξαργύρωση των κομματικών του υπηρεσιών με ανώτερα κρατικά αξιώματα.

Θάπρεπε όμως και το Κόμμα να ήταν προσεκτικό γιατί με την τοποθέτηση του στο νευραλγικό πόστο του ΚΟΑ προωθεί σ' ένα βαθύτερο σημείο την κρίση στον αθλητισμό με την κομματικοποίηση και αυξάνει τις αμφιβολίες για την χρήση και τη δίκαιη χρησιμοποίηση χρημάτων.

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας δεν κατάφερε να πείσει ότι ενεργεί αντικειμενικά ως πολιτειακό όργανο.

Κατηγορίες για μεροληψία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας τις κατακεραυνώνει η Κυβερνητική ανακοίνωση σαν «ψεύδος και ύβρη» προς τα μέλη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Όμως ούτε η σύνθεσή της ούτε οι πράξεις της δείχνουν αδέκαστη συμπεριφορά.

Πολλές φορές οι θέσεις είναι κατειλημμένες εκ των προτέρων και είναι γενική η αντίληψη ότι αν δεν έχεις γνωστό δεν υπάρχει δυνατότητα πρόσληψης.

Πώς η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας επηρεάζεται στη λήψη των αποφάσεών της υπάρχει όχι μόνο ένας τρόπος αλλά ένα πολύπλοκο σύστημα που στην κάθε περίπτωση επιλέγει την κατάλληλη μέθοδο.

Εμείς γνωρίζουμε εκείνους που παρόλα τα προσόντα τους δεν κατάφεραν να πετύχουν κάποιο διορισμό.

Έχουμε υπόψη μας περίπτωση μιας αριστούχου του Πανεπιστημίου Αθηνών, και όσοι έτυχε να περάσουμε από τα θρανία του Πανεπιστημίου Αθηνών γνωρίζουμε τι σημαίνει να είναι κάποιος αριστούχος, με σωρεία άλλων συμπληρωματικών προσόντων που παρακάθεται σε διάφορες εξετάσεις και συνεντεύξεις από το 83 για να παραλαμβάνει συνεχώς αρνητικές απαντήσεις. Είς δε την τελευταία σειρά έξι αιτήσεων φθάνει μέχρι του σημείου να ζητά και θέση βοηθού γραφέως Β'.

Σε μια άλλη περίπτωση ο υποψήφιος ήρθε 3ος σε γραπτές εξετάσεις για πέντε θέσεις για να βρεθεί μετά τις προφορικές συνεντεύξεις έκτος.

Η ΠΑΣΥΔΥ παρακολουθεί με ιδιαίτερα κριτική διάθεση την τακτική και τις αποφάσεις της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας τις οποίες σίγουρα δεν θεωρεί αντικειμενικές. Προχωρεί μάλιστα σε υπόδειξη νέων διαδικασιών για τους διορισμούς που σίγουρα μικραίνουν το ρόλο ή τις δυνατότητες παρεμβολής της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, σίγουρα όχι από περίσσειμα εμπιστοσύνης προς αυτή.

Είναι πραγματικά κρίμα να υπάρχει ένα όργανο που προβλέπεται από το Σύνταγμα και να είναι τόσο ανυπόληπτο μέσα στον Δημοσιοϋπαλληλικό κόσμο αλλά και μέσα στα ευρύτερα λαϊκά στρώματα.

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας υφίσταται την επίδραση και άλλων παρασκησιακών παραγόντων που καθιστούν τις αποφάσεις της διάτρητες.

Κάτω από το πρόσχημα της διερεύνησης του ποινικού μητρώου διερευνώνται στην πραγματικότητα οι πολιτικές πεποιθήσεις των υποψηφίων για κάθε θέση. Με την μέθοδο αυτή καλλιεργείται και προωθείται η πολιτικοποίηση της ίδιας της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Καλούμε τη Γενική Εισαγγελέα να επέμβει στο θέμα αυτό και να συμβουλευσει την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας να ενεργεί χωρίς την συμβουλή της ΚΥΠ γιατί αν κάποιος βαρύνεται με καταδίκη που αποκλείει το διορισμό του

στη Δημόσια Υπηρεσία τούτο γίνεται αυτεπάγγελτα χωρίς την παρεμβολή εκ των προτέρων οποιασδήποτε υπηρεσίας.

Η ΚΥΠ είναι γεγονός ότι εκτρέπεται του ρόλου της που δεν πρέπει να είναι άλλος από τη διασφάλιση της χώρας από τους εξωτερικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουμε.

Η ΚΥΠ λειτούργησε πολλές φορές καταπιεστικά σε βάρος των πολιτών ιδιαίτερα σε προεκλογικές περιόδους.

Με αφορμή τη συζήτηση εκδόθηκε επίσημη Κυβερνητική ανακοίνωση στην οποία αναφέρεται ότι σκοπεύεται «η εξουδετέρωση των εξουσιών που συνταγματικά διαθέτει η Εκτελεστική Εξουσία μ' επιδιωκόμενο αποτέλεσμα τη σταδιακή παράλυση του κράτους».

Αν η Κυβερνητική άποψη ευσταθεί τότε πραγματικά η συζήτηση του θέματος κάνει μεγάλο κακό στο λαό και τον τόπο γιατί η διαφύλαξη του Συντάγματος και των θεσμών είναι πρωταρχικό καθήκον όλων μας. 'Αν όμως αποκαλύπτει τα σφάλματα της Κυβέρνησης, αν βλέπεται μόνο την Κυβέρνηση ενώ ωφελεί τον τόπο και το Σύνταγμα, τότε δίκαια συζητούμε.

Στην Κυβερνητική ανακοίνωση αφήνεται να νοηθεί ότι οι έννοιες της Εκτελεστικής Εξουσίας και της κρατικής μηχανής είναι αλληλένδετες και συνώνυμες. Κι' εδώ υπάρχει το κυριότερο και μεγαλύτερο λάθος της Κυβέρνησης.

Η συνταγματική δομή όμως της Δημόσιας Υπηρεσίας είναι τέτοια που επιβάλλει ολοκληρωτικό διαχωρισμό της από την πολιτική εξουσία. Είναι γνωστό ότι το Ανώτατο ακύρωσε προβιβασμό γιατί ο αρμόδιος Υπουργός αναμίχθηκε στη σύνταξη εμπιστευτικής έκθεσης για δημόσιο υπάλληλο.

Το Σύνταγμα διασφαλίζει με το άρθρο 124 την ανεξαρτησία των μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας κατοχυρώνοντας την μονιμότητα της θέσης και σ' επέκταση την ανεξαρτησία γνώμης τους κατά τη διάρκεια του διορισμού τους. Αναφέρει μάλιστα το Σύνταγμα ότι δεν απολύονται εκτός για πειθαρχικά παραπτώματα για τα οποία μπορούν να απολυθούν και οι δικαστές του Ανωτάτου.

Η συνταγματική αυτή αρχή ανετράπη με το νόμο 33/67 περί Δημόσιας Υπηρεσίας που παρέχει το δικαίωμα στον Πρόεδρο ν' απολύει μέλη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας σ' οποιοδήποτε χρόνο κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

Όταν ο Πρόεδρος άσκησε σε μια περίπτωση το δικαίωμα που του παρείχε ο νόμος οι επηρεασθέντες προσέφυγαν στο Ανώτατο, το κράτος δε τότε υποχρεώθηκε να δώσει τεράστιες αποζημιώσεις αναγνωρίζοντας την αντισυνταγματικότητα της πράξης.

Η πλειοψηφία του Δικαστηρίου επέσυρε την προσοχή των ενδιαφερομένων αρχών στο ασυμβίβαστο του άρθρου 4, εδάφιο 3 του νόμου 33/67, με τις πρόνοιες 124-5 του Συντάγματος.

Ο εκ των μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Πικής το χαρακτήρισε σαν καταφανώς αντισυνταγματικό παρατηρώντας ότι αντιστρατεύεται τον συνταγματικό διαχωρισμό μεταξύ πολιτική εξουσίας και Δημόσιας Υπηρεσίας. Το δόγμα της ανάγκης, παρατήρησε, δεν δικαιολογεί παρέκλιση από το Σύνταγμα. Αποτελεί μόνο βάση για πλήρωση των κενών που προέκυψαν στο μεταξύ.

Σε άλλη απόφασή του ο κ. Πικής ανέλυσε με τρόπο περιεκτικό το διαχωρισμό μεταξύ πολιτικής εξουσίας και Δημόσιας Υπηρεσίας.

«Αποτελεί, παρατήρησε, συνταγματική επιταγή η μη επέμβαση της πολιτικής εξουσίας κάτω απ' οποιοδήποτε πρόσχημα στην επάνδρωση της Δημόσιας Υπηρεσίας. Ο δημόσιος λειτουργός απαλλαγμένος από πολιτικές επιδράσεις είναι σε θέση να φέρει σε πέρας καλύτερα την αποστολή του. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν πίστη στην πολιτεία και ασκούν τα καθήκοντά τους μέσα στα πλαίσια του κράτους δικαίου.

Παρέκλιση από τη θέση αυτή δημιουργεί κινδύνους για την ανεξαρτησία της δημόσιας Υπηρεσίας. Κυριότεροι των οποίων είναι να καταστεί υποχείρια της πολιτικής εξουσίας».

Ούτε πειθαρχικά υπόκεινται οι δημόσιοι υπάλληλοι στην πολιτική εξουσία, όπως αποφασίστηκε από το δικαστή κ. Σαββίδη, με την οποία κρίθηκε αντισυνταγματική απόλυση δημόσιου υπαλλήλου από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η αποκατάσταση της συνταγματικής λειτουργίας της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας αποτελεί σήμερα ένα από τα πιο κύρια αιτήματα της ΠΑΣΥΔΥ.

Εμείς δεν μπορούμε ούτε ν' ανεχόμαστε ούτε να συγκαλύπτουμε μια παράτυπη λειτουργία της Επιτροπής όταν μάλιστα αποδειγμένα συντέλεσε στην προώθηση της κομματικοποίησης στη Δημόσια Υπηρεσία.

Στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία θα πρέπει να ισχύουν τα ίδια τεκμήρια ανεξαρτησίας όπως και στην περίπτωση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

Δεν μπορούμε να χαρακτηρίσουμε επιτυχές το έργο της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Οι επιλογές της δεν τεκμηριώνουν μια ανεξάρτητη κι' αντικειμενική συμπεριφορά.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας προκάλεσαν αναστάτωση, σύγχυση και συχνά απογοήτευση μέσα στις τάξεις των εκπαιδευτικών.

Χαρακτηριστική ήταν και η υπόθεση που είχε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εναντίον της Βουλής πάνω στο θέμα αυτό. Τότε λέχθηκε: «Από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του δικαστηρίου, λέγει ο δικαστής, ιδιαίτερα την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, προκύπτει ότι ένας από τους λόγους που οδήγησε στη θέσπιση της νομοθεσίας αυτής — περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας — τροποποιητικός αρ. 2/85 — είναι ο μεγάλος αριθμός προσφυγών εναντίον αποφάσεων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας σε συσχετισμό με την ακύρωση από το δικαστήριο μεγάλου αριθμού αποφάσεων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και οι δύο αυτές διαπιστώσεις, μας λέγει το Δικαστήριο, είναι σωστές και ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Η διαπίστωση αυτή πρέπει ν' απασχολήσει σοβαρά τις αρχές έχοντας υπόψη ότι από την εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, και όλως ιδιαίτερα από το δίκαιο τρόπο διενέργειας των προαγωγών, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η ευδωση του εκπαιδευτικού έργου και η εδραίωση της πίστης των λειτουργών της παιδείας στην εκπαιδευτική αποστολή».

Είναι λυπηρό να βρίσκεται σε σύγκρουση η Βουλή με το Υπουργείο Παιδείας λόγω της συμπεριφοράς της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Υπάρχει και ένα τελευταίο περιστατικό. Γιατί η Βουλή σε τελευταίες της συνεδριάσεις, καλοκαιρινές, είχε δεχθεί τον προβιβασμό ορισμένου αριθμού

Διευθυντών, γύρω στους επτά, για να προβιβαστούν τελικά πολύ περισσότεροι, για να προβιβαστούν και όσοι είχαν απορριφθεί προηγουμένως. Λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι το συμβάν αυτό είναι κάτι που αποτελεί ένα πρόσθετο σημείο κρίσης στις σχέσεις της Βουλής και του Υπουργείου Παιδείας και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Με ποια μελλοντική εμπιστοσύνη θα είναι δυνατό να εξουσιοδοτούμε το Υπουργείο για τη συμπλήρωση ορισμένων θέσεων όταν με διάφορους τρόπους τούτο παρακάμπτεται;

Λυπούμαστε ακόμη να παρατηρήσουμε ότι οι τελευταίοι διορισμοί των μελών της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας όχι μόνο δεν πείθουν για την ανεξαρτησία των μελών της αλλά προδίδουν πρόθεση για περαιτέρω κομματικοποίηση της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Και στην περίπτωση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας επιβάλλεται η κατάργηση του άρθρου 4, εδάφιο 4, που παρέχει το δικαίωμα στον πρόεδρο να τερματίζει τις υπηρεσίες της.

Για να προστατεύσουμε τους θεσμούς και την εύρυθμη και συνταγματική λειτουργία του κράτους το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα προτείνει σχέδιο νόμου που ν' αποκαθιστά τη συνταγματική λειτουργία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Οι προτάσεις νόμου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ θα καθορίζουν ρητά ότι διορίζονται και υπηρετούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 124 του Συντάγματος.

Πέραν τούτου θα εισηγηθούμε ότι τα μέλη των δύο Επιτροπών θα μπορούν να υπηρετήσουν μια θητεία χωρίς να υπόκεινται σ' επαναδιορισμό.

Η περιφρόνηση προς κάθε αρχή δικαίου παρατηρήθηκε στην περίπτωση της Αστυνομίας.

Η πρόσφατη ακύρωση του διορισμού των 36 αξιωματικών της αστυνομίας και το ιστορικό της υπόθεσης καταμαρτυρούν ασέβεια προς κάθε θεσμό δικαιοσύνης.

Οι προαγωγές αυτές ακυρώθηκαν το 85. Παρά τη γνωμάτευση του Β.Γ. Εισαγγελέα για ουσιαστική επανεκτίμηση όλων των υποψηφίων, επαναδιορίστηκαν χωρίς εξέταση οι ίδιοι. Το δικαστήριο πρόσφατα ακύρωσε τους διορισμούς για δεύτερη φορά με αυστηρότερες παρατηρήσεις για τη συνεχιζόμενη παρανομία. Έχτοτε, το θέμα εκκρεμεί και είναι ένα από τα πιο κρίσιμα θέματα που συζητούνται αυτές τις μέρες.

Οι προαγωγές επίσης των λοχιών έπεσαν για τους ίδιους λόγους. Έλειψαν τ' αντικειμενικά κριτήρια κι' επέτρεψαν την αυθαιρεσία και τον παρεμβατισμό.

Δεν είναι μόνο στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας που παρουσιάζονται σοβαρές θεσμικές και συνταγματικές ανωμαλίες. Αυτές επεκτείνονται και στους ημικρατικούς οργανισμούς.

Η κήρυξη ως αντισυνταγματικού του νόμου για τον ΚΟΤ επεκτείνει κι' εκεί την εφαρμογή για όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς ό,τι ισχύει και για τις άλλες επιτροπές.

Το Αν. Δικαστήριο με χθεσινή απόφασή του θέλει τα Διοικητικά Συμβούλια των Ημικρατικών Οργανισμών, να διορίζονται με τις ίδιες πρόνοιες που το Σύνταγμα ορίζει για την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Δεν αναγνωρίζει στο Υπουργικό Συμβούλιο εξουσία να τερματίζει τις υπηρεσίες του και θεωρεί αντισυνταγματική την εξουσία του Υπουργού Εμπορίου να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες αναφορικά με τους διορισμούς και τις προαγωγές του ΚΟΤ.

Περιοριστήκαμε στην αναφορά ορισμένων μόνο αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου που αφορούν την εύρυθμη και συνταγματική λειτουργία του κράτους για να κάνουμε φανερό ότι ο στόχος μας δεν είναι η εκθεμελίωσή του όπως κατηγορεί η Κυβερνητική ανακοίνωση αλλά η στήριξή του. Στόχος μας είναι ο σεβασμός της νομιμότητας και των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Η στήριξη αυτή αφορά φυσικά περιορισμό της παντοδυναμίας της Κυβέρνησης της ασυδοσίας αξιωματούχων και αντικατάσταση των απαράδεκτων αυτών καταστάσεων με ισχυρούς θεσμούς που να προστατεύουν την αξιοκρατία, την τιμή και την αξιοπρέπεια των πολιτών.

Περνούμε μια οριακή στιγμή που επιβάλλουν αποφάσεις και πιο στερεή βάση, και πιο στερεή βάση δεν μπορεί νάναι άλλη από τη νομιμότητα και την προσκόλληση σε αρχές και στο σεβασμό στο Σύνταγμα.

Ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ μας είπε στην προηγούμενη συνεδρίαση «πρέπει να παραδεχτούμε ότι σ' αυτόν τον τόπο υπάρχει ο θεσμός του ρουσφετιού».

Αρθρογράφος καθημερινής εφημερίδας έγραψε επίσης ότι «η κομματικοποίηση της Δημόσιας Υπηρεσίας είναι σύμπτωμα της κοινωνικής ασθένειας που ονομάζεται ρουσφέτι. Μια ασθένεια που φτάνει τα όρια της πανώλης και που απειλεί με ολοκληρωτική καταστροφή τόσο τα άτομα όσο και την κοινωνία που την ανέχονται και την υποθάλπουν».

Υπάρχει ακόμη η κοινή γνώμη που απολαμβάνει μεν τη συζήτηση, όμως σκέφτεται ή λέγει ότι τίποτα δεν γίνεται, τίποτα δεν μπορεί να γίνει. Κι' άλλοι νάρθουν στα πράγματα τα ίδια θα κάνουν.

Η αποδοχή του ρουσφετιού σαν τρόπου ζωής συμπορεύεται με το πνεύμα της υποταγής, της μοιρολατρίας, του καταναλωτισμού και της ηττοπάθειας που μας περιβάλλει.

Δε συζητούμε όμως σήμερα ποιος και πώς θα διοριστεί αλλά ποια κοινωνία θέλουμε και ποιες αρετές αναπτύσσουμε, τι είδους ηγεσία αναζητούμε. Εμείς δε συνδικαλιστικοποιούμε το θέμα.

Εμείς δε διεκδικούμε τίποτα ούτε σαν κόμμα ούτε σαν πολίτες.

Εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ ζητούμε μια άλλη τάξη πραγμάτων που θα ορίζει η ικανότητα των πολιτών ανεξάρτητα από ιδεολογία και πολιτική τοποθέτηση. Όλοι θα πρέπει ν' ανήκουμε στην κοινή προσπάθεια για εθνική σωτηρία.

Είναι ο τόπος μας φτωχός. Όμως μας πνίγει ο πλούτος και η πολυτέλεια. Είναι ο τόπος μας κατεχόμενος κι' είμαστε χωρίς πυρομαχικά και όπλα. Έχουμε ένα κράτος υπό αμφισβήτηση κι' έχουμε μια διαβρωμένη διοίκηση. Πόσο αλήθεια θ' αντέξουμε;

Δεν μας χρειάζονται σ' αυτόν τον τόπο ούτε αυλικόι ούτε τιτλούχοι. Μας χρειάζονται δουλευτές μ' αίσθηση ρόλου και αποστολής που θα στηρίζουν την κοινή προσπάθεια για τη σωτηρία του τόπου.

Θα πρέπει η Βουλή, τα πολιτικά κόμματα να δώσουμε πειστήρια στο λαό ότι δεν ανακινήσαμε το θέμα μόνο για να κάνουμε θόρυβο ή αντιπολίτευση. Θα λεχθεί ότι πέραν της συζήτησης θα κατατεθούν και νομοσχέδια. Τούτο φυσικά θα βοηθήσει στη διαμόρφωση συγκεκριμένων μέτρων.

Η ανεξαρτησία όμως της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, των Δ.Σ. των ημικρατικών οργανισμών δεν εξαρτάται

μόνο από τη θεσμική κατοχύρωσή τους. Εξαρτάται επίσης από την πίστη των Κυβερνώντων στην ουσιαστική κατοχύρωση της ανεξαρτησίας τους με διορισμούς που να είναι πειστικοί.

Έχουμε καθήκον ακόμη όλοι να εμπνεύσουμε εμπιστοσύνη στις αξίες και να εμποδίσουμε το αίσθημα του δικαίου. Να εμποδίσουμε τις δημοκρατικές διαδικασίες και όλα τα σώματα με κοινωνική και πολιτική ευθύνη.

Η αναστάτωση που σήμερα επικρατεί προέρχεται από την αδικία και την καταπίεση.

Η ύπαρξη δικαιοσύνης και αξιοκρατίας δεν είναι μόνο ηθικό πρόβλημα, είναι και ουσιαστικό και πραγματικό. Συνδέεται με την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων του λαού μας, πράγμα που αυξάνει την παραγωγικότητά μας, τις δυνατότητές μας, δημιουργεί πόρους και περιορίζει τις δαπάνες.

Οικοδομεί την κοινωνία που σήμερα χρειάζεται ο τόπος μας για ν' αντιμετωπίσει την κατοχή και τον ολικό αφανισμό.

Αν έχει νόημα για μας η συζήτηση είναι γιατί τη θεωρούμε σαν μια προσπάθεια για να σώσουμε τη ψυχή του τόπου από τη διαφθορά που παραδοκεί και τον καθένα μας από την ιδιοτέλεια, τον εγωισμό και την απληστία που διάφοροι παράγοντες ντόπιοι και ξένοι καλλιεργούν.

Το ερώτημα που μπαίνει μπροστά μας είναι αν μπορούμε να κτίσουμε σ' αυτόν το σκλαβωμένο τόπο που τον περιβάλλουν τα συρματοπλέγματα και τα κανόνια του κατακτητή ένα κόσμο ελευθερίας και δικαιοσύνης.

Το ερώτημα είναι αν έχουμε ή όχι πίστη στο λαό, στις αρετές και τις δυνατότητές του. Αν μπορούμε να βρούμε τα ενοποιητικά στοιχεία που μας δένουν όλους μαζί. Αν μπορούμε να κινηθούμε πάνω από τον κομματισμό και τον φανατισμό στην εξυπηρέτηση των κοινών επιδιώξεων της ενδυνάμωσης και της σωτηρίας της Κύπρου.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα καταθέσει τα δικά του σχέδια νόμου. Δεν θ' αρκεστεί μόνο σ' αυτό. Θ' αγωνιστεί για τη δημιουργία μιας σωστότερης και μιας δικαιότερης κοινωνίας. Και άδικα έγινε προηγουμένως η αναφορά σε μέλη της ΕΔΕΚ που τυχαίνει να καταθέτουν τον πνευματικό τους μόχθο μέσα στα προγράμματα ανάπτυξης σχολικών βιβλίων ως στοιχείο ρουσφετιού. Αν είναι ρουσφέτι να κάθεται κάποιος κάτω και να γράφει κάποιο καλό βιβλίο που να μορφώνει τα παιδιά μας, ε!, τέτοια ρουσφέτια τα θέλουμε, κύριοι συνάδελφοι. Το ατύχημα είναι ότι σ' αυτό τον τόπο αν κατακρίνουμε κάτι, δεν είναι τους άξιους ανθρώπους που προσφέρουν μια υπηρεσία αλλά είναι τους ανάξιους που ανάξια κατέχουν κάποια θέση.

Η Βουλή λοιπόν μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σ' αυτή την προσπάθεια αν μελετήσει διεξοδικά τα προβλήματα και καταλήξει σε συγκριμένες εισηγήσεις θεσμικές αλλά κι' εθιμικές που θα δώσουν νέα πνοή και κατεύθυνση στην υπόθεση του κράτους και του κρατικού μηχανισμού που πρέπει να είναι υπερχομματικό.

Προτείνουμε μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης να παραπεμφθεί το θέμα σ' Επιτροπή που να μελετήσει τις εισηγήσεις και να προτείνει μια γενικά αποδεκτή πορεία για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Είμαστε βέβαιοι όλοι ανεξάρτητα από πολιτικής τοποθέτησης εμφορούμαστε από την ίδια επιθυμία της εξυπηρέτησης του εθνικού συμφέροντος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τριανταεπτά συνάδελφοι δήλωσαν ότι θέλουν να πάρουν το λόγο. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς που έχω κάμει, αυτό σημαίνει ότι χρειαζόμαστε 16 ώρες και 27 λεπτά, αν τηρηθεί ο χρόνος που αποφασίσαμε. Αν δεν τηρηθεί τότε θα χρειασθεί περισσότερη ώρα. Εφόσον θα προεδρεύω είμαι υποχρεωμένος να τηρήσω την απόφαση της Βουλής και να προειδοποιώ τον ομιλητή πέντε λεπτά πριν τη λήξη της προθεσμίας των 20 λεπτών και αν δεν σταματήσει σε πέντε λεπτά, λυπούμαι, θα του αφαιρώ το λόγο, διαφορετικά δεν θα μπορούσαμε να τερματίσουμε τη συζήτηση μας όπως πρέπει.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Την περασμένη Πέμπτη σε έκτακτη σύνοδο της Βουλής άρχισε η συζήτηση των θεμάτων που εισηγήθηκε ο Δημοκρατικός Συναγερμός και που ενεγράφησαν με την έγκριση και αποδοχή των τριών κομμάτων, του ΔΗΚΟ διαφωνήσαντος.

Υπενθυμίζω ότι τα θέματα που το Σώμα σ' έκτακτη συνεδρία συζητά είναι τα εξής:

- (α) Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην Κρατική Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.
- (β) Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλιούς Κανονισμούς, πέραν του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης του δόθηκε προς τη Βουλή.
- (γ) Προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση Διευθυντών Σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση.

Πρώτος ομιλητής και εισηγητής των θεμάτων ήταν ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο κ. Κληρίδης.

Στα πλαίσια μιας εμπειριστατωμένης, υπεύθυνης και σοβαρής τοποθέτησης των θεμάτων ο κ. Κληρίδης απέδειξε με στοιχεία, αναφορές και ντοκουμέντα το όργιο της κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής και την απαράδεκτη και επικίνδυνη κατάσταση που επικρατεί στους ημικρατικούς οργανισμούς, τα Σώματα Ασφαλείας και την Εκπαιδευτική Υπηρεσία.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος αντικαθίσταται στην έδρα του από τον κ. Γεώργιο Λαδά).

Ακολούθησε, κύριοι συνάδελφοι, για μένα τουλάχιστο — σε εισαγωγικά και απάντηση του Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος, κ. Γαλανού» στην οποία είμαι υπόχρεως — όχι σε εισαγωγικά — να απαντήσω, αλλά αργότερα.

Πριν όμως περάσουν 24 ώρες, κύριοι συνάδελφοι, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα — και εδώ είναι που υπάρχει παρεξήγηση της ερμηνείας του «Κ», αν είναι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου ή το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα του κ. Κυπριανού — και ο Κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Πέτρος Βοσκαρίδης μέσα στα πλαίσια ειδικών προς τούτο εκπομπών, με αοριστολογίες, με υβριστική, βάνουση και απαράδεκτη γλώσσα μας απέδειξαν, απέδειξαν στον κυπριακό λαό ακόμα μια φορά ποιοι είναι, τι είναι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, τι σέβονται και τι δεν σέβονται, αλλά

προπαντός, ότι ορθώς ενεγράφησαν και συζητούνται τα θέματα της κομματικοποίησης όλων των κρατικών και ημικρατικών οργάνων στην Κύπρο.

Ταυτόχρονα όμως αποκαλύφθηκαν πόσο πανικοβλημένοι, εκτεθειμένοι και υπόλογοι είναι στις αποκαλύψεις που έγιναν από τον κ. Κληρίδη, σ' αυτές που θα γίνουν και από άλλους ομιλητές του Δημοκρατικού Συναγερμού και άλλες που θα ακολουθήσουν.

Πριν όμως σχολιάσω το περιεχόμενο της Κυβερνητικής ανακοίνωσης θέλω ν' ασχοληθώ, κύριοι συνάδελφοι, με το κεφαλαιώδες θέμα που ενδιαφέρει — το έθιξε σε σχετικό βαθμό ο προηγούμενος ομιλητής, ο κ. Χατζηδημητρίου — το εκλελεγμένο αυτό Σώμα από το λαό, το ανεξάρτητο αυτό Σώμα, τη δεύτερη εξουσία του κράτους που ονομάζεται Νομοθετική Εξουσία.

Η ενέργεια της Κυβέρνησης να εκδώσει εσπευσμένα ανακοίνωση ενώ η Βουλή συζητά το θέμα το οποίο επειγόντως σε έκτακτη σύνοδο ενέγραψε, είναι αυτή καθ' εαυτήν επέμβαση στη διακριτική εξουσία της Νομοθετικής Εξουσίας, του Σώματος τούτου. Και είναι πρωτοφανές, κ. συνάδελφοι — δεν έχω δεκαετίες ιδιότητας Βουλευτού, έχω πέντε τουλάχιστο χρόνια — αλλά είναι η πρώτη φορά που ενώ θέμα σε έκτακτη σύνοδο ειδικότερα της Βουλής συζητάται, απαντά η Κυβέρνηση και η συζήτηση συνεχίζεται, όπως τώρα καλή ώρα.

Είναι πελώριο θέμα ηθικής τάξης. Είναι περιφρόνηση της Νομοθετικής Εξουσίας, του χείριστου βαθμού, από την Εκτελεστική Εξουσία. Είναι παραβίαση συνταγματικών και κοινοβουλευτικών θεσμών. Πού είναι η διακριτική εξουσία των εξουσιών; Πού είναι η ανεξαρτησία των εξουσιών; Για φαντασθείτε, κ. συνάδελφοι, οποτεδήποτε αυτή η Βουλή συζητά οποιοδήποτε θέμα, πριν να ξημερώσει, την επόμενη μέρα, ανοίγοντας τα ραδιόφωνα του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος «Κ» να ακούμε σχόλια και ανακοίνωση τοποθετούμενοι εκ των προτέρων πριν αυτή η Βουλή αποφασίσει επί του θέματος που συζητά. Προς τι να συζητούμε, κύριοι συνάδελφοι! Τάδε έφη, απεφάνθη η Κυβέρνηση και ο Κυβερνητικός εκπρόσωπος με γλώσσα υβριστική, υβριστική για το Σώμα, υβριστική για τον κ. Κληρίδη. Έπρεπε να τον σεβαστεί.

Είναι ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο αρχηγός της αντιπολίτευσης, ο αρχηγός του μεγαλύτερου κόμματος στην Κύπρο.

Γι' αυτό είναι που επαναλαμβάνω ότι είναι ανεπίτρεπτη η επέμβαση της Κυβέρνησης στο έργο της Βουλής και των Βουλευτών.

Βεβαίως δεν στερούνται σθένους, παρρησίας και θάρρους οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, έστω και αν άνισα αντιμετωπίζουν τον τρόπο με τον οποίο η Κυβέρνηση χρησιμοποιεί τα μαζικά μέσα επικοινωνίας, να διαλαλούν την αλήθεια και τα πιστεύω τους.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν και συνταγματικές πρόνοιες. Πώς — και εδώ είναι που ο καθένας από μας μπορεί να διερωτηθεί — μπορεί επιτέλους το κράτος, η Κυβέρνηση, να επικοινωνεί με τη Νομοθετική Εξουσία σε τέτοιες περιπτώσεις όπως αυτή που συζητούμε; Μα υπάρχει πρόνοια, υπάρχει το άρθρο 79 του Συντάγματος, και η Κυβέρνηση διαθέτει και Γενικό Εισαγγελέα και αρκετούς Ανώτερους Δικηγόρους της Δημοκρατίας και οπωσδήποτε και δικηγόρους Βουλευτές.

Με το άρθρο 79, κύριοι συνάδελφοι, καθορίζεται η διαδικασία με την οποία έχει δικαίωμα η Εκτελεστική Εξουσία σε τέτοιες περιπτώσεις να αποστέλλει

οποιαδήποτε μηνύματα προς τη Νομοθετική Εξουσία. Διότι τι ήταν άλλο η Κυβερνητική ανακοίνωση από μήνυμα;

Το άρθρο 79 — για όσους το έχουν ξεχάσει, το υπενθυμίζω κ. συνάδελφοι — του Συντάγματος αναφέρει —

«1. Ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας δύνανται ν' απευθύνονται δια μηνυμάτων προς την Βουλήν των Αντιπροσώπων ή να διαβιβάζωσι προς την Βουλήν των Αντιπροσώπων τας απόψεις αυτών δια των υπουργών».

Να τις διαβιβάζουν δια μηνυμάτων στη Βουλή των Αντιπροσώπων, είτε ο Πρόεδρος είτε οι ίδιοι οι Υπουργοί.

«2. Οι Υπουργοί δύνανται να παρακολουθώσι τας συνεδριάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων» — και είναι ευπρόσδεκτοι — «ή οιασδήποτε εκ των κοινοβουλευτικών επιτροπών και να προβαίνωσιν εις δηλώσεις ή να πληροφορώσι την Βουλήν των Αντιπροσώπων ή οιανδήποτε εκ των κοινοβουλευτικών επιτροπών επί παντός θέματος της αρμοδιότητος αυτών».

Άλλως πως, κ. συνάδελφοι, ποια είναι η λειτουργικότητα αυτού του Σώματος; Δηλαδή θα καλούμαστε απλώς να συζητούμε νομοθετικά προβλήματα, αν θα αυξάνουμε με βάση τον τάδε Κανονισμό τα τέλη εγγραφής κυνών και/ή σκύλλων;

Όταν αυτό το Σώμα συζητά ένα θέμα ο Κυβερνητικός εκπρόσωπος προτοποθετείται και με αυτό τον τρόπο εκμεταλλεύεται το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα — Δεν είναι της Κυβέρνησης το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ανήκει στο λαό, πληρώνει ολόκληρος ο λαός, και αν ήθελε το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα να ακούονται οι φωνές της Βουλής μπορούσε κάλλιστα να μην το κλείσει πανικοβλημένο πριν τρία χρόνια. Και είναι εδώ που επανειλημμένα προκαλέσαμε σε σωρεία συζητήσεων. Θέλουν οι συζητήσεις της Βουλής να ακούονται από το λαό; Εμείς το θέλουμε και το αποδείξαμε. Από τους ίδιους εξαρτάται. Από τον Πρόεδρο ο οποίος διορίζει το Συμβούλιο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Ας του υποδείξει να ανοίξει τα μεγάφωνα της Βουλής.

Στο δελτίο ειδήσεων της 1.30 μ.μ. της επόμενης μέρας της συζήτησής μας ανακοινώθηκε συνοπτικά το περιεχόμενο της απάντησης του Κυβερνητικού εκπροσώπου, και προαναγγέλθηκε ότι μετά το δελτίο ειδήσεων σε ειδική εκπομπή, όπως γίνεται με τη Γιουροβίζιον, θα ακολουθούσε ολόκληρο το κείμενο των δύομισυ δακτυλογραφημένων σελίδων του Κυβερνητικού εκπροσώπου. Πότε έχετε ξανακούσει, κύριοι συνάδελφοι, αυτή τη διαδικασία; Και γιατί δεν διαμαρτύρεται αυτό το Σώμα; Αν είναι η μέρα του Συναγερμού, κύριοι του ΑΚΕΛ ή της ΕΔΕΚ, κύριο είναι η μέρα σας.

Συζητά ένα θέμα κεφαλαιώδες η Βουλή, γι' αυτό και ενεγράφη κατά πλειοψηφία προς συζήτηση σε έκτακτη σύνοδο. Διότι, οπωσδήποτε, αν το ΔΗΚΟ διέθετε την πλειοψηφία στη Βουλή, εφάνη από πόσα κριτήρια δημοκρατικά ορμώμενο θα επέτρεπε καν τη συζήτηση. Δεν θα την επέτρεπε, κύριοι συνάδελφοι. Αλλά ευτυχώς και για μας και για το λαό ποτέ του δεν θα αποκτήσει την πλειοψηφία ώστε να επιβάλλεται με αυτό τον τρόπο και σ' αυτό το Σώμα.

Και επανέρχομαι στο περιεχόμενο τώρα της απαράδεκτης κυβερνητικής ανακοίνωσης.

Τι ανέφερε ο κ. Κληρίδης, κύριοι συνάδελφοι; Μεταξύ άλλων στοιχείων ανέφερε συγκεκριμένα παραδείγματα. Είπε για τις ανακοινώσεις της ΠΑΣΥΔΥ, από που ανέφεραν και προσηνύομενοι ομιλητές από αυτό το βήμα. Ανεφέρθη σε

επαφές και σχόλια του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Επιτέλους κάτι πρέπει να σέβεται και η Εκτελεστική Εξουσία. Δεν σέβεται τη Νομοθετική και το αποδεικνύει και αυτή τη στιγμή. Και τη Δικαστική Εξουσία το απέδειξε επίσης από πολλού χρόνου ότι δεν τη σέβεται, εξ ου και οι συνεχείς ακυρώσεις με προσφυγές που γίνονται αποφάσεων της κυβερνητικής μηχανής και των εξαρτημάτων της.

Πού ανεφέρθη αλλού; Αναφέρθηκε σε πρόσωπα ο κ. Κληρίδης συγκεκριμένα. Αναφέρθηκε στους ημικρατικούς οργανισμούς και στα συμβούλια, στα Σώματα Ασφαλείας, στην Αστυνομία, στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Ποια απάντηση πήραμε από τον Κυβερνητικό εκπρόσωπο ή από τον κ. Γαλανό; Θα τα πούμε στη συνέχεια, κύριοι συνάδελφοι.

Κύριε Πρόεδρε, θα προσπαθήσω να είμαι εντός των ορίων των 20 λεπτών. Θα ήθελα να υπενθυμίσω σ' αυτό το Σώμα, επαναλαμβάνω, ότι στην προηγούμενη συνεδρία είχα προειδοποιηθεί ότι θα είχα περισσότερο χρόνο. Γνωρίζω ότι διαδικαστικά υπάρχει κάποιο πρόβλημα που το εγείρω αλλά επικαλούμαι εδώ και την επιείκεια του Σώματος. Αν δε χρειαστεί ίσως υπάρξει κάποια αίτηση από άλλο συνάδελφο του Δημοκρατικού Συναγερμού να μου παραχωρήσει μερικά λεπτά από το χρόνο τον οποίο θα έχει στη διάθεσή του.

Ο λαλίστατος Κυβερνητικός εκπρόσωπος στη μακροσκελή του ανακοίνωση μας ανέφερε ότι οι διορισμοί και οι μεταθέσεις και οι προαγωγές γίνονται από ανεξάρτητα Σώματα. Θα είμαι όσο μπορώ πιο περιεκτικός και σύντομος, κύριοι συνάδελφοι. Παρέλειψε πονηρά φερόμενος να μας πει ποιοι διορίζουν τα μέλη των Επιτροπών αυτών. Φυσικά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας! Μας είπε ότι είναι υπό τον τελικό έλεγχο της δικαιοσύνης. Ποιας δικαιοσύνης αφού δεν τη σέβονται; Οι εκατοντάδες των προσφυγών και των αποτελεσμάτων των προσφυγών αποδεικνύουν πόσο σέβονται και τη δικαιοσύνη αλλά και τους υπό κρίση ανθρώπους.

Μας είπε επίσης ότι προωθούνται κανονισμοί. Μα ποιοι κανονισμοί, κύριε Πρόεδρε; Εδώ σ' αυτό το Σώμα πριν μια βδομάδα είχαμε τη διαβεβαίωση ότι δεν θα προχωρήσουν σε προαγωγές διευθυντών μέσης εκπαίδευσης πέραν των επτά και είδαμε τα δείγματα των υποσχέσεών τους προχθές. Με ποιους Κανονισμούς; Φυσικά με τους παλιούς καιτοι συζητούνται οι νεότεροι.

Και έχουμε το κεφαλαιώδες θέμα της αστυνομίας που θα δούμε στη συνέχεια. Και μας ανέφερε, μεταξύ άλλων, ο Κυβερνητικός εκπρόσωπος ότι δεν ευνοούνται οι οπαδοί του ΔΗ.ΚΟ. Εδώ οι Έλληνες δημοσιογράφοι συνηθίζουν σε τέτοια σχόλια να γράφουν δίπλα τη λέξη «Sic».

Κύριοι συνάδελφοι, προοίμιο της απαράδεκτης συμπεριφοράς και στάσης του Κυβερνητικού εκπροσώπου και της Κυβέρνησης γενικά υπήρξε η ούτω καλούμενη απάντηση του κ. Γαλανού στον κ. Κληρίδη. Μας κατακεραύνωσε ο κ. Γαλανός και μας άφησε άναυδους και άφωνους με βαρύγδουπες δηλώσεις! Και είναι θέμα χρόνου να διαβάσω τα σημεία στα οποία αναφέρθηκε ο κ. Γαλανός, κ. Πρόεδρε. Απλώς θα ήθελα ενδεικτικά να πω τούτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Έχετε πέντε λεπτά, κ. Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θα μου παραχωρηθεί χρόνος από συναδέλφους, κ. Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επί θέματος διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έχει αναφερθεί εδώ και έχει ομόφωνα αποφασιστεί, νομίζω, ότι όλοι οι ομιλητές θα ομιλήσουν 20 λεπτά. Αν είναι να υπάρξει τέτοια εισήγηση να μπει και πάλι σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι κύριοι, είναι αποφασισμένο αυτό το θέμα. Δεν υπάρχει θέμα ψηφοφορίας.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μας ανέφερε ο κ. Γαλανός ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δημιούργησε ένα νέο προεκλογικό πυροτέχνημα! Είναι αστείος ο ισχυρισμός του κ. Γαλανού. Εκτός του γεγονότος ότι μεσολαβούν από σήμερα 17 ολόκληροι μήνες μέχρι τις προεδρικές εκλογές, θα έπρεπε να διερωτηθεί ποια θέματα συζητούμε επιτέλους ο κ. Γαλανός. Μήπως τα νέα θαύματα που επιτέλεσε η Εκτελεστική Εξουσία πρόσφατα; Ο κ. Κουκουλαρίδης, ο κ. Σοφιανός, ο κ. Κατσελλής, ο Διευθυντής του Κυβερνητικού Ταχυδρομείου, οι αποφάσεις της ΠΑΣΥΔΥ, οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν είναι πρόσφατα όλα αυτά τα γεγονότα; Θα έπρεπε κατά τη συλλογιστική του κ. Γαλανού να τα συζητήσουμε αυτά, κ. συνάδελφοι, μετεκλογικά.

Και επικαλέστηκε επίσης δικό μας άλλοθι για να αλωθεί η δημόσια υπηρεσία και ότι γίνεται προσπάθεια τρομοκράτησης των νομιμόφρονων δημόσιων υπαλλήλων. Εδώ η Δημόσια Υπηρεσία, η Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τα Σώματα Ασφάλειας υποφέρουν από την κακοδιοίκηση του κυβερνώντος κόμματος. Το χάος που έχει δημιουργηθεί από τη σωρεία των προσφυγών είναι γνωστό σε όλους και δεν θα το επαναλάβω. Για όλους τους δημόσιους υπαλλήλους εμείς λέμε τούτο. Δεν τους διαχωρίζουμε σε νομιμόφρονες και μη, σε βραχυκυκλωμένους και εγκάθετους, όπως ο κ. Γαλανός.

Εδώ, αν μελετήσετε, κ. συνάδελφοι, και έχω τα πρακτικά της ομιλίας του κ. Γαλανού για να φρεσκάρете τη μνήμη σας, θα δείτε ότι ο κ. Γαλανός μας είπε ότι στη δημόσια υπηρεσία εκτός των νομιμόφρονων, που φυσικά είναι το ΔΗ.ΚΟ., υπάρχουν τα βραχυκυκλώματα και οι εγκάθετοι. Εμείς λέμε ότι δεν υπάρχουν ούτε βραχυκυκλωμένοι ούτε εγκάθετοι στην Κυβερνητική υπηρεσία. Ούτε ζητούμε να αγνοούνται οι οπαδοί του Δημοκρατικού Κόμματος ή οποιουδήποτε κόμματος. Απλώς να κρίνονται με αντικειμενικά κριτήρια και αξιοκρατικά. Είναι αυτό που ζητούμε και σ' αυτό διαβεβαιώνουμε όλους τους δημόσιους υπαλλήλους.

Μας ανέφερε επίσης ο κ. Γαλανός ότι είναι προσπάθεια επίρριψης λάσπης και δημιουργίας κλίματος ανύπαρκτης ενοχής. Το ΔΗ.ΚΟ., κ. συνάδελφοι, δεν είναι το πρώτο κόμμα αριθμητικώς και το γνωρίζουμε, κατέχει όμως τα πρωτεία στο λασποπόλεμο. Όσον αφορά την ύπαρξη ή την ανυπαρξία αισθημάτων ενοχής, τούτο προϋποθέτει πολιτικό ήθος και δυνατότητα αυτοκριτικής. Αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις θα υπάρξουν και οι διαπιστώσεις.

Για την παραδοχή του κ. Γαλανού, την πρωτοφανή παραδοχή ότι υπάρχει το ρουσφέτι στην Κύπρο, οπωσδήποτε είμαι βέβαιος ότι και από άλλους ομιλητές του Δημοκρατικού Συναγερμού θα πάρει τη δέουσα απάντηση.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα τώρα να ασχοληθώ όσο μπορώ, επαναλαμβάνω, πιο σύντομα και με το θέμα της αστυνομίας.

Από το 1958 μέχρι σήμερα υπάρχουν οι ίδιοι κανονισμοί. Η Κυβέρνηση αποπειράθηκε το 1983 με την έκδοση νέων κανονισμών να αλλάξει το αναχρονιστικό, το αποικιοκρατικό σύστημα των κανονισμών του 1958. Αλλά ξέχασε η Κυβέρνηση ότι υπάρχει και Νομοθετική Εξουσία για να αποστείλει τους κανονισμούς προς έγκριση. Προχώρησε σε σωρεία προαγωγών με τις γνωστές μεθόδους — να μην τις επαναλαμβάνω ένεκα έλλειψης χρόνου — με αποτέλεσμα σήμερα να βρισκόμαστε προ του δεδομένου να κατατεθούν επιτέλους, όπως μας διαβεβαίωσε ο Υπουργός Εσωτερικών, σε 10 μέρες οι νέοι κανονισμοί της αστυνομίας. Και με πρόταση νόμου την οποία κατέθεσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός και που τροποποιήθηκε ομόφωνα από το Σώμα αποφασίστηκε ότι η ισχύς των παλιών κανονισμών θα παραμείνει μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου, με τη σαφή διαβεβαίωση — και αυτή είναι η ερμηνεία που δίνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός — ότι ο Υπουργός Εσωτερικών δεν θα προχωρούσε σε προαγωγές πέραν των 35 στο βαθμό του Ανώτερου Υπαστυνόμου όπως είχαν ακυρωθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Σε πρόσφατες συνεδρίες της Επιτροπής Εσωτερικών φαίνεται ότι ο κ. Υπουργός ανέκρουσε πρύμνη και επέμενε ότι δεν υπήρξε αυτή η δέσμευση εκ μέρους του.

Από σήμερα, κ. συνάδελφοι, μέχρι το τέλος του μηνός που ισχύουν οι παλιοί κανονισμοί της αστυνομίας του 1958 απομένουν πέντε μέρες. Στις πέντε αυτές μέρες έχει συγκεκριμένες πληροφορίες ο Δημοκρατικός Συναγερμός ότι ίσως να προχωρήσει ο Υπουργός Εσωτερικών σε απανωτές προαγωγές, σε προαγωγές σε όλα τα επίπεδα, εκτός του βαθμού των 35 ανωτέρων υπαστυνόμων. Είναι και με αυτό το κριτήριο που θα πρέπει στην εξέλιξη να δει το Σώμα πόσο υπολογίζει, πόσο εκτιμά και πόσο σέβεται η Εκτελεστική Εξουσία δια των Υπουργών της τη Νομοθετική Εξουσία.

Εδώ μας αναφέρθηκε από τον Υπουργό ότι υπάρχει άμεση ανάγκη προαγωγών στην αστυνομία για να καλυφθούν τα κενά. Προσέξτε, κύριοι συνάδελφοι, αν δεν γίνουν προαγωγές με τους παλιούς κανονισμούς του 1958 στις προσεχείς πέντε μέρες θα καταστραφεί ο τόπος, δεν θα αστυνομεύεται! Υπάρχει αυτός ο κίνδυνος! Και είναι εδώ, φυσικά, που είναι ευνόητα τα ελατήρια και τα κίνητρα. Μα γιατί άραγε; Διότι απλούστατα, κύριοι συνάδελφοι, με τους κανονισμούς του 1958, με εκείνο το «κατ' εξαίρεση» θα συνεχιστεί η ολίσθηση των προαγωγών, των μεταθέσεων κλπ. στο αστυνομικό σώμα που ανεξέλεγκτα γίνονται σήμερα από τους αρμοδίους. Αυτά δεν είναι δια στόματος Συναγερμού, είναι δι' αποφάσεων, είναι δια νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου που έχουν διαπιστωθεί επανειλημμένα. Και πρόθεση του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι να επανέλθει επ' αυτού του θέματος μετά από τη συζήτηση με συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Εδώ, κ. Πρόεδρε, θα ήθελα να μου επιτραπεί, και τελειώνω σε τρία λεπτά. . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δυο λεπτά, κ. Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θα μου παραχωρηθεί χρόνος από συνάδελφο πέντε λεπτών, κ. Πρόεδρε.

Επειδή πάντοτε, κ. Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός συνηθίζει. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε κ. Κόλοκο.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και πάλι δεν θέλουμε να αντιδικήσουμε αλλά δεν μπορεί να δεχθούμε ότι υφίσταται αυτό το οποίο λέγει ο κ. Σολωμής, ότι άλλος συνάδελφος θα παραχωρήσει κάποια λεπτά που έχει στη διάθεσή του, γιατί αν αυτό συνεχίσει τότε δεν θα έχουμε και δεν θα βρίσκουμε καθόλου άκρη για το ποιος μιλά και για το πόση ώρα δανείζεται χρόνο και από ποιο. Γι' αυτό να περιοριστούμε ακριβώς στα 20 λεπτά, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό δεν έγινε, κύριε Πολύβιε, και ούτε θα γίνει γιατί δεν θα τελειώσουμε αν γίνει αυτό το πράγμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με τη διακοπή έχω στερηθεί δυο λεπτά και θα τα έχω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, έχουμε φάει τα δυο λεπτά του κ. Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Επομένως θα δικαιούμαι σύνολο πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ κύριοι.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ ο Δημοκρατικός Συναγερμός συνηθίζει πάντοτε να μιλά με τεκμήρια, με γεγονότα και ντοκουμέντα. Σήμερα αναφέρω στο Σώμα ότι είναι κάτοχος πέντε απορρήτων εγγράφων «top secret» γι' αυτούς που γνωρίζουν αγγλικά, «άκρως απορρήτων» γι' αυτούς που γνωρίζουν καλύτερα τα ελληνικά, της Κρατικής Υπηρεσίας Πληροφοριών. Είναι ενυπόγραφα έγγραφα από συγκεκριμένη διεύθυνση Κρατικής Υπηρεσίας Πληροφοριών προς την Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών. Αναφέρονται και τεκμηριώνονται και αποδεικνύονται όλα αυτά που ανέφερε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κ. Πρόεδρε. Ότι οι μεταθέσεις και οι προαγωγές στην Αστυνομία γίνονται αποκλειστικά με κομματικά κριτήρια. Τα έχω στη διάθεση του Προέδρου του Σώματος και οποιασδήποτε ανεξάρτητης διερευνητικής επιτροπής διότι μέσα σ' αυτά τα κείμενα διασύρονται ονόματα, γίνονται χαρακτηρισμοί από τον υπεύθυνο της ΚΥΠ συγκεκριμένης επαρχίας προς τη διοίκηση της ΚΥΠ με υπογραφές και σφραγίδες και ημερομηνία παραλαβής. Χαρακτηρίζονται αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και αστυνομικοί συγκεκριμένης αστυνομικής διεύθυνσης και συστήνονται ως κομματικά προσκείμενοι στο ΔΗ.ΚΟ. για μετάθεση ή προαγωγή ή απορρίπτονται διότι είναι του Συναγερμού ή διότι είναι της ΕΔΕΚ.

Απ' αυτά τα έγγραφα είχα πρόθεση να διαβάσω αποσπάσματα, και επαναλαμβάνω ότι τα έχω αυτούσια στη διάθεση του Προέδρου της Βουλής και στη διάθεση ανεξάρτητης διερευνητικής επιτροπής. Γιατί; Διότι αναφέρονται μέσα χαρακτηρισμοί, αναφέρονται παρακολουθήσεις προσώπων και τηλεφώνων και με τους χαρακτηρισμούς αυτούς αντιλαμβάνεστε ότι κινδυνεύουν άνθρωποι με το αμάρτημα και μόνο ότι ανήκουν στο Δημοκρατικό Συναγερμό ή σε οποιοδήποτε άλλο κόμμα εκτός από το ΔΗ.ΚΟ.

Αλλά το πλέον απαράδεκτο, για να μη χρησιμοποιήσω πιο βαρειά λέξη, κύριε Πρόεδρε, είναι έγγραφο που έχω στα χέρια μου και που και πάλι το έχω στη διάθεση του Προέδρου της Βουλής και της ανεξάρτητης διερευνητικής επιτροπής. Πρόκειται για επιστολή Βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος, μέλους αυτού του Σώματος, προς την ηγεσία του κόμματος με την οποία ζητά την παρεμβολή και την επέμβαση της ηγεσίας του ΔΗ.ΚΟ. αναφορικά με τους προβιβασμούς. Αυτό το πρόσωπο επισυνάπτει κατάλογο αξιωματικών, υπαξιωματικών και αστυνομικών συγκεκριμένης αστυνομικής διεύθυνσης δίνοντας χαρακτηρισμούς και καταλήγει στο ότι έχει υποχρέωση το ΔΗ.ΚΟ. και η ηγεσία του ΔΗ.ΚΟ. να ικανοποιήσουν τη συγκεκριμένη επαρχιακή γραμματεία του ΔΗ.ΚΟ., να τοποθετήσουν και να προαγάγουν συγκεκριμένους αξιωματικούς και αστυνομικούς διευθυντές.

Αυτή είναι ενυπόγραφη επιστολή από βουλευτή του ΔΗ.ΚΟ., μέλους αυτού του Σώματος. Αυτά, επαναλαμβάνω, τα έχω στη διάθεση εκείνων και μόνο των προσώπων που έχω αναφερθεί, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή το κόκκινο φωτάκι αναβοσβήνει δεν έχω άλλη εκλογή παρά να διακόψω και να επανέλθω επί του θέματος στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Σολωμή.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Μουσιούττας ο οποίος. . . .

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να υποδείξω ότι τα έγγραφα στα οποία αναφέρεται ο κ. Σολωμής και τα οποία καταθέτει για τον Πρόεδρο και την ανεξάρτητη διερευνητική επιτροπή πρέπει να είναι στη διάθεση ολόκληρης της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δεν τα κατάθεσε κ. Φάντη.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Είπε ότι θα τα καταθέσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είπε ότι τα έχει στη διάθεση του Προέδρου. . .

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ζητώ το λόγο, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Και ο κ. Παπαϊωάννου προηγουμένως στην ομιλία του αναφέρθηκε σ' ένα παράδειγμα και είπε «για ευνόητους λόγους δεν θέλω να αναφέρω το όνομα». Ο κ. Λυσσαρίδης, θυμούμαι, σε επανειλημμένες συνεδρίες, όταν αναφέρετο σε συγκεκριμένα στοιχεία, έλεγε: «Για λόγους ευνοήτους θέλω να μη αναφέρω το όνομα».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι δικαίωμά σας κ. Σολωμή να τα καταθέσετε ή όχι.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ακριβώς, επαναλαμβάνω όμως κ. Πρόεδρε, ότι τα έγγραφα αυτά τα έχω στη διάθεση του Προέδρου της Βουλής και ανεξάρτητης διερευνητικής επιτροπής. Είναι έγγραφα της διοίκησης της ΚΥΠ, της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, στα οποία φαίνεται το όργιο της κομματικοποίησης σε όλο το μέγεθος και περιλαμβάνουν και το αντίγραφο της επιστολής του Βουλευτού του ΔΗ.ΚΟ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Δικαίωμά σας είναι να τα καταθέσετε ή όχι, να τα θέσετε υπόψη οποιουδήποτε, του Προέδρου της Βουλής κλπ.

Ελπίζω ότι για τον κ. Μουσιούττα δεν θα υπάρξει αμφισβήτηση ώρας. Θα είναι ακριβής στα 20 λεπτά.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θα είναι λιγότερο από 20 λεπτά.

Θα ήθελα, στον καταϊγισμό των καταγγελιών για το Κόμμα μας και την Κυβέρνηση, να απαντήσω δειγματοληπτικά σε 2-3 περιπτώσεις στον κ. Παπαϊωάννου, ο οποίος κατάγγειλε πως γίνεται προσπάθεια εξαγοράς συνειδήσεων με υποσχέσεις για δουλειές και προαγωγές. Απορρίπτουμε και καταδικάζουμε με αποτροπιασμό τέτοιες ενέργειες και προκαλούμε και παρακαλούμε αν υπάρχουν τέτοια στοιχεία να μας δοθούν. Αυτούς τους ανθρώπους που συμπεριφέρονται έτσι εμείς δεν τους αναγνωρίζουμε.

Όσον αφορά την εξαγορά ψήφων κατά τη διάρκεια των Βουλευτικών και Δημοτικών εκλογών με υποσχέσεις για δουλειά τις απορρίπτουμε επίσης.

Πολλοί από μας τέλειωναν συνήθως τις ομιλίες τους κάπως έτσι: «Δίσκο ζητιανιάς για ψήφους δεν παίρνουμε και θα αγωνιστούμε γι' αυτό που πιστεύουμε έστω και μόνοι μας».

Για το χέρι που απορεί ο κ. Χατζηδημητρίου, που επηρεάζει τις βαθμολογίες...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η Επιτροπή απορρίπτει.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ας κοιτάξουν οι ενδιαφερόμενοι το αποτέλεσμα και τη σοδειά. Το ΔΗ.ΚΟ. δεν πήρε ποτέ ούτε καν το μερτικό του.

Όσον αφορά τον κ. Σολωμή, δεν θα χορέψω στο βιολί του· θα το αφήσω να χορέψουν άλλοι.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κύριοι, σας παρακαλώ, μην διακόπτετε τον ομιλητή.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που ανέγραψε ο αρχηγός του ΔΗΣΥ μας δίνει μεταξύ άλλων και την ευκαιρία να διαπιστώσουμε ποιοι, και σε βάρος ποιων, έκαμαν διακρίσεις κατά τη διάρκεια της σύντομης ιστορίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και αναλύοντας τα

γεγονότα υπό τις εκάστοτε συνθήκες που επικρατούσαν, θα καταλήξουμε αβίαστα στο συμπέρασμα, όπως πολύ ορθά είπε ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος πως 1) φωνάζει ο κλέφτης για να φοβηθεί ο νοικοκύρης και 2) αν υπήρξε (και υπήρξε) κάποια τάξη κυπρίων που υπέφερε από τις συνέπειες της ευνοιοκρατίας, αυτή αφορά μόνο τους προοδευτικούς ανθρώπους αυτού του τόπου.

Και εξηγούμαι:

Επί Αγγλοκρατίας ουδείς αριστερός ή προοδευτικός κύπριος προσλαμβάνετο στην αστυνομία ή στην κυβερνητική υπηρεσία και από τους υπόλοιπους προωθούνταν ιδιαίτερα εκείνοι που ετάσσοντο πρωτίστως και πάνω απ' όλα να υπηρετήσουν τα συμφέροντα της αποικιοκρατίας. Όσοι δε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους αποκαλύπτονταν φιλοπάτριδες ή προοδευτικοί, απομονώνονταν, και είναι πολλοί εκείνοι που εξαναγκάστηκαν σε παραίτηση και μετανάστευσαν στο εξωτερικό.

Δημιουργήθηκε έτσι ένα αποικιοκρατικό κατεστημένο που το βρήκαμε μέσα στα πόδια μας όταν διεξαγάγαμε τον απελευθερωτικό αγώνα. Πολλοί απ' αυτούς θεωρήθηκαν δοσίλογοι ενώ άλλοι πλήρωσαν με τη ζωή τους για τις πράξεις τους.

Προς άρση όμως κάθε παρεξήγησης υπήρξαν και εκείνοι που πολλά προσέφεραν στον απελευθερωτικό αγώνα και που πολλά η πατρίδα τους οφείλει.

Με τον τερματισμό της Αποικιοκρατίας και την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας ο Εθνάρχης Μακάριος δόθηκε ολόψυχα στην συγκρότηση του νέου κράτους. Το ρόλο για επάνδρωση των υπηρεσιών ανέλαβαν κάποιοι άλλοι, κάποιοι που σήμερα κόπτονται για αξιοκρατία ανάμεσα στους οποίους και ο εγγράφως το θέμα αρχηγός του ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ. Εδώ πρέπει να πω πως ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος είχε λάθος όταν έλεγε πως ο κ. Κληρίδης είναι ο πρώτος διδάξας. Ίσως είναι από τους πρώτους αντιγράφαντες το αποικιακό πνεύμα. Γιατί τοποθετήθηκαν τότε κατά το πλείστον στις θέσεις κλειδιά του νεοσύστατου κράτους άνθρωποι του δικού του κυκλώματος που έμελλε μέχρι σήμερα, με την τακτική που ακολούθησαν, να καταστούν οι ρυθμιστές ή οι δράκοντες του παραμυθιού, αν θέλετε, για κάθε πρόσληψη και για κάθε προαγωγή. Γιατί οι πλείστοι από αυτούς τους ανθρώπους έκριναν και βαθμολογούσαν τους υφισταμένους τους με απαράδεκτα κριτήρια και μεθόδευαν και προδιέγραφαν τις μελλοντικές προαγωγές. Όταν ανέλαβε ο Κυπριανού, ο κρατικός μηχανισμός ήταν ήδη επικίνδυνα βραχυκυκλωμένος (και εξακολουθεί και σήμερα ακόμη να είναι σε μεγάλο βαθμό.)

Είναι πραγματικά άξιο περιέργειας το γεγονός ότι ο Συναγερμός ενέγραψε το θέμα για διακρίσεις στις προσλήψεις και προαγωγές στη δημόσια υπηρεσία.

Θάταν πιο συνετό και πιο φυσιολογικό να το ενέγραφαν κάποιοι άλλοι που για 15 χρόνια υφίσταντο έντονα τις επιπτώσεις των δυσμενών διακρίσεων, και για τους οποίους αν άνοιξαν και γι' αυτούς κάποτε κάποιες πόρτες προς τη Δημόσια Υπηρεσία, αυτές άνοιξαν ακριβώς επί προεδρίας Κυπριανού.

Και εδώ οφείλω να πω πως μένω κατάπληκτος βλέποντας τα βέλη του ΑΚΕΛ να εκτοξεύονται προς εντελώς λανθασμένη κατεύθυνση.

Ας δούμε όμως τα σημερινά.

Ο κ. Κληρίδης στηριξε τις κατηγορίες του πάνω στο ανακοινωθέν της ΠΑΣΥΔΥ που περίπου μιλά για μια απαράδεκτη κατάσταση, για ευνοιοκρατία και για Δημοκρατία.

Είναι εκ προοιμίου αντιφατική αυτή η αναφορά. Γιατί αν η Δημόσια Υπηρεσία εδηγοκρατείτο, τότε ΔΗΚΟΙΚΟΙ θάπρεπε να ήταν και η ηγεσία της συντεχνίας τους, και κατ' ακολουθία τέτοια ανακοινωθέντα δεν θα εκδίδονταν.

Η λασπολογία εναντίον του ΔΗ.ΚΟ. και της Κυβέρνησης είναι και τεχνητή και ύποπτη, και η εγγραφή του θέματος σαν τάχα επείγοντος μοιάζει με κακής ποιότητας σκηνοθεσία.

Εδώ θάταν χρήσιμο να ασχοληθούμε για λίγο για το πώς γίνονται οι προαγωγές στη Δημόσια Υπηρεσία.

Βασικά κριτήρια για μια προαγωγή, εξόσων τουλάχιστον γνωρίζω, είναι:

1) η βαθμολογία 2) τα προσόντα 3) και η αρχαιότητα

Τα προσόντα τα ακαδημαϊκά και η αρχαιότητα είναι στοιχεία αδιαμφισβήτητα.

Η βαθμολογία όμως θα μπορούσε να πει κανένας πως είναι στοιχείο εν πολλοίς επηρεαζόμενο από την υποκειμενική κρίση ή από την πρόθεση του βαθμολογούντος. Και τίθεται εδώ το ερώτημα. Ποιοι είναι αυτοί που βαθμολογούν;

Βαθμολογούν βασικά οι διευθυντές κυβερνητικών τμημάτων, οι επιθεωρητές, οι αστυνόμοι. Δειγματοληπτικά θάθελα να αναφερθώ στους Διευθυντές κυβερνητικών Τμημάτων και στους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων, τώρα μόνιμους Υφυπουργούς, για να δούμε ποιοι είναι αυτοί οι άνθρωποι και τι πρεσβεύουν.

ΜΟΝΙΜΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

Γ. Χ' Αναστασίου

Αδαμίδης

Κ. Χριστοφή

Χ' Παναγιώτου

Α. Μαυρομάτης

Ν. Συμεωνίδης

Α. Σιακαλλής

Α. Λούκα

Γ. Αναστασιάδης

Χρ. Χριστοδούλου

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ:

Τ. Χριστοδουλίδης

Δ. Πελεκάνος

Κ. Πολυδώρου

Κ. Ψυλλίδης

Μ. Ηροδότου

Χ. Κωνσταντίνου

Β. Καραγιώργης

Α. Λεοντιάδης

Σ. Λύτρας

Μ. Χριστοδουλίδης

Π. Σταύρου

Κ. Φωκάς

Α. Αποστολίδης

Κ. Ιωαννίδης

Ε. Χλωρακιώτης

Α. Μαρκίδης

Θ. Μιχαήλ

Α. Καλλιμάχος

Α. Κουφτερός

Κ. Σεργίου

Α. Αναστασιάδης

Φ. Εκτωρίδης

Χ. Κονής

Γ. Κωνσταντίνου

Γ. Μαλεκίδης

Α. Δημητρόπουλος

Ε. Σεργίου

Χ. Πάλμας

Κ. Φιλανιώτης

Χρ. Σοφιανός

Ε. Κκολός

Α. Κοτσώνης

Θ. Χαραλαμπίδης

Στην τάξη τους την τόσο σημαντική δεν βλέπω πουθενά δηκοποίηση. Και μην πει κανένας πως γνωρίζουμε τις πεποιθήσεις αυτών των ανθρώπων από φακελλώματα. Ξέρουμε τι πρεσβεύουν γιατί υπάρχει δημοκρατία σ' αυτό τον τόπο και υπάρχει προ πάντων ελευθερία εκφράσεως. Πολλή μάλιστα ελευθερία εκφράσεως.

Αυτός ο κύκλος των καθόλα έντιμων ανώτατων δημόσιων υπαλλήλων δεν θα μπορούσε να ξεγράψει προσωπική αξιοπρέπεια και ηθικές αρχές και να ρυμουλκηθεί σε ένα όργιο διάκρισης και αδικίας εις βάρος των συνεργατών και των υφισταμένων τους.

Και είναι βαρειά η κατηγορία του ΔΗΣΥ ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι συνωμοτούν για κομματικοποίηση για ευνοιοκρατία και για Δημοκρατία. Γιατί το βασικότερο από τα κριτήρια για προαγωγή, η βαθμολογία, είναι εντελώς δική τους υπόθεση και αρμοδιότητα δική τους.

Όσον αφορά την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας η γνώμη μου είναι πως εκ των πραγμάτων καθίσταται δέσμια στις αποφάσεις της από τα 3 αδιαμφισβήτητα γι' αυτήν κριτήρια, την αρχαιότητα, τα προσόντα και τη βαθμολογία και τολμά να πω πως για θέματα προαγωγής τη δουλειά της θα μπορούσε κάλλιστα να την επιτελέσει και ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής. Κι αν καμιά φορά άλλωστε υπάρξει διαφωνία για την απόφασή της — κι αυτό μπορεί να συμβεί σε περιπτώσεις που η βαθμολογία είναι ίση μεταξύ των υποψηφίων — υπάρχουν και τα δικαστήρια, για να διεκδικήσουν οι άνθρωποι το δίκαιό τους και να αποδοθεί τελικά δικαιοσύνη αν κάποιος έχει αδικηθεί.

Ύστερα από όσα ανέφερα, η κινδυνολογία του κ. Κληρίδη για Δημοποίηση της Δημόσιας Υπηρεσίας αποδεικνύεται πως στηρίχτηκε σε επιχειρηματολογία φτιαχτή και μάλιστα παρατραβηγμένη.

Και δεν μπορούμε, κ. συνάδελφοι, να στηρίζουμε υποθέσεις απάνω στο ψέμα. Γιατί όπως είπε κάποτε σε ομιλία του το 1960 στο Καϊμακλί ο αγαπητός κ. Παπαϊωάννου «Το ψέμα είναι παχουλλό και δεν μπορεί να τρέξει πολύ, γιατί θα σκάσει».

Τελειώνοντας θέλω να τονίσω πως το ΔΗ.ΚΟ. τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ της αξιοκρατίας και σαν κοινοβουλευτική ομάδα είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε με όλους όσους ενδιαφέρονται πραγματικά για αξιοκρατία, στην μελέτη σε βάθος του όλου θέματος και στη θέσπιση κανονισμών και κριτηρίων που να βελτιώνουν ακόμα περισσότερο τις υπάρχουσες διαδικασίες.

Πριν αφήσω το βήμα, και χωρίς καθόλου διάθεση να κάνω το συνήγορο των κ.κ. Κουκουλαρίδη και Σοφιανού, ήθελα να εκφράσω κάποιες σκέψεις μου. Ο κ. Κουκουλαρίδης εκτός των ακαδημαϊκών προσόντων που τον καθιστούν αναμφισβήτητα δικαιούχο για τη θέση που τοποθετήθηκε, ικανοποιεί επαρκέστατα και κάποια άλλα κριτήρια, κάποια κριτήρια που τοποθετούνται πολύ ψηλά στην κοινή γνώμη και στη συνείδηση του λαού.

Παρών στον Απελευθερωτικό Αγώνα από τα άγουρα χρόνια του. Παρών και στην αντίσταση ενάντια στο φασισμό.

Δοκιμασμένος αγωνιστής, κι' η ζωή του κορώνα-γράμματα για την πατρίδα.

Κι αν ακόμη δεν κατείχε τα προσόντα, που τα κατέχει, θάπρεπε ίσως η πολιτεία να επιβραβεύσει την προσφορά του. Γιατί για τον απλό λαό και για μένα προσωπικά δεν μετρά το πόσο γέραςες ήσυχα σε μια θέση, μετρά το τι θυσιάσες και τι διακινδύνεψες για νάχει τούτος ο λαός πατρίδα, για νάχει θέσεις, για νάχει Υπηρεσία Δημόσια.

Όσον αφορά τον Δρα Σοφιανό,

Αν η τοποθέτησή του δεν είναι απόδειξη αξιοκρατίας τότε παραδέχομαι πως δεν ξέρω τι θα πει αξιοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ευχαριστώ τον κ. Μουσιούττα ο οποίος χρησιμοποίησε μόνο 12 λεπτά από την ώρα που edικαιούτο να χρησιμοποιήσει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Τα υπόλοιπα 8 λεπτά να τα χρησιμοποιήσει άλλος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό το να τα χρησιμοποιήσει άλλος κλπ. ξεχάστε το.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Φοίβος Κληρίδης.

(Στην αρχή της ομιλίας του κ. Φ. Κληρίδη ο κ. Ε. Παπαϊωάννου επιστρέφει στην Αίθουσα της Βουλής και καταλαμβάνει την έδρα του Προέδρου ενώ ο κ. Λαδάς επανέρχεται στη θέση του).

Φ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε κύριοι Βουλευτές,

Η προέλευση της θεμελιώδους συνταγματικής αρχής της ισότητας των πολιτών ενώπιον του νόμου, η οποία κατοχυρούται στο άρθρο 28 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας πηγάζει από την Οικουμενική Διακήρυξη των Ην. Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Η αρχή αυτή θεμελιώθηκε σαν αποτέλεσμα του αντιρατσιστικού αγώνα όλων των λαών για μια κοινωνία χωρίς διακρίσεις στη φυλή, γλώσσα, φύλο, τις πολιτικές πεποιθήσεις ή την κοινωνική προέλευση.

Η Κυπριακή Δημοκρατία εισήξε την αρχή της ισότητας και της απαγόρευσης οποιωνδήποτε δυσμενών διακρίσεων επιπρόσθετα προς τη ρητή συνταγματική πρόνοια με την κυρωθείσα περιφερειακή Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 14 με το οποίο διασφαλίζεται η απαγόρευση των δυσμενών διακρίσεων.

Οι βασικές αυτές αρχές της ισότητας ενώπιον του νόμου και απαγόρευσης των δυσμενών διακρίσεων θεωρηθήκανε τόσο σημαντικές ώστε να τοποθετηθούν σαν τα πρώτα άρθρα ως τα πρωταρχικά δικαιώματα της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ην. Εθνών (Άρθρα 1&2).

Στη συνέχεια τα άρθρα αυτά ενσωματώθηκαν στα Σύμφωνα των Ηνωμ. Εθνών για Αστικά και Πολιτικά δικαιώματα, αποτελούν δε τα πρώτα βασικά άρθρα. Σύμφωνα με τον καθηγητή του Πανεπιστημίου του Λονδίνου Τζέικοπς, τα άρθρα που αφορούν* δυσμενείς διακρίσεις και την ισότητα των πολιτών έχουν σημαίνουσα θέση σε πλείστα συντάγματα Κρατών-μελών των Ηνωμ. Εθνών.

Η Κυπριακή Δημοκρατία κύρωσε τα Σύμφωνα των Ην. Εθνών το 1969 (Νόμος 14/69). Το άρθρο 2 των Συμφώνων των Ην. Εθνών μεταξύ άλλων αναφέρει «έκαστον συμβαλλόμενο Κράτος αναλαμβάνει την υποχρέωσιν διά την υιοθέτησιν τοιούτων Νομοθετικών ή ΕΤΕΡΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ως ήθελον κριθεί αναγκαία, διασφαλίζοντα ότι παν πρόσωπον θα έχει τελεσφόρον μέσον θεραπείας, και εάν ακόμη η παραβίασις εγένετο υπό προσώπων ενεργούντων υπό ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ.»

Το άρθρο 2(3) του Συμφώνου για Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα προβλέπει ότι υποχρεούται κάθε συμβαλλόμενο Κράτος να προωθήσει τη σύσταση επαρκών μηχανισμών «διά την εκτέλεσιν υπό των συσταθησομένων αρμοδίων οργάνων των παρεχομένων μέσων θεραπείας.»

Τόσο την ερμηνεία όσο και την τεκμηρίωση και απόδειξη του υπό συζήτηση θέματος της ύπαρξης δυσμενών διακρίσεων στην πρόσληψη, προαγωγή και μετάθεση του Δημοσιούπαλληλικού κόσμου στοιχειοθετεί αποφασιστικά η υφιστάμενη Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως του πιο αρμόδιου οργάνου του Κράτους.

Γι' αυτό στη σημερινή αγόρευση μου περιορίζομαι στη νομοτεχνική άποψη αντιμετώπισης του σημαντικού θέματος των δυσμενών διακρίσεων.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

1) Σε ομόφωνη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου πριν 20 χρόνια αναφέρεται ότι η Δημόσια Υπηρεσία πρέπει να είναι ΑΥΤΟΝΟΜΗ. Αυτή είναι η θεμελιώδης αρχή η οποία εγγυάται την ανεξαρτησία της Δημόσιας Υπηρεσίας από την Πολιτική Εξουσία.

2) Το 1984 το Ανώτατο Δικαστήριο αφού τόνισε τη σημασία της Συνταγματικής αναγκαιότητας ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ προσώπων κατεχόντων Πολιτική θέση όπως συμμετέχουν στη Δημόσια Υπηρεσία, καυστηρίασε τον καταχρηστικό διορισμό υπό του Υπουργικού Συμβουλίου, καθ' υπέρβαση εξουσίας, αξιωματούχου εγγραφής πληθυσμού. Η Δημόσια Υπηρεσία, αναφέρεται στην απόφαση, πρέπει να είναι αφοσιωμένη στο Κράτος Δικαίου. Αυτή η αρχή υπονομεύεται από απόπειρες θεσμοποίησης συμμετοχής της Πολιτικής Κυβέρνησης στην επιλογή Δημόσιων Υπαλλήλων.

3) Το 1985 στην προσφυγή του Προέδρου της Δημοκρατίας εναντίον της Βουλής των Αντιπροσώπων για το Νομοθετικό έλεγχο της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, το Ανώτατο Δικαστήριο αναφέρει στη σελίδα 2181: «Από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, ιδιαίτερα δε την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, προκύπτει ότι ένας από τους λόγους που οδήγησαν στη θέσπιση της νομοθεσίας αυτής είναι ο μεγάλος αριθμός προσφυγών εναντίον αποφάσεων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας σε συσχετισμό με την ακύρωση από το Δικαστήριο μεγάλου αριθμού αποφάσεων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και οι δύο αυτές διαπιστώσεις είναι σωστές και ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Η διαπίστωση αυτή πρέπει, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της Αναφοράς, να απασχολήσει σοβαρά τις αρχές έχοντας υπόψη ότι από την εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και όλως ιδιαίτερα από το δίκαιο τρόπο διενέργειας των προαγωγών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η ευόδωση του εκπαιδευτικού έργου και η εδραίωση της πίστης των λειτουργών της παιδείας στην αποστολή των Εκπαιδευτικών Αρχών».

Επανειλημμένα το Ανώτατο Δικαστήριο αναφέρθηκε στη διασφάλιση της εφαρμογής του Κράτους Δικαίου με τον αξιοκρατικό έλεγχο των προσλήψεων και μεταθέσεων τόσο στη Δημόσια όσο και στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία.

Τίθεται λοιπόν το καυτό ερώτημα, εφ' όσον υπάρχει επαρκής συνταγματική πρόνοια διασφάλισης των πολιτών ενάντια στις διακρίσεις, ιδιαίτερα δε και με την κύρωση των συμβάσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, εάν υφίστανται ανάλογα μέσα θεραπείας όπως καθορίζονται στα Σύμφωνα των Ην. Εθνών για Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα. Προτού δοθεί η απάντηση σε αυτό το ερώτημα πρέπει να εξετασθεί η λειτουργία των αρμόδιων οργάνων του κράτους της Εκπαιδευτικής και Δημόσιας Υπηρεσίας. Οι μηχανισμοί πρόσληψης, προαγωγής και μετάθεσης προβλέπονται στις Νομοθετικές διατάξεις των Νόμων 33/67 & 10/69. Ο

Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε απόφασή του το 1984 στη σελίδα 1345 αναφέρει:— «Κατά τη γνώμη μου η ανέλιξη του Νόμου με τη διάλυση της Ελληνικής κοινοτικής συνέλευσης και η σύσταση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας είναι ενδεικτική της προέλευσης και μορφής του οργάνου αυτού». Η Επιτροπή αυτή δεν είναι όργανο συσταθέν δυνάμει του Συντάγματος όπως η Ε.Δ.Υ. Είναι δημιούργημα Νομοθετικών διατάξεων ΜΟΝΟΝ. Εν τούτοις πανομοιότυπη διάταξη τερματισμού των υπηρεσιών οιοδήποτε μέλους της Εκπαιδευτικής και Δημόσιας Υπηρεσίας υπό του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας προβλέπεται στα άρθρα 4(4) και 4(3) των Νόμων αυτών, για το Δημόσιο συμφέρον.

Σε απόφασή του το Ανώτατο Δικαστήριο γνωμάτευσε ότι η εξουσία του Προέδρου να τερματίζει υπηρεσίες οποιουδήποτε μέλους της Ε.Δ.Υ. «προς το Δημόσιο συμφέρον» δυνάμει του εδαφίου (3) του άρθρου 4 του 33/67 συνιστά αντισυνταγματική νομοθετική επέκταση των εξουσιών του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά παρέκκλιση από ρητές πρόνοιες του εδαφίου (5) του άρθρου 124 του Συντάγματος (Η γνωμάτευση αυτή είναι των εφετών Λοΐζου, Στυλιανίδη και Σαββίδη). Στην απόφαση αυτή επισημαίνεται η ανάγκη άμεσης ακύρωσης του άρθρου αυτού το οποίο δίδει εξουσία στον Πρόεδρο τερματισμού των υπηρεσιών μελών της Δημόσιας Υπηρεσίας για το Δημόσιο συμφέρον. Κατά την ακροαματική πρωτόδικη διαδικασία της Υπόθεσης Λούκα (1984) ο Πρόεδρος του Ανωτ. Δικαστηρίου αμφισβήτησε την εξουσία του Προέδρου τερματισμού των Υπηρεσιών μελών της Ε.Δ.Υ. σαν αντίθετης προς το Σύνταγμα.

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ευκαιρίας δοθείσης, μη συμμορφούμενος με τις ρητές διατάξεις του Συντάγματος, τερμάτισε τις υπηρεσίες δύο μελών της Ε.Δ.Υ. σύμφωνα με γνωμάτευση του Γεν. Εισαγγελέα με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του Κρατικού προϋπολογισμού με ποσό πέραν των £60.000.— αποζημιώσεων. Η πρόσφατη απόφαση του κ. Πική επιβεβαιώνει τις προηγούμενες γνωματεύσεις του Ανωτ. Δικαστηρίου, εγείρει δε και θέμα Συνταγματικής νομιμότητας της σύνθεσης της Ε.Δ.Υ.

Οι θέσεις αυτές της Ε.Δ.Υ. πληρωθήκανε με κομματικά κριτήρια από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, «ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ». Έτσι αντί της ακύρωσης του αντισυνταγματικού αυτού άρθρου ο Πρόεδρος διόρισε σε αντικατάσταση των παυθέντων μελών δύο νέα μέλη της Ε.Δ.Υ. χρησιμοποιώντας και στις δύο περιπτώσεις το εξωσυνταγματικό Δημόσιο Συμφέρον. Πώς μπορεί ο Πρόεδρος να εξαγοράζει το Δημόσιο Συμφέρον; Εφόσον έχουν παράνομα τερματισθεί οι υπηρεσίες των Λούκα κι Αναστασίου με αντισυνταγματική Νομοθεσία, τίθεται το ερώτημα εάν έχουν πληρωθεί νόμιμα τα νεοδιορισθέντα μέλη της Ε.Δ.Υ.

Η μονιμότητα που διασφαλίζεται στο Σύνταγμα μελών της Ε.Δ.Υ., η οποία στοιχειοθετεί την ανεξαρτησία, αμεροληψία, και το διαχωρισμό από την Πολιτική εξουσία υπόκειται στη διακριτική βούληση του Προέδρου ο οποίος κατά το δοκούν τερματίζει τις υπηρεσίες μελών της. Ποια διασφάλιση εφαρμογής του Κράτους Δικαίου, απαγόρευσης των δυσμενών διακρίσεων υπάρχει όταν διορίζονται και παύονται κατά βούληση υπό του Προέδρου κατά παράβαση θεμελιωδών αρχών του Συντάγματος μέλη της Ε.Ε.Υ. και Ε.Δ.Υ.;

Από τα γεγονότα συνάγεται το συμπέρασμα ότι συνεχίζονται σε ανησυχητικό βαθμό οι δυσμενείς διακρίσεις, η ευνοιοκρατία και η ημετεροκρατία του κόμματος

του Προέδρου Κυπριανού. Η σύνθεση των μελών των αρμόδιων οργάνων και ο τερματισμός των υπηρεσιών των συνιστά πρόκληση για τον Κυπριακό λαό.

Η συνεχής απόπειρα υπαρπαγής των εξουσιών των δύο αρμόδιων οργάνων υπό του Υπουργικού Συμβουλίου όπως αναφέρεται στη Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποδεικνύει περίτρανα τη δημιουργία μιας απαράδεκτης κατάστασης με καταστρεπτικές συνέπειες στην εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας υπηρεσίας και του Κυβερνητικού μηχανισμού.

Η κοινωνική δικαιοσύνη όπως διασφαλίζεται στο Σύνταγμα και τις Διεθνείς Συμβάσεις στραγγαλίζεται καθημερινά χωρίς μέτρα θεραπείας με ένα άνευ προηγουμένου κυνηγητό θέσεων και προσλήψεων βασισμένο σε κομματικά κριτήρια. Η αχαλίνωτη αυτή κατάχρηση εξουσίας ελέγχεται σε κάποιο βαθμό από τη Δικαστική εξουσία. Η Δικαστική εξουσία η οποία έχει την ευθύνη προφύλαξης του πολίτη ενάντια στις δυσμενείς διακρίσεις και την προστασία της χρηστής διοίκησης αντιμετωπίζει καθημερινά με τις αυξανόμενες προσφυγές τους ευνοιοκρατικούς διορισμούς.

Είναι κοινή η διαπίστωση ότι το Ανώτατο Δικαστήριο αδυνατεί να αντεπεξέλθει στην ορθή κατά τη γένεσή της έρευνα των αιτιών που προκαλούν τις δυσμενείς διακρίσεις. Το Ανώτατο Δικαστήριο δεν έχει την ευχέρια εξωδικαστικού ελέγχου των αρμοδίων οργάνων του Κράτους. Περαιτέρω το Ανώτατο Δικαστήριο αδυνατεί να εφαρμόσει αναγνωριστικές αποφάσεις. Σε πρόσφατη απόφαση το 1986 σε αίτηση φυλάκισης του Αρχηγού της Αστυνομίας και του Υπουργού Εσωτερικών μη συμμόρφωσης και παρακοής παρά την ακύρωση προαγωγών των ίδιων Λοχιών της Αστυνομίας ο Εφέτης Ανδρέας Λοΐζου επισημαίνει τις αδυναμίες εφαρμογής ακυρωτικών δηλωτικών αποφάσεων και αναφέρει ότι εναπόκειται στην Εκτελεστική Εξουσία να συμμορφωθεί με τη λήψη θετικών μέτρων στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Ο ισχυρισμός του Δημοκρατικού Κόμματος για την ύπαρξη επαρκών μηχανισμών δεν είναι ορθός. Είναι δε και αντίθετος προς τα Σύμφωνα των Ην. Εθνών για διασφάλιση άλλων τελεσφόρων μέτρων θεραπείας.

Για την παρεμπόδιση των δυσμενών διακρίσεων πιστεύουμε ότι είναι αναγκαία τα πιο κάτω μέτρα.

1) Ακύρωση των εδαφίων (3) και (4), αντιστοίχως, των άρθρων 4 των Νόμων 33/67 και 10/69 που προβλέπουν τον τερματισμό υπό του Προέδρου των Υπηρεσιών μελών της Ε.Ε.Υ. και Ε.Δ.Υ. κατά το δοκούν υπό την κάλυψη του Δημόσιου συμφέροντος.

2) Τη νομοθετική ρύθμιση της Σύνθεσης και λειτουργίας της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, χωρίς παραβίαση της διάκρισης των λειτουργιών.

3) Την επεξεργασία, μελέτη και Νομοθετική ρύθμιση τρόπων συμμόρφωσης υπό της Εκτελεστικής Εξουσίας στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

4) Τη σύνταξη Κανονισμών της Δημόσιας Υπηρεσίας με αντικειμενικά κριτήρια σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας και αποκλεισμού των δυσμενών διακρίσεων.

5) Τη σύσταση επαρκών μηχανισμών εξωδικαστικού ελέγχου των δυσμενών διακρίσεων, όπως με τη σύσταση του Επίτροπου Διοίκησης, όπως προβλέπεται στα Σύμφωνα των Ηνωμ. Εθνών που κύρωσε η Κυπρ. Δημοκρατία.

Ο αξιοκρατικός έλεγχος των υπερβάσεων και η εφαρμογή των κανόνων της χρηστής διοίκησης είναι έργο του Επίτροπου Διοίκησης. Το κράτος Δικαίου που

είναι η αρχή της εύνομης ισοπολιτείας περιφρουρείται και ενισχύεται με τη δημιουργία των μηχανισμών εξωδικαστικού ελέγχου των οργάνων της διοίκησης.

Σημειούται ότι ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος που ενεκρίθη από τη Βουλή των Αντιπροσώπων το Δεκέμβρη του 1972, ατόνησε λόγω μη διορισμού αρμόδιου οργάνου. Έστω και εάν διορίζετο όμως Επίτροπος Διοίκησης είναι αμφίβολο εάν θα λειτουργούσε και απέδιδε τα αναμενόμενα αποτελέσματα γιατί οι εξουσίες που διαγράφονταν στο Νόμο ήταν πολύ περιοριστικές. Στην Κύπρο η σημαντική επέκταση και ευνοιοκρατική δραστηριοποίηση Κρατικών οργάνων έχει φθάσει σε ανησυχητικά επίπεδα. Επομένως η αναγκαιότητα της άμεσης προώθησης του θεσμού αυτού με διευρυμένες εξουσίες, είναι επιτακτική.

Συναφώς αναφέρεται ότι στο Νομοσχέδιο που κατέθεσε η Γενικός Εισαγγελέας τον Ιούλιο του 1984 δεν επιτρέπεται ο έλεγχος οποιωνδήποτε ατόμων που διορίζονται από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έτσι η Ε.Ε.Υ. και η Ε.Δ.Υ. παραμένουν χωρίς έλεγχο.

Η εφαρμογή των Συμβάσεων των Η.Ε. για την προάσπιση πολιτών από δυσμενείς διακρίσεις ή ο έλεγχος της εφαρμογής του άρθρου 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δεν εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Επιτρόπου Διοίκησης.

Έτσι μετά από 14 χρόνια αντί να εκσυγχρονισθεί η υφιστάμενη νομοθεσία περιορίστηκε σε μεγαλύτερο βαθμό. Η μόνη σημαντική αλλαγή που υπάρχει είναι ότι δίδεται η εξουσία στον Πρόεδρο να διορίσει με τη συγκατάθεση της πλειοψηφίας της Βουλής οιονδήποτε μέλος της Δικαστηριακής υπηρεσίας «επί αποσπάσει τη συγκατάθεσι του Ανωτάτου Δικαστηρίου». Το Νομοσχέδιο αυτό της 6ης Ιουλίου 1984 εξετάστηκε από την Επιτροπή Νομικών το Μάιο του 1985. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι το Νομοσχέδιο αυτό που είναι ύψιστης σημασίας δεν έχει προωθηθεί ούτε ιεραρχηθεί παρά τις επίμονες εισηγήσεις μου στον Πρόεδρο της Νομικής Επιτροπής για την άμεση προώθησή του.

Εάν πράγματι η Εκτελεστική Εξουσία ενδιαφέρεται για την εφαρμογή της χρηστής διοίκησης και ιδιαίτερα την παρεμπόδιση των δυσμενών διακρίσεων, μπορεί κάλλιστα να προωθήσει τον άμεσο διορισμό ενός Δικαστικού κύρους σύμφωνα με την υφιστάμενη Νομοθεσία του 1972 αντί να ισχυρίζεται ότι τα ένδικα μέτρα είναι επαρκή για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του πολίτη. Η ανακοίνωση της Κυβέρνησης ότι οι επικρίσεις είναι ανυπόστατες και αβάσιμες δεν πείθει κανένα. Η δέθεν διακηρυγμένη πολιτική της αξιοκρατίας κατά την επάνδρωση του Δημόσιου τομέα και η συνέπεια για την επικράτηση της αξιοκρατίας είναι σε πλήρη αντίθεση με τη νομολογία και την ωμή πραγματικότητα.

Ο ισχυρισμός ότι οι μεταθέσεις και οι προαγωγές γίνονται από ανεξάρτητα σώματα με βάση νόμους, κανονισμούς και διαδικασίες που ευρίσκονται υπό τον τελικό έλεγχο της δικαιοσύνης έχει διαπιστωθεί επανειλημμένα ότι δεν ευσταθεί.

Εάν πραγματικά υπάρχουν, όπως ισχυρίζεται η Κυβέρνηση, αδιάβλητες διαδικασίες, γιατί δεν προωθεί το διορισμό στο άμεσο μέλλον Επιτρόπου Διοίκησης; Γιατί δεν αποδέχεται διεύρυνση των εξουσιών του Επιτρόπου Διοίκησης για τη διασφάλιση του Κράτους Δικαίου;

Η Βουλή έχει την εξουσία και τη δύναμη να εισάξει το θεσμό αυτό με διευρυμένες εξουσίες ώστε να μπορέσει να αποδώσει σαν ένας ανεξάρτητος αμερόληπτος θεσμός εξωδικαστικού ελέγχου του δημιουργηθέντος σταύλου του

Αυγείου τον οποίο προικοδότησε η Εκτελεστική Εξουσία. Το λόγο έχει η Νομική Επιτροπή της Βουλής. Βαρύτατη ευθύνη φέρει η Εκτελεστική Εξουσία, στη συνεχιζόμενη αδράνεια πληρώσεως της θέσης του Επίτροπου Διοίκησης.

Η θλιβερή διαπίστωση για δυσμενείς διακρίσεις αποτελεί πρόκληση και στους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας. Οι πιο κραυγαλέες δυσμενείς διακρίσεις γίνονται σε βάρος προοδευτικών Δημοκρατικών πολιτών λόγω των πολιτικών τους πεποιθήσεων. Το γεγονός αυτό αποτελεί την πιο ωμή και κατάφωρη παραβίαση του Συντάγματος, των Συμφώνων των Ην. Εθνών, και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η σύσταση των πιο πάνω περιγραφόμενων μηχανισμών θα εμποδίσει την περαιτέρω κλιμάκωση των συνεχιζόμενων δυσμενών διακρίσεων και θα ανοίξει διάπλατα τη Λεωφόρο της ισοπολιτείας, του Κράτους Δικαίου και της αξιοκρατίας.

Η έκτακτη σύγκληση της Βουλής ως αποτελέσει σύμφωνα και με την εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. για «πειικοδομητικές προτάσεις», την απαρχή της κάθαρσης της ευνοιοκρατίας και της επανόδου στην Συνταγματική νομιμότητα και την αξιοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Φοίβο Κληρίδη διότι τέλειωσε την ομιλία του 3 λεπτά πριν τα 20 λεπτά που είχε καθορισμένο χρόνο να χρησιμοποιήσει.

Σειρά τώρα έχει ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Το υπό εξέταση και συζήτηση θέμα, είναι πολύ σημαντικό. Γιατί στην ουσία εξετάζεται και συζητείται, η νομιμοφροσύνη της Κυβέρνησης, της Εκτελεστικής Εξουσίας, προς τους Νόμους και τα πολιτειακά θέσμια. Προς τους Νόμους που έχει ταχθεί να εφαρμόσει και να προασπίσει, προς τους θεσμούς που έχει αποστολή να περιφρουρήσει.

Ταυτόχρονα όμως, εξετάζεται και η ηθική ποιότητα των σχέσεων της Κυβέρνησης προς τους διοικουμένους, προς τους υπαλλήλους της ιδιαίτερα, αλλά και προς το κοινωνικό σύνολο γενικότερα.

Και το ερώτημα που τίθεται ευθύς εξ αρχής είναι, αν στην Κύπρο λειτουργούν και εφαρμόζονται εκείνες οι αρχές οι οποίες πρέπει να συνυπάρχουν για να μπορεί να θεμελιωθεί και να λειτουργήσει το σύγχρονο Κράτος, που δεν είναι κανένα άλλο εκτός από το Κράτος Δικαίου.

Να μου επιτρέψετε, έντιμοι κ. συνάδελφοι, να ασχοληθώ με το υπό συζήτηση θέμα, αρχίζοντας αντίστροφα. Αρχίζοντας όχι από το τι γίνεται ή συμβαίνει, αλλά από το τι θα έπρεπε να συμβαίνει, για να έχουμε κράτος άξιο της αποστολής του. Κάμνοντας τούτο, πιστεύω ότι συζητούμε το θέμα σωστά και καθοδηγούμαστε στην κατάληξη στα σωστά συμπεράσματα και τις αποφάσεις για τη λήψη των ενδεικνυόμενων διορθωτικών ή αποτρεπτικών μέτρων.

Κύριος δικαιολογητικός λόγος της ύπαρξης ενός κράτους, είναι ότι τούτο είναι ο ηθικός και νομικός φορέας των κοινωνικών αξιών. Είναι ο προασπιστής της νομιμότητας. Ο θεματοφύλακας της εφαρμογής των Νόμων, ο μέγας προστάτης της Έννομης Τάξης. Ταυτόχρονα όμως, είναι ο φορέας και ο εκφραστής των

ηθικών αξιών της κοινωνίας, ο εκφραστής της ηθικής και της αρετής της συγκεκριμένης κοινωνίας.

Αυτή είναι ουσιαστικά και στη βάση της η σύγχρονη αντίληψη για τη συγκρότηση και την αποστολή του κράτους. Βασισμένη όμως, όχι σε φιλοσοφικές παραινήσεις και ευχές, αλλά βασισμένη και βαθειά θεμελιωμένη πάνω σε σταθερές νομικές βάσεις, πάνω σε Νόμους και σε αρχές υποχρεωτικής εφαρμογής, ερμηνευόμενες και διακηρυγμένες όχι μόνο στα γραπτά κείμενα, αλλά θεμελιωμένες επίσης στη Νομολογία των Δικαστηρίων και την Επιστήμη του Δικαίου.

Είναι δε η σύγχρονη αντίληψη για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Κράτους, ότι το Κράτος θα πρέπει να είναι Κράτος Δικαίου. Ως Κράτος δε Δικαίου χαρακτηρίζεται η κρατική εκείνη τάξη στην οποία η Κρατική Βούληση σε όλες της τις εκδηλώσεις ρυθμίζεται και περιορίζεται από το Δίκαιο. Όλες οι λειτουργίες πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανόνες δικαίου.

Στον προσδιορισμό και τα επί μέρους στοιχεία του Κράτους Δικαίου εξέχουσα θέση κατέχει η Αρχή της Νομιμότητας της Διοικητικής Δράσης. Τούτο σημαίνει ότι η διοίκηση πρώτα απ' όλα υποτάσσεται στο Νόμο. Στο Κράτος Δικαίου όλες οι εξουσίες ασκούνται σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους Νόμους.

Η Αρχή όμως της νομιμότητας δεν επιβάλλει μόνο το σεβασμό προς τα γραπτά νομικά κείμενα των Νόμων μόνο. Επιβάλλει πέραν τούτου, την τήρηση των νομικών εκείνων κανόνων που συνιστούν τη διοικητική ηθική. Η ηθική δε αυτή δεν πρέπει να συγχύζεται με τη συνήθη έννοια της ηθικής. Πρόκειται για έννοια νομική και η παράβασή της συνιστά παράβαση Νόμου στην ουσία του.

Είναι δε μέσα στα πλαίσια της υποχρέωσης του Κράτους να τηρεί τις ηθικές αρχές της Διοικητικής Ηθικής, που εντάσσεται η υποχρέωση της Εκτελεστικής Εξουσίας να τηρεί τους κανόνες της Χρηστής Διοίκησης.

Η άσκηση Χρηστής Διοίκησης, αποτελεί υποχρέωση της Εκτελεστικής Εξουσίας θεμελιακής σημασίας. Αποτελεί το θεμέλιο της ορθής άσκησης εκτελεστικής εξουσίας. Η Χρηστή Διοίκηση είναι το απαραίτητο συστατικό στοιχείο για να υπάρξει Κράτος Δικαίου. Στην έννοια της δε, υπάγεται η υποχρέωση της αμεροληψίας ως υψίστης νομικής επιταγής στις σχέσεις του κράτους προς τους διοικουμένους, τους υπαλλήλους του, το λαό. Υπάγεται η υποχρέωση της ίσης μεταχείρισης κατά την εφαρμογή της αρχής της ισότητας όλων έναντι των Νόμων της διοίκησης και της δικαιοσύνης. Στην άσκηση της Χρηστής Διοίκησης υπάγεται επίσης και η υποχρέωση της καλής πίστης, δηλαδή της ευθύτητας που πρέπει να διέπει τις σχέσεις του Κράτους προς τους διοικουμένους. Χρηστή τέλος Διοίκηση σημαίνει να γίνεται η άσκηση των εξουσιών του κράτους κατά τέτοιο τρόπο που να μην προσβάλλονται οι επί της ηθικής αντιλήψεις της πλειονότητας της κοινωνίας.

Αυτά είναι τα στοιχεία που συνθέτουν την έννοια του σύγχρονου Κράτους Δικαίου. Η υποταγή δηλαδή της διοίκησης στο Νόμο και η εφαρμογή της Αρχής της Χρηστής Διοίκησης σε όλες τις εκδηλώσεις και τις ενέργειες της Εκτελεστικής Εξουσίας απέναντι στους διοικουμένους, είτε αυτοί είναι υπάλληλοι της είτε όχι.

Στην Κύπρο η αρχή της νομιμότητας με τη μορφή που έχω εξηγήσει είναι πλήρως κατοχυρωμένη και στο Σύνταγμα και στους Νόμους. Η Αρχή ιδιαίτερα της Χρηστής Διοίκησης, θεμελιώνεται και στηρίζεται στις συνταγματικές διατάξεις.

Το άρθρο 28 του Συντάγματος καθορίζει ότι «πάντες είναι ίσοι ενώπιον του Νόμου, της διοικήσεως και της δικαιοσύνης και δικαιούνται να τύχωσι ίσης προστασίας και μεταχειρίσεως».

Η επιταγή αυτή αποτελεί ταυτόχρονα και θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα. Εντάσσεται στο Μέρος II του Συντάγματος που ασχολείται με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών. Τούτο έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί εκτός από τη γενική επιταγή του να γίνονται σεβαστές οι συνταγματικές διατάξεις, το Σύνταγμα στο άρθρο 35 επέβαλε την υποχρέωση στις εκτελεστικές και στις δικαστικές αρχές της Δημοκρατίας αλλά και στη νομοθετική εξουσία να διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων που εντάσσονται στα ανθρώπινα δικαιώματα. Η κάθε εξουσία μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς της.

Έτσι η κατοχύρωση της Χρηστής Διοίκησης δεν έχει ανατεθεί από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας στην αρμοδιότητα των Δικαστηρίων μόνο, αλλά η κατοχύρωση έχει ανατεθεί σε όλες ανεξάρτητα τις εξουσίες που συνθέτουν την κρατική οντότητα για την πιο αποτελεσματική προώπιση των ατομικών δικαιωμάτων των πολιτών. Με τον τρόπο αυτό η προστασία εκείνου που θίγεται ατομικά επιτυγχάνεται με την προσφυγή του στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο αλλά πέραν από αυτό, όλες οι εξουσίες συμπεριλαμβανομένης και της Νομοθετικής, έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών που έχω αναφέρει.

Από αυτό προκύπτει, ότι, όχι μόνο δικαιούται η Βουλή να ασχοληθεί με το υπό συζήτηση θέμα, αλλά είναι υποχρεωμένη να προασπίσει τη νομιμότητα μέσα στα πλαίσια της αρμοδιότητάς της, δηλαδή και με σχετική Νομοθεσία επί των επί μέρους θεμάτων.

Με αυτά που έχω αναφέρει, έχω συμπληρώσει εκείνο που ήθελα να πω για το τι θα έπρεπε να συμβαίνει, για να έχουμε κράτος άξιο της αποστολής του, δηλαδή Κράτος Δικαίου.

Και το τιθέμενο τώρα ερώτημα είναι: Εφαρμόζονται στην πράξη όλες αυτές οι αρχές, οι οποίες θεμελιώνονται και στα νομοθετικά κείμενα και στην Νομολογία και στη θεωρία του δικαίου;

Πολύ λυπούμαι να πω ότι, στην Κύπρο, η συμπεριφορά της Εκτελεστικής Εξουσίας, κατά κανόνα, μπορεί να χαρακτηριστεί, ότι όχι μόνον δεν συνάδει αλλά αντίθετα παραβιάζει κατάφωρα, σε πλείστες περιπτώσεις τις αρχές της νομιμότητας και ιδιαίτερα την αρχή της Χρηστής Διοίκησης. Τούτο συμβαίνει συνήθως εκεί που η Διοίκηση, μέσω των οργάνων της, ασκεί την εξουσία της μέσα στα πλαίσια της άσκησης διακριτικής εξουσίας.

Έχει δε καταστεί το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα του δημόσιου μας βίου, ότι η επιλογή των προσώπων για τη στελέχωση των κυβερνητικών Υπηρεσιών, ανεξάρτητα από βαθμό και σημασία, συμπεριλαμβανομένων των σωματών ασφαλείας και των Ημικρατικών Οργανισμών, γίνεται κατά κανόνα, από τις τάξεις των προσώπων που ανήκουν ή πρόσκεινται στο Κυβερνητικό Κόμμα κατά τα τελευταία εννέα χρόνια της άσκησης της εξουσίας από αυτό. Και προηγούμενα και επί σειρά ετών, από τις τάξεις των προσώπων, που ανήκαν στο ισχυρότερο κόμμα της ευρύτερης δεξιάς, το οποίο κατόρθωσε να δικτυωθεί και να καταλάβει τις νευραλγικές θέσεις στην κρατική μηχανή, τις θέσεις κλειδιά. Και όχι μόνο η επιλογή των προσώπων αλλά και η προαγωγή και η μετάθεσή τους γίνονται με βάση το κομματικό κριτήριο.

Η κατάσταση έχει εξελιχθεί σε τέτοιο σημείο, ώστε να έχει προσλάβει τις διαστάσεις κοινωνικού προβλήματος και κοινωνικού κακού και να έχει γίνει πρόξενος δεινών, με ευρύτερες δυσμενείς επιπτώσεις σε πλείστους όσους τομείς του κοινωνικού και δημόσιου μας βίου.

Δεν είναι καθόλου μυστικό, αλλά όλοι γνωρίζουν, ότι, για να διορισθούν ή να προαχθούν στις δημόσιες θέσεις, στην Κυβερνητική Υπηρεσία και ιδιαίτερα στα σώματα ασφαλείας και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς, θα πρέπει να διαθέτουν ως κύριο προσόν, την υποστήριξη του κυβερνώντος κόμματος. Τούτο το γνωρίζουν όλοι. Έχει γίνει η κοινή συνείδηση όλων των Κυπρίων.

Θα ήταν κυριολεκτικά άσκοπη σπατάλη χρόνου, κάθε προσπάθεια να αποδειχθεί το εναντίον, διότι είμαστε μικρή κοινωνία και τίποτε δεν μπορεί να αποκρυβεί. Συμβαίνει επί του προκειμένου θέματος εκείνο, που σύμφωνα με τη δικονομία των Δικαστηρίων, δεν χρειάζεται καν να αποδειχθεί, γιατί είναι πασίδηλο.

Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των πολιτών που δεν ανήκουν στο Κυβερνητικό Κόμμα, και η αντίστοιχη ευνοϊκή μεταχείριση και διάκριση υπέρ εκείνων που ανήκουν ή φέρονται να ανήκουν σ' αυτό, έχει επιφέρει μια αφόρητη αναστάτωση και δυσaréσκεια στην κοινωνία. Έχει δημιουργήσει αίσθημα ανασφάλειας και δυσπιστίας προς το Κράτος, και κλίμα καταλυτικό για τις ηθικές μας αξίες.

Γιατί τείνει να γίνει κανόνας της ζωής των πολιτών, πως αν θέλουν την τακτοποίηση ή την προαγωγή τους στις δημόσιες θέσεις, θα πρέπει να συμβιβάζονται ή να παραμερίζουν τις ηθικές τους αρχές που συντήρησαν και συντηρούν την κοινωνία μας.

Έτσι πολλοί άνθρωποι για να επιτύχουν την ένταξή τους ή την προαγωγή τους, καταδέχονται να αδικήσουν τους αξιότερους τους. Να εγκαταλείψουν τις πεποιθήσεις τους, πολιτικές ή και ηθικές ακόμα. Να προσποιηθούν, να χάσουν την ακεραιότητά τους. Για να δώσουν δείγματα νομιμοφροσύνης προς την Κυβέρνηση μετατρέπονται πολλές φορές σε κακούς τιμητές των άλλων, σπερμολογούν ή συκοφαντούν συναδέλφους τους και για να συγκαλύψουν τη μειονεξία τους, δένονται συνεχώς με το Κυβερνητικό κατεστημένο, θέτοντας τους εαυτούς τους στην υπηρεσία του και μόνο, έτοιμοι να εξυπηρετήσουν τους προσκείμενους σ' αυτό.

Ταυτόχρονα όμως, μια άλλη τάξη προσώπων διασκορπούμενων παντού και εκτός των υπηρεσιών, παρουσιάζονται ως τα στελέχη των χωριών, των συνοικισμών και των πόλεων, οι οποίοι εκτελούν το ρόλο των επιτηρητών και των μεσαζόντων, υπενθυμίζοντας σε όλους, ότι ένας και μόνος τρόπος υπάρχει για να ευδοκιμήσουν οι ίδιοι και τα παιδιά τους. Η ένταξή τους στις τάξεις της Ισχυρής Μερίδας, ή η μη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες των άλλων πολιτικών κομμάτων. Έτσι, ένα μέρος της κοινωνίας, ιδίως των μικρότερων κοινοτήτων της, υποτάσσεται στους μικροηγετίσκους, με κίνδυνο να δημιουργηθεί φαυλοκρατία.

Η κατάσταση αλήθεια γίνεται τραγική, διότι υπονομεύεται έτσι και πλήττεται καιρεια η απαραίτητη ενότητα και ομοψυχία του λαού, το απαραίτητο δηλαδή αυτό στοιχείο για να επιτύχει ο εθνικός μας αγώνας, για την εθνική και φυσική μας επιβίωση. Η απογοήτευση μετατρέπεται σε αδιαφορία, σε μετανάστευση, σε αντίδραση.

Δεν θα ασχοληθώ με επί μέρους περιπτώσεις δυσμενών διακρίσεων σε βάρος θιγόμενων προσώπων. Εκείνο που θέλω να πω είναι, ότι οι προσκείμενοι στο Σ.Κ.

ΕΔΕΚ υπήρξαν τα κύρια θέματα της ευνοιοκρατίας σε όλους τους τομείς της Κρατικής Δράσης.

Σε σπάνιες, σχεδόν ανύπαρκτες περιπτώσεις προσλήφθηκαν σε αξιόλογες θέσεις. Ότι δε πέτυχαν στο τέλος ήταν κατόπιν δικαστικών αγώνων με την αναγνώριση της ανωτερότητας και των προσόντων τους.

Ενδεικτικό της επικρατούσας κατάστασης είναι ο αριθμός των προσφυγών των θιγομένων, εκείνων που αποφάσισαν να παραπονεθούν στο Ανώτατο Δικαστήριο. Ενώ οι προσφυγές το 1977 ήταν 374, το 1985 κατατέθηκαν 1070, τριπλασιάστηκαν δηλαδή. Και όλοι γνωρίζουμε, ότι δεν αποφασίζουν όλοι οι θιγόμενοι να προσφύγουν. Γιατί και θέληση και θάρρος χρειάζονται και οικονομικά μέσα που πολλοί δεν διαθέτουν.

Εκείνο που πρέπει να γίνει χωρίς καμιά καθυστέρηση, είναι να βρούμε τους τρόπους για την αντιμετώπιση και ανακοπή του κακού.

Η Βουλή οφείλει μέσα στα πλαίσια της αρμοδιότητάς της, να διασφαλίσει τη Χρηστή Διοίκηση σύμφωνα με την επιταγή του άρθρου 35 του Συντάγματος.

Έτσι εισηγούμαστε πως πρέπει:

(α) Να στρέψουμε την προσοχή μας πρώτιστα στους Ημικρατικούς Οργανισμούς. Η κατάσταση σ' αυτούς είναι κατά τρόπο ιδιαίζοντα σοβαρή. Γιατί τις εξουσίες διορισμού, προαγωγών και μεταθέσεων, τις ασκούν τα διοικητικά τους συμβούλια. Ο διορισμός δε μελών των Συμβουλίων αυτών, γίνεται κατά ανεξέλεγκτο τρόπο από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Αλλά οι υπάλληλοι των Ημικρατικών Οργανισμών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 122 του Συντάγματος, θεωρούνται και είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Εφόσον δε είναι δημόσιοι υπάλληλοι, οι διορισμοί και οι μεταθέσεις τους θα έπρεπε να γίνονται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, τα μέλη της οποίας δεν μπορούν να απολυθούν παρά μόνον υπό τους όρους και κατά τον τρόπο που απολύονται οι Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Το γεγονός ότι έγινε δεκτό πως μπορούν να ασκούν τις εξουσίες της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας τα Διοικητικά Συμβούλια των Ημικρατικών Οργανισμών, με βάση το δόγμα του δικαίου της ανάγκης, δεν σημαίνει ότι ο διορισμός και η σύνθεση των μελών των Συμβουλίων αυτών, αποτελεί το ανεξέλεγκτο προνόμιο της Εκτελεστικής Εξουσίας, γιατί θα παραβιαζόταν η συνταγματική τάξη. Το δόγμα του δικαίου της ανάγκης δεν μπορεί να αποτελέσει πρόφαση κατάλυσης συνταγματικώς κατοχυρωμένων αρχών που αποσκοπούν στην καθιέρωση της αμεροληψίας και κατ' επέκταση της αξιοκρατίας, αλλά, αντίθετα το δόγμα αποσκοπεί στην κατοχύρωση και την εύρυθμη λειτουργία της συνταγματικής τάξης.

Μέσα στα πλαίσια αυτά το Σ.Κ. ΕΔΕΚ υπέβαλε πρόταση νόμου που εκκρεμεί προς συζήτηση, ώστε οι προϋπολογισμοί εσόδων και εξόδων των Ημικρατικών Οργανισμών και συνεπώς οι προσλήψεις να υποβάλλονται και να ψηφίζονται από τη Βουλή, και όπως τα πολιτικά κόμματα της Βουλής συμμετέχουν στα συμβούλια με παρατηρητές για καλύτερη πληροφόρηση των όσων συμβαίνουν εκεί. Η πρόταση αυτή νόμου του κόμματός μας, υποβλήθηκε παράλληλα προς την εκκρεμούσα πρόταση νόμου για την σύνθεση των μελών των διοικητικών συμβουλίων των Ημικρατικών Οργανισμών.

(β) Αυτή η ταυτότητα του λόγου επιβάλλει και τη νομοθετική ρύθμιση των προσλήψεων, προαγωγών και μεταθέσεων στην εκπαιδευτική υπηρεσία, ώστε

μεταξύ άλλων τα πρόσωπα που την συνθέτουν και οι όροι της προσφοράς των υπηρεσιών τους να ανεξαρτητοποιηθούν από την Εκτελεστική Εξουσία.

(γ) Επιβάλλεται επίσης ο άμεσος εκσυγχρονισμός της Νομοθεσίας και των Κανονισμών της επιλογής, προαγωγών και μεταθέσεων στην Αστυνομία και στα σώματα ασφαλείας γενικότερα. Οι Κανονισμοί που ισχύουν σήμερα είναι αναχρονιστικοί γιατί ανάγονται στην αποικιοκρατία. Έτσι θα έχουμε την ευκαιρία να εξετάσουμε και να κατοχυρώσουμε την άσκηση των λειτουργιών αυτών της Εκτελεστικής Εξουσίας μέσα στα πλαίσια των επιταγών της Χρηστής Διοίκησης.

(δ) Επιβάλλεται επίσης ο εκσυγχρονισμός της Νομοθεσίας αναφορικά με τη δημόσια υπηρεσία και η εισαγωγή των απαραίτητων προνοιών για τη σωστή άσκηση της λειτουργίας της πρόσληψης, προαγωγών και μεταθέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία. Ήδη εκπονείται και με τη συνεργασία της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. Νομοθεσία η οποία πρόκειται να υποβληθεί σύντομα στη Βουλή για εξέταση και ψήφιση.

Τελειώνοντας θέλω να αναφερθώ σε δυο χαρακτηριστικές περιπτώσεις του πνεύματος που επικρατεί αλλά και των προθέσεων της Εκτελεστικής Εξουσίας πάνω στο υπό συζήτηση θέμα.

Η μια αφορά τις απολύσεις δύο μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, οι οποίοι πριν από την απόλυσή τους δεν αποδέχτηκαν να διορίσουν κατ' επιταγή Γενικό Διευθυντή Υπουργείου.

Αποτέλεσμα ήταν να κατατεθεί προσφυγή από τον ομιλούντα η οποία σαν βάση είχε κυρίως την ακόλουθη νομική βάση την οποία παραθέτω πιο κάτω αυτολεξεί:—

«Η προσβαλλομένη πράξις και/ή απόφασις ελήφθη ή εγένετο καθ' υπέρβασιν και/ή κατά κατάχρησιν εξουσίας. Ενδεικτικώς αναφέρεται ότι:—

(α) Παραβιάζονται θεμελιώδεις αρχαί του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, αι οποίαι κατοχυρώνουν την αμερόληπτον και ανεξάρτητον άσκησιν των εξουσιών και καθηκόντων των μελών της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας.

(β) Καταλύεται το Σύνταγμα της Δημοκρατίας ως προς τας προνοίας του τας καθοριζούσας και ρυθμιζούσας τα θέματα τα αφορώντα εις τον διορισμόν, προσλήψεις, προαγωγάς, μεταθέσεις και τερματισμόν της υπηρεσίας των δημοσίων υπαλλήλων. Τούτο διότι διά της προσβαλλομένης αποφάσεως καταργείται και κυριολεκτικώς καταλύεται η σκοπούμενη υπό του Συντάγματος ελευθέρα και αμερόληπτος άσκησις υπό των μελών της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας των καθηκόντων τα οποία καθορίζει εις τούτους το Σύνταγμα».

Η προσφυγή οδηγήθηκε μέχρι την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κατά τη διάρκεια δε της εκδίκασης της υπόθεσης έγινε αποδεκτή από την Κυβέρνηση και πληρώθηκαν στα δύο μέλη που διώχθηκαν £50,000.— από το Δημόσιο Ταμείο.

Η άλλη περίπτωση είναι η απόλυση των δυο Γενικών Διευθυντών, του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, οι οποίοι δικαιώθηκαν, αλλά ο ένας από τους δυο επειδή εν τω μεταξύ συμπλήρωσε το 55ο έτος της ηλικίας του, απολύθηκε αμέσως, διότι η Κυβέρνηση τον συνταξιοδότησε με βάση τις αρχές του Νόμου αυτού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η σειρά του Συναγερμού.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Ιστορικές πηγές μαρτυρούν ότι στο απώτερο παρελθόν η Κύπρος είχε αναπτύξει δικούς της πολιτικούς θεσμούς, γνωστούς σαν το «Κοινόν Κυπρίων» προσαρμοσμένους σε δημοκρατικά πρότυπα διακυβερνήσεως.

Ο λαός της Κύπρου παρά την καταπίεσή του διατήρησε την ευαισθησία του για τα δικαιώματά του και τις ελευθερίες του, τα οποία πολλές φορές διεκδίκησε με αιματηρές εξεγέρσεις.

Ο λαός έκρινε το δίκαιο που του επέβαλλαν οι διάφοροι κατακτητές ανάλογα με την προστασία που παρέχε στις ελευθερίες του ατόμου και τα περιουσιακά του δικαιώματα. Σήμερα προσδιόρισε και τα αστικά του δικαιώματα σύμφωνα με σύγχρονες αντιλήψεις περί δικαίου.

Η ομαλή δημοκρατική ζωή ενός λαού δεν εξαρτάται μόνον από την ύπαρξη υγιών θεσμών αλλά και από το κύρος των προσώπων που εκφράζουν τους θεσμούς.

Τα πρόσωπα αυτά πρέπει να έχουν ισχυρό μορφωτικό υπόβαθρο, άριστη γνώση του δικαίου και βαθιά επίγνωση της αποστολής τους. Πρέπει ταυτόχρονα να είναι οι φρουροί των δικαιωμάτων του λαού ώστε να αποτελούν παράγοντα προόδου και ανυψώσεως του πολιτισμού της χώρας.

Η ανεξαρτησία των προσώπων τούτων αποτελεί τον άξονα της δημοκρατίας και το τείχος πάνω στο οποίο πρέπει να προσκρούει κάθε προσπάθεια υπονομεύσεως του κράτους δικαίου.

Τα τελευταία χρόνια δυστυχώς παρατηρούμε ότι οι ευνοιοκρατικές, με βάση κομματικά κριτήρια, προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις δημόσιων υπαλλήλων, καθηγητών, δασκάλων, αστυνομικών και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών είναι πλέον ο κανόνας και απόδειξη τούτου δεν χρειάζεται ως εκ του πασιδήλου του γεγονότος.

Μάλιστα τελευταία δεν είναι αρκετό να είσαι υποστηρικτής του ΔΗ.ΚΟ., αλλά πρέπει να έχεις κομματική ταυτότητα, και να επιδείξεις αξιόλογη κομματική προσφορά.

Η απαράδεκτη αυτή κατάσταση της ευνοιοκρατίας και ημετεροκρατίας υποβιβάζει το επίπεδο της δημόσιας υπηρεσίας, εκτρέπει αυτή από την πραγματική αποστολή της, που είναι η εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου, μάλιστα σε χρόνια ημικατοχής που πρέπει να κυριαρχεί η αξιοκρατία για να εδραιώνεται η ομοψυχία και να δημιουργούνται συνθήκες αγωνιστικότητας.

Η ανεξαρτησία των προσώπων των υπηρεσιών εκείνων που έχουν σαν έργο τους τους τομείς της Δημόσιας Υπηρεσίας, της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, των Σωματίων Ασφαλείας και των Ημικρατικών Οργανισμών, είναι απαραίτητη προϋπόθεση αν θέλουμε λειτουργούς τεταγμένους εις το κράτος και όχι στην εκάστοτε πολιτική εξουσία.

Αντί ανεξάρτητων προσώπων διορίζονται στις υπηρεσίες αυτές πρόσωπα του κομματικού μηχανισμού του ΔΗΚΟ, πρόσωπα υποτελή στον Πρόεδρο, πρόσωπα κάτω από την απόλυτη επιρροή της πολιτικής εξουσίας, με αποτέλεσμα να υπονομεύεται η αφοσίωση των δημόσιων υπαλλήλων στην πολιτεία και τους

δημοκρατικούς θεσμούς. Είναι δε τόσο σκανδαλώδης η ανάμιξη της πολιτικής εξουσίας στα υπό συζήτηση θέματα ώστε οι Επιτροπές Δημόσιας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να έχουν περιπέσει σε πλήρη ανυποληψία. Σε σώματα που στηρίζουν πλέον την ύπαρξη τους στην αδικία, τον πόνο και το δάκρυ των επηρεαζομένων.

Θυμούμαι δε με αγανάκτηση την περίπτωση πρόσφυγα εκπαιδευτικού από την Κερύνεια ο οποίος κατόπιν επανειλημμένων δυσμενών μεταθέσεων, αναγκάζεται τελικά καθημερινώς να ανεβαίνει από τη Λεμεσό αναστενάζοντας τα βουνά του Αρακαπά στην προσπάθεια να εξουθενωθεί και σωματικά και οικονομικά προς δόξα της Δημοκρατίας την οποία εκπροσωπούσε ο κ. Παπαδούρης της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Κύριοι συνάδελφοι. Ο πρόσφυγας τούτος δάσκαλος σε δυο χρόνια μετατέθηκε από την Κοφίνου στην Τόχνη, από την Τόχνη στον Αρακαπά, από τον Αρακαπά στη Δρομολαξιά, ακολούθως στην Καλαβασό στην περιοχή της Λεμεσού, στο Πισσούρι και ακολούθως στη Λεμεσό. Άνθρωπος εκτοπισθείς με τρία παιδιά να σπουδάζουν στο εξωτερικό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μία μορφή ευνοιοκρατίας σε κοινωνίες μικρές όπως η δική μας είναι αναμενόμενο γεγονός.

Το πρόβλημα μας είναι επειδή οι κυβερνώντες είναι παντελώς ανίκανοι στον τομέα της χρηστής διοικήσεως με αποτέλεσμα να παραμένουν μειοψηφία, δυστυχώς δε έχουν στηρίξει την πολιτική τους επιβίωση εξ ολοκλήρου στην ευνοιοκρατία και την ημετεροκρατία σε τέτοιο βαθμό που θίγουν την αξιοπρέπεια των ατόμων που επηρεάζονται.

Γι' αυτό άλλωστε και ο τόσος θόρυβος περί του προβλήματος. Δεν περνά ημέρα που ο Κυπριακός Λαός να μη διαβάσει στις εφημερίδες ακυρώσεις προαγωγών ή μεταθέσεων. Δεν περνά ημέρα που οι στήλες των εφημερίδων να μην περιέχουν κτυπητά παραδείγματα αδικίας των κρατούντων έναντι των κυβερνωμένων. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι με αυτή τους την τακτική θα παραμείνουν σίγουρα μειοψηφία γιατί πεισμώνουν τους αδικημένους και οι αδικημένοι είναι οι πολλοί.

Και επιπρόσθετα γιατί οι λίγοι, οι ημέτεροι που ευνοούνται, συνήθως είναι άνθρωποι οσφυοκάμπτες, κόλακες, χαφιέδες, άλλωστε γι' αυτό ευεργετούνται, που κανένα δεν επηρεάζουν για μεταστροφή του εκλογικού σώματος.

Ο λαός μας εκτιμά τους αξιοπρεπείς υπαλλήλους, τους υπερήφανους, εκείνους που σέβονται πρώτα τον εαυτό τους, εκείνους που αρνούνται να μετάσχουν ή και αποφεύγουν να μετάσχουν σε κομματικά συλλαλητήρια για να προαχθούν.

Δεν πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση δεν αντιλαμβάνεται τις συνέπειες πάνω στην αποδοτικότητα της κρατικής και ημικρατικής μηχανής, όταν πλέον οι υπάλληλοι διαπιστώσουν ότι ουδόλως είναι μετρήσιμο κριτήριο η αξία τους, ή η απόδοσή τους.

Γι' αυτό είναι τώρα η ευκαιρία εκ της συζητήσεως να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα. Πρέπει το Νομοθετικό Σώμα να δώσει τα σωστά μηνύματα και να πάρει τις κατάλληλες αποφάσεις επί ενός τομέως τόσο σημαντικού, ώστε να σταματήσει ο κατήφορος της καταστροφής των κρατικών και ημικρατικών υπηρεσιών.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι βέβαιος ότι άλλοι συνάδελφοί μου της Κοινοβουλευτικής μας ομάδας θα δώσουν αρκετά ζωντανά παραδείγματα δυσμενών διακρίσεων στο υπό συζήτηση θέμα, και τούτο γιατί πρέπει να γίνει υπενθύμιση στους συναδέλφους του ΔΗ.ΚΟ. τι είναι επί παραδείγματι το τμήμα των αλλαγών στην Αστυνομία και ποιοι υπηρέτουν σ' αυτό. Θα αναφέρω μόνον ορισμένα παραδείγματα.

Για την πρόσληψη νέων υπαλλήλων στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου οι ενδιαφερόμενοι πληροφoρoύντο ότι έπρεπε να είναι ηλικίας μέχρι 26 ετών. Αυτό δε προβλέπουν και οι σχετικοί κανονισμοί. Επί πλέον στη θέση του γραφέα προαπαιτούνται εξετάσεις για την πρόσληψη. Για να παρακαμφθούν οι εξετάσεις προσελήφθη υπό την ειδικότητα καθαριστή — διότι εκεί δεν απαιτούνται εξετάσεις — στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ. ηλικίας 38 ετών, τερματοφύλακας αν θέλετε να εξειδικεύσω, και έκτοτε μέχρι και σήμερα εκτελεί χρέη γραφέα στα γραφεία της Αρχής στη Λάρνακα.

Πρόσφατα απασχόλησε το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ το θέμα της ύπαρξης δικηγόρων του Οργανισμού σε διάφορες πόλεις, προσώπων τα οποία δεν ανήκουν κομματικά στο ΔΗ.ΚΟ. Μαραθώνιος ήταν η συνεδρία για την εξεύρεση απλής δικαιολογίας αντικατάστασής τους. Επειδή η δικαιολογία του ότι κάποιος είναι Βουλευτής δεν ευσταθούσε, γιατί είχε και Βουλευτή το ΔΗ.ΚΟ., τον κύριο Δημητριάδη στην Πάφο, δικηγόρο του Οργανισμού, τελικά συσκέπτονταν για άλλες δικαιολογίες. Όμως, τελικά έληξε η συνεδρίαση, αγαπητοί συνάδελφοι, με το διορισμό στελέχους του ΔΗ.ΚΟ., ως επιπρόσθετου δικηγόρου, με την ασφαλή βεβαιότητα ότι ο θιγόμενος δικηγόρος θα παραιτηθεί μόνος του.

Ακόμα ένα παράδειγμα που πρέπει ν' αναφέρω είναι για συνάδελφο ο οποίος τόλμησε προ διετίας να κατέλθει στο ψηφοδέλτιο του Δημοκρατικού Συναγερμού στις εκλογές των Δικηγόρων στη Λάρνακα, εξ Αμμοχώστου ορμώμενος. Και γι' αυτή του την τόλμη προτού αναχωρήσουν από τα Δικαστήρια της Λάρνακας, επισκέφθηκαν τον Έπαρχο για άμεση παύση. Σήμερα που ομιλώ στη Βουλή έχει ήδη παυθεί και αντικατασταθεί.

Τελειώνοντας, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να επαναλάβω ότι αυτό το Σώμα πρέπει να αποφασίσει να θέσει φραγμούς στην ασυδοσία της κομματικοποίησης των πάντων. Πρέπει να προχωρήσει σε υποστήριξη προτάσεων νόμων που να διασφαλίζουν την ανεξαρτησία της Δημόσιας Υπηρεσίας με τα ευμενή επακόλουθα.

Η δε χθεσινή Απόφαση του Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Πική, επί αντισυνταγματικής διατάξεως του Άρθρου 5 του Νόμου 40 του 69 περί ΚΟΤ, σχετικά με την ανεξαρτησία που πρέπει να έχει το Διοικητικό Συμβούλιο — που δεν πρέπει δηλαδή να δικαιούται να αποφασίζει περί απολύσεως κλπ. και πρέπει να έχει τα ίδια εχέγγυα όπως η Εκπαιδευτική Υπηρεσία — είναι, επαναλαμβάνω, αυτή η Απόφαση του κ. Πική η κατευθυντήρια γραμμή που πρέπει σαν Σώμα να ακολουθήσουμε, αν θέλουμε, πραγματικά να έχουμε κράτος δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Χατζηγιάννη, ο οποίος τέλειωσε την ομιλία του 7 λεπτά πριν από την ώρα που edικαιούτο.

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν υπάρχει αμφιβολία για μας ποιους σκοπούς και στόχους επιδιώκει ο κ. Κληρίδης και το κόμμα του από την έκτακτη και κατεπείγουσα συζήτηση στη Βουλή του θέματος των προσλήψεων και των προαγωγών στη Δημόσια Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Ένας τομέας τόσο ζωτικός και ευαίσθητος, όπως είναι η Δημόσια Υπηρεσία, όπου τα περιθώρια για νέες προσλήψεις ή για παραπέρα ανέλιξη στην κλίμακα της ιεραρχίας είναι περιορισμένα, είναι ένας τομέας που πραγματικά προσφέρεται για εκμετάλλευση και δημοκοπία γιατί πολλούς ενδιαφέρει και πολλούς επηρεάζει.

Για ένα τέτοιο θέμα, σκέφτηκε ο Συναγερμός ότι, ό,τι και να πεις, όποιο μύθο κι αν σκαρώσεις, όποιο ψέμα κι αν σερβίρεις, ακόμη και το παραμικρό υπονοούμενο αν αφήσεις να εννοηθεί, είναι επόμενο ότι κάποια απήχηση θα βρεις, κάποιους θα πείσεις, κάποιο δυσαρεστημένο η πικραμένο θα κερδίσεις, κάποια ζημιά τέλος πάντων θα καταφέρεις να προκαλέσεις εναντίον εκείνου προς τον οποίο στρέφεις τα πυρά σου, και στην προκείμενη περίπτωση εναντίον του κυβερνώντος κόμματος και της κυβέρνησης.

Και φανερά μεν ο κ. Κληρίδης προσπάθησε να παρουσιαστεί σαν ο αμύντορας της αξιοκρατίας και σαν ο προστάτης των δημόσιων υπαλλήλων, ανομολόγητα όμως εγκαινιάζει πρόωρα και εντυπωσιακά την προεκλογική του εκστρατεία και προσπαθεί να πλήξει το ΔΗ.ΚΟ. και την Κυβέρνηση κατηγορώντας τους για ευνοιοκρατία και κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής.

Φυσικά για να μπορεί κάποιος να πείσει πρέπει ο ίδιος να είναι άψογος σε θέματα αξιοκρατίας και ο βίος και η πολιτεία του κ. Κληρίδη κάθε άλλο για προάσπιση της αξιοκρατίας μιλούν. Την αναξιοκρατία του κ. Κληρίδη τη γνώρισε και την τρόμαξε ο λαός μας όταν ο ίδιος και οι συνεργάτες του βρίσκονταν σε πόστα εξουσίας και στην περίοδο του μεταπραξικοπήματος. Αν είναι αυτή την αξιοκρατία και ευρυθμία που ονειρεύεται να επαναφέρει στην Δημόσια Υπηρεσία ο κ. Κληρίδης, φοβούμαι ότι δεν θα βρει πολλούς να την αναπολούν παρά μόνο τα κατάλοιπα που άφησε το δικό του πέρασμα στην εξουσία και φαίνεται ότι αυτό που τον ενοχλεί κυρίως είναι γιατί χάνει το αποκλειστικό αυτό προνόμιο και πολύχρονο εκτόπισμα, τον τρόπο να το διατηρήσει και διαιωνίσει σε βάρος άξιων και δημοκρατών πολιτών.

Δεν ισχυριζόμαστε εμείς ότι όλα είναι τέλεια στη Δημόσια Υπηρεσία, ότι δεν γίνονται λάθη ή και παραλείψεις ακόμη. Όμως κάθε καλόπιστος πολίτης αυτού του τόπου ξέρει και αναγνωρίζει ότι πολίτες — οπαδοί όλων των κομμάτων διορίζονται, μετατίθενται και προάγονται, ανεξάρτητα και ανεπηρέαστα από την ιδεολογική και κομματική τοποθέτησή τους από ανεξάρτητα σώματα με βάση τους νόμους και κανονισμούς, τον τελικό έλεγχο των πράξεων ή παραλείψεων των οποίων έχει η δικαιοσύνη. Και συνεχής είναι η προσπάθεια για βελτίωση των κανονισμών και συμπλήρωση των κενών, όπου υπάρχουν, για την όσο το δυνατό πιο σύμμετρη, ομαλή και απρόσκοπτη ανέλιξη των υπαλλήλων σύμφωνα με την αξία και τις ικανότητές τους.

Αλλά ο Δημοκρατικός Συναγερμός βάλλει και κατά των ανεξάρτητων σωμάτων που είναι εντεταλμένα για τους διορισμούς, τις μεταθέσεις και τις προαγωγές στο δημόσιο τομέα και τα κατηγορεί ότι είναι πειθήνια όργανα του ΔΗ.ΚΟ. Θα ειδικεύσω περισσότερο τα δικά μου λόγια απόψε στο θέμα της

εκπαίδευσης και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας γιατί ο χρόνος ίσως δεν μας παίρνει για πλατύτερη ανάλυση του θέματος.

Και ας δούμε συγκεκριμένα τι καταλογίζουν στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και πόσο στέκουν οι κατηγορίες τους. Κατηγορείται λοιπόν η Επιτροπή ότι κατά τις τελευταίες προαγωγές προήγαγε σε Διευθυντές 13 εκπαιδευτικούς Μέσης Εκπαίδευσης αντί 7 που είχε εγκρίνει η Βουλή.

Έτοιμοι αμέσως οι παλιοί χαρακτηρισμοί, στους οποίους προστίθενται και καινούργιοι: «Πειθήνια όργανα του ΔΗ.ΚΟ. η Επιτροπή». «Σφάλμα μέγα και ατόπημα από μέρους τους», «Πρωωθεί ημετέρους, η Επιτροπή», «κάνει ευνοιοκρατικές προαγωγές» κλπ. κλπ.

Ας δούμε όμως πώς έχουν τα πράγματα; Το 1980 ακυρώθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο οι προαγωγές 2 Διευθυντών για λόγους ουσίας. Το 1982 ακυρώθηκε μία για νομοτυπικούς λόγους και το 1983 πάλι για νομοτυπικούς λόγους (λανθασμένη η διαδικασία των συνεντεύξεων).

Η Επιτροπή όφειλε να συμμορφωθεί προς τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου και να επανεξετάσει τις τρεις αυτές δέσμες περιπτώσεων. Θα το έπραττε όταν θα είχε στα χέρια της τις γραπτές αποφάσεις του Δικαστηρίου πάνω στις οποίες θα βασιζόταν για να κάνει τις επανεξετάσεις. Και τις είχε μόλις προ 15 ημερών. Μόλις η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της γραπτές αποφάσεις του Δικαστηρίου, επανεξέτασε και τις περιπτώσεις και συμμορφώθηκε πλήρως με την απόφαση του Δικαστηρίου.

Συγκεκριμένα για την 1ην περίπτωση προήγαγε σε διευθυντές 2 εκπαιδευτικούς στη θέση αυτών που έπεσε η προαγωγή τους. Για τη δεύτερη περίπτωση του 1982 προήγαγε τον κ. Α. Κινήνη και για την τρίτη περίπτωση του 1983 συμμορφώθηκε προς την απόφαση του Δικαστηρίου. Είναι σαφές ότι οι 6 προαγωγές των τριών χρονολογιών που αναφέρθηκαν δεν έχουν καμιά σχέση με τις νέες προαγωγές που η Βουλή ενέκρινε και εντελώς εξειδικευμένα ενέκρινε και πρόθεση της Επιτροπής ήταν να μη προχωρήσει σε άλλες προαγωγές μέχρι την έγκριση των νέων κανονισμών με μετρήσιμα κριτήρια.

Αλλά αξίζει να σημειωθεί ότι και αν ακόμη είχαν εγκριθεί οι νέοι κανονισμοί με τα μετρήσιμα κριτήρια, οι περιπτώσεις των 6 αυτών εκπαιδευτικών θα επανεξετάζονταν με το παλιό καθεστώς περί προαγωγών του 1980-1982 και 1983, όπως διαλαμβάνεται στα σχέδια υπηρεσίας και όχι με το νέο νόμο.

Κατηγορήθηκε ακόμη η Επιτροπή ότι και οι 7 νέες προαγωγές είναι ευνοιοκρατικές.

Η κατηγορία αυτή είναι αυθαίρετη, λανθασμένη, αβάσιμη. Η Επιτροπή έκανε τις 7 προαγωγές με βάση τους κανονισμούς περί προαγωγών λαμβάνοντας υπόψη αξία, προσόντα, αρχαιότητα των υποψηφίων και συστάσεις της αρμόδιας Αρχής. Οι αποφάσεις εν πάση περιπτώσει της Επιτροπής υπόκεινται πάντα στον έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου στο οποίο δικαιούνται να προσφύγουν τυχόν ενδιαφερόμενοι που πιστεύουν ότι αδικήθηκαν.

Μια και ο λόγος για προαγωγές αναφέρω πως ενώπιον της Επιτροπής εκκρεμούν επανεξετάσεις διαφόρων προαγωγών που ακυρώθηκαν, τις οποίες η Επιτροπή θα επανεξετάσει πολύ σύντομα και με πλήρη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Για απόδειξη του ισχυρισμού μου ότι η Επιτροπή συμμορφώνεται και δεν περιφρονεί τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου καταθέτω αυτό τον πίνακα στον οποίο εμφανίζονται οι από το 1980 μέχρι το 1986 προσφυγές ενάντια στις αποφάσεις της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και από τις οποίες εμφανίζονται ότι λίγες από αυτές απορρίφθηκαν, πάρα πολύ λίγες για λόγους ουσίας, άλλες, αλλά πάντοτε πολύ μικρός αριθμός, για νομοτυπικούς λόγους και πως εν πάση περιπτώσει η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας αμέσως μετά από κάθε γνωμάτευση Δικαστηρίου συμμορφωνόταν προς τις αποφάσεις αυτές.

(Καταθέτει τον πίνακα)

Αλλά η αντιπολίτευση κατηγορεί και για εύνοιες στις μεταθέσεις. Αν υπάρχουν παράπονα και προβλήματα από τις μεταθέσεις είναι γιατί υπάρχουν ατέλειες στους κανονισμούς που ψηφίσαμε και είναι καθήκον της Βουλής να επανεξετάσει και να διορθώσει τις ατέλειες αυτές.

Αναφέρω, για να μιλούμε με παραδείγματα, δύο χαρακτηριστικές περιπτώσεις τέτοιων ατελειών που μπορεί να προκαλέσουν αρρυθμίες ή προβληματισμούς για εκείνους οι οποίοι δεν ξέρουν το εξειδικευμένο αυτό θέμα.

Στην Δημοτική Εκπαίδευση ο εκτός έδρας απλός εκπαιδευτικός, ανεξάρτητα από τις μονάδες που έχει, είναι αμετάθετος. Για παράδειγμα, εάν ένας εκπαιδευτικός είναι από τη Λευκωσία και εργάζεται στα Λατσιά και έχει 30 μονάδες δεν εκτοπίζεται από εκπαιδευτικό που είναι σε δυσμενέστερη θέση και έχει 80 μονάδες.

Οι Διευθυντές και Β. Διευθυντές της Στοιχειώδους Εκπαίδευσης σε αντίθεση με τους απλούς δασκάλους κάθε χρόνο δικαιούνται να εκτοπίσουν συνάδελφό τους, εάν έχουν περισσότερες μονάδες. Αυτό λογικά σημαίνει, ότι δεν μπορεί να υπάρξει εκπαιδευτική σταθερότητα ούτε και ο ενδεδειγμένος προγραμματισμός από ένα διευθυντή που παραμένει στο σχολείο του για ένα μόνο χρόνο.

Στη Μέση Εκπαίδευση, που είναι εντελώς διαφορετικοί οι κανονισμοί περί μεταθέσεων, ο Διευθυντής και Β. Διευθυντής ο οποίος έκαμε 2 χρόνια εκτός έδρας και τώρα υπηρετεί στην έδρα του, δεν εκτοπίζεται από άλλο Διευθυντή ή Β. Διευθυντή που υπηρετεί στην ύπαιθρο σε δυσμενή θέση έστω και αν έχει περισσότερα χρόνια εκτός έδρας και περισσότερες μονάδες.

Υπάρχουν όμως και άλλες προβλέψεις σχετικά με τις μεταθέσεις που δεν είναι ίσως γνωστές σ' όλους και που εξαιτίας ακριβώς αυτής της άγνοιας δημιουργούνται παράπονα και δυσaréσκειες.

Αναφέρω τέτοιες περιπτώσεις:

1. Με βάση τους κανονισμούς περί μεταθέσεων εκπαιδευτικοί που έχουν σαφή γνωμάτευση από το Ιατρικό Συμβούλιο ότι πρέπει να παραμείνουν στην έδρα τους δεν μετατίθενται.

2. Με βάση γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας οι γνωματεύσεις του Ιατρικού Συμβουλίου είναι απόρρητες και δεν γνωστοποιούνται στους δικαιολογημένα ίσως διαμαρτυρούμενους εκπαιδευτικούς.

3. Πέραν των γνωματεύσεων του Ιατρικού Συμβουλίου και με βάση πάλι τους Κανονισμούς περί Μεταθέσεων που εμείς εγκρίναμε η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη προσωπικούς λόγους εκπαιδευτικών με καθορισμένα κριτήρια τα οποία είναι σε γνώση των Εκπαιδευτικών Οργανώσεων. Για παράδειγμα εάν μια εκπαιδευτικός είναι έγκυος και είναι η σειρά της να μετατεθεί της δίδεται διетής

αναστολή. Για όλους εν πάση περιπτώσει τους προσωπικούς λόγους μόνο διετής αναστολή μπορεί να δοθεί.

4. Με εισηγήσεις της αρμόδιας Αρχής εκπαιδευτικοί με ειδικά προσόντα τοποθετούνται για εκπαιδευτικούς λόγους σε συγκεκριμένο σχολείο.

Όπως ανέφερα και προηγουμένως διαμαρτυρίες πολλές και παράπονα οφείλονται ίσως στο ότι οι εκπαιδευτικοί αγνοούν τις γνωματεύσεις για τις πιο πάνω περιπτώσεις, εξειδικευμένες περιπτώσεις.

Όσον αφορά τους διορισμούς για πρώτη φορά στη Δημόσια Εκπαίδευση ακολουθήθηκε ή τηρήθηκε ο Κατάλογος Διοριστέων όπως ήταν αναρτημένος στα επαρχιακά Γραφεία Παιδείας. Μετά την ακυρωτική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου με την οποία καταργούνταν οι κατάλογοι αναμένεται η έγκριση των νέων κριτηρίων για καταρτισμό νέων καταλόγων.

Αλλά αναφέρθηκε και σ' ένα άλλο σκάνδαλο ο κ. Κληρίδης και έσπευσε να χαρακτηρίσει και τη νέα Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ως «πειθηίο όργανο του ΔΗ.ΚΟ.».

Ποιο ήταν όμως το νέο απόκτημα της Επιτροπής αυτής αυτή τη φορά; Το ότι πρόσφερε συμβόλαιο 15 ημερών σε 2-3 φιλολόγους εκτός των 30 που παρακολουθούσαν τα ειδικά σεμινάρια που οργάνωσε το Υπουργείο Παιδείας, και τα οποία έληγαν στις 19 Σεπτεμβρίου για να μη μείνουν τα σχολεία χωρίς δασκάλους γι' αυτή τη μικρή περίοδο;

Δεν νομίζουμε πως είναι σοβαρά αυτά τα πράγματα, κύριοι συνάδελφοι. Φαντάζεστε ποιες κατηγορίες στην αντίθετη περίπτωση θα εκτοξεύονταν και τι θα έσερναν της Επιτροπής και του Υπουργείου Παιδείας αν δεν ενεργούσε όπως ενήργησαν και σταύρωναν τα χέρια περιμένοντας τη λήξη των σεμιναρίων και αφήνοντας κάποια σχολεία για λίγες μέρες χωρίς δασκάλους!

Ο κ. Κληρίδης έκανε και μια άλλη πιο εντυπωσιακή αυτή τη φορά ενέργεια για να υποστηρίξει τους ισχυρισμούς του περί κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής.

Προσπάθησε με πίνακες ονομάτων εκπαιδευτικών που προήχθησαν και εκπαιδευτικών που δεν προήχθησαν — «ντοκουμέντα» τα ονόμασαν οι συναγεμικές εφημερίδες — να αποδείξει ότι συστηματικά προήγοντο από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας εκπαιδευτικοί με λιγότερα χρόνια υπηρεσίας, χαμηλότερη βαθμολόγηση και λιγότερα προσόντα, σε βάρος συναδέλφων τους, επειδή αυτά δήθεν επρόσκειντο στο ΔΗ.ΚΟ.

Μόνο που οι πίνακες του κ. Κληρίδη ήσαν ελλειπείς. Δεν περιλάμβαναν τα ονόματα όλων των προαχθέντων αλλά αφαιρέθηκαν ονόματα ευνοουμένων του κόμματός του και για όσους περιλήφθηκαν στους πίνακες δεν έδιδαν ολόκληρη και αντικειμενική την εικόνα.

Δεν νομίζω ότι χρειάζονται περισσότερα, κύριοι συνάδελφοι, για να πεισθεί κανείς πως φτιάχνεται γρήγορα και εύκολα ο μύθος για την δήθεν κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής και με ποιους τρόπους προσπαθεί ο Συναγεμικός να κλονίσει το κύρος και την αξιοπιστία ανεξάρτητων σωμάτων εντεταγμένων για τους διορισμούς, τις μεταθέσεις και τις προαγωγές στο δημόσιο τομέα.

Εάν ο κ. Κληρίδης και ο Δημοκρατικός Συναγεμικός είχαν τη διάθεση και το σθένος να δεχθούν τα πορίσματα μιας απλής και μόνο, αλλά αντικειμενικής, σύγκρισης της δικής τους πολιτείας και νοοτροπίας με τη συμπεριφορά των

κυβερνήσεων Σπύρου Κυπριανού, θα 'πρεπε τουλάχιστον να σιωπούν. Ο ίδιος ο κ. Κληρίδης και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, με τα δικά τους κριτήρια, παραπονοούνται ότι είναι λιγότεροι από όσους δικαιούνται οι οπαδοί της αντιπολίτευσης που ανετίσσονται αξιοκρατικά. Και ερωτώ — πέραν της αξιοκρατίας που επικρατεί σήμερα, επί της παντοδυναμίας του κ. Κληρίδη πόσοι από τους μη προσκειμένους σ' αυτόν εκρίνοντο αξιοκρατικά;

Και αν παρ' ελπίδα ο κ. Κληρίδης και το κόμμα του αναλάβουν τη διαχείριση αυτού του τόπου ποιο ποσοστό από τους μη προσκειμένους σ' αυτόν θα κρίνεται και θα ανετίσσεται αξιοκρατικά;

Ο τόπος μας είναι μικρός και ο καθένας γνωρίζει πολλά. Το παρελθόν του κ. Κληρίδη και του χώρου του και οι συνέπειες της δικής του συμπεριφοράς σε διάφορους ζωτικούς τομείς της δημόσιας ζωής του τόπου, πολύ φοβούμαι ότι στοιχειοθετούν απάντηση στα πιο πάνω ερωτήματα καταπελτική και θλιβερή για τον κ. Κληρίδη και για το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Αλλά πριν τελειώσω θα ήθελα ν' αναφερθώ και σε λίγα σχόλια που ακούστηκαν από άλλους συναδέλφους, όπως για παράδειγμα από τον κ. Χ' Δημητρίου για την ύπαρξη διευθυντηρίου, και σας διαβεβαιώ, κύριε Χ' Δημητρίου, δεν υπάρχει, δεν υπήρξε και δεν θα υπάρξει τέτοιο πράγμα το οποίο υποτίθεται ότι αφήσατε να εννοηθεί ότι διευθύνει και κατευθύνει τις επιλογές από τα ανεξάρτητα σώματα.

Αναφερθήκατε ακόμη και σε τραμπουκισμούς που έγιναν κάποια στιγμή και ίσως αναφερόσαστε σε ένα παράδειγμα πριν πέντε χρόνια όταν κατά παράβαση του κώδικα συμπεριφοράς των Κομμάτων, επικειμένου του παγκύπριου συλλλητηρίου του Δημοκρατικού Κόμματος, επέμενε η ΕΔΕΚ να εξακολουθεί να έχει αναρτημένο το δικό της πανώ σε περιοπτη θέση και θάπρεπε με κάποιο τρόπο αυτό το πανώ να κατέβει.

Ακόμα είχατε χαρακτηρίσει σε κάποια στιγμή, αν δεν κάννω λάθος την ΕΔΥ ανυπόληπτη και νομίζω ότι είναι το λιγότερο ατυχής ο χαρακτηρισμός σας διότι και η προπαίδεια και τα προσόντα, το ήθος και η ιστορία του καθενός από τα μέλη αυτά νομίζω ότι φέρνει την προσέγγιση αυτή τουλάχιστον, ως πω, προσβλητική.

Όσον αφορά κάποια σχόλια τα οποία ακούστηκαν από την πλευρά του ΑΚΕΛ για πιλιετούδια, δεν νομίζουμε πως κυκλοφορούν πιλιετούδια ενός χρώματος μόνο· φαίνεται να κυκλοφορούν ποικιλόχρωμα και πολυποίκιλια πιλιετούδια και αυτό πρέπει να είναι σε γνώση ολονών μας.

Όσον αφορά δε τα Νοσοκομεία στα οποία υπήρξε ειδική αναφορά, θα ήθελα να ρωτήσουμε και να περπατήσουμε μαζί τους διαδρόμους του Νοσοκομείου και να δούμε πράγματι και στο ιατρικό και στο παραϊατρικό προσωπικό πόσοι είναι που βρίσκονται στο χώρο του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, χωρίς αυτό να σημαίνει οτιδήποτε.

Στους ημικρατικούς Οργανισμούς που υπήρχε ειδική αναφορά, επιπλέον αναφέρω ότι το έργο των περισσότερων από αυτούς είναι έργο πολύ σημαντικό, πολύ αξιέπαινο και επιτεύγματα στις επικοινωνίες, στις τηλεπικοινωνίες, στα λιμάνια, σ' ένα σωρό άλλους τομείς δράσης των Ημικρατικών Οργανισμών επιβεβαιώνουν τη σωστή επιλογή, τη σωστή λειτουργία και τη σωστή καθοδήγηση από μέρους των Διοικητικών Συμβουλίων των Οργανισμών.

Θα ήθελα να κλείσω με δυο λόγια για τον κ. Σολωμή. Ο κ. Σολωμής με πολύ εκκωφαντικό τρόπο, κυριολεκτικά με τρομερό τρόπο μίλησε για τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο και για την Κυβέρνηση η οποία απάντησε σ' αυτό το οποίο επρόκειτο να γίνει στη Βουλή και αυτό το χαρακτηρίζει σαν επέμβαση, κατάφωρη επέμβαση. Θα ήθελα όμως να υπενθυμίσω ότι όσο κυρίαρχο είναι το Σώμα αυτό, του οποίου είμαστε Μέλη και είμαστε περήφανοι βεβαίως γιατί είμαστε Μέλη, Μέλη της παρούσας Βουλής, άλλο τόσο κυρίαρχο είναι και το Σώμα της Εκτελεστικής Εξουσίας και της Δικαστικής Εξουσίας και νομίζω πως σ' αυτή την περίπτωση το κυρίαρχο Σώμα της Εκτελεστικής Εξουσίας θα πρέπει με τα δικά του νόμιμα, αυτόνομα και κυρίαρχα δικαιώματα άμυνας και πληροφόρησης να ευρίσκεται σε θέση, όταν νομίζει ότι έντονα, έντεχνα, κατεσπευσμένα, κυριολεκτικά εκκωφαντικά τείνει να συρθεί ή να διασυρθεί στο Κοινοβούλιο, βεβαίως ν' απαντήσει και βεβαίως να υπερασπίσει τον εαυτό του αυτόνομα και κυριαρχικά. Πώς αλλιώς δηλαδή θα εξηγήσει, πώς αλλιώς θα αμυνθεί, πώς θα εξισορροπήσει την τεράστια ετεροβαρύτητα που προσδόθηκε με τον τίτλο και την πομπώδη ομιλία του κ. Κληρίδη;

Κυρίαρχο λοιπόν Σώμα είμαστε βεβαίως, αλλά και η Δικαιοσύνη και η Εκτελεστική Εξουσία έχουν το δικό τους πεδίο δράσης, είναι αυτόνομα και εξίσου κυρίαρχα. Ο εκρηκτικός τόνος του κ. Σολωμή νομίζουμε πως είναι το λιγότερο υπερβολικός. Και η υπερβολή ίσως είναι βασικός τρόπος προσέγγισης του Δημοκρατικού Συναγερμού για εντυπωσιασμό. Εμείς δεν εντυπωσιαζόμαστε. Εμείς έχουμε να δείξουμε σ' αυτή όλη την περίοδο που το Δημοκρατικό Κόμμα είναι συμπολίτευση και ο Πρόεδρος του Κόμματός μας Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας πρόοδο, προκοπή, γαλήνη, τάξη. Και νομίζουμε ότι αυτά τα πράγματα μιλούν από μόνα τους. Και ο κόσμος έχει κρίση και κρίνει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, έχω πληροφορηθεί ότι είναι επιθυμία όλων των πλευρών της Βουλής να τερματιστεί η συζήτηση σήμερα. Αλλά εάν υπάρχουν άλλοι συνάδελφοι που θα ήθελαν να αγορεύσουν θα ήμουν πρόθυμος να τους δώσω το λόγο. Προς πληροφωρία σας υπάρχουν ακόμα 31 ομιλητές, που σημαίνει ότι μαζί με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους θα χρειαστούμε ακόμα 13 ώρες και 37 λεπτά, και δεν πρόκειται να ορίσουμε παρά μια μόνον ημέρα για τον τερματισμό της συζήτησης.

Η πρόταση είναι να συνεχιστεί η συζήτηση την προσεχή Τρίτη, γιατί την προσεχή Πέμπτη είναι η τακτική συνεδρία της Βουλής. Η προσεχής Τρίτη θα είναι η τελευταία συνεδρία της Βουλής που θα συζητήσει και θα κλείσει αυτό το θέμα. Ο εισηγητής του θέματος κ. Κληρίδης θα είναι παρών την Τρίτη και θα μπορεί να απαντήσει στη συζήτηση.

Επομένως είναι παράκληση, αν υπάρχουν συνάδελφοι που θα ήθελαν να αποσυρθούν, θα διευκολύνουν το έργο της Βουλής διότι διαφορετικά την Τρίτη θα συζητούμε μέχρι τα μεσάνυχτα και πέραν. Δεν ξέρω αν υπάρχουν σήμερα συνάδελφοι που θέλουν να διευκολύνουν το έργο της προεδρίας αλλά αν δεν υπάρχουν μέχρι την Τρίτη θα παρακαλούσα να συσχεφθούν με τις Ομάδες τους και ν' αποφασίσουν ποιοι θα αποσυρθούν.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν ήμουν παρών όταν δήλωναν τα ονόματά τους και παρακαλώ όπως συμπεριληφθεί και το όνομά μου να γίνουν 32.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη; Να συμπεριληφθεί. 'Ωστε είναι ακόμα ένας. Μάλιστα.

Η κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, πραγματικά υπάρχει πρόβλημα χρόνου και τεχνικό πρόβλημα, αλλά δεν νομίζω ότι απόψε θα μπορούσαμε να το λύσουμε. Είναι καλύτερα την Τρίτη, πριν από τη συνεδρία της Ολομέλειας της Βουλής να συσχεφθούν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και να αποφασίσουν πόσοι από κάθε Κόμμα θα ομιλήσουν ή αν θα λιγοστεύουν ή αν θα μείνουν οι ίδιοι. Διότι τώρα, απόντος του κ. Κληρίδη, που είναι και ο εισηγητής, νομίζω ότι δεν μπορούμε να πάρουμε μια τελειωτική απόφαση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτίθεται να ορίσω την προσεχή Τρίτη, η ώρα 10.00 π.μ. για την τελική συνεδρία του Σώματος επί αυτού του θέματος.

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτείνω να μεταφέρουμε στα Κόμματά μας την εισήγηση να χρησιμοποιήσουν από δύο ομιλητές το κάθε Κόμμα. Εάν η εισήγηση γίνει αποδεκτή, τα Κόμματα να ειδοποιήσουν σχετικά τη Γραμματεία της Βουλής η οποία με τη σειρά της να σας το κοινοποιήσει. Με αυτό τον τρόπο θα αναμένεται ότι την Τρίτη θα ομιλήσουν οκτώ ομιλητές. Ας κάνουν επιλογή ανάμεσά τους οι άνθρωποι των Κομμάτων και κάτι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, οπότε μπορεί να τελειώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

'Εχω την εντύπωση ότι υπάρχει καθορισμένη αναλογία, κ. Πρόεδρε, για το κάθε Κόμμα αν θα ακολουθήσουμε την τακτική του κ. Μουσιούττα. Δεν θα είναι δυο από κάθε Κόμμα. Θα εφαρμοστεί η συμφωνηθείσα. . . . .

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δεν έχουμε ένσταση.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

. . . . . αναλογία η οποία είναι συμφωνημένη από την αρχή αυτής της συνόδου της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χ' ' Δημητρίου.

Τ. Χ' ' ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι συζητούμε πάνω σε θέματα που ήδη είναι προαποφασισμένα. Η συζήτηση μπήκε μέσα στο χώρο της ελεύθερης συζήτησης με συμμετοχή όλων των συναδέλφων. 'Ετσι ο κάθε ένας να σταθμίσει την προσωπική

του ευθύνη ή τη διάθεσή του να ομιλήσει ή να αποσυρθεί ή να περιορίσει το χρόνο του. Νομίζω ότι η παράταση της συζήτησης ως προς το πόσοι θα ομιλήσουν και πώς δεν θα μας οδηγήσει πουθενά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήδη έχετε ορίσει τη 10η πρωινή της Τρίτης για έναρξη αντιλαμβάνομαι της προσεχούς συνεδρίας και αυτό ίσως δώσει την ευκαιρία μισή ώρα, ή μια ώρα προηγουμένως, να γίνει σύσκεψη σε επίπεδο εκπροσώπων ή αρχηγών κομμάτων στο Γραφείο του Προέδρου της Βουλής για μια τελική απόφαση. Βεβαίως να προηγηθούν διαβουλεύσεις μέχρι την Τρίτη για να μπορέσουμε ίσως να καταλήξουμε πολύ γρήγορα σε μια απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισηγείστε ποια ώρα;

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Μια ώρα προηγουμένως την Τρίτη να γίνει συνάντηση στο Γραφείο του Προέδρου της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Η εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε, θα απάλλαττε από τον κόπο μερικούς από εκείνους που δήλωσαν πως θα μιλήσουν. Γι' αυτό προτείνω να διαβιβαστεί η εισήγησή μου στα Κόμματα για να προλάβουν να προετοιμαστούν εκείνοι που τελικά θ' αποφασίσουν να ομιλήσουν, έστω και κατ' αναλογία, όπως είπε ο κ. Μαρκιάδης, κα συμφωνούμε αυτοί να εκπροσωπούν τα Κόμματα. Αν μείνουμε την Τρίτη να το λύσουμε, θα προετοιμαστούν οι άνθρωποι. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν ορίζουμε την προσεχή έκτακτη συνεδρία της Βουλής για την προσεχή Τρίτη, ώρα 10.00 π.μ., και όπως είπα δεν θα αναβληθεί για άλλη μέρα η συζήτηση και λήξη του θέματος. Την Τρίτη θα λήξει η συζήτηση του θέματος που ευρίσκεται στην ημερήσια διάταξη γιατί την προσεχή Πέμπτη αρχίζει η Βουλή τις τακτικές της συνεδριάσεις. Και μια ώρα πριν από τις 10.00 π.μ. να συνέλθουν οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι στο Γραφείο του Προέδρου. . . .

Τ. Χ' ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μισή ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μισή ώρα, στις 9.30 δηλαδή.

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Ακριβώς και πάλιν για να σεβαστούμε τον κόπο άλλων συναδέλφων που θα γράψουν τις δικές τους ομιλίες, εισηγούμαι και επαναλαμβάνω την εισήγηση για διαβουλεύσεις μεταξύ των Κομμάτων σε επίπεδο Αρχηγών και Εκπροσώπων τις μέρες που θα ακολουθήσουν μέχρι την Τρίτη για να έχουμε ίσως ήδη προειλημμένη την κοινή απόφαση το πρωί στο Γραφείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτείνω κάποιο συμβιβασμό της κατάστασης. Έχουν ομιλήσει και έχουν εκθέσει τις απόψεις τους αρκετοί, αλλά μπορεί να υπάρχουν ειδικές περιπτώσεις για τον κάθε ομιλητή. Εγώ θα εισηγούμουν, αν είναι δυνατόν, να περικοπεί ή ώρα στα δέκα λεπτά. . . .

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι διάκριση. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό θα αποτελούσε, κύριε Παπαδόπουλε, δυσμενή διάκριση σε βάρος εκείνων των συναδέλφων που δεν μίλησαν ακόμα.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση. Καθορίστε τη νέα συνεδρία την Τρίτη, η ώρα 10.00, και απ' εκεί και πέρα είναι θέμα να συνεννοηθούν τα Κόμματα. Αν δεν συνεννοηθούν, θα συνεχίσουμε τη συζήτηση μέχρι τις 12.00 το βράδυ της Τρίτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Λοιπόν, κηρύττω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 8.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Ανδρέου Αντώνης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Φοίβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης

Μιχαηλίδης Θαλής
Μιχαηλίδης Χαμπής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τζιρκώτης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζου Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χρυσοστόμου Άριστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

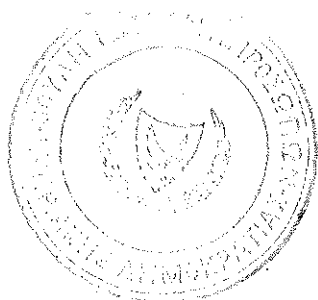
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Αγορεύσεις Βουλευτών (Ε. Παπαϊωάννου, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Σολωμός, Ν. Μουσιούτσας, Φ. Κληρίδης, Ε. Ευσταθίου, Σ. Χατζηγιάννης, Π. Κόλοκος) πάνω στο θέμα που είχε εγγράψει ο αξ. Βουλευτής κ. Γλαύκος Κληρίδης:

- (α) Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην Κρατική Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.
- (β) Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλιούς Κανονισμούς, πέραν του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή.
- (γ) Προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση Διευθυντών Σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση.

(Συνέχιση της Συζήτησης)

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 30ης Σεπτεμβρίου 1986

(Ώρα έναρξεως 10.25 π.μ.)

(Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε με το θέμα που συζητήθηκε στην προηγούμενη συνεδρία της Βουλής:

- α(α) Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην Κρατική Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.
- (β) Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλιούς Κανονισμούς, πέραν του βαθμού του Ανώτερου Υπάστυνου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή.
- (γ) Προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση Διευθυντών Σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση».

Πρόκειται για συνέχιση της συζήτησης.

Το λόγο έχει ο κ. Α. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πράγματι πολύ ατυχής ο τρόπος που το κυβερνών Κόμμα επέλεξε και που επιμένει να αντικρύζει το σοβαρότατο τούτο θέμα που συζητούμε σήμερα. Θα ανέμενε κανείς ότι οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ., την ανάγκη φιλοτιμία ποιούμενοι

τουλάχιστον, θάχαν το στοιχειώδες πολιτικό θάρρος να παραδεχθούν την απεχθή κατάσταση ευνοιοκρατίας, ημετεροκρατίας και Δημοκρατίας που δημιουργήσε το Κόμμα τους και να ζητήσουν να συνεργαστούν με τα άλλα Κόμματα για να θεραπευθεί το κακό για το καλό του τόπου. Αντί τούτου, τους βλέπουμε να αποδύονται σε μια απελπισμένη προσπάθεια να κάμουν το μαύρο άσπρο και να θέλουν να παρουσιάζονται σαν αθώες περιστέρες. Και λεν ότι η ευνοιοκρατία είναι μύθος και ότι το θέμα ηγέρθηκε από τον κ. Κληρίδη για να αποκομίσει πολιτικά και κομματικά οφέλη.

Και δεν αρκούν τα όσα ακούσαμε από τους συναδέλφους του ΔΗ.ΚΟ. μέσα στη Βουλή. Είχαμε και την αήθη επέμβαση του Κυβερνητικού Εκπροσώπου έξω από τη Βουλή, ο οποίος κατά τον πλέον απαράδεκτο και αήθη τρόπο επενέβη στο Ρ.Ι.Κ. σε μια απελπισμένη προσπάθεια να διασκεδασθούν οι εντυπώσεις από τις αποκαλύψεις Κληρίδη.

Και ναι μεν δεν μπόρεσε να διαψεύσει ή να αντικρούσει τα στοιχεία που παράθεσε ο κ. Κληρίδης. Με την επέμβασή του όμως σίγουρα κατάφερε να εκθέσει ανεπανόρθωτα και να προσβάλει τους Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. μέσα στη Βουλή. Με το να πεταχθεί ο ίδιος να απαντήσει **έξω** από τη Βουλή στις κατηγορίες του κ. Κληρίδη που έγιναν **μέσα** στη Βουλή είναι σαν να λέγει ότι οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. δεν είναι ικανοί να απαντήσουν ή να τις ανασκευάσουν και χρειάζοταν να επέμβει ο ίδιος. Γνωρίζω ότι μερικοί τουλάχιστον από τους Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. αισθάνονται πολύ άσχημα με την αήθη αυτή επέμβαση και υπόσχονται να αντιδράσουν με τον αρμόζοντα τρόπο, αν επαναληφθεί.

Αλλά με την επέμβασή του αυτή ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος κατάφερε και κάτι άλλο. Επιβεβαίωσε ότι τα Διοικητικά Συμβούλια των Ημικρατικών Οργανισμών — και κατά κύριο λόγο το Ρ.Ι.Κ. — δέχονται οδηγίες άνωθεν και υποτάσσονται σε κομματικές σκοπιμότητες.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η ευνοιοκρατία και η αναξιοκρατία έγιναν πια σήμα κατατεθέν της Κυβερνήσεως ΔΗ.ΚΟ. Εξετέλισε τη δημόσια υπηρεσία και την καταστρέφει.

Δεν χρειάζεται να παραθέσω κι εγώ στοιχεία που αποδεικνύουν την ύπαρξη ευνοιοκρατίας και το στραγγαλισμό της αξιοκρατίας. Οι προλαλήσαντες συνάδελφοι κατέθεσαν αρκετά — υπεραρκετά. Και τα γεγονότα βουούν από μόνα τους. Θα ασχοληθώ μόνο με τον ισχυρισμό του ΔΗ.ΚΟ. ότι τα περί ευνοιοκρατίας κλπ. είναι μύθος και εύρημα Κληρίδη για να προκαλέσει δήθεν εσωτερική αναταραχή και να αποκομίσει κομματικά οφέλη. Δηλαδή ότι μόνον ο Κληρίδης και το Κόμμα του βλέπουν ευνοιοκρατία — σαν φαντάσματα να πούμε — και τούτο από αντιπολιτευτική διάθεση.

Την απάντηση στον ισχυρισμό αυτό δεν θα τη δώσω εγώ αλλά κάποιοι άλλοι. Κι αυτοί οι άλλοι δεν ανήκουν στην αντιπολίτευση.

Και διαβάζω, κ. Πρόεδρε, από κάποια έντυπα — η επεξήγηση στη συνέχεια:

Το ένα λέει:

«ΤΕΡΜΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ!

Η Βουλή συνέρχεται σε έκτακτη συνεδρία, μετά από απαίτηση του ΔΗ.ΣΥ., για συζήτηση του θέματος.

Το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ ταυτίζονται με το ΔΗ.ΣΥ., πάνω στην άποψη ότι η Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα που, κατά τεκμήριο, πρέπει να είναι ανεπηρέαστα και υπεράνω Κομμάτων, προωθούν τη ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

Μόνο το Κυβερνητικό ΔΗ.ΚΟ. θέλει να προσποιείται ότι όλα πάνε καλά και ότι η ευνοιοκρατία και η κομματική παρέμβαση στους διορισμούς στη Δημόσια Υπηρεσία είναι ευρήματα των κομμάτων της Αντιπολίτευσης. Μέρος της σκευωρίας για την υπόσκαψη του Προέδρου, την ώρα ακριβώς που, αυτός, προσπαθεί να προβάλλει τα δίκαια της Κύπρου στη Διάσκεψη των Αδεσμεύτων.

Σφάλλεται όμως και το ΔΗ.ΚΟ. αν νομίζει ότι μπορεί να πείσει το Λαό, ότι στην Κύπρο δεν επικρατεί κομματικός παρεμβατισμός και ευνοιοκρατία στους διορισμούς. Δεν θα πείσει κανένα! Και το μόνο που θα πετύχει είναι να πλήξει τη δική του αξιοπιστία. Διότι τα γεγονότα βοούν και τα παραδείγματα που προσθέτουν πειστικότητα και εγκυρότητα στις κατηγορίες είναι αναρίθμητα.

Πολύ φτωχή υπηρεσία προσφέρουν στον Πρόεδρο, αυτοί που τον συμβουλεύουν ότι με το 'ρουσφέτι' και την 'ευνοιοκρατία' κερδίζει είτε υποστηρικτές είτε ψήφους.

Απατάται οικτρά ο Πρόεδρος, αν εξακολουθεί να νομίζει ότι στην Κύπρο, σήμερα, έχει πια πέραση ο παραγοντισμός. Αν νομίζει ο Πρόεδρος ότι θα ενισχύσει την εκλογιμότητά του με το 'ρουσφέτι' και την 'ευνοιοκρατία'. . . . τότε απατάται.».

Και αυτά, κύριοι συνάδελφοι, δεν τα γράφει καμιά εφημερίδα της αντιπολίτευσης. Τα γράφει ο «Κήρυκας». Σας έχω διαβάσει αποσπάσματα από άρθρο του «Κήρυκα» στις 7 Σεπτεμβρίου του 1986.

Προχωρώ, κ. Πρόεδρε:

«ΑΤΥΧΕΣΤΑΤΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΣΥΓΚΑΛΥΨΗΣ ΤΗΣ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ενθαρρυντικό το γεγονός ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός προχώρησε στη λήψη απόφασης διά της οποίας ζητείται έκτακτη σύγκληση της Βουλής προς συζήτηση του θέματος και λήψη μέτρων.

Επίσης ενθαρρυντικό ότι τα άλλα Κόμματα — το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ — δείχνουν αποφασιστικότητα στην αντιμετώπιση της κατάστασης η οποία εξελίχθηκε ήδη σε γάγγραινα και πολλά δεινά προοιωνίζει στο άμεσο μέλλον.

Αλλά ενώ ενθαρρυντική είναι η γενική κατακραυγή και η διάθεση των πολιτικών Κομμάτων να σταματήσουν την κυβερνητική αυθαιρεσία, απογοητευτική και αποθαρρυντική κρίνεται η στάση της Κυβέρνησης και η νοοτροπία που εκδηλώνει.

Ατυχέστατα ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος συνέδεσε την απόφαση του ΔΗ.ΣΥ. για την κομματικοποίηση με το εθνικό θέμα, τη Σύνοδο των αδεσμεύτων και τη συνάντηση Κυπριανού-Κουεγιάρι!

Μίλησε ακόμη και για προσπάθεια δημιουργίας εσωτερικής κρίσης!

Η Κυβερνητική δήλωση αποτελεί, δυστυχώς, απαράδεκτη προσπάθεια υποτίμησης της νοημοσύνης του λαού.

Η Κυβερνητική προσπάθεια να συνδέσει την κομματικοποίηση με το. . . . Κυπριακό και την απόφαση του ΔΗ.ΣΥ. με προσπάθεια δημιουργίας εσωτερικής κρίσης είναι και ατυχέστατη και απαράδεκτη.

Είναι ενέργεια που σκοπό έχει:

1. Να αποπροσανατολίσει την προσοχή της κοινής γνώμης από τις αυθαιρεσίες της Κυβέρνησης.
2. Να συγκαλύψει το όργιο της συνεχιζόμενης κομματικοποίησης και

3. Ν' αποδώσει άλλα κίνητρα σε όσους ετοιμάζονται να πάρουν μέτρα ώστε να τερματιστεί η απαράδεκτη κατάσταση.

Απορρίπτουμε την κυβερνητική προσπάθεια. Και λέγουμε προς την Κυβέρνηση:

Οι αυθαιρέσιες της πρέπει να τερματιστούν. Οφείλει η ίδια να προβληματιστεί, οφείλει πρώτη ν' ανησυχήσει από την κομματικοποίηση που επιχειρεί και η οποία, σε τελευταία ανάλυση, στρέφεται και εναντίον της και να σταματήσει τις απαράδεκτες ενέργειές της.

Αν δεν το πράξει σύντομα, αν συνεχίσει να αδικεί και να καθηλώνει τους ικανότερους και τους άξιους και να προωθεί ημετέρους, αν επιμένει να καταπατεί την αξιοκρατία, το δίκαιο, τη δημοκρατία, θα εύρει αυτή την εφημερίδα, ΣΘΕΝΑΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΗ των ενεργειών της.

Έηθε η ώρα να σταματήσει ο ΕΞΕΥΤΕΛΙΣΜΟΣ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΩΝ. Και εφόσον η Κυβέρνηση δεν παρουσιάζεται έτοιμη και διαθεσιμμένη να τερματίσει τον εξευτελισμό ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΟΥΝ. Και εμείς ΘΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΟΥΜΕ!».

Και αυτό, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι από εφημερίδα της αντιπολίτευσης. Είναι από τον «Αγώνα» ημερ. 7 Σεπτεμβρίου 1986.

Κατόπιν από όλα αυτά επιμένετε φίλοι — συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. ότι δεν υπάρχει ευνοιοκρατία;

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Βουλευτές,

Από οποιαδήποτε γωνία και αν κοιτάξουμε το θέμα που συζητούμε θα το ομολογήσουμε σαν σοβαρό, είτε από τη νομική του γωνιά, είτε από την πολιτική ή κομματική είτε από τη νομική ή την ανθρωπιστική από οποιαδήποτε γωνιά και αν το κοιτάξουμε το θέμα είναι σοβαρό.

Δεν χρειάζεται να αναλύσω αυτή τη θέση για να μη σπαταλήσω, κ. Πρόεδρε, το χρόνο μου. Νομίζω επίσης ότι δεν χρειάζεται να αναφέρω παραδείγματα, παραδείγματα διακρίσεων στην πρόσληψη ή στην προαγωγή εργατών ή υπαλλήλων της Δημόσιας Υπηρεσίας ή των Ημικρατικών Οργανισμών. Αναφέρθηκαν πολλά παραδείγματα από τον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο της Αριστεράς, φίλο Παπαϊωάννου, για τις διακρίσεις σε βάρος του κόμματός μας και των οπαδών του, μια σειρά παραδείγματα από τους ομιλητές του ΔΗ.ΣΥ. για τις διακρίσεις που το ΔΗ.ΚΟ. κάμνει υπέρ των οπαδών του και σε βάρος των οπαδών των άλλων κομμάτων, από τους ομιλητές του ΔΗ.ΚΟ. για τις διακρίσεις που γίνονταν σε βάρος δημοκρατικών πολιτών όταν οι άνθρωποι του ΔΗ.ΣΥ. ή των προκατόχων του ήταν στην εξουσία και που συνεχίζουν να γίνονται σε τομείς όπου ο ΔΗ.ΣΥ. έχει ακόμα το λόγο, και από ομιλητή της ΕΔΕΚ για όσα τραβούν οι οπαδοί της ΕΔΕΚ από το ΔΗ.ΚΟ. σήμερα, από το ΔΗ.ΣΥ. χθες και προχθές.

Το συμπέρασμα, δηλαδή είναι ότι όσον αφορά το δικαίωμα κάθε πολίτη να διεκδικεί, και να διαγωνίζεται για απασχόληση στη Δημόσια και Ημιδημόσια Υπηρεσία, όσον αφορά αυτό το ζήτημα, αυτό που επικρατεί είναι ένα χάος. Και θέμα αυτού τού χάους είναι ο απλός άνθρωπος, ο απλός πολίτης ανεξάρτητα από

κομματική τοποθέτηση. Μπορεί τα περισσότερα θέματα να είναι οπαδοί της Αριστεράς, και έτσι είναι. Υπάρχουν όμως και άνθρωποι του ΔΗ.ΚΟ. και του ΔΗ.ΣΥ. κα της ΕΔΕΚ που αδικούνται. Οι διακρίσεις σ' αυτό τον τομέα της ζωής, αγαπητοί κύριοι Βουλευτές, είναι ένα καρκίνωμα που τρώει από το σώμα όλης της κοινωνίας. Αν η Κυβέρνηση διορίζει μόνο Δημοϊκούς γραφείς στο Γραμματειακό προσωπικό, μόνο Δημοϊκούς νομικούς, στο Νομικό Τμήμα, μόνο Δημοϊκούς γιατρούς στα νοσοκομεία, μόνον Δημοϊκούς πολιτικούς μηχανισμούς και αρχιτέκτονες στα Δημόσια Έργα, σύντομα θα αντιληφθεί ότι δεν θα υπάρχουν θέσεις γραφείων, νομικών, γιατρών, πολιτικών μηχανικών, γεωπόνων, οικονομολόγων, για να ικανοποιεί όλους αυτών των επαγγελματιών που είτε είναι πράγματι Δημοϊκοί είτε υποκρίνονται ότι είναι Δημοϊκοί για να βολευτούν. Θα δυσαρεστηθούν τότε πολλοί και είτε θα γίνουν είτε θα ξαναγίνουν οπαδοί του ΔΗ.ΣΥ. ή της ΕΔΕΚ.

Αυτά, σημειώστε, κύριοι Βουλευτές, τα λέω όχι για να διευκολύνω το ΔΗ.ΚΟ. να δει τι πρέπει να κάμει αλλά για να τα ακούουν οι απλοί, καλόπιστοι ή αφελείς πολίτες που νομίζουν ότι κάθε ένας που παίρνει την κάρτα του μέλους του ΔΗ.ΚΟ. ή του ΔΗ.ΣΥ. μπορεί να τοποθετηθεί και σε μια κυβερνητική θέση. Γι' αυτούς ομιλώ τους αφελείς, τους καλόπιστους. Είναι σ' αυτούς που λέω ότι προβλήματα όπως η ανεργία των αποφοίτων μέσης παιδείας ή των επιστημόνων δεν λύνονται με την απόκτηση της μιας ή της άλλης κομματικής ή πολιτικής κάρτας.

Εδώ θα κάμω μια παρένθεση. Ένας από τους ομιλητές έβαλε, για να χρησιμοποιήσω τη λαϊκή έκφραση, μια σπόντα. Είπε ότι κατά τη διάρκεια των λίγων μηνών της δημοκρατικής συνεργασίας το ΑΚΕΛ μοιραζόταν την ευθύνη για τις διακρίσεις. Απορρίπτουμε την κατηγορία όσο δειλά και συγκαλυμμένα και αν έγινε. Στο σύντομο χρόνο της ζωής της συνεργασίας αυτό το θέμα των διακρίσεων στις προσλήψεις υπαλλήλων ήταν πράγματι ένα από τα θέματα για τα οποία φροντίσαμε να ασκήσουμε την επιρροή μας για να σταματήσουν οι διακρίσεις, για να σταματήσουν ενάντια στο Κόμμα μας και για να σταματήσουν γενικά.

Αυτό δεν ήταν το κυριότερο, δεν ήταν το αποφασιστικό, ήταν όμως ένα από τα σημεία πάνω στα οποία η δημοκρατική συνεργασία απέτυχε. Το κυριότερο, το αποφασιστικό πάνω στο οποίο προσέκρουσε η συνεργασία ήταν η πολιτική γραμμή και η τακτική και οι χειρισμοί που έγιναν για τη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Εδώ κλείω την παρένθεση και προχωρώ σ' ένα άλλο σημείο.

Για τα μέλη και τους οπαδούς των κομμάτων της εργατικής τάξης οι διακρίσεις σαν κοινωνικό φαινόμενο, σαν κοινωνικό πρόβλημα είναι γνωστές. Οι διακρίσεις στην πρόσληψη και στην απασχόληση είναι ταξική πολιτική της αστικής τάξης και των κυβερνήσεών της. Δεν υπάρχει χώρα στην οποία οι κομμουνιστές, κάποτε και οι σοσιαλδημοκράτες και κάποτε και οι αστοί δημοκράτες, να μην αποκλείονται είτε από όλη τη δημόσια υπηρεσία είτε από τμήμα της.

Ο αποκλεισμός των κομμουνιστών από τη δημόσια υπηρεσία είναι μια από τις μορφές της ταξικής επίθεσης της αστικής τάξης ενάντια στην εργατική τάξη. Όταν εμείς επικρίνουμε και ξεσκεπάζουμε τις διακρίσεις δεν έχουμε αυταπάτες. Μπορούμε να μετριάσουμε το κακό αλλά όσο καιρό τα αστικά κόμματα είναι στην εξουσία το πρόβλημα θα υπάρχει για μας κι εμείς βέβαια δεν θα παύσουμε να

αγωνιζόμαστε ενάντια σ' αυτό το πρόβλημα, ενάντια σ' αυτό το φαινόμενο. Αυτός ο αγώνας είναι ένα κομμάτι του όλου αγώνα μας για μια δικαιότερη κοινωνία.

Θέλω να προσθέσω ακόμα κάτι πριν τελειώσω.

Εμείς οι κομμουνιστές της Κύπρου γνωρίσαμε τις διακρίσεις πολύ πριν την ανεξαρτησία. Και κάμνουν λάθος αυτοί που νομίζουν ότι αυτό το φρούτο είναι φρούτο του δένδρου της δημοκρατίας. Οι διδάξαντες αυτή την πολιτική ενάντια στους κομμουνιστές ήταν οι Εγγλέζοι αποικιοκράτες. Δεν μπορούσε να πατήσει το κατώφλι της δημόσιας υπηρεσίας άνθρωπος που είχε αριστερές αντιλήψεις και το ξέρετε όλοι σας, και εκείνοι που έχουν ηλικία και εκείνοι που δεν έχουν.

Αυτοί που εφαρμόζουν σήμερα την πολιτική των διακρίσεων είτε ενάντια στους οπαδούς του ΑΚΕΛ είτε ενάντια σ' εκείνους της ΕΔΕΚ ή ενάντια σε οποιοσδήποτε άλλους, απ' εκεί έμαθαν αυτό το μάθημα. Από την αποικιοκρατία. Είναι ένα κακό μάθημα, κύριοι Βουλευτές. Η μάθησή του διαβρώνει το κύρος της Κυβέρνησης, οποιοδήποτε Κόμματος κυβέρνηση κι αν είναι, υπονομεύει την εμπιστοσύνη του λαού προς την εξουσία, υποσικάλπει τη δημοκρατία, διασπά το λαό.

Δεν ξέρω τι θα αποφασίσουμε μετά από αυτή τη συζήτηση. Ο φίλος Παπαϊωάννου έκαμε μια σειρά πολύ ορθές εισηγήσεις. Ξέρω ότι όλοι θα συναντήσουν την άρνηση της Κυβέρνησης. Μια όμως απ' αυτές, η τελευταία, δεν χρειάζεται τη συγκατάθεση της Κυβέρνησης: η έννατη εισήγησή του να συστήσει αυτή η Βουλή — με τη συγκατάθεση όλων των Κομμάτων, γιατί όχι — μια Επιτροπή που σκοπός της θα είναι η καταγραφή εκλεκτικά, διότι ο όγκος των υποθέσεων είναι πολύ μεγάλος για να καταγραφεί, περιπτώσεων, διακρίσεων και αδικιών, η διερεύνηση τούτων και η αναφορά του στους αρμοδίους και στην κοινή γνώμη.

Αυτά, κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

«Προεκλογικό πυροτέχνημα» χαρακτήρισε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Γαλανός την εγγραφή του θέματος που συζητούμε, από την ομάδα του ΔΗ.ΣΥ. Προσπάθεια υπόσκαψης του κύρους και της αξιοπιστίας του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης, θα πρόσθετα εγώ, που γίνεται ενόψει από τη μια των νέων εξελίξεων στο Εθνικό μας θέμα και από την άλλη των επερχόμενων Προεδρικών εκλογών.

Τόσο ο κ. Κληρίδης όσο και οι άλλοι ομιλητές του ΔΗ.ΣΥ. προσπάθησαν να ψαρέψουν σε θολά νερά. Απομόνωσαν μερικές περιπτώσεις, από τις εκατοντάδες υπαλλήλων που προσλήφθηκαν στη Δημόσια Υπηρεσία, στην Αστυνομία και στους Ημικρατικούς Οργανισμούς και προσπάθησαν να εκμεταλλευτούν την ιδεολογική τους τοποθέτηση για καθαρά κομματικούς και άλλους λόγους. Θα 'θελα να ρωτήσω όμως τους αξιότιμους συναδέλφους αν αυτοί που αναφέρθηκαν ανήκαν στο ΔΗ.ΣΥ., θα εξεγείρετο και πάλιν τόσο έντονα η «συνείδησή» τους, έτσι που να ήταν άμεση ανάγκη η συζήτηση του θέματος σε έκτακτη συνεδρία της Βουλής; Ασφαλέστατα όχι. Θα κομπορρημονούσαν σε κλειστές συσκέψεις των μελών τους

και θα τους έλεγαν όπως συνηθίζουν παντα: «Ξέρετε, ο Σπύρος είναι στην Εξουσία, αλλά εμείς ουσιαστικά κυβερνούμε!» Και πραγματικά ο κ. Κληρίδης είχε αλώσει τόσο πολύ τη Δημόσια Υπηρεσία όταν βρισκόταν στο προσκήνιο της Εξουσίας για 16 ολόκληρα χρόνια έτσι που να ήταν πολύ εύκολη μετέπειτα και σήμερα ακόμα, η προώθηση ανθρώπων του Συναγερμού σε όλους τους τομείς του Κρατικού Μηχανισμού. Προκαλούμε τον κ. Κληρίδη, όπως με την άδεια της ΠΑΣΥΔΥ, σχηματιστεί, αν είναι δυνατό, μια διακομματική Επιτροπή που να ερευνήσει την κομματική τοποθέτηση του συνόλου των υπαλλήλων για να διαπιστωθεί και στην πράξη, με πραγματικούς αριθμούς, το αβάσμη των ισχυρισμών της Αντιπολίτευσης.

Η αλήθεια όμως είναι ότι ο κ. Κληρίδης και οι Βουλευτές του Συναγερμού δεν ανησυχούν από το διορισμό των κ.κ. Κατσελλή, Χ' Γεωργίου, Σοφιανού, Χαραλαμπίδη και Κουκκουλαρίδη αλλά δημιουργούν αυτό το θόρυβο γιατί πιστεύουν ότι έτσι θα κερδίσουν τη συμπάθεια των υπόλοιπων υποψηφίων που διεκδικούσαν τις θέσεις των πιο πάνω προσώπων. Το ίδιο συμβαίνει και με το θόρυβο που προσπαθούν να δημιουργήσουν αναφορικά με τις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στους διάφορους τομείς του Κρατικού Μηχανισμού. Είναι φυσικό σε κάθε περίπτωση να υπάρχουν πάντοτε πολλαπλάσιοι υποψήφιοι από τον αριθμό των θέσεων και επομένως οι λίγοι επιτυχάνουν και οι πολλοί δυστυχώς αποτυγχάνουν. Αυτούς τους πολλούς που αποτυγχάνουν ορέγεται ο Συναγερμός και προσπαθεί να τους πείσει ότι έπεσαν τάχατες θύματα των εξωτερικών επεμβάσεων στα αρμόδια όργανα ή των επεμβάσεων διαφόρων κομματικών κυβερνητικών παραγόντων. Αυτά που αναφέρω, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι απλή υπόθεση ή υποψία, είναι μια πραγματικότητα που καθημερινά τη συναντούμε ανάμεσα στο λαό. Μισθωτοί υπάλληλοι και άλλα στελέχη του Συναγερμού πλησιάζουν οποιοδήποτε για τον οποίο υπάρχουν πληροφορίες ότι έχει κάποιο πρόβλημα ή ότι εξέφρασε τη στιγμιαία δυσφορία του για κάποια απόφαση της Κυβέρνησης και προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τον ανθρώπινο πόνο και το συναίσθημά του για να κερδίσουν τη συμπάθειά τους και να διευρύνουν έτσι την κομματική τους βάση. Τα κόλπα που χρησιμοποιούν ποικίλλουν από τόπο σε τόπο και από περίπτωση σε περίπτωση. Εκεί που δεν είναι γνωστοί για την πολιτική τους τοποθέτηση παρουσιάζονται σαν φιλοκυβερνητικοί, απογοητευμένοι όμως, και έτοιμοι να μεταπηδήσουν στην αντιπολίτευση, εκεί δε που είναι γνωστοί για την τοποθέτησή τους στο Συναγερμό και επομένως δεν μπορεί να πιάσει το προηγούμενο κόλπο, εμφανίζονται σαν υπέρμαχοι της αξιοκρατίας και ισονομίας και προσπαθούν με κάθε τρόπο να δημιουργήσουν στα υποψήφια θύματά τους αισθήματα πικρίας και απογοήτευσης για να είναι αργότερα πιο ευάλωτα στη δεύτερη προσέγγιση που θα τους γίνει.

Η εγγραφή του θέματος από το ΔΗ.ΣΥ. έχει και ένα άλλο στόχο. Τη δημιουργία του κατάλληλου κλίματος για εισαγωγή στη Βουλή για θέσπιση διαφόρων Νομοσχεδίων που αφορούν τη σύνθεση και το διορισμό των μελών της Ε.Δ.Υ., της Ε.Ε.Υ. και των Συμβουλίων των διαφόρων Ημικρατικών Οργανισμών. Γνωρίζει πολύ καλά ο Αρχηγός του Συναγερμού ότι η προσπάθεια αυτή δεν μπορεί να περάσει γιατί συγκρούεται άμεσα με θεμελιώδεις Συνταγματικές Αρχές του Πολιτεύματός μας. Έχει ακόμα υπόψη του την προηγούμενη Νομοθεσία που θεσπίστηκε σχετικά με την Ε.Ε.Υ. και κρίθηκε αργότερα σαν Αντισυνταγματική από το Ανώτατο Δικαστήριο. Παρ' όλα αυτά όμως ο κ. Κληρίδης επιδιώκει επανασυζήτηση του θέματος, με μικροαλλαγές ίσως, γιατί αυτό που τον εν-

διαφέρει δεν είναι τόσο η αλλαγή της Νομοθεσίας όσο η προσπάθειά τους για κατατρομοκράτηση των μελών της Ε.Ε.Υ., των μελών της Ε.Δ.Υ. και των μελών των διαφόρων Συμβουλίων των Ημικρατικών Οργανισμών. Θέλει να τους προειδοποιήσει, όχι να είναι αμερόληπτοι στην εκτέλεση των καθηκόντων τους αλλά να μεροληπτούν εναντίον των μελών του ΔΗ.ΚΟ. Δηλαδή σύμφωνα με τη φιλοσοφία του κ. Κληρίδη θα πρέπει οι πιο πάνω Επιτροπές αφού καταλήξουν με αξιοκρατικά κριτήρια ποιους θα προσλάβουν ή θα προάξουν, να ακολουθεί δεύτερος έλεγχος αναφορικά με την κομματική τοποθέτηση των υποψηφίων και σε περίπτωση που θα φανεί ότι μεταξύ αυτών υπάρχουν οπαδοί του ΔΗ.ΚΟ., θα πρέπει αμέσως να διαγράφονται από τους καταλόγους και να αποκλείονται για να μην υπάρξει κανένας κίνδυνος παρεξήγησης των αρμόδιων οργάνων ότι κομματικοποιούν τη Δημόσια Υπηρεσία. Αν δε τολμήσουν τα πιο πάνω αρμόδια όργανα να διορίσουν ή προάξουν οπαδούς του ΔΗ.ΚΟ., τότε κινδυνεύουν άμεσα να χαρακτηριστούν από το Συναγερμό σαν «κακόφημες» Επιτροπές και να υφίστανται καθημερινά πόλεμο και χλευασμό από τις Συναγερμικές εφημερίδες. Έτσι αισθάνεται ο κ. Κληρίδης και ο περίγυρός του την έννοια της δικαιοσύνης και της αξιοκρατίας.

Έγινε παράπονο από τους προηγούμενους ομιλητές ότι στην Κύπρο επικρατεί το ρουσφέτι και καταβλήθηκε προσπάθεια να επιρριφθεί η ευθύνη στην Κυβέρνηση και στο ΔΗ.ΚΟ. Δεν αμφισβητούμε ότι δυστυχώς υπάρχει το ρουσφέτι στην Κύπρο ακριβώς όπως συμβαίνει και σε πολλές χώρες του κόσμου. Και ασφαλώς δεν εμφανίστηκε τα τελευταία χρόνια, υπήρχε από τότε που γεννήθηκε και η Κυπριακή Δημοκρατία. Ποιοι όμως ευθύνονται για την ανεπιθύμητη αυτή κατάσταση; Και εσείς και εμείς. Όλοι μας ανεξάρτητα σε ποιο πολιτικό Κόμμα ανήκουμε. Και σας προκαλώ, κύριοι συνάδελφοι, να αναλογισθείτε με εντιμότητα και να ομολογήσετε, τουλάχιστον στον εαυτό σας, αν μερικοί δεν έχουν το θάρρος να το αναγνωρίσουν δημόσια, πόσες φορές στην προσπάθειά σας να εξυπηρετήσετε κομματικούς ή άλλους φίλους σας δεν ζητήσατε από Υπουργούς ή μέλη Επιτροπών ή Συμβουλίων εξυπηρέτηση είτε για προσλήψεις είτε για προαγωγές είτε για μεταθέσεις; Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. με προκάλεσε στην ομιλία του να αναφέρω αν έπαιρνα κατά την περίοδο της Προεδρίας μου στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών τηλεφωνήματα για ρουσφέτι. Δεν θα 'θελα και δεν είναι πραγματικά ευχάριστο να αναφερθώ σε προσωπικές συνομιλίες που είχα με διάφορα πολιτικά πρόσωπα γιατί δεν θα 'θελα να εκθέσω οποιοδήποτε. Η αλήθεια όμως είναι ότι η προσπάθεια πολιτικών προσώπων από όλα τα Κόμματα είτε προς εμένα είτε προς το Διευθυντικό προσωπικό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών για διάφορες εξυπηρετήσεις ήταν συνηθισμένο καθημερινό φαινόμενο.

Απέτυχε ο Αρχηγός και οι Βουλευτές του ΔΗ.ΣΥ. να πείσουν το λαό για ευνοιοκρατική μεταχείριση των μελών του ΔΗ.ΚΟ. από μέρους του Κρατικού Μηχανισμού. Μάταια προσπάθησαν με μεμονωμένα παραδείγματα και αστήρικτους συλλογισμούς να μας αποδείξουν ότι τα πάντα εδώ στην Κύπρο έχουν υποταχθεί κάτω από το ΔΗ.ΚΟ. που ευνοείται με σκανδαλώδη τρόπο από την Κυβέρνηση. Γιατί κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει. Και είμαι βέβαιος ότι πάρα πολλοί που δεν ανήκαν στο ΔΗ.ΚΟ. αλλά προσλήφθηκαν ή προήχθηκαν στη Δημόσια Υπηρεσία τα τελευταία χρόνια θα γελούσαν ακούοντας τους αστήρικτους ισχυρισμούς των Συναγερμικών Βουλευτών. Ασφαλέστατα μεταξύ των πολλών προσληφθέντων υπάρχουν και αρκετοί υποστηρικτές του ΔΗ.ΚΟ. Και είναι τούτο απόλυτα φυσικό. Όσο και αν προσπαθήσει η Αντιπολίτευση να μειώσει ή να

υποτιμήσει την αξία τους δεν θα τα καταφέρει ποτέ. Ούτε θα πετύχει το στόχο της για κατατρομοκράτηση των νομιμόφρονων υπαλλήλων ενόψει των Προεδρικών εκλογών όπως δεν τον πέτυχε όταν παραμονές των Βουλευτικών εκλογών του 1985 σοφίστηκε την ψήφιση ενός αχρειαστού Νόμου που εμπόδιζε τάχατες την κομματική ανάμιξη των υπαλλήλων. Και ήταν πράγματι αχρειαστος ο Νόμος που ψηφίστηκε τότε γιατί, όπως όλοι ξέρουμε, το θέμα καλυπτόταν απόλυτα από τον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο. Ούτε όμως και τώρα θα πετύχει το στόχο της η Συναγερμική Ηγεσία. Γιατί όσοι ανήκουμε στο ΔΗ.ΚΟ., είτε είμαστε υπάλληλοι είτε αυτοεργοδοτούμενοι, επιλέξαμε ελεύθερα τον πολιτικό αυτό χώρο γιατί πιστεύουμε με πάθος στις αρχές και στις θέσεις του ΔΗ.ΚΟ. τόσο στο Εθνικό θέμα όσο και στην Κοινωνική και Οικονομική πολιτική του. Και το θεωρούμε τιμή μας γιατί ανήκουμε σ' αυτό το χώρο. Κανένας Κληρίδης ή άλλος Συναγερμικός Βουλευτής δεν θα καταφέρει να κλονίσει την εμπιστοσύνη των μελών και στελεχών του ΔΗ.ΚΟ. ούτε προς το ίδιο το Κόμμα ούτε προς τους αξιωματούχους του.

Όταν ο κ. Γαλανός υπενθύμισε στον Αρχηγό του Συναγερμού ότι κομματικοποίηση της Δημόσιας Υπηρεσίας υπήρχε όταν ήταν ο ίδιος στο προσκήνιο της Εξουσίας για 16 ολόκληρα χρόνια και έφτασε στο αποκορύφωμά της κατά την περίοδο του Πραξικοπήματος μετά την ανάληψη της Προεδρίας από τον κ. Κληρίδη, ο τελευταίος χρησιμοποίησε και πάλι την προσφιλή του μέθοδο, να τα φορτώνει όλα στο Μακάριο που σαν νεκρός δεν μπορεί πλέον να τον διαψεύσει. Για την περίοδο Ιουλίου-Δεκεμβρίου 1974 που ήταν Προεδρεύοντας της Δημοκρατίας — και παρακαλώ να με συγχωρέσει ο κ. Κληρίδης που δεν αναφέρω εδώ ότι ήταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας όπως του άρεσε τότε να αποκαλείται οριζόμενος στον καθαιρεμένο Γεννάδιο — ισχυρίστηκε με πολλή κομπορημοσύνη ότι καμιά απολύτως προαγωγή δεν έγινε. Αν ο Μακάριος όμως είναι νεκρός και δεν μπορεί να το διαψεύσει για την περίοδο 1960-1974, δεν μπορεί να συμβεί το ίδιο και για την περίοδο Ιουλίου-Δεκεμβρίου 1974 γιατί όλοι θυμούμαστε τι συνέβηκε τότε, αλλά και για εκείνους που δεν θυμούνται ή δεν θέλουν να θυμούνται υπάρχουν ευτυχώς τα γραπτά κείμενα που μας δίνουν αυθεντική μαρτυρία έστω και για ένα μόνο μέρος από τα πολλά παράνομα και αυθαίρετα πράγματα που συνέβησαν τότε. Στην Αστυνομία π.χ., σύμφωνα με τα στοιχεία που έχω στη διάθεσή μου και είμαι έτοιμος αν χρειαστεί να καταθέσω στη Βουλή, έγιναν σωρεία προαγωγών — διορισμών — αναπληρωματικών διορισμών και απολύσεων κατά τη διάρκεια της άσκησης των Προεδρικών καθηκόντων από τον κ. Κληρίδη. Θ' αναφέρω μόνο μερικές προαγωγές που έγιναν στην Πάφο. Στις 5.8.74, όταν την εξουσία ασκούσε ο κ. Κληρίδης, προήχθησαν σε Αναπληρωτές Λοχίες οι πιο κάτω:

1. Α/4071 Γεώργιος Παπακώστα
2. Α/4031 Γιαννάκης Παπακλεοβούλου
3. Α/4096 Ανδρέας Σάββα
4. Α/4079 Ιωάννης Λαζάρου
5. Α/2028 Νίκος Σταυρινού
6. Α/2029 Ανδρέας Ηλιάδης
7. Α/122 Κώστας Χρυσάνθου
8. Α/4032 Τηλέμαχος Ανδρέου

Από τους πιο πάνω οι 5 είχαν απολυθεί από τις τάξεις της Αστυνομίας κατά την περίοδο πριν από το πραξικόπημα για λόγους δημόσιου συμφέροντος. Την ίδια περίοδο αφαιρέθηκε ο Αναπληρωματικός διορισμός από 8 άλλους νομιμόφρονες αστυνομικούς.

Στις 23.9.74, όταν και πάλι ασκούσε τα Προεδρικά καθήκοντα ο κ. Κληρίδης, οι πιο κάτω Λοχίες προήχθησαν σε Υπαστυνόμους αναδρομικά από 5.8.74.

1. Κώστας Καρυόλαιμος
2. Κυριάκος Κόκκινος
3. Σωκράτης Δημητριάδης
4. Γεώργιος Χριστοδούλου
5. Ανδρέας Κουλουντής

Από τους πιο πάνω οι δύο τελευταίοι είχαν επίσης απολυθεί κατά την προπραξικοπηματική περίοδο για λόγους δημόσιου συμφέροντος. Την ίδια περίοδο αφαιρέθηκε ο Αναπληρωματικός διορισμός από δυο άλλους νομιμόφρονες Υπαστυνόμους.

Είναι πιθανόν στη δευτερολογία του ο κ. Κληρίδης να ισχυριστεί και πάλι ότι τόσο οι προαγωγές αυτές όσο και οι τόσες άλλες που περιέχονται στο μεγάλο κατάλογο που υπάρχει έγιναν κάτω από την πίεση των Πραξικοπηματιών. Αν όμως έτσι είναι η κατάσταση δεν δικαιούται ο Συναγερμός να εξυμνεί τον Αρχηγό του λέγοντας ότι παρέλαβε χάος και παρέδωσε κράτος. Θα ήταν καλύτερα να μας έλεγε ότι παρέλαβε χάος και παρέδωσε μεγαλύτερο χάος.

Ο κ. Κληρίδης έκλεισε το θέμα του με παράκληση στη Βουλή να επέμβει για να σταματήσει τη δήμευση καταπίεση και κατατρομοκρατία των Δημοσίων Υπαλλήλων από μέρος της Κυβέρνησης και να διασφαλίζει το δικαίωμά τους για ελεύθερη εκλογή της κομματικής τους τοποθέτησης. Μα αλήθεια, σοβαρολογείτε, κύριοι συνάδελφοι του Συναγερμού, όταν ισχυρίζεστε ότι υπάρχει σήμερα στην Κύπρο καταπίεση των Δημοσίων Υπαλλήλων αναφορικά με την ελεύθερη επιλογή της κομματικής τους τοποθέτησης; Πριν μερικές μέρες ο Συναγερμός οργάνωσε τον ετήσιο χορό του στην Πάφο παρουσία του κ. Κληρίδη και άλλων αξιωματούχων του Κόμματός του. Μικρή βλέπετε η κοινωνία της Πάφου και επομένως ξέρουμε όλοι οι κάτοικοί της πρόσωπα και πράγματα. Μεταξύ άλλων παρέστησαν στο χορό αυτό πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι και άλλοι τόσοι αστυνομικοί. Δικαίωμά τους ήταν και κανένας δεν τους έφεξε για την πράξη τους αυτή. Παρέστη όμως και ο Έπαρχος Πάφου κ. Τουμάζος Κοντοζής. Και όχι μόνο αυτό αλλά θεωρήθηκε σαν το πιο κατάλληλο πρόσωπο για να ανοίξει το χορό. Δεν ξέρουμε και ούτε μας ενδιαφέρει κάτω από ποια ιδιότητα παρέστη ο κ. Κοντοζής. Ούτε αν παρέστη με την ιδιότητα του Επαρχου που θεώρησε ότι το γεγονός αυτό ήταν μια σημαντική κοινωνική εκδήλωση από την οποία δεν θα έπρεπε να λείψει ο τοπικός Εκπρόσωπος της Κυβέρνησης ούτε αν παρέστη στο χορό αυτό για να μας τονίσει την κομματική του τοποθέτηση. Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι ότι το γεγονός αυτό, από μόνο του, καταρρίπτει τους ισχυρισμούς του κ. Κληρίδη, και αποδεικνύει το αβάσιμο των ισχυρισμών και μυκτηρισμών του. Αποδεικνύει ακόμα και στον πιο δύσπιστο πολίτη αυτού του τόπου ότι επί Προεδρίας Κυπριακού εμπεδώθηκε η Δημοκρατία, η ελευθερία του ατόμου και η ισονομία σε όλους ανεξαιρέτα τους τομείς. Ο κάθε πολίτης αυτού του τόπου αισθάνεται ελεύθερος όχι μόνο να τοποθετείται στον πολιτικό χώρο που τον εκφράζει αλλά και να κρίνει και επικρίνει και την Κυβέρνηση και τον ίδιο τον

Πρόεδρο της Δημοκρατίας όχι απλώς αυστηρά αλλά και με υβριστική πολλές φορές γλώσσα.

Έντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το ΔΗ.ΚΟ. πιστεύει με πάθος στην αξιοκρατία και στην ισονομία. Απορρίπτουμε οποιοσδήποτε εξωτερικές επεμβάσεις στο έργο των αρμόδιων Επιτροπών και είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε με όλες τις πτέρυγες της Βουλής για διασφάλιση των αρχών αυτών. Δεν είμαστε όμως έτοιμοι να συνεργαστούμε με οποιοδήποτε για άμεση ή έμμεση παραβίαση του Συντάγματος κάτω από το πρόσχημα αυτό ή για εξυπηρέτηση οποιωνδήποτε άλλων σκοπιμοτήτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νίκος Μακρίδης.

Ναι κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τίθεται θέμα προσωπικής επιθέσεως την οποία έχω υποστεί από τον προηγούμενο ομιλητή. Νομίζω ότι έχω το δικαίωμα να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Προτιμώ από το Βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Ο έντιμος συνάδελφος με κατηγορήσε από το Βήμα της Βουλής ότι για 16 χρόνια που ήμουν στην Προεδρία της Βουλής κομματικοποίησα την κρατική μηχανή. Πιστεύω πως αυτή η κατηγορία είναι προσωπική κατηγορία, ειδικά για ένα άνθρωπο που υπήρξε πάντοτε υπερασπιστής του θέματος της αξιοκρατίας. Και θα απαντήσω στον κύριο Βουλευτή λέγοντάς του ότι κατ' εκείνη τη 15ετία ή 16ετία ήμουν Πρόεδρος της Βουλής· δεν ήμουν μέλος της Κυβερνήσεως. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως ήταν ο αείμνηστος Μακάριος, ο οποίος διόριζε όλα τα Σώματα που είχαν το δικαίωμα να κάμνουν διορισμούς. Υπουργός Εξωτερικών ήταν ο κ. Κυπριανού, Υπουργός Εσωτερικών ο Γιωρκάτζης και Υπουργός Εργασίας ο κ. Γάσσο Παπαδόπουλος. Είναι απαράδεκτος, επομένως, ο ισχυρισμός ότι κομματικοποίησα την κρατική μηχανή. Και λέγω το εξής: Δέχομαι ν' αναφερθούν στις Επιτροπές Δημόσιας Υπηρεσίας και αν υπάρξει κάποιος που να πει ότι έστω και μια φορά τηλεφώνησα για οποιαδήποτε προαγωγή, τότε να δεχθώ τη μομφή της Βουλής.

Αλλά προχωρώ σε ακόμα ένα θέμα. Με κατηγορήσατε ότι κατά την περίοδο που ο Πρόεδρος σας απουσίαζε στο εξωτερικό, και εγώ αγωνιζόμουν εναντίον της Τούρκικης εισβολής, για να περιορίσω την επέκταση και να συγκρατήσω μια κατάσταση εσωτερική που μπορούσε να εκραγεί ανά πάσα στιγμή, διόρισα στην Πάφο ή προήξα στην Πάφο ορισμένους αξιωματικούς. Δεν προήξα αξιωματικούς. Ερευνήσα τα φάιλς ορισμένων ανθρώπων οι οποίοι μόνο με αβάσιμες εκθέσεις της

ΚΥΠ έχασαν τις θέσεις τους. Και αυτό το έκαμα για να επέλθει εσωτερική ειρήνη και γαλήνη στον τόπο, έναντι μιας οξύτατης διαμάχης που απειλούσε γενοκτονία.

Μου είπατε, ακόμα ότι κακόβουλα ήγειρα το θέμα σαν εκλογικό πυροτέχνημα. Δεν είμαι εγώ που ήγειρα το θέμα. Λυπούμαι να σας παρατηρήσω ότι δεν είστε ούτε κατατοπισμένες, γιατί το θέμα το ήγειρε η ΠΑΣΥΔΥ με επιστολή της που ζητούσε παρέμβαση της Βουλής για να τεθεί τέρμα, να τεθεί τελικό τέρμα στις επεμβάσεις της Εκτελεστικής Εξουσίας στους διορισμούς, προαγωγές και ούτω καθεξής. Δεν είμαι εγώ που έθεσα το θέμα. Αλλά το έθεσε η ΠΑΣΥΔΥ με δημόσια δήλωσή της. Και εξ' αφορμής αυτής της δηλώσεως ζήτησα την ειδική αυτή σύσκεψη της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός. Ναι ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Κληρίδης απάντησε σε προσωπικό θέμα, οφείλω να δώσω μια απάντηση στην απάντησή του. Από τη στιγμή που ο ίδιος πιστεύει ότι εγείρεται προσωπικό θέμα, τότε εμείς αμφισβητούμε ότι ηγέρθη οποιοδήποτε προσωπικό θέμα. Και δεν μπορούμε ν' απαντούμε σε δήθεν προσωπικά θέματα διά δικολαβισμού.

Ο κ. Κληρίδης παρουσιάζεται ότι σαν Πρόεδρος της Βουλής ήταν περίπου υπερκομματικός και ακομμάτιστος. Αυτό δεν είναι η πραγματικότητα. Ο κ. Κληρίδης ήταν αρχηγός του Ενιαίου Κόμματος και συναρχηγός του Γιωρκάτζη, τον οποίο ανέφερε. Επομένως, δεν είναι απάντηση ότι σαν Πρόεδρος της Βουλής δεν ήπρε κανένα μέτρο που να έχει σχέση με κομματικοποίηση. Πολύ φοβούμαι ότι είναι ένας μεγάλος δικολαβισμός στην προσπάθεια ν' απαντήσει.

Αυτά ήθελα να πω, κ. Πρόεδρε, διότι ο Πρόεδρος της Βουλής σαν Πρόεδρος της Βουλής μπορεί να είναι ακομμάτιστος αλλά την ίδια εποχή ο κ. Κληρίδης ήταν και αρχηγός του Ενιαίου Κόμματος και συναρχηγός του Γιωρκάτζη, τον οποίο ανέφερε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρόλο ότι δεν βρισκόμαστε εντελώς πάνω σε προσωπικά θέματα, εντούτοις, επειδή πιστεύω ότι η Βουλή δεν πρέπει να εξαντλείται σε απλούς μονολόγους, γι' αυτό έστω κι αν δεν είμαι εντελώς εντός των καθιερωμένων θεσμών, θα επιτρέψω αυτής της μορφής τους διαλόγους, διότι πιστεύω ότι ένας Βουλευτής, έστω και αν δεν πρόκειται καθαρώς για προσωπικό θέμα, αν νομίζει ότι θίγεται, έχει κάθε δικαίωμα ν' απαντήσει και ότι αυτό, επιτέλους, δίνει και την έννοια του διαλόγου στη Βουλή.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα αναφερθώ πάνω σε ό,τι είπε ο κ. Κληρίδης σχετικά με την κομματικοποίηση, το ρόλο ή τη συμμετοχή, τις ευθύνες ή όχι — είναι θέμα της δευτερολογίας — και δεν θα σταθώ σ' αυτό το σημείο.

Υπάρχουν, όμως δυο κρίσιμα σημεία που αν σιωπούσαμε πραγματικά θα θεωρούσαμε τους εαυτούς μας συνυπεύθυνους μιας παρεκτροπής από την αίσθηση της Ιστορίας και τη διάρκεια της ύπαρξης κάποιων τρομακτικών γεγονότων που επηρέασαν την πορεία αυτού του τόπου και είμαστε αντιμέτωποι, αυτή τη στιγμή, της Τούρκικης κατοχής και της απειλής για τον Κυπριακό ελληνισμό.

Το ένα σημείο είναι ό,τι αφορά το Μακάριο. Ελέχθη η φράση «ο Πρόεδρος σας απουσίαζε». Ο Μακάριος δεν απουσίαζε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, όχι. Πρόκειται περί παρεξηγήσεως.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναφερόταν στον κ. Κυπριανού.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αι Καλώς, καλώς. Τότε ας πούμε, για χάρη της τάξης, ότι ο Μακάριος ως Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας εκείνη την εποχή, ο μόνος φορέας της νόμιμης εξουσίας, δεν ήταν εκτός Κύπρου για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Καλώς.

Το δεύτερο, σε ό,τι αφορά το χαρακτήρα της διακυβέρνησης του κ. Κληρίδη, είναι ένα θέμα υπό την κρίση της Ιστορίας. Κατά τις εκτιμήσεις πολλών υπήρξε μια συνέχιση της ανωμαλίας κατά τη διάρκεια του μεταπραξικοπήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν νομίζω ότι θα επιτρέψω να συνεχίσει αυτή η συζήτηση. Ορίστε, αλλά όχι να μπούμε σε ολόκληρη ιστορική αναδρομή. Αν θέλει ο κ. Παπαϊωάννου θα προηγηθεί, ορίστε.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να δευτερολογήσω. Απλώς θα 'θελα να υποδείξω ότι όταν πρόκειται για προσωπικό θέμα ασφαλώς οι Κανονισμοί μας επιτρέπουν ν' απαντήσουμε. Αλλά να μη χρησιμοποιούμε αυτό το δικαίωμα κατά τρόπο που ν' αποτελεί δευτερολογία. Θα υπάρχει η δευτερολογία και μπορούμε να ασκήσουμε το δικαίωμα της δευτερολογίας στην κατάλληλη στιγμή.

Επομένως, εισηγούμαι να προχωρήσουμε με τη σειρά των ομιλητών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι θέμα διαδικασίας, ναι κ. Μακρίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είναι θέμα ομιλητών, κ. Πρόεδρε. Έχω την εντύπωση ότι κάπως αλλάξατε τη σειρά τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μου ζήτησε ο κ. Μακρίδης για λόγους δικούς του, αν ήταν δυνατό να του δώσω αυτή την προτεραιότητα, και νομίζω ότι όλοι σας θα συμφωνείτε ότι δεν υπάρχει λόγος να μην του τη δώσω. Ναι, ορίστε.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Καταλαβαίνετε τη θέση του αρχηγού του Συναγερμού, του κ. Κληρίδη, να απαντήσει, αλλά μας είπε, έντιμη κ. Πρόεδρε, «κατά την περίοδο που απουσίαζε ο Πρόεδρος σας. . . .» Θα ήταν σωστό, κ. Πρόεδρε, να λεχθεί ότι ο Πρόεδρός μας, ο κ. Κυπριανού (εννοούσε), δεν απουσίαζε. Ο κ. Κυπριανού είχε μεταβεί στα Ηνωμένα Έθνη μετά από οδηγίες του αξιωματικού Αρχιεπισκόπου Μακαρίου για να ηγηθεί της αντιπροσωπείας της Κύπρου στις δύσκολες μέρες που περνούσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λυπούμαι αλλά θα χρειαστεί να απαντήσει και ο κ. Κληρίδης και θα ξανααπαντήσετε τότε. . . .

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Δεν θα πω τίποτε άλλο, κ. Πρόεδρε. Θα πω μόνο ότι. . . .

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Μα πώς ήταν στα Ηνωμένα Έθνη αφού ζήτησε άδεια εξόδου από μένα διότι υπέστη νευρικό κλονισμό!

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Θα πω μόνο ό,τι είπε ο κ. Κληρίδης, ότι έκαμε μερικές προαγωγές στην Πάφο και έφερε μερικούς άλλους που απολύθηκαν μετά από επέμβαση της ΚΥΠ. Και αφού ερεύνησε τους φακέλους τους. . . οι καυμένοι ήταν κρίμα να μείνουν χωρίς δουλειά. Δεν μας είπε, όμως, για τους 503 αστυνομικούς που απόλυσε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα απαντήσω και πάνω σ' αυτό το θέμα, αν πρόκειται να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω αργότερα την ευκαιρία στη δευτερολογία. Διότι δεν είναι προσωπικά πλέον τα θέματα. Είναι θέματα ευρύτερης πολιτικής.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επειδή έγινε αναφορά για νευρικούς κλονισμούς και τα παρόμοια, είναι καλό να πούμε στον κ. Κληρίδη ότι αλλού συνέβαιναν οι νευρικοί κλονισμοί, όταν εγκαταλείπετο το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών και τα χαρτιά κυκλοφορούσαν στους διαδρόμους για να σώσουμε δήθεν το χρυσάφι της Κύπρου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, νομίζω ότι θα συνεχίσουμε τη συζήτηση. Παρακαλώ!

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Θέμα αρχής, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλοι μιλούν για θέματα αρχής, αλλά το αποτέλεσμα είναι ότι μπαίνουμε σε συζήτηση ουσίας.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Νομίζω είναι κάτι βασικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφέρθηκε ο αείμνηστος Μακάριος σαν ο Πρόεδρος ολόκληρης της Κύπρου και ο Πρόεδρος Κυπριανού σαν «ο Πρόεδρος μας». Νομίζω ότι μια και εξελέγη με δημοκρατικές διαδικασίες. . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, πάλι πρόκειται περί παρεξηγήσεως. Μιλούσε για την εποχή εκείνη. Γι' αυτό νομίζω να μη μπορούμε τώρα σε συζήτηση.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εννοούσα τον Πρόεδρο του ΔΗ.ΚΟ., τον κ. Κυπριανού, διότι έχει διπλό καπέλλο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Λοιπόν ο κ. Μακρίδης.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Έγινε κ. Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Πριν μπω στην ομιλία μου θα 'θελα ν' αναφερθώ σε κάτι που πραγματικά το θεωρώ καθήκον μου. Ήμουν Μακαριακός, είμαι εξ εκείνων που σέβομαι τη μνήμη του Μακαρίου, ήμουν εξ εκείνων που έφεραν αντίσταση στο Πραξικόπημα και γι' αυτό πλήρωσα ακριβά. Ο Μακάριος ήταν ηγέτης, κύριοι, και μου έλεγε συχνά: «Ρε Μακρίδη, εγώ είμαι πεύκος τζιαί πουκάτω που τον πεύκο δεν βλαστά τίποτε». Λοιπόν, τι εννοούσε; Ότι ήταν πραγματικά ηγέτης και εκείνο που έλεγε έπρεπε να το κάμει και επειδή είχε και το χρόνο και την τόλμη και την αποφασιστικότητα ήταν σε θέση να ελέγχει το κάθε τι, μέχρι διορισμού του τελευταίου Αζά στο τελευταίο χωριό.

Λοιπόν, δεν χρειάζεται ο κ. Κληρίδης να του κάμνουμε το συνήγορο. Είναι και δικηγόρος καλός και παλιός Βουλευτής, αλλά τον αδικείτε, κύριοι. Σας λέω εντίμως, ότι, και φέρνω το παράδειγμα του εαυτού μου που ήμουν φίλος του και στενός συνεργάτης και μετά το πραξικόπημα μπορώ να πω ότι βρισκόμουν σε άθλια οικονομική κατάσταση και τον παρεκάλεσα να μου δώσει μια δουλειά τότε για να κερδίζω κάτι για να ζω και δεν με διόρισε. Λέει μου: «Θα παρεξηγηθώ». Αυτά πριν να μπω στην ομιλία μου.

Όσον αφορά τα λεχθέντα για από μέρους μας τρομοκρατία των Κυβερνητικών υπαλλήλων, πρόκειται για γελοίο ισχυρισμό. Αυτό είναι το φρούτο, κύριοι, που χρησιμοποιείτε εσείς του ΔΗ.ΚΟ. και τρομοκρατείτε τον κόσμο και υποχρεώνετε και τον τελευταίο εργάτη και τον τελευταίο φτωχό, για να του δώσετε δουλειά, να γραφτεί στο ΔΗ.ΚΟ. και να πάρει ταυτότητα του ΔΗ.ΚΟ. Και έχω σωρεία παραδειγμάτων και χρειάζεται χρόνος ολόκληρος, χρειάζεται βουνό χάρτου και θάλασσα μελάνης και ένα σύνταγμα να περιγράψει αυτά όλα που αναφέρω. Αυτά και πολλά άλλα θέλω να αναφέρω και μάλιστα προχωρώ και παρακάτω για να πω ότι η πολιτική που ακολουθείτε είναι να τρομοκρατείτε τον κόσμο, να ενθαρρύνετε την παρανομία και να επεμβαίνει η ΚΥΠ να καθηλώνει ή να σβήνει και να κλείει τις υποθέσεις για να κερδίζει οπαδούς. Και με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνεται η παρανομία και εξευτελίζεται το άτομο, κύριοι. Αυτά ήθελα να πω πριν να μπω στην ομιλία μου.

Βεβαίως τόσα πολλά λέχθηκαν που δεν χρειάζεται να προσθέσει κανείς τίποτε για ν' αποδείξει την ενοχή σας, την ευνοιοκρατία. Εγώ θα περιοριστώ σε συγκεκριμένα παραδείγματα, αδιάσειστα, και προκαλώ οποιοδήποτε και ιδίως Βουλευτή που βρίσκεται εδώ μέσα να με διαψεύσει.

Πρόθεσή μου δεν ήταν να μιλήσω πραγματικά, γιατί λυπούμαι να πω ότι στα χάλια που φτάσαμε δεν αξίζει και τον κόπο. Εγώ ξέρω ένα πράγμα, ότι ένας άνθρωπος, ιδίως όταν πολιτεύεται, αν είναι άνθρωπος, πρέπει να πιστεύει στην αλήθεια, να λέει την αλήθεια. Κάμνουμε λάθη να παραδεχόμαστε τα λάθη μας και να προσπαθούμε να τα επανορθώνουμε. Επειδή όμως ο καθένας από μας που βλέπουμε και ζούμε και είμαστε ανακατωμένοι μέσα στον κόσμο, τόσο εμείς όσο και ο κ. Ζιαρτίδης και αυτοί, το ΑΚΕΛ, και οι απ' εκεί, οι συνάδελφοι της

ΕΔΕΚ, των οποίων καθημερινά οι πόρτες είναι ανοικτές σ' όλο τον κόσμο και βλέπουμε κάθε μέρα 10, 15 και 20 άτομα, δυστυχισμένους ανθρώπους, γιατί υπάρχει δυστυχία πολλή, κύριοι, εμείς λοιπόν που βλέπουμε το δράμα στην έκτασή του που γίνεται σε βάρος των οπαδών μας, έχουμε καθήκον και υποχρέωση να κάνουμε το παν και ουδέν να παραλείψουμε για να εκλείψει αυτή η απαράδεκτη συμπεριφορά των κυβερνώντων και να υπάρχει ίση μεταχείριση όλων των πολιτών της Δημοκρατίας, ανεξάρτητα πολιτικής τοποθέτησης και με αποκλειστικά κριτήρια την αξιοκρατία και την προκοπή.

Για τούτο το λόγο αισθανόμαστε την ανάγκη να ενημερώσουμε πλήρως και σωστά το Σώμα της Βουλής και όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας και να προσπαθήσουμε να εκλείψει η απαράδεκτη αυτή κατάσταση που ταλαιπωρεί ένα κόσμο ολόκληρο και καλώ και το ΔΗ.ΚΟ. ακόμα να λάβει μέρος σ' αυτή την προσπάθεια. Διότι είναι έγκλημα να διχάζουμε το λαό, είναι έγκλημα να τον ταπεινώνουμε και να λέμε ότι κάμνουμε εθνικό αγώνα. Για να γίνει εθνικός αγώνας χρειάζεται να εξυψώσουμε το ηθικό του λαού, χρειαζόμαστε λαό περήφανο, όχι λαό δούλο.

Θα είμαι σύντομος και θα περιοριστώ σε συγκεκριμένες περιπτώσεις με στοιχεία, αδιάσειστα. Το Μάιο του 1986 προσλήφθηκαν στον Αερολιμένα Λάρνακας 42 εργάτες και όχι 41 όπως αναφέρεται στην επιστολή του Διευθυντή Πολιτικής Αεροπορίας Τ.Π.Α. 9/85 ημερομηνίας 22.9.86 σε απάντηση δικής μου επιστολής ημερομηνίας 14.4.86. Έχω, κ. Πρόεδρε, τις επιστολές αυτές να τις καταθέσω αν θέλετε.

Στην επιστολή μου προς την Επιτροπή Επιλογής Εργατών της οποίας προεδρεύει ο Διευθυντής του Αερολιμένα Λάρνακας, μεταξύ άλλων στην παράγραφο 2 τόνιζα, στις νέες προσλήψεις εργατών που θα γίνουν, κριτήρια να μην είναι η πολιτική τοποθέτηση των υποψηφίων, όπως συνέβαινε στο παρελθόν, αλλά η νομιμοφροσύνη, η ακεραιότητα χαρακτήρα, η προκοπή, η άρτια σωματική εμφάνιση, ει δυνατόν, το εάν είναι πρόσφυγες ή παθόντες, κλπ. και περί τούτων συμφώνησε και ο τότε Διευθυντής του αερολιμένα κ. Παπαϊωάννου. Όχι, συγγνώμη, έκαμα λάθος. Συμφώνησε ο πρώην Διευθυντής διότι αλλάχθηκε πάλιν, του οποίου ξεχνώ το όνομα· όχι ο κ. Παπαϊωάννου.

Έντεχνα όμως η εισήγηση αυτή που κατ' αρχή έγινε αποδεκτή, αλλάσσει και μοναδικό κριτήριο γίνεται η απασχόληση των εργατών της προηγούμενης θερινής περιόδου.

Από τους 45 εργάτες της προηγούμενης θερινής περιόδου ανταποκρίθηκαν και προσλήφθηκαν μόνο οι 41, σύμφωνα με την επιστολή του Διευθυντή Πολιτικής Αεροπορίας, ημερομηνίας 22.9.86, σε απάντηση δικής μου επιστολής.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δικαίως τίθεται το ερώτημα, αφού δεν επρόκειτο να γίνουν προσλήψεις νέων ατόμων, δεν ήταν περιττή η σύσταση τριμελούς επιτροπής αποτελούμενης από το Διευθυντή του αερολιμένα, εκπρόσωπο του Γραφείου Εργασίας και εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών που να συνεδριάζει για τρεις ολόκληρες μέρες τις 14, 15 και 16.4.86 και να εξετάσει 328 άτομα κύριοι; Ταλαιπώρησαν 328 ανθρώπους, καταλαβαίνετε, που έστειλε το Γραφείο Εξευρέσεως Εργασίας αφού θα προσλαμβάνονταν τα ίδια άτομα που απασχολήθηκαν κατά την προηγούμενη θερινή περίοδο.

Αποτέλεσμα, από τους 42 που προσλήφθηκαν, οι 30 κύριοι, είναι του ΔΗ.ΚΟ., 10 της ΠΕΟ, ένας του ΔΗ.ΣΥ. κι ένας της ΕΔΕΚ.

Τον Αύγουστο του 1986 πληροφορήθηκα ότι θα γίνουν κι άλλες προσλήψεις εργατών. Αυτή τη φορά εκτός άλλων ενεργειών μου, επικοινωνήσα τηλεφωνικά στις 15 Ιουλίου, ημέρα Σάββατο, με τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων και δεν είναι ρουσφέτι όπως το αποκάλεσε ο συνάδελφος της Πάφου, είναι υποχρέωση να φροντίζουμε για την επαγγελματική αποκατάσταση των οπαδών μας. Πράγματι, με άκουσε ο κ. Υπουργός και ενδιαφέρθηκε διότι του ζήτησα από τον κατάλογο που του έστειλα να προσληφθεί μόνο ένας, διότι τους υπόλοιπους τους είχα εξεύρει εργασία και τους τοποθέτησα σε ιδιωτικές δουλειές, σε επιχειρήσεις. Προανάφερα και το όνομα του κ. Υπουργού και πράγματι όπως διασταύρωσα, ο Υπουργός παρέπεμψε την υπόθεση στο Διευθυντή της Πολιτικής Αεροπορίας με σύσταση να προσληφθεί ο εν λόγω εργάτης.

Αποτέλεσμα αυτή τη φορά ήταν να προσληφθούν 8 του ΔΗ.ΚΟ., 1 του ΑΚΕΛ, ουδείς της ΕΔΕΚ και ουδείς του Συναγερμού. Κατόπιν έντονων παραστάσεων του υπεύθυνου της ΠΕΟ στο αεροδρόμιο Λάρνακας κ. Χρυσόστομου Ιωάννου, προσλήφθηκε ακόμα ένας φτωχός εργάτης του ΑΚΕΛ.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η τακτική ακολουθείται για τις προσλήψεις εργατών στον Αερολιμένα Λάρνακας κι επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο η ίδια.

Το περίεργο όμως, συνάμα κι ανησυχητικό, που πρέπει να μας προβληματίζει σοβαρά είναι, πώς συμβαίνει μετά από τόση προσοχή κι έντονες προσπάθειες της Επιτροπής Επιλογής, συστάσεις του ΔΗ.ΚΟ. κι άλλων προσωπικοτήτων, εκθέσεις της ΚΥΠ, σχετικά με λευκό παρελθόν, ήθος προκοπή και νομιμοφροσύνη των υποψηφίων εργατών, για επιλογή που σε πολλές περιπτώσεις η τελική έγκριση διορισμού γίνεται εκ των άνω, να παρουσιάζονται κρούσματα κλοπών αντικειμένων από τις βαλίτσες των επιβατών που η μεταφορά τους είναι αποκλειστική ευθύνη των εκλεκτών εργατών; Γιατί από ό,τι δημοσιεύτηκε κι εξακριβώθηκε βρέθηκαν ένοχοι κλοπών κι εκδιώχθηκαν από τις δουλειές τους αρκετοί από αυτούς, έξη τον αριθμό, κύριοι;

Σχετικά με το νοσοκομείο της Λάρνακας, δεν θ' ασχοληθώ λεπτομερώς, γιατί μίλησαν σε έκταση άλλοι συνάδελφοι προηγουμένως. Θα περιοριστώ να πω ότι το 1985 προσλήφθηκαν σε διάφορες δουλειές 32 άτομα· τα 26 ήταν του ΔΗ.ΚΟ. και τα έξη της ΠΕΟ. Δεν ξέρω αν είμαι σωστός, κ. Ζιαρτίδη.

A. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Όχι τέλεια σωστός.

N. ΜΑΚΡΙΑΔΗΣ:

Όχι, νομίζω ότι είμαι σωστός γιατί μελέτησα και εξακριβώσα τα πράγματα προσωπικώς. Έξη προσέλαβαν από σας, κανένα από μας.

Καταλήγοντας τονίζω με έμφαση ότι πρόβλημα διακρίσεων και ευνοιοκρατίας εξακολουθεί να υπάρχει και πρέπει ν' αντιμετωπιστεί σε όλη την έκταση. Το δε κράτος γι' αυτό το σοβαρό πρόβλημα έχει υποχρέωση να προσέξει περισσότερο το ρόλο του και τις ευθύνες του.

Βεβαίως δεν θα επεκταθώ γιατί όπως είπα χρειάζεται βουνό χάρτου και θάλασσα μελάνης για να περιγράψουμε τις αδικίες, τα λάθη. Πραγματικά αυτό είναι λυπηρό που διαπράττει το ΔΗ.ΚΟ. και η Κυβέρνηση.

Δεν θ' αναφερθώ σε ανθρώπους οι οποίοι κατηγορήθηκαν για φόνο, καταδικάστηκαν σε φυλάκιση μέχρι και επτά ετών και διορίστηκαν στην Αστυνομία και προήχθησαν αυτή τη στιγμή. Ούτε σε ανθρώπους του Τμήματος Υδάτων που καταδικάστηκαν και βρέθηκαν ένοχοι κλοπών και παραμονές Προεδρικών εκλογών επαναπροσλήφθηκαν επί προσωρινής βάσεως βέβαια.

Στο Τμήμα Μηχανολογικής Υπηρεσίας καταδικάστηκε άνθρωπος σε τρίμηνη φυλάκιση. Αποφυλακίστηκε, επαναπροσλήφθηκε και θεωρήθηκε συνεχής η υπηρεσία του. Υπάρχει σωρεία άλλων, αλλά δεν θέλω να σας κουράσω.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημήτρης Ηλιάδης και μετά ο κ. Αλέκος Μαρκίδης. Θα είστε ο επόμενος αν θα είστε εδώ.

A. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι θα μεσολαβήσουν άλλα Κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, είναι η σειρά σας.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η εγγραφή του θέματος των δυσμενών διακρίσεων στην κρατική υπηρεσία και η συζήτησή του σε έκτακτη σύνοδο δημιουργεί ένα ιδιαίτερο πλαίσιο που οφείλεται στη σοβαρότητα του θέματος, τον επείγοντα χαρακτήρα του και την ανάγκη αυτή η Βουλή να τοποθετηθεί μπροστά στο πρόβλημα και στη συνέχεια να νομοθετήσει έτσι ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του δημόσιου τομέα μέσα από αξιοκρατικές διαδικασίες που θα προκαθορίζουν με διαφάνεια την υπηρεσιακή πορεία των λειτουργών του.

Ασφαλώς η εισήγηση του θέματος από το Δημοκρατικό Συναγερμό, από μια παράταξη που περικλείει και σήμερα αρκετούς από εκείνους που καθιέρωσαν τον παρεμβατισμό και την ευνοιοκρατία σ' αυτόν τον τόπο, καθόλου δεν απαλλάσσει αυτούς τους πρώτους διδάξαντες από τις βαρείες τους ευθύνες ανεξάρτητα από τα σχήματα και τις θέσεις μέσα από τις οποίες κάθε φορά λειτουργούσαν ή λειτουργούν. Γιατί σίγουρα η αλλαγή ονομάτων και η μεταμόρφωση σχημάτων δεν διακόπτει τη συνέχεια, δεν μεταβάλλει την νοοτροπία και δεν εξαλείφει τις ευθύνες.

Ταυτόχρονα οι ευθύνες των πρωτοπόρων του είδους δεν νομιμοποιούν με κανένα τρόπο τους σημερινούς κυβερνώντες και δεν τους παρέχουν το δικαίωμα να παρανομούν και να αυθαιρετούν με κριτήριο την ημετεροκρατία και επακόλουθο την αδικία και την αναξιοκρατία που οδηγεί στην εξάρθρωση του κρατικού μηχανισμού.

Στη διαδρομή και η περίοδος του μίνιμουμ προγράμματος άφησε κι αυτή ευδιάκριτα τα ίχνη της δικής της ευνοιοκρατίας στον κρατικό μηχανισμό.

Η κατάσταση που επικρατεί σήμερα σ' όλο το φάσμα του δημόσιου τομέα είναι περίπου η ίδια. Το φαινόμενο έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις. Και εκφράζει χαρακτηριστικά την κρίση της πολιτείας μας, την ηθική, την πολιτική, την κοινωνική, την εθνική.

Αποτυπώνει την αποτελμάτωση και τα αδιέξοδα στα οποία έχουμε φτάσει σαν κοινωνία. Βρισκόμαστε, πράγματι, μπροστά σε οριακά διλήμματα. Και οι

απαντήσεις που θα δώσουμε όχι στη θεωρία τους αλλά στη βιωματική τους διάσταση θα καθορίσουν το ίδιο το αβέβαιο μέλλον της Κυπριακής Δημοκρατίας και του κυπριακού ελληνισμού. Κύριε Πρόεδρε, τη συνολική τοποθέτηση του Σοσιαλιστικού Κόμματος την έκαμε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος.

Θ' ασχοληθώ μ' ένα από τους τομείς του δημοσίου — την εκπαιδευτική υπηρεσία — για να προχωρήσω σε κάποιο βάθος αλλά και γιατί είναι χαρακτηριστικά τα όσα συμβαίνουν στον κατ' εξοχή ευαίσθητο και νευραλγικό χώρο της παιδείας. Σ' ένα χώρο που τροφοδοτεί ή πρέπει να τροφοδοτεί την κοινωνία μας με νέους ανθρώπους που πέρα από τη γνώση πρέπει να τους διαμορφώνει σε υπεύθυνους πολίτες, με ελεύθερο φρόνημα και ακέραιο χαρακτήρα για να μπορέσουν και οι ίδιοι ν' αντιμετωπίσουν άξια τη ζωή αλλά και να συνεισφέρουν στους μεγάλους αγώνες που διεξάγει ή που ιστορικά επιβάλλεται να διεξάγει αυτός ο λαός.

Σ' αυτή την προσπάθεια της παιδείας είναι καίριος ο ρόλος των εκπαιδευτικών. Και δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι ο δάσκαλος, στην ευρεία του έννοια, διαπλάθει το μαθητή στα δικά του πρότυπα κι ότι κανένας δάσκαλος δεν είναι πειστικός αν δεν ενσαρκώνει ο ίδιος αυτά που διδάσκει.

Η διοίκηση, λοιπόν της παιδείας μας ποια είναι; Πώς μεταχειρίζεται τους εκπαιδευτικούς; Πόσο αξιοκρατικά; Πόσο δίκαια; Πόσο αντικειμενικά; Ποιο τύπο εκπαιδευτικού τείνει να διαμορφώσει;

Η Κυβέρνηση πρόσφατα σε επίσημη ανακοίνωση λέει ότι προωθεί την αξιοκρατία στην επάνδρωση του δημόσιου τομέα και ότι και διορισμοί, οι μεταθέσεις και οι προαγωγές δεν γίνονται από την Κυβέρνηση αλλά από ανεξάρτητα σώματα την Ε.Δ.Υ., την Ε.Ε.Υ. και τα Συμβούλια των Ημικρατικών Οργανισμών.

Είναι όμως έτσι τα πράγματα; Πόσο ανεξάρτητα είναι αυτά τα σώματα; Ποιοι και πώς τα διορίζουν; Ποια είναι για παράδειγμα η σύνθεση της Ε.Ε.Υ. έχει ήδη αναφερθεί και είναι πολύ γνωστή. Δεν χρειάζεται ούτε ένα σχόλιο.

Η ανεξαρτησία της Ε.Ε.Υ. είναι διαβλητή από τη σύνθεσή της, αλλά όχι μόνο απ' αυτή. Γιατί θεωρητικά θα μπορούσε να λειτουργεί με προσήλωση στο νόμο και τους κανόνες της χρηστής διοίκησης παρά την κομματική της σύνθεση. Όμως δεν είναι έτσι τα πράγματα.

Έχουν ήδη αναφερθεί παραδείγματα παρεμβάσεων, διακρίσεων και ευνοιοκρατίας. Ωστόσο αξίζει να προστεθούν ακόμα κάποια κυρίως όχι από τα γνωστά που πέρασαν στις στήλες του τύπου, αλλά απ' αυτά τα καθημερινά των αφανών. Ευνοουμένων και αδικουμένων. Που μειώνουν τελικά την υπόσταση και των μεν και των δε και υποβαθμίζουν την παιδεία μας.

Για όλα τα παραδείγματα που παραθέτουμε υπάρχουν πλήρη στοιχεία στη διάθεση της Βουλής αλλά και της Ε.Ε.Υ. αν έχει πρόθεση να επανορθώσει τις αδικίες όπου πραγματικά διαπιστωθούν.

Μέσα σε μια βδομάδα άλλαξαν τρεις Βοηθοί Διευθυντές σε προσφυγικό δημοτικό σχολείο στην προσπάθεια ευνοϊκής μετάθεσης ημέτερου Βοηθού Διευθυντού.

Δάσκαλος ταλαιπωρείται μετατιθέμενος αντικανονικά πέντε φορές στα τελευταία τρία χρόνια για να ευνοηθούν αντικανονικά οι ημέτεροι.

Διευθυντής γνωστό στέλεχος του κυβερνώντος Κόμματος και της διδασκαλικής του παράταξης παραμένει μόνιμα τοποθετημένος στο Κτήμα. Οι μεταθέσεις ισχύουν για τους άλλους.

Δάσκαλος όταν προήχθηκε πριν μερικά χρόνια επιδείκνυε την προσωπική του ταυτότητα του ΔΗ.ΚΟ. στο οίκημα της ΠΑΣΥΔΥ Λάρνακας δηλώνοντας «είναι τούτη που με προβίβασε εμένα».

Μέσα στο 1983 ζεύγος δασκάλων προήχθησαν σε Βοηθούς Διευθυντές. Οι εκπαιδευτικοί κύκλοι που γνωρίζουν λένε ότι και των δύο η βαθμολογία ήταν αρκετά χαμηλή από άλλους καταφανώς ανώτερους οι οποίοι όμως δεν ήταν ενταγμένοι στο κυβερνητικό κόμμα και δεν γύριζαν στα καταστήματα για να πωλούν λαχεία του Κόμματος. Η μια από τις δυο προαγωγές έχει ήδη ακυρωθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Το πρόβλημα, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ούτε η ένταξη ούτε η δραστηριοποίηση μέσα σ' ένα Κόμμα. Το πρόβλημα είναι να μη λαμβάνεται υπόψη ούτε ευμενώς ούτε δυσμενώς η οποιαδήποτε ένταξη που είναι ανθρώπινο και πολιτικό δικαίωμα του όποιου πολίτη σ' αυτό τον τόπο είτε είναι δημόσιος λειτουργός είτε δεν είναι.

Δασκάλα παράλληλα που ήταν υποψήφια για προαγωγή πριν από το πραξικόπημα και την εισβολή ακόμα αναμένει. Στο μεταξύ έχουν προαχθεί σε Βοηθούς Διευθυντές πάνω από 700 δάσκαλοι. Οι επιθεωρητές της τη θεωρούν τόσο άριστη ώστε χαρακτηρίζουν τη μη προαγωγή της σαν εκπαιδευτικό έγκλημα. Όμως ο δάσκαλος σύζυγός της είναι στέλεχος μη κυβερνητικής συνδικαλιστικής παράταξης.

Είναι γνωστή η περίπτωση του προέδρου της ΠΟΕΔ Λάρνακας και ηγετικού στελέχους της Διδασκαλικής Παράταξης του κυβερνώντος Κόμματος που χρησιμοποίησε τη σφραγίδα της οργάνωσης που του εμπιστεύτηκαν οι δάσκαλοι για να σφραγίσει μ' αυτή την αξιοπρέπειά τους. Έγγραφο που διέβρευσε το Μάρτη του 85 φέρει την υπογραφή του, τη σφραγίδα της ΔΗ.ΚΙ. και της ΠΟΕΔ Λάρνακας και αποτελεί κλασσική περίπτωση χαφιεδισμού σε βάρος συναδέλφων ενόψει προαγωγών.

Το έγγραφο επιγράφεται: «Θέμα: Προαγωγές σε Βοηθούς Διευθυντές, περιοχή Λάρνακας-Αμμοχώστου», και έχει έναν κατάλογο από 16 δασκάλους με χαρακτηρισμούς για τη βαθμολογία η οποία είναι απόρρητη, για το σχολείο που υπηρετούν, για τα έτη υπηρεσίας αλλά και για την κομματική τοποθέτηση, «δικός μας» με ερωτηματικό, «ΔΗΚΟ, ΔΗΚΟ, ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ-ΕΔΕΚ, ΑΚΕΛ, δεν υπάρχει κανένας».

Κατατίθεται, κ. Πρόεδρε, στη Γραμματεία της Βουλής σαν μνημείο χαφιεδισμού προς αποφυγή.

Πού βρήκε την απόρρητη βαθμολογία των συναδέλφων του ο συντάκτης; Προς ποιο απευθυνόταν το έγγραφο και ποια η σημασία του «εμπιστευτικού»; Ευθύνες έχουν οι συντάκτες αλλά πολύ περισσότερες εκείνοι που αντί την αξιοκρατία εισάγουν, καλλιεργούν και αποδέχονται το χαφιεδισμό σαν μέθοδο λειτουργίας και τα προϊόντα του σαν μέτρο κρίσης.

Η Γενικός Εισαγγελέας σ' αυτή την περίπτωση έδωσε από τον Ιούνιο του 1985 οδηγίες στον Αρχηγό της Αστυνομίας για διεξαγωγή ανακρίσεων με σκοπό να εξακριβωθεί η διάπραξη ποινικού αδικήματος και σε τέτοια περίπτωση να ασκηθεί ποινική δίωξη. Υπάρχει επιστολή της Γενικού Εισαγγελέα με ημερομηνία

20 Ιουνίου του 1985 που αναφέρει ότι έχει δώσει τέτοιες οδηγίες στον Αρχηγό της Αστυνομίας. Πέρασαν δεκαπέντε μήνες αλλά κανείς δεν γνωρίζει αν έγιναν και ποιο το αποτέλεσμα των ανακρίσεων. Μήπως θα έπρεπε η Κυβέρνηση να ενημερώσει σχετικά το λαό και τη Βουλή. Η Γενικός Εισαγγελέας οφείλει να ενημερώσει την Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση το σύνολο της κοινωνίας.

Στα μέσα του Οκτώβρη 85 δασκάλα μετατέθηκε κανονικά από ένα σχολείο σε άλλο στην περιοχή Κοκκινοχωριών γιατί στο πρώτο σχολείο υπήρχαν δύο δάσκαλοι με ειδικότητα στη μουσική. Η μια ήταν αυτή ενώ στο δεύτερο σχολείο δεν υπήρχε κανένας. Ήταν προφανείς οι εκπαιδευτικοί λόγοι. Η δασκάλα, όντας ευνοούμενη, αρνιόταν να υπακούσει και δήλωνε ότι θα γίνει το «δικό της». Θα περίμενε κανείς ότι θα λειτουργούσε η πειθαρχική διαδικασία. Αντί αυτού την επισκέφτηκαν στο σχολείο και για μια ώρα προσπαθούσαν να την μεταπείσουν ο γενικός επιθεωρητής Δημοτικής Εκπαίδευσης, ο επιθεωρητής Δημοτικής Εκπαίδευσης Λάρνακας-Αμμοχώστου, ο επιθεωρητής μουσικής και ο συντονιστής μουσικής Λάρνακας-Αμμοχώστου.

Η περίπτωση ήταν ιλαροτραγική. Ωστόσο η δασκάλα ήταν ανένδοτη. Και παρά το ότι η απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας χαρακτηρίστηκε σαν αμετάκλητη ανακλήθηκε, ενώ η δασκάλα παρέμεινε αμετάθετη και η ηγεσία της δημοτικής εκπαίδευσης γελοιοποιήθηκε.

Από τη μέση εκπαίδευση:—

Καθηγητής μετατέθηκε τέσσερις φορές από τον Ιούνιο ως το Σεπτέμβρη 86 για να διευκολυνθεί η μετάθεση ημέτερου συναδέλφου.

Καθηγήτρια το 83 ευνοήθηκε σκανδαλωδώς με απότομη αύξηση της βαθμολογίας για να μπορέσει να προαχθεί σε Βοηθό Διευθυντή όπως και έγινε, ενώ υπήρχαν πολλοί άλλοι καταφανώς υπέρτεροι σε αξία, προσόντα και αρχαιότητα.

Ημέτερος καθηγητής τοποθετείται τα τελευταία χρόνια στην Π.Α.Κ. ενώ υπάρχει πληθώρα με περισσότερα προσόντα για να αποφευχθεί η εκτός έδρας μετάθεσή του.

Είναι ακόμα κοινή γνώμη στον εκπαιδευτικό μας κόσμο ότι η επιλογή για υποτροφίες μετεκπαίδευσης καθώς και για την εκπαιδευτική αποστολή στην Αγγλία δεν γίνεται συνήθως με αντικειμενικά κριτήρια.

Υπάρχουν βέβαια κι άλλες διάφορες μεθοδεύσεις μέσα από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες για να λειτουργήσουν επιλογές και εύνοιες ανεξέλεγκτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Σε κάθε εύνοια αντιστοιχεί μια αδικία, μια απογοήτευση και τελικά ένα πλήγμα στην παιδεία μας.

Γιατί πώς οι εκπαιδευτικοί, ευνοούμενοι και αδικούμενοι, θα εργαστούν με ζήλο όταν γνωρίζουν ότι κριτήριο της ανέλιξης δεν είναι η επίδοση και η αξία τους;

Κι αν σε κάθε τομέα του δημοσίου η αποδοτικότητα επηρεάζεται αρνητικά από τις δυσμενείς διακρίσεις στην παιδεία, τα πράγματα είναι πολύ πιο ευαίσθητα και σοβαρά.

Γιατί αν στερήσουμε από τους εκπαιδευτικούς μας τη δίκαιη μεταχείριση, την ελεύθερη γνώμη, την αδέσμευτη σκέψη, την ασυμβίβαστη παρρησία, την ίδια την αξιοπρέπειά τους, τότε τι παιδεία είναι που θέλουμε να μεταδώσουμε στην

καινούργια γενιά και με τι είδους ανθρώπους θα ανανεώσουμε την κοινωνία μας;

Σε μια τέτοια περίπτωση η παιδεία μας το πολύ θα παράγει ουδέτερους ανθρώπους, άψυχους τεχνοκράτες, λαχανιασμένους κυνηγούς ενός αμφίβολου ψηλού βιοτικού επιπέδου.

Το θέμα τελικά είναι τι κοινωνία θέλουμε.

Γιατί αν εμείς στο ελεύθερο κομμάτι της Κύπρου μετατρέψουμε με την ευνοιοκρατία τους ανθρώπους σε υποτακτικούς και ραγιαδες, πώς θα μπορέσουμε να σταθούμε σαν λαός με περηφάνεια απέναντι στον κατακτητή αποφασισμένοι να διεκδικήσουμε τη λευτεριά μας;

Αυτό είναι το κείμενο ερώτημα για την ευνοιοκρατία που ιδιαίτερα στην παιδεία συναρτάται άμεσα με την προοπτική του κυπριακού κράτους και του κυπριακού ελληνισμού να επιβιώσει.

Όμως, κ. Πρόεδρε, η Κυβέρνηση με επίσημη ανακοίνωση λέει ότι οι διορισμοί, οι προαγωγές και οι μεταθέσεις γίνονται από ανεξάρτητα σώματα με βάση νόμους, κανονισμούς και διαδικασίες που ευρίσκονται υπό τον τελικό έλεγχο της δικαιοσύνης.

Ποια είναι λοιπόν η τελική κρίση της δικαιοσύνης για τις πράξεις της Ε.Ε.Υ.; Είναι φαινόμενο τα τελευταία χρόνια οι μαζικές προσφυγές εναντίον των πράξεων της και οι μαζικές ακυρώσεις τους από τη δικαιοσύνη σαν παράνομες. Αλλά όμως η Επιτροπή τις πιο πολλές φορές επιμένει και επαναλαμβάνει για δεύτερη και τρίτη φορά τις ίδιες παράνομες πράξεις που έχουν ακυρωθεί από τη δικαιοσύνη.

Χαρακτηριστική του κυβερνητικού παρεμβατισμού και της «ανεξαρτησίας» της Ε.Ε.Υ. είναι η ακόλουθη δικαστικά αποδειγμένη περίπτωση όπου το 1980 το Υπουργικό Συμβούλιο εν συνεδρία αποφάσισε και έδωσε εντολή στην Ε.Ε.Υ. πόσους και ποιους να διορίσει. Η Ε.Ε.Υ. εφάρμοσε τόσο πειθήνια την εντολή ώστε η μεν απόφασή της ανατράπηκε, η δε Επιτροπή χαρακτηρίστηκε από την ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου σαν rubber stamp (!) δηλαδή σαν αντιγραφέας, σαν φερέφωνο. . . .

Αλλά ποιοι είναι οι κανονισμοί με βάση τους οποίους το «ανεξάρτητο» σώμα της Επιτροπής διορίζει, προάγει και μεταθέτει;

Είναι εκπληκτικό αλλά σήμερα τέτοιοι κανονισμοί δεν υπάρχουν!

Μεταξύ 1979 και 1986 ακυρώθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο σαν παράνομοι και εξ υπαρχής άκυροι οι κανονισμοί προαγωγών, μεταθέσεων και η διαδικασία διορισμών, η δε διαδικασία διορισμών με σύμβαση κρίθηκε παράνομη και όχι αξιοκρατική.

Για ποιους κανονισμούς μιλά η Κυβέρνηση;

Τι είναι το νόμιμο;

Η αυστηρή γλώσσα της δικαιοσύνης επιτιμά τους κυβερνώντες και εκφράζει ανάγλυφα την ανεπανόληπτη αβεβαιότητα και το χάος. Τόσο που διερωτάται κανείς αν λειτουργεί κάτι σ' αυτό το χώρο σύμφωνα με το νόμο. Νόμος είναι η ανεξέλεγκτη μέχρις αυθαιρεσίας θέληση της εξαρτημένης επιτροπής.

Αυτή, δυστυχώς, είναι η κατάσταση και κάπως έτσι κρίνονται πολλές φορές οι εκπαιδευτικοί μας για τη στελέχωση της παιδείας.

Η Βουλή αφού εξαντλήσει τη συζήτηση του θέματος:—

Επιβάλλεται να θεσπίσει κανονισμούς διορισμών και προαγωγών με αντικειμενικά, αξιοκρατικά και ενιαία κριτήρια και να βελτιώσει και τροποποιήσει τους κανονισμούς μεταθέσεων.

Πρέπει να εισάξουμε ένα λειτουργήσιμο σύστημα κανονισμών χωρίς ασάφειες και αοριστίες που επιτρέπουν αμφίβολες ερμηνείες. Χωρίς τα στεγανά και το σκοτάδι των εμπιστευτικών εκθέσεων και των βαθμολογιών που στηρίζονται στην ανεξέλεγκτη κρίση ενός ανθρώπου.

Να εισάξουμε νομοθεσία ώστε η Ε.Ε.Υ. να διορίζεται και να υπηρετεί σύμφωνα με το άρθρο 124 του Συντάγματος υπό όρους που να διασφαλίζουν την ανεπηρέαστη λειτουργία της. Σχετική πρόταση νόμου θα κατατεθεί από το Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Εξάλλου η νομολογία μας μέσα από τις τραυματικές εμπειρίες της παιδείας και τα παθήματα των ανθρώπων της έχει διαμορφώσει αρχές και αξιώματα πάνω που να στηριχτεί η νέα νομοθεσία.

Σ' αυτό το ώριμο πια αίτημα των καιρών είναι καθήκον αλλά πιστεύουμε και θέληση αυτής της Βουλής, στο σύνολό της, να ανταποκριθεί άμεσα και αποτελεσματικά.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα θα συμβάλει καλόπιστα και δημιουργικά προς αυτή την κατεύθυνση. Με στόχο μια αξιοκρατική παιδεία ικανή να κρατήσει όρθια την κοινωνία μας απέναντι στο μέγα υπαρξιακό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε αλλά και ν' ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις του σήμερα με ζωντανή την ελπίδα ενός καλύτερου αύριο.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι ανάγκη η εισαγωγή νομοθεσίας.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση του θέματος και η κριτική που ασκήθηκε, και όφειλε να ασκηθεί, αποκτά πολιτικό νόημα και κοινωνικό περιεχόμενο μόνο στο βαθμό που δεν αποτελεί μια εκ του ασφαλούς επίθεση των εκτός εξουσίας εναντίον των κυβερνώντων και μια εκ καθήκοντος ωραιοποίηση της κατάστασης από μέρους των τελευταίων.

Έχει σημασία για τους κυβερνώντες να αντιληφθούν πια ότι ξεπέρασαν τα θεμιτά όρια και ν' αλλάξουν νοοτροπία γιατί είναι χρέος τους η χρηστή διοίκηση.

Έχει σημασία για όλους εμάς τους εκτός εξουσίας να πιστεύουμε στην ουσία της κριτικής μας και στις αρχές που επικαλούμαστε και όχι ν' αναμένουμε τη στιγμή να γίνουμε κυβέρνηση για ν' ακολουθήσουμε το ίδιο μονοπάτι.

Η έκτακτη σύνοδος της Βουλής αποτελεί προσφορά στο λαό μας αν, τελικά, συμβάλει σε μια συνολική προσπάθεια να αρθρώσουμε ένα άλλο πολιτικό λόγο και να εκφράσουμε ένα άλλο πολιτικό ήθος σαν κυβέρνηση, σαν Βουλή, σαν πολιτικές δυνάμεις, ξέροντας καλά πως «το της πόλεως ήθος ομοιάζει τοις άρχουσιν».

Η ισονομία των πολιτών είναι μεγάλη υπόθεση για να τη σηκώσει κανείς μόνος του. Η ευθύνη βαρύνει όλους συλλογικά και εις ολόκληρο.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, συμπληρώνοντας το συνάδελφο της ΕΔΕΚ κ. Ηλιάδη σχετικά με το έγγραφο Χ'' Κώστα που κατέθεσε ήδη στη Βουλή, θα 'θελα να συμπληρώσω ότι οι έξη προαχθέντες που περιλαμβάνονται σ' αυτό το έγγραφο είναι τέσσερεις μεν χαρακτηριζόμενοι ως ΔΗΚΟ και οι δυο χαρακτηριζόμενοι. . . . μάλλον ο ένας χαρακτηριζόμενος ως

ΔΗΚΟ με ερωτηματικό, και ο έκτος χαρακτηριζόμενος «δικός μας», πάλι με ερωτηματικό. Παρεμπιπτόντως θα 'θελα να αναφερθώ και σε μια αρκετά απαισιόδοξη και μηδενιστική άποψη που εξέφρασε ο κ. Ζιαρτίδης του ΑΚΕΛ, ότι ενόσω αστικά κόμματα κυβερνούν τον τόπο θα υπάρχουν διακρίσεις σε βάρος οπαδών του ΑΚΕΛ. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Το συμπέρασμα που έπρεπε να βγάλει και το οποίο υποστηρίζεται από τα γεγονότα είναι ότι ενόσω διακυβερνά τον τόπο η ομάδα ανθρώπων την οποία το ίδιο το ΑΚΕΛ επέλεξε να εκλέξει εκεί που βρίσκεται, διακρίσεις θα γίνονται εκτός εάν αυτή η Βουλή εύρει τον τρόπο, τον αποτελεσματικό τρόπο να παρεμποδίσει τις διακρίσεις αυτές.

Συνεπέρανε το ΔΗ.ΚΟ. ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός άρχισε προεκλογική εκστρατεία και μας κατηγορεί ότι αρχίσαμε προεκλογική εκστρατεία. Λάθος συμπέρασμα. Προεκλογική εκστρατεία δεν αρχίσαμε. Αλλά είναι ενδεικτικό της νοοτροπίας και των αντιλήψεων του ΔΗ.ΚΟ. ότι βλέπει την προεκλογική εκστρατεία ή βλέπει την πολιτική εκστρατεία σαν να πρόκειται για πανώλη, για ασθένεια, για κάτι το κακό, για κάτι το απαράδεκτο. Οι δικές μας δημοκρατικές αντιλήψεις επιτρέπουν τις προεκλογικές εκστρατείες, και οι δικές μας δημοκρατικές αντιλήψεις δίδουν στα κόμματα το δικαίωμα κατ' απόλυτη κρίση να επιλέξουν αυτά ποια πολιτική εκστρατεία και πότε πρέπει να την κάνουν.

Δεν υπάρχει, μας λένουν οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ., αναξιοκρατία, δεν υπάρχει ευνοιοκρατία. Αλλά θέλουν διάλογο για να διορθώσουμε τα κακώς έχοντα. Αλλά αν δεν υπάρχουν όλα αυτά, τι είδους διάλογος πρόκειται να διεξαχθεί και ποια είναι αυτά τα κακώς έχοντα τα οποία προσφέρονται δημοκρατικά με δημοκρατικό διάλογο να διορθώσουν; Δεν υπάρχει λένουν αναξιοκρατία, δεν υπάρχει ευνοιοκρατία· υπάρχουν όργανα τα οποία έχουν στελεχωθεί από ανθρώπους που ενεργούν ανεξάρτητα, αμερόληπτα, αντικειμενικά, διορίζοντας, μεταθέτοντας, προάγοντας στις διάφορες υπηρεσίες. Αλλά υπάρχει ρουσφέτι, μας λένουν. Τώρα πώς μπορεί να μην υπάρχει αναξιοκρατία και ευνοιοκρατία αλλά να υπάρχει ρουσφέτι, αυτό πρέπει να μας το εξηγήσουν κάπως οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. Υπάρχει ρουσφέτι λένουν, αλλά δεν είναι οι πρώτοι διδάξαντες. Δηλαδή, σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, εάν κάποτε κάποιος παρανομούσαν, δικαιολογείται η συνέχιση της παρανομίας για δέκα χρόνια, για είκοσι χρόνια, για τριάντα χρόνια. Περίεργη πραγματικά θεωρία.

Αλλά είναι σ' αυτή τη θεωρία που θέλω να σταθώ, γιατί έγινε λόγος για παντοδυναμία Κληρίδη από το 1960 μέχρι το 1976 και ίσως η ευρύτερη κοινή γνώμη να μην έχει αντιληφθεί τι σημαίνει αυτή η θεωρία την οποία το ΔΗ.ΚΟ. έχει εκπονήσει για να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα. Η θεωρία, κύριοι συνάδελφοι, σημαίνει ότι από το 1960 μέχρι το 1976 η Κύπρος ήταν λόγω μεν Προεδρική Δημοκρατία, έργω δε, η του Προέδρου της Βουλής Αρχή. Πρόκειται για διαστροφή της ιστορίας αλλά πρόκειται και για επίθεση ενάντια στο κύρος του ίδιου του Μακαρίου διότι ενώ ήταν Πρόεδρος, ενώ βάσει του Συντάγματος πρωταρχικό του καθήκον ήταν η διασφάλιση της Εκτελεστικής Εξουσίας, τον εμφανίζουν ως απεμπολήσαντα το καθήκον αυτό και ως αναθέσαντα το έργο της επάνδρωσης της Δημόσιας Υπηρεσίας σε μη αρμόδια όργανα, στον τότε Πρόεδρο της Βουλής και σε άλλους τους οποίους είτε κατονόμασαν είτε υπαινίσσονται. Αλλά πρόκειται για διαστροφή της ιστορίας και απλώς πρόκειται για μια θεωρία την οποία το ΔΗ.ΚΟ. αναπτύσσει προκειμένου να δικαιολογηθεί για το τι πράττει αυτή τη στιγμή. Η ουσία είναι το τι συμβαίνει τα τελευταία χρόνια. Η ουσία είναι τι κάμνει αυτή η Κυβέρνηση για να διορθώσει αυτά που συνέβησαν τα

τελευταία χρόνια και η ουσία είναι τι θα κάμει αυτή η Βουλή για να διορθώσει την κατάσταση. Όλα τα άλλα ανήκουν στην ιστορία.

Ο κ. Κληρίδης ανέφερε συγκεκριμένα παραδείγματα με συγκεκριμένες βαθμολογίες, με συγκεκριμένα προσόντα, με συγκεκριμένη αρχαιότητα. Δεν απάντησαν σ' αυτά τα παραδείγματα αλλά κατέφυγαν σε γενικότητες και κατέφυγαν σε αντεπίθεση προσωπική εναντίον του προσπαθώντας να μεταθέσουν το θέμα.

Ανέφερε Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ. και την υπόθεση Γενακρίτου όπου ακυρώθηκαν 46 προαγωγές σε Βοηθούς Διευθυντές και στην οποία οφείλω να σας αποκαλύψω ότι ήμουν δικηγόρος της πλειοψηφίας των αιτητών. Πολύ ουδέτερα την ανέφερε ο Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ. αυτή την υπόθεση. Σ' αυτή την υπόθεση, για παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι, το Δικαστήριο ανέφερε και το ακόλουθο απόσπασμα: «Τα ακόλουθα παραδείγματα δείχνουν την ανεπάρκεια της αιτιολογίας. Για παράδειγμα οι αιτητές Έλλη Ζιγκή, Ανδρέας Χ' Παυλή, Π. Καλλή, Σ. Παστελλάς, είναι σε σύγκριση με τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα Α. Χριστοδουλίδη, Χ. Χαραλάμπους, Χ. Ιωαννίδη και Ε. Μοσφίλη καλύτεροι στη βαθμολογία στα δυο τελευταία χρόνια, καλύτεροι στη βαθμολογία στα έξη τελευταία χρόνια και έχουν και μακρότερη υπηρεσία». Και όμως αυτοί δεν προάχθηκαν. Αλλά το θέμα με την απόφαση Γενακρίτου δεν τελειώνει εδώ, διότι το Δικαστήριο απλώς ανέφερε αυτές τις τέσσερις περιπτώσεις σαν παραδείγματα. Αυτά τα παραδείγματα που ανέφερε το Δικαστήριο με τους αριθμούς και τα στοιχεία που υπάρχουν μπορεί να μετατεθούν και να εφαρμοστούν σχεδόν σε όλους τους αιτητές. Μια κτυπητή περίπτωση είναι η περίπτωση της Σταυρούλας Σταυρίδου Ιωαννίδου με 38 χρόνια υπηρεσία, καλύτερη στη βαθμολογία από ενδιαφερόμενα άτομα καθόλη τη διάρκεια της υπηρεσίας, καλύτερη στη βαθμολογία από ενδιαφερόμενα πρόσωπα μετά το 1974, καλύτερη κατά τις τελευταίες έξη βαθμολογίες προ των επίδικων προαγωγών και προάχθηκαν αντ' αυτής άνθρωποι με 12 χρόνια, 14 χρόνια, 16 χρόνια, 17 χρόνια λιγότερη υπηρεσία, με τα ίδια προσόντα αλλά με λιγότερη βαθμολογία. Λάθος; Μα αν είναι λάθος αυτή η περίπτωση υπάρχει και άλλη περίπτωση. Έχουμε άλλη περίπτωση της Αντιγόνης Φράντζουλου που είχε 29 χρόνια υπηρεσία, καλύτερη βαθμολογία στις έξη τελευταίες βαθμολογίες προ των προαγωγών και προάχθηκαν άνθρωποι με 5 χρόνια, 7 χρόνια, 8 χρόνια, και 10 χρόνια λιγότερη υπηρεσία και μικρότερη βαθμολογία. Και σ' αυτή την υπόθεση αυτά τα παραδείγματα μπορεί να πολλαπλασιαστούν σχεδόν σε όλους τους αιτητές από την αρχή μέχρι τέλους.

Μας είπε ο Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ. ότι θα επιληφθεί της υπόθεσης, θα επανεξετάσει την υπόθεση, λέει, η Επιτροπή σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Πότε θα την επανεξετάσει; Η απόφαση εξεδόθη στις 31 Δεκεμβρίου του 1985 και παρήλθαν εννέα μήνες και ακόμα δεν την έχει επανεξετάσει. Όταν έκαμαν τις αρχικές προαγωγές άρχισαν να επιλαμβάνονται της υπόθεσης στο τέλος Μαΐου του 1983. Υπήρχαν 555 υποψήφιοι και προάχθηκαν 46, κατέφυγαν δε στο Δικαστήριο 18. Τέλειωσε αυτό το έργο στις 4 Νοεμβρίου, δηλαδή σε ένα διάστημα τεσσάρων μηνών από 555 διάλεξαν 46 και είδαμε τι έκαμαν. Τώρα έχει από τις 31 Δεκεμβρίου που έχουν να διαλέξουν μεταξύ περίπου 64 ατόμων ποιους 46 θα προάξουν, έχουν όλα τα στοιχεία και όλους τους πίνακες που κατέθεσαν οι δικηγόροι στο Δικαστήριο και προπαντός έχουν και τα αποτελέσματα του computer όπου μπήκε όλη η σταδιοδρομία αυτών των ανθρώπων μέσα για να

μπορεί το Δικαστήριο να κάμει συγκρίσεις διότι ήταν πάρα πολλοί αιτητές και πάρα πολλά ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Και όμως έχει δέκα μήνες και ακόμα δεν έκαμαν προαγωγές και ελπίζω ότι όταν θα τις κάμουν, θα προάξουν αυτούς που πραγματικά είναι καταφανώς καλύτεροι.

Αλλά είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ., «καλά, διορίστηκε μια νέα Επιτροπή, γιατί κ. Κληρίδη δεν περιμένετε να δείτε τα έργα της και μετά να κρίνετε, αλλά σπεύδετε εκ των προτέρων λόγω των προσώπων που διορίστηκαν να τους κρίνετε;» Βέβαια από τα πρόσωπα που διορίστηκαν συμπέρασμα θα μπορούσε να εξαχθεί αλλά προτού αλέκτωρ φωνήσει τρις, μια ή δυο μέρες μετά την ομιλία του Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας προήγαγε 13 Βοηθούς Διευθυντές σε Διευθυντές Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, και ερωτώ ένα-ένα Βουλευτή του ΔΗ.ΚΟ. Εάν έχετε να επιλέξετε μεταξύ ενός ανθρώπου που έχει 34 χρόνια υπηρεσία, 13 χρόνια στο βαθμό Βοηθού Διευθυντή, επιπρόσθετο προσόν, μετεκπαίδευση και βαθμολογία 38, αν έχετε να επιλέξετε μεταξύ αυτού του προσώπου και ενός άλλου προσώπου που η συνολική του υπηρεσία είναι 12 χρόνια μικρότερη — 4 χρόνια μικρότερη σαν Βοηθού Διευθυντή, δεν έχει μετεκπαίδευση, βαθμολογία δε όχι 38, αλλά 35 και 37 — όταν εσείς έχετε να διαλέξετε μεταξύ αυτών των δυο ανθρώπων, ποιο θα διαλέγατε; Αυτό είναι το ερώτημα, διότι οι κύριοι της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας διάλεξαν το δεύτερο και όχι τον πρώτο που ονομάζεται Γεώργιος Θεοδούλου. Υπάρχουν και άλλες 3-4 περιπτώσεις μέσα σ' αυτές τις προαγωγές που μπορεί να γίνει η ίδια σύγκριση είτε με το Γεώργιο Θεοδουλου είτε με κάποιο Αντώνη Κουδουνά, είτε με κάποιο Χριστόφορο Καδή που έστειλε και επιστολές με πίνακες σ' όλα τα Κόμματα, είτε με κάποιο Ανδρέα Παπαμιλιτιάδου. Βέβαια τέσσερις περιπτώσεις βρήκαμε εμείς μέχρι της στιγμής, αλλά ασφαλέστατα εκατοντάδες ή δεκάδες θα είναι οι αδικημένοι του όπως και στην περίπτωση της Γενακρίτου, το γεγονός ότι 555 ήταν οι υποψήφιοι, 46 διορίστηκαν και 18 πήγαν Δικαστήριο, δεν σημαίνει ότι οι άλλοι είναι ευχαριστημένοι ή ότι άλλοι δεν αδικήθηκαν, γιατί υπάρχουν πολλοί που δεν αρέσκονται ακόμα να καταφεύγουν διαρκώς στα Δικαστήρια γι' αυτές τις υποθέσεις. Γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, αποδείξεις ατράνταχτες για την ευνοιοκρατία και την αναξιοκρατία υπάρχουν και είναι περιττό να αμφισβητείται αυτό το γεγονός. Πρέπει αυτή η Βουλή ν' αντιληφθεί ότι έχει τη δύναμη με νομοθεσία, αν όχι να εξαφανίσει εντελώς, τουλάχιστο να περιορίσει σημαντικότερα το πεδίο δυνατότητας ευνοιοκρατίας και αναξιοκρατίας.

Το ερώτημα είναι αν αυτή η Βουλή εκτός από τη δύναμη έχει και την πολιτική θέληση να ασκήσει τη δύναμή της, ν' ασκήσει την εξουσία της για να πετύχει αυτό το οποίο πρέπει να πετύχει, για να καταργηθεί η ευνοιοκρατία, για να καταργηθεί η αναξιοκρατία, για να καταργηθούν τα πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων. Ν' ασκήσει την εξουσία της προς προάσπιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας των δημόσιων υπαλλήλων, των αστυνομικών, των εκπαιδευτικών, των υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών.

Ο Δημοκρατικός Συναγεαγμένος ήδη εισηγείται διάφορα μέτρα για τα οποία σε πολλές περιπτώσεις έχει ήδη καταθέσει σχετικά νομοσχέδια. Ελπίζει ότι κατά την επόμενη περίοδο της Βουλής αυτές οι προτάσεις νόμων θα τύχουν της τελικής επεξεργασίας από τις Επιτροπές της Βουλής ούτως ώστε να προωθηθεί η αναγκαία νομοθεσία.

Το Κόμμα μας έχει ήδη καταθέσει προτάσεις νόμων σχετικά με την Αρχή Ηλεκτρισμού, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και την Αρχή Τηλεπικοινωνιών. Σχετικά με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών, η Επιτροπή έχει καταλήξει ή τουλάχιστον είναι φανερό ότι θα καταλήξει σε υποβολή συγκεκριμένου σχεδίου προς τη Βουλή και ελπίζουμε ότι εντός του Οκτωβρίου θα ψηφιστεί αυτός ο νόμος ούτως ώστε να μπορούμε να προχωρούμε με τους άλλους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Οπωσδήποτε πρέπει να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία τόσο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας όσο και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Και ένα από τα μέτρα που μπορεί να ληφθούν υποδείχθηκε έμμεσα από το Δικαστήριο στην τελευταία απόφαση που ανέφερε ο κ. Ευσταθίου σχετικά με τη συνταγματικότητα των Συμβουλίων των διαφόρων Ημικρατικών Οργανισμών.

Αυτά και άλλα προγράμματα έχει χρόνια που τα έχει εξαγγείλει ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Και ελπίζουμε ειλικρινά ότι με τη συνεργασία και άλλων πλευρών της Βουλής ο φετινός χρόνος θα είναι χρόνος νομοθετικού έργου προς τη σωστή κατεύθυνση σχετικά με το ζήτημα αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, Έντιμοι συνάδελφοι,

Πολλές φορές στα τελευταία χρόνια η Βουλή των Αντιπροσώπων συζήτησε διεξοδικά το θέμα της κομματικοποίησης του κρατικού μηχανισμού και των δυσμενών διακρίσεων κατά τις προσλήψεις και προαγωγές στην κρατική υπηρεσία, τα σώματα ασφαλείας, την εκπαιδευτική υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Σ' όλες αυτές τις συζητήσεις και σε πολλές άλλες, οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ αποκάλυψαν την έκταση και το μέγεθος των απαράδεκτων, αντιδημοκρατικών και αντισυνταγματικών διακρίσεων σε βάρος κυρίως της Αριστεράς, αλλά και πολλών άλλων δημοκρατικών πολιτών. Ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς Ε. Παπαϊωάννου στην αγόρευσή του ανέφερε από αυτό το βήμα αδιάψευστα στοιχεία από όλες τις κρατικές και ημικρατικές υπηρεσίες. Αναφέρθηκε ακόμα ο Κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος στις πολυάριθμες καταγγελίες που έγιναν πάνω σ' αυτό το ζήτημα ανοιχτά και επίσημα από τους εκπροσώπους του ΑΚΕΛ στη Βουλή, αρχίζοντας από τη δεκαετία του 1960, ως τα σήμερα. Δεν χρειάζεται, ασφαλώς, να επαναλάβουμε τα ίδια πράγματα που είναι γνωστά σε όλους και που κανέναν δεν τολμά να διαμφισβητήσει.

Οι δυσμενείς διακρίσεις στη δημόσια υπηρεσία, στα σώματα ασφαλείας, στην εκπαίδευση και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς έχουν διαβρώσει ολόκληρο τον κρατικό μηχανισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας και προκαλούν τεράστια ζημιά στην πατρίδα μας. Πρόκειται για μια χρόνια αρρώστια, που έχει τις ρίζες της, όπως τονίστηκε και από προηγούμενους ομιλητές μας, στην αποικιοκρατική περίοδο και στις αντιδημοκρατικές καταπιεστικές τάσεις της δεξιάς.

Δεν είναι μόνο αντισυνταγματική και αντιδημοκρατική η κομματικοποίηση του κρατικού μηχανισμού και οι δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος πολιτών. Δημιουργούν καθεστώς αυθαιρεσίας, καταπίεσης αλλά και διαφθοράς. Παραμερίζονται οι αρχές, οι αξίες και το δίκαιο. Περιφρονούνται τα δικαιώματα και η

αξιοπρέπεια των πολιτών. Υποσκάπτεται η εμπιστοσύνη και η αφοσίωση των πολιτών στο δικό τους κράτος.

Αυτό το τελευταίο είναι εξαιρετικά επικίνδυνο για μικρά κράτη σαν την Κύπρο, που αγωνίζονται για την κρατική τους υπόσταση, που όλοι οι πολίτες έχουν πρώτιστο καθήκον να υπερασπιστούν την ύπαρξη και την ακεραιότητα της πατρίδας τους. Πώς θα καλέσεις τους νέους να υπερασπιστούν με το αίμα και τη ζωή τους ένα κράτος, όταν δεν είναι δημοκρατικό, όταν τους αδικεί, όταν κάνει διακρίσεις σε βάρος τους; Ας το προσέξουν αυτό οι πατέρες της εθνικοφροσύνης, που απογοήτευσαν κι απογοητεύουν το λαό με την ασυνέπεια και με τη χτυπητή αντίθεση λόγων και έργων.

Η ισοπολιτεία, που είναι βασική αρχή κάθε δημοκρατικού συντάγματος, πρέπει νάναι απόλυτα σεβαστή σε χώρες σαν τη δική μας, που οι πολίτες καλούνται να υπερασπιστούν την ύπαρξη και την ανεξαρτησία του κράτους τους.

Ποιος μπορεί ν' αρνηθεί ότι η κατάσταση, οι εξελίξεις και, ίσως, οι τύχες της Κύπρου θα 'ταν καλύτερες, αν στη δεκαετία του 1960 δεν αφηνόταν η δεξιά και η ακροδεξιά να επανδρώσει αυθαίρετα, κομματικά με κυνικές δυσμενείς διακρίσεις τον κρατικό μηχανισμό — ιδιαίτερα τα σώματα ασφαλείας — αλλά και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς;

Ποιος μπορεί ν' αρνηθεί πως η διάβρωση των σωμάτων ασφαλείας και του κρατικού μηχανισμού από τη δεξιά και την ακροδεξιά βοήθησε το διχασμό και δυσκόλεψε υπερβολικά τον αγώνα ενάντια στην υπονομευτική δουλειά της χούντας και της ΕΟΚΑ Β'; Ποιος μπορεί ν' αρνηθεί ότι με ένα υπερκομματικό, αξιοκρατικό, αδιάφθορο κρατικό μηχανισμό, η αντίσταση του Κυπριακού λαού ενάντια στο πραξικόπημα και την εισβολή θα ήταν πιο αποτελεσματική; Η πατρίδα μας και ο λαός μας πλήρωσαν ακριβά, με πολύ αίμα, πολλές θυσίες και πολλές ταλαιπωρίες την προδοσία και τη δολιοφθορά στο στρατό, στην αστυνομία και τον κρατικό μηχανισμό.

Δεν τ' αναφέρουμε αυτά σήμερα για να αναξέσουμε παλιές πληγές, όπως λεν μερικοί, που προτιμούν να ξεχάσουμε τη μαύρη εκείνη περίοδο και την προδοσία ακόμα. Ούτε θέλουμε να επεκταθούμε στο σοβαρό θέμα της παρουσίας αμετανόητων μελών της ΕΟΚΑ Β' στη δημόσια υπηρεσία, στην αστυνομία και την εκπαίδευση. Από τη στιγμή που ματαιώθηκε η κάθαρση μετά την αποκατάσταση της συνταγματικής τάξης, έμεινε στον κρατικό μηχανισμό το καρκίνωμα της δοσίλογης ακροδεξιάς, που αποθρασύνθηκε και άρχισε να προβάλλει με πολλές «συνταγματικές» αξιώσεις.

Σήμερα όμως αναφερόμαστε στις τραγικές συνέπειες της διάβρωσης της κρατικής υπηρεσίας στην πρώτη περίοδο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κυρίως για να τονίσουμε στο Κόμμα που κρατά την εξουσία, πόσο ολέθρια μπορεί να είναι η κομματικοποίηση του κρατικού μηχανισμού και οι δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος δημοκρατικών και νομιμόφρονων πολιτών που συνεχίζονται και σήμερα.

Η κατάσταση σήμερα δεν είναι λιγότερο κρίσιμη από ό,τι ήταν το 1970-1974. Χρειαζόμαστε την πατριωτική ενότητα, την πολιτική συνεργασία των δημοκρατικών δυνάμεων, την αποτελεσματικότητα του κρατικού μηχανισμού και την αμυντική θωράκιση του κράτους όσο ποτέ άλλοτε στα 26 χρόνια της Δημοκρατίας. Κι όλα αυτά τα υποσκάπτουν και σήμερα οι δυσμενείς διακρίσεις στον κρατικό μηχανισμό, στο στρατό και την αστυνομία, η διαίρεση του λαού και των πολιτών σε «ημετέρους» και σε «ξένους».

Αν η Κυβέρνηση δεν σταματήσει αυτό το κακό, αν δεν τηρηθούν σχολαστικά οι συνταγματικές διατάξεις και οι δημοκρατικοί θεσμοί που εγγυούνται την ισότητα των πολιτών, αν δεν σταματήσουν οι μικρόψυχες και παράνομες δυσμενείς διακρίσεις, αν δεν κατοχυρωθούν τα δικαιώματα των πολιτών με νόμους και κανονισμούς, που θα επιβάλλουν την αξιοκρατία, τότε η ενίσχυση του εσωτερικού μετώπου και η αγωνιστική ενότητα δράσης των πατριωτικών δυνάμεων, που είναι απαραίτητα για τη σωτηρία της Κύπρου, θα μείνουν κενά συνθήματα. Είναι φυσικό οι δυσμενείς διακρίσεις να προκαλούν διάσπαση και αποδιοργάνωση.

Ο κ. Γαλανός, σαν Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. είχε δίκαιο όταν αναφέρθηκε στους «πρώτους διδάξαντες», το ρουσφέτι και τις διακρίσεις. Είναι αλήθεια πως τα θεμέλια μπήκαν από τον κομματικό μηχανισμό της δεξιάς, με επικεφαλής τον τότε Υπουργό Εσωτερικών και μετέπειτα πολιτικό συναρχηγό του κ. Γλαύκου Κληρίδη.

Αλλά ο Κοινοβουλευτικός αρχηγός του ΔΗ.ΚΟ. παραδέχτηκε πως το ρουσφέτι συνεχίστηκε και έγινε θεσμός στην Κύπρο. Θα ήταν εξάλλου δύσκολο να διαμφισβητήσει κάτι το οφθαλμοφανές και πασίγνωστο.

Εμείς θα θέλαμε να παρατηρήσουμε πως οι αξιωματούχοι του ΔΗ.ΚΟ. έχουν αποδειχθεί λαμπροί μαθητές και κοντεύουν να ξεπεράσουν στο ρουσφέτι και τις διακρίσεις τους «πρώτους διδάξαντες». Στις τελευταίες γενικές εκλογές πριν ένα χρόνο εξέπληξαν τους πάντες με την ικανότητά τους για εξαγορά ψήφων και συνειδησών και γενικά στη ρουσφετολογία, που την ανήγαγαν πράγματι σε θεσμό!

Στα τελευταία δυο χρόνια επιταχύνθηκαν οι ρυθμοί Δημοποίησης του κρατικού μηχανισμού, των σωμάτων ασφαλείας, της εκπαιδευτικής υπηρεσίας και των Ημικρατικών Οργανισμών. Όλα τα «ανεξάρτητα» σώματα των Ημικρατικών κ.α. Οργανισμών, που διορίζονται από τον Πρόεδρο, γίνονται προπύργιο του κομματικού μηχανισμού κι όχι όργανα του κράτους. Το ΔΗ.ΚΟ. θέλει να ελέγχει τα πάντα, για να αποκτήσει εκλογική βάση και δύναμη. Θυσιάζει και αρχές και δημοκρατικότητα και ενότητα του εσωτερικού μετώπου ακόμα για χάρη της εξουσίας.

Αυτός ο αγώνας για την εξουσία φέρνει σε ανοιχτή σύγκρουση το ΔΗ.ΣΥ. με το ΔΗ.ΚΟ. Ενόψει των Προεδρικών εκλογών σε 1 1/2 χρόνο είναι δύσκολο να οξύνεται η σύγκρουση. Στο θέμα, όμως, των δυσμενών διακρίσεων στον κρατικό μηχανισμό είναι και οι δυο μεγάλοι ένοχοι έναντι του λαού και της δημοκρατίας.

Ο Κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος έχει εκθέσει στην αγόρευσή του με αδιάσειστα στοιχεία και παραδείγματα, πως μετά την ανεξαρτησία και για 26 ολόκληρα χρόνια ο κρατικός και ημικρατικός μηχανισμός στελεχωνόταν με κατάφωρες δυσμενείς διακρίσεις εναντίον κυρίως της Αριστεράς, των μελών και οπαδών του ΑΚΕΛ.

Στα πρώτα χρόνια ο αποκλεισμός των αριστερών πολιτών ήταν ολοκληρωτικός, όχι μόνο από την αστυνομία και το στρατό, αλλά κι από την εκπαίδευση και τη δημόσια υπηρεσία, ακόμα και από τις θέσεις εργατών και τεχνιτών στον κρατικό και ημικρατικό μηχανισμό. Όσο βαρύνει και να φαίνεται ο χαρακτηρισμός, οι μηχανισμοί, οι τότε μηχανισμοί, για αποκλεισμό των αριστερών και προοδευτικών δημοκρατικών πολιτών δεν διέφερε στο πρώτο στάδιο από τους μηχανισμούς των φασιστικών κρατών. Και το αποτέλεσμα των διακρίσεων ήταν παρόμοιο στην Κύπρο με τα φασιστικά καθεστώτα στα πρώτα

χρόνια. Ενώ προσλαμβάνονταν κατά εκατοντάδες υπάλληλοι στην κρατική μηχανή και τις ημικρατικές υπηρεσίες τα πρώτα χρόνια της Δημοκρατίας, ο μηχανισμός του πιστοποιητικού κοινωνικών φρονημάτων δούλευε τόσο καλά και τα συνταγματικά και δημοκρατικά δικαιώματα των προοδευτικών πολιτών παραβιάζονταν τόσο κατάφωρα, που πολύ λίγοι αριστεροί μπόρεσαν να μπουν και πολύ λιγότεροι ν' ανελιχθούν μέσα στις κρατικές και ημικρατικές υπηρεσίες. Ήταν η εποχή της «βασιλείας» του Γιωρκάτζη, όταν και για είσοδο φοιτητών στην Παιδαγωγική Ακαδημία ίσχυε το μπιλιετάκι του. Τότε ακριβώς μπήκαν και τα θεμέλια του παρακράτους.

Αργότερα με την οργανωμένη αντίσταση και αντίθεση του ΑΚΕΛ και άλλων δημοκρατικών πατριωτικών δυνάμεων, περιορίστηκε βαθμιαία ο ολοκληρωτικός αποκλεισμός. Υπήρχαν, όμως, και δούλευαν πάντα οι μηχανισμοί επιλογής της Δεξιάς, που στήθηκαν μέσα στον κρατικό μηχανισμό. Και ως τα σήμερα δουλεύουν αυτοί οι μηχανισμοί με τα διορισμένα μέλη, τους υπαλλήλους των κρατικών επιτροπών και των Ημικρατικών Συμβουλίων, που τα διορίζει ο Πρόεδρος, χωρίς κανένα νομικό περιορισμό από τη Βουλή. Για τον ίδιο σκοπό και το ίδιο αποτελεσματικά δουλεύουν οι επιλεγμένοι διευθυντές και ανώτατοι υπάλληλοι των κρατικών και ημικρατικών οργανισμών, αναπαράγοντας τις διακρίσεις και καλύπτοντας ταυτόχρονα όσο μπορούν την παρανομία με ένα μανδύα νομιμοφάνειας.

Έτσι οι λιγοστοί επιστήμονες, τεχνικοί, εκπαιδευτικοί και δημόσιοι υπάλληλοι, που πέρασαν το φράγμα των δυσμενών διορισμών, αντιμετώπισαν σ' όλη τη σταδιοδρομία τους τις δυσμενείς διακρίσεις στις προαγωγές και τις μεταθέσεις.

Όλ' αυτά δεν μπορούν ν' αμφισβητηθούν από κανένα, γιατί μιλούν αδιάφυστα οι αριθμοί. Ενώ το ποσοστό των υπαλλήλων που ανήκουν σ' όλα τα Κόμματα της Βουλής και για το καθένα χωριστά είναι πολύ μεγαλύτερο από την εκλογική τους δύναμη, το ποσοστό των κρατικών και ημικρατικών υπαλλήλων και εκπαιδευτικών που είναι οπαδοί του ΑΚΕΛ αντιπροσωπεύει μικρό μόνο μέρος της επιρροής και της εκλογικής τους δύναμης.

Πιο εμφανής είναι οι διακρίσεις στο στρατό και την αστυνομία, όπου το φράγμα των διακρίσεων αποκλείσει σχεδόν ολότελα τους διορισμούς Αριστερών και πέτυχε μια μονόπλευρη στελέχωση από τη Δεξιά. Όλοι οι πατριώτες γνωρίζουν πόσο ακριβά πλήρωσε η Κύπρος αυτή την παραβίαση των δημοκρατικών και συνταγματικών δικαιωμάτων και θεσμών.

Ο Κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος αποκάλυψε στην αγόρευσή του με στοιχεία και αριθμούς αυτές τις δυσμενείς διακρίσεις που γίνονται ακόμα και σήμερα εναντίον εργατών, που ανήκουν στην ΠΕΟ. Αυτό συνεχίζεται για 26 χρόνια στους Ημικρατικούς Οργανισμούς, όπου οι μηχανισμοί δυσμενών διακρίσεων εναντίον οπαδών του ΑΚΕΛ—Αριστεράς δούλευαν ακόμα καλύτερα κι από τον κρατικό μηχανισμό.

Στην εκπαίδευση, όπου οι κανονισμοί διορισμών επέτρεψαν αργότερα την πρόσληψη καθηγητών χωρίς πολλές διακρίσεις, καθιερώθηκε κατάλογος και η ανέλιξη και οι προαγωγές των δημοκρατικών δασκάλων και καθηγητών ανακόπηκε από τους δεξιούς επιθεωρητές τμηματάρχες και διευθυντές του Υπουργείου, που εφάρμοσαν τις δυσμενείς διακρίσεις στη βαθμολογία και αξιολόγησή τους. Είναι γι' αυτό που η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών ζητά επίμονα να ψηφισθούν το συντομότερο δυνατό νέοι κανονισμοί αξιολόγησης, πριν ακόμα κι

από την ψήφιση νέων κανονισμών που θα διέπουν την προαγωγή εκπαιδευτικών με αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια.

Δεν είναι εύκολο ν' αλλάξει κανένας τη σύνθεση της κρατικής και ημικρατικής μηχανής που στήθηκε στα 26 τελευταία χρόνια. Ούτε τους μηχανισμούς επιλογής που έστησαν για εξυπηρέτηση των κομματικών και ταξικών συμφερόντων τους οι κρατούντες. Ο κρατικός μηχανισμός, όμως, δεν τους ανήκει. Δεν είναι φέουδός τους. Πρέπει ν' ανήκει στο λαό, που το θέλει όργανο εξυπηρέτησης των συμφερόντων της Κυπριακής Δημοκρατίας και του αγώνα του για επίβιωση, πλήρη ανεξαρτησία, ενότητα και πρόοδο. Ο Κυπριακός λαός και η Βουλή που τον εκπροσωπεί άμεσα, πρέπει να μην επιτρέψουν την περαιτέρω κομματικοποίηση και φθορά του κρατικού μηχανισμού.

Το ΑΚΕΛ θ' αγωνισθεί στη Βουλή και έξω από τη Βουλή για να σταματήσει η ολέθρια πολιτική της ευνοιοκρατίας, του ρουσφετιού, των δυσμενών διακρίσεων στον κρατικό μηχανισμό για την εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων.

Ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς πρότεινε μια σειρά βασικά μέτρα, που θα πρέπει να πάρει η Βουλή για την εκδημοκρατικοποίηση και εξυγίανση του κρατικού μηχανισμού, των σωμάτων ασφαλείας, της εκπαίδευσης και των ημικρατικών οργανισμών.

Είμαστε βέβαιοι πως η πλειοψηφία του λαού αλλά και η πλειοψηφία των δημόσιων υπαλλήλων και εκπαιδευτικών θα αγωνισθούν μαζί μας για την εκδημοκρατικοποίηση, την αξιοκρατία και την ομαλή, αποδοτική λειτουργία της κρατικής υπηρεσίας.

Η Βουλή πρέπει να θεσπίσει σύντομα νομοθεσία για δημοκρατική ανάδειξη σχολικών εφορειών και όσο το δυνατό πιο αντιπροσωπευτικά Διοικητικά Συμβούλια στους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Η ευνοιοκρατία και η κομματικοποίηση στην εκπαιδευτική υπηρεσία πρέπει να ξεριζωθούν μια για πάντα με τη θέσπιση ολοκληρωμένων και σαφών κανονισμών, που θα διέπουν τις προσλήψεις και προαγωγές των εκπαιδευτικών, με βάση συγκεκριμένα και μετρήσιμα κριτήρια. Επίσης πρέπει να θεσπισθούν αμέσως οι κανονισμοί για την αντικειμενική και δίκαιη αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Χωρίς αυτούς τους κανονισμούς θα χωλαίνει το έργο της προαγωγής των κατάλληλων εκπαιδευτικών. Πρέπει να τονισθεί ότι η σημερινή αξιολόγηση είναι υποκειμενική και συχνά έχει πολιτικά και κομματικά μόνο κίνητρα.

Οι κανονισμοί για τις μεταθέσεις πρέπει να τροποποιηθούν, με βάση την πείρα των τελευταίων δυο χρόνων, που έφεραν στο φως ορισμένες αδυναμίες. Η Επιτροπή Παιδείας της Βουλής πρέπει να παρακολουθεί την κατάσταση και να προωθήσει την ψήφιση των κανονισμών, που θα περιορίσουν τις αυθαιρεσίες, τον υποκειμενισμό και τις παρεμβάσεις, που παραβλάπτουν τα γνήσια συμφέροντα της εκπαίδευσης.

Η Βουλή μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά για να τερματισθούν οι δυσμενείς διακρίσεις και η κομματική αυθαιρεσία στις προσλήψεις και προαγωγές. Μπορεί να ξεριζώσει τον ολέθριο θεσμό του ρουσφετιού που φθείρει τους δημοκρατικούς θεσμούς και διαφθείρει συνειδήσεις.

Επιτελώντας αυτό το δύσκολο και πολύπλοκο έργο η Βουλή θα ενισχύσει την κρατική υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας και θα δυναμώσει τον αγώνα του Κυπριακού λαού για ένα καλύτερο μέλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου.

Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα για τρίτη μέρα το γνωστό θέμα που ενέγραψε ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκος Κληρίδης.

Πραγματικά όλος ο λαός ανέμενε μετά την εγγραφή αυτού του θέματος, που έντεχνα παρουσιάστηκε κατά τρόπο πομπώδη, να γίνουν μεγάλες αποκαλύψεις συνταρακτικών γεγονότων. Τέτοιων μάλιστα γεγονότων που να μην επέτρεπαν την αναμονή έναρξης της Βουλής που άρχιζε τη λειτουργία της 3 μόνο εβδομάδες μετά την εγγραφή του θέματος.

Ο τρόπος παρουσιάσεως και η σπουδή για έκτακτη σύγκληση της Βουλής ήταν σαν να εζητείτο από τη Βουλή να παρέμβει άμεσα, διαφορετικά τα πάντα θα κατέρρεαν. Πραγματικά μας δόθηκε αυτή η ευκαιρία και ακούσαμε με πολλή προσοχή και από τον ίδιο τον κ. Κληρίδη και από τα άλλα κόμματα τις θέσεις τους, τις απόψεις τους, τα παράπονα και τις εισηγήσεις τους.

Δεν θα 'θελα να σχολιάσω σε βάθος τα όσα ελέχθησαν αλλά θα προσπαθήσω να απαντήσω πάνω στα γενικά συμπεράσματα που αβίαστα εξαγονται από την όλη συζήτηση. Μας ελέχθη τόσο από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού όσο και από τα άλλα Κόμματα ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ ότι στην Κύπρο εφαρμόζεται η ευνοιοκρατία, η δημοκρατία, η ημετεροκρατία, το ρουσφέτι, ο χαφιεδισμός, η αναξιοκρατία και άλλα πολλά που ελέχθησαν. Ένα τρίτος παρατηρητής που δεν ζει στην Κύπρο θα ένοιωθε πραγματικά δέος για τη δεινή αυτή καταπίεση που ασκεί το ΔΗ.ΚΟ. σε βάρος των άλλων Κομμάτων και γενικά σ' όλο τον κυπριακό λαό. Δεν θα ήταν δε αρκετά δύσκολο να βγάλει τα συμπεράσματά του αν είχε και την ευκαιρία να παρακολουθήσει από το θεωρείο της Βουλής τρία Κόμματα εναντίον ενός, και ιδιαίτερα τον αγαπητό συνάδελφο κ. Σολωμή ο οποίος με το χάρισμα της ευγλωττίας που τον διακρίνει και τη βροντώδη φωνή που διαθέτει θα έλεγε κανείς ότι η καταπίεση στην Κύπρο ξεπερνά και τα ανώτατα επίπεδα ολοκληρωτικών καθεστώτων.

Βεβαίως ο λόγος που τα τρία Κόμματα συμφωνούν δεν είναι ούτε συμπτωματικός ούτε τυχαίος. Θα πρέπει λοιπόν, για να καταλήξουμε στα σωστά αυτά συμπεράσματα και με κριτές μας ανθρώπους που έζησαν και ζουν σ' αυτό τον τόπο, να κάμουμε μια μόνο μικρή αναδρομή στο παρελθόν σε συσχετισμό με το τι γίνεται σήμερα. Για λόγους ιεράρχησης των γεγονότων και για λόγους προτεραιότητας θα 'θελα να αρχίσω από τον εισηγητή του υπό συζήτηση θέματος και είναι πραγματικά ευχάριστο που ήταν σήμερα παρών ο κ. Κληρίδης, αλλά δεν ξέρω για ποιους λόγους αποχώρησε. Θα 'θελα να υπενθυμίσω ότι υπήρξε στο παρελθόν Αρχηγός του Ενιαίου Κόμματος και θα 'θελα επίσης να ρωτήσω ταυτόχρονα ποια ήταν η συμπεριφορά του τότε, όταν το Ενιαίο Κόμμα επί σειρά ετών ελυμαίνετο κάθε θέσή που παρουσιαζόταν στη Δημόσια Υπηρεσία, στην Αστυνομία, την Πυροσβεστική, Ημικρατικούς Οργανισμούς κλπ.

Μήπως η διαδικασία που εφαρμόζοταν τότε ακολουθούσε αξιωματικά κριτήρια και, εαν ναι, τότε ήταν ή δεν ήταν η ακόλουθη διαδικασία που εφαρμόζοταν; Π.χ. για την πρόσληψη στη θέση ενός αστυνομικού έπρεπε σε πρώτο στάδιο να γίνει η υποβολή αιτήσεως εκ μέρους του αιτητή με αντίγραφο της σχετικής αίτησης διδόταν και συστατική επιστολή από τον Τοπικό παράγοντα του

Ενιαίου Κόμματος. Αργότερα δε σε Επαρχιακό επίπεδο γινόταν η αξιολόγηση μέσα στο ίδιο το Κόμμα κατά Επαρχία. Εν τέλει αποστέλλετο στο κέντρο ο κατάλογος των εκλεκτών του Κόμματος στο αρμόδιο Υπουργείο, όπου παραλαμβάνετο και πάλι από άνθρωπο του Κόμματος μέσα στο Υπουργείο. Δίδουμε βέβαια το ελαφρυντικό στον κ. Κληρίδη γιατί πέρασαν έκτοτε αρκετά χρόνια και πιθανόν να τα 'χει ξεχάσει. Όπως έχει ξεχάσει πως δεν πρέπει να ρίχνει πέτρες εκείνος που 'χει γυάλινο το σπίτι του. Γιατί τι άλλο από γυάλινο σπίτι δεν είναι η δεκαετία του 60; Μπορεί κανένας να ξεχάσει πως τότε για να πάρεις μια θέση στο Ρ.Ι.Κ. ή στην αστυνομία έπρεπε να ανήκεις στο Ενιαίο Κόμμα; Αυτά γράφτηκαν και σαν επικριτικά σχόλια σε εφημερίδες που κυκλοφορούσαν τότε και ιδιαίτερα το 1968-69 και 1970. Απλό ξεφύλλισμα των εφημερίδων αυτών και δίνει την εικόνα. Κάποιος μάλιστα αρθρογράφος της περιόδου αυτής γράφει όχι μόνο για ρουσφέτι αλλά και για «ραχάτι» σαν αρετές των Κυπρίων που κληρονομήθηκαν από ξένους κατακτητές.

Αλλά τότε ο κ. Κληρίδης που κατείχε σημαντικό πόστο στην Κυπριακή πολιτεία δεν ενοχλήθηκε ούτε μπήκε στον κόπο να θυμηθεί το άρθρο 28(2) του Συντάγματος που απαγορεύει τη δυσμενή διάκριση έναντι ατόμων λόγω των πολιτικών τους φρονημάτων.

Σήμερα που βρίσκεται στην αντιπολίτευση προσπαθεί να δημιουργήσει εντυπώσεις για μια κατάσταση που ο ίδιος εκκόλαψε χρόνια τώρα, ζέστανε και την έκαμε πραγματικότητα. Η υπάρχουσα Κυπριακή νοοτροπία είναι δικό του κατασκευάσμα.

Από έναν άνθρωπο όμως, που το 1974 καλούσε το νόμιμο τότε Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Εθνάρχη Μακάριο να επιστρέψει στην Κύπρο αν ήθελε και να διεκδικήσει την προεδρία, όλα μπορεί να τα περιμένει κανένας. Αντί να στηλιτεύσει το πραξικόπημα το είδε σαν ευκαιρία να γίνει Πρόεδρος. Εξού και η χρήση από αυτόν πολύ συχνά τότε του τίτλου αυτού. Αντί να επιδιώξει την επιστροφή του νόμιμου εκλελεγμένου ηγέτη στην Κύπρο, τον καλούσε από το βήμα μίας δημοσιογραφικής διάσκεψης να θέσει υποψηφιότητα, αν ενδιαφέρετο για την προεδρία.

Καταβρόχθιζε δηλαδή όλες τις σχετικές συνταγματικές διατάξεις και σήμερα κόπτεται και γνοιάζεται πολύ για το άρθρο 28(2) του Συντάγματος.

Δεν διεκδικούμε το αλάθητο, κύριοι συνάδελφοι, και δεν αρνούμαστε ότι σε κάποιο βαθμό μπορεί λάθη να επισημανθούν και να διορθωθούν. Παράλληλα όμως ας μην μας διαφεύγουν οι πρόσφατες πληγές του 74 που Έλληνες Κύπριοι και μεταξύ αυτών και δημόσιοι υπάλληλοι και μη ενήργησαν και πρωτοστάτησαν στην καταστροφή της Κύπρου.

Όλα αυτά επιβάλλουν στην Κυβέρνηση και το Κράτος διπλάσια ευθύνη και προσοχή και αν θα πρέπει δικαιολογημένα να καταλογίσουμε στο Κράτος έστω και κάποιες υποτιθέμενες ευνοϊκές διακρίσεις (διότι στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν) τότε και πάλιν, αγαπητοί συνάδελφοι, ο σημερινός κατήγορος, ο κ. Κληρίδης, δεν είχε αυτό το δικαίωμα να κατηγορεί διότι ο βίος και η πολιτεία του αποδεικνύουν τα αντίθετα από όσα ο ίδιος διακηρύσσει.

Αξίζει λοιπόν να παραθέσουμε λίγα αξιοκρατικά έργα επί εποχής του κ. Κληρίδη έστω και προς συσχετισμό.

Μήπως είναι με αξιοκρατικά κριτήρια που ο κ. Κληρίδης διόρισε ή ανέχθηκε στις θέσεις αστυνομικών Διευθυντών και Βοηθών πρόσωπα σαν τον κ. Ζηντίλη, τον κ. Ράφτη και άλλους;

Σήμερα παρουσιάζεται κριτής και επικριτής ο κ. Κληρίδης ξεχνώντας τις δικές του ευθύνες. Τι έπραξε ο ίδιος τότε;

Η ευθύνη του άρχισε να υπάρχει από τη στιγμή που δέχτηκε παθητικά την κάλυψη της αυθαιρεσίας που έγινε με νομικιστική κάλυψη και στη συνέχεια δέχτηκε παθητικά τη νομιμοποίηση της βίας. Μήπως η διατήρηση του κ. Ντίμη Δημητρίου στο Υπουργείο Εξωτερικών από τον κ. Κληρίδη έγινε με αξιοκρατικά κριτήρια;

Επίσης η άρνησή του να επαναπροσλάβει τους νόμιμα προσληφθέντες τότε αστυνομικούς και απολυθέντες από τους πραξικοπηματίες αποτελούσε πράξη με διακριτικά χαρακτηριστικά την αξιοκρατία και νομιμότητα; Πραγματικά θα θέλαμε ν' ακούσουμε από τον κ. Κληρίδη να μας απαντήσει σ' αυτά τα ερωτήματα.

Φυσικά τότε η εποχή ήταν πολύπλοκη και συγκεχυμένη και θα μπορούσε να προσδώσει κάποια δικαιολογητικά στον κ. Κληρίδη για να μπορέσει δήθεν να εξομαλύνει τα πράγματα. Μήπως όμως αυτό δεν ισχύει και σήμερα; Τι ζητούμε; Τι επιδιώκουμε σήμερα; Μήπως αρνήθηκε ή απέσεισε ποτέ ευθύνες η Κυβέρνηση, ανέχτηκε οποιαδήποτε σκάνδαλα, αρνήθηκε ποτέ να παρουσιάσει στο Δικαστήριο οποιαδήποτε υπόθεση για οποιοδήποτε άτομο οποιασδήποτε τοποθετήσεως; Είναι ανακρίβεια το γεγονός ότι η Δικαστική Εξουσία στην Κύπρο λειτουργεί απρόσκοπτα, υποδειγματικά και ακέραια;

Ο κ. Κληρίδης στην απεγνωσμένη προσπάθειά του να μας πείσει πως η Κυβέρνηση Κυπριανού αναμειγνύεται στην επάνδρωση της Δημόσιας Υπηρεσίας ανέφερε το διορισμό του κ. Πέτρου Μιχαηλίδη σαν πρεσβευτή της Κύπρου στη Γαλλία. Για τους κυρίους Κουκουλαρίδη και Βοσκαρίδη δεν θα αναφερθώ, το έχουν πράξει ήδη άλλοι συνάδελφοι. Ας δούμε όμως ποιος είναι ο κ. Μιχαηλίδης για το διορισμό του οποίου έχει σκανδαλισθεί ο κ. Κληρίδης.

Διαπρεπής και άριστος νομικός ο κ. Μιχαηλίδης. Ακαδημαϊκά προσόντα ουχί ολίγα. Άσκησε τη δικηγορία στη Λευκωσία άψογα. Αργότερα διορίζεται επαρχιακός δικαστής, όπου κοσμεί πραγματικά την έδρα. Δικαστής δραστήριος που δίκασε και εξέδωσε πολλές αποφάσεις. Μάλιστα διατέλεσε Υπουργός. Και σήμερα υπηρετεί κατά τρόπο υποδειγματικό τα συμφέροντα της Κύπρου στη Γαλλία, μια από τις χώρες υποστηρικτές της υπόθεσης της Κύπρου.

Πού βρίσκεται το λάθος; Την επιλογή του κ. Μιχαηλίδη σαν επαρχιακού δικαστή έκαμε το ανώτατο δικαστικό συμβούλιο. Και σφαστάως ο κ. Κληρίδης δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι είναι Δηκοϊκό το σώμα αυτό. Όταν λοιπόν ο άνθρωπος αυτός μπορούσε να κοσμεί και τιμά τη δικαστική έδρα σύμφωνα με τη γνώμη του δικαστικού συμβουλίου γιατί ενοχλείται ο κ. Κληρίδης διότι διορίστηκε πρεσβευτής;

Επειδή πιθανόν να πρόκειται στο ΔΗ.ΚΟ. πρέπει να αποτελεί κατά τον κ. Κληρίδη θανάσιμο αμάρτημα;

Είναι καιρός πια ν' αντιληφθούν οι πάντες πως το ΔΗ.ΚΟ. αποτελεί μια πραγματικότητα.

Η αξιοκρατία κατά τον κ. Κληρίδη δεν θα πρέπει να συμβιβάζεται κατ' ουδένα τρόπο με την ιδιότητα μέλους του ΔΗ.ΚΟ.!!! Ιδού η λογική του κ. Κληρίδη.

Πρέπει με την ευκαιρία αυτή να τονιστεί η προσφορά του κ. Μιχαηλίδη στον τόπο και ιδιαίτερα στην εθνική μας υπόθεση της Κύπρου και όχι στενόκαρδα να

γίνεται κατασπίλωση ικανών δημόσιων ανδρών. Κι αυτό για χάρη της αντιπολιτευτικής λάσπης και για σκοπούς λαϊκής κατανάλωσης. Μήπως μπορεί να παραδεκτεί κανείς ότι όταν το Κόμμα του κ. Κληρίδη ανέλθει, αν ανέλθει, στην εξουσία θα αποκλείσει τα μέλη του; Ή μήπως απαγόρευεται στο Κόμμα της εξουσίας να υπάρχουν καλύτεροι της αντιπολίτευσης;

Θα αναφερθούμε όμως και στο θεσμό του επιτρόπου διοικήσεως (Obudsman) που αναφέρθηκαν άλλοι συνάδελφοι.

Για σκοπούς καλής ενημέρωσης τονίζουμε πως υπάρχει ο νόμος 107/72 και προνοεί για τον επίτροπο διοίκησης.

Από τότε μέχρι σήμερα οι συνθήκες έχουν αλλάξει. Και φυσικά ο νόμος 107/72 για να λειτουργήσει χρειάζεται αρκετές τροποποιήσεις. Ο κ. Κληρίδης έκαμε μνεία για τη νομοθεσία πάνω στο θέμα γιατί ο ΔΗ.ΣΥ. είχε καταθέσει σχετικό νομοσχέδιο το 1982.

Έχουμε την άποψη την οποία εναστερνίζονται και επικροτούν πολλοί διαπρεπείς νομικοί πως τόσο ο νόμος 107/72, όσο και τα δυο σχετικά εκκρεμούντα νομοσχέδια είναι ανεπαρκή και δεν μπορούν να επιτευχθούν οι σκοποί και οι στόχοι και επιδιώξεις των νομοσχεδίων.

Σαν ΔΗ.ΚΟ. υποστηρίζουμε τη θεσμοποίηση του εξωδικαστικού ελέγχου και έρευνας των διοικητικών πράξεων και τούτο γιατί:

1. Για ικανοποίηση του αισθήματος για αυστηρό, αμερόληπτο εξωδικαστικό έλεγχο διοικητικών υπερβάσεων ή παραλείψεων.
2. Για αποφυγή επανειλημμένων διορισμών ερευνητικών επιτροπών.
3. Για ικανοποίηση του Κυπριακού λαού ότι το κράτος εφαρμόζει το κράτος δικαίου.
4. Για λήψη μέτρων θεραπευτικών για ενέργειες που δυνατόν να προκαλούν σε ορισμένες περιπτώσεις σημαντικές ζημιές στο κράτος.

Θα πάρουμε όμως το λόγο και θα αναφερθούμε εκτενέστερα όταν έλθει προς συζήτηση το θέμα.

Πρέπει όμως να τονιστεί ιδιαίτερα πως η δημιουργία του θεσμού των επιτρόπων διοίκησης δεν είναι πανάκεια. Η επιτυχία της εφαρμογής του θεσμού αυτού των επιτρόπων διοίκησης εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από το κύρος, τη μεγάλη κατάρτιση και πείρα του ατόμου που θα διοριστεί και θα πάρει στα χέρια του την υλοποίηση της σχετικής νομοθεσίας.

Ο κ. Παπαϊωάννου, μεταξύ των πολλών μας μίλησε για την ταυτότητα του ΔΗ.ΚΟ. Μάλιστα, κ. Παπαϊωάννου, όπως όλα τα Κόμματα και το δικό μας Κόμμα έχει κάθε δικαίωμα να διατηρεί μητρώο μελών και να χορηγεί ταυτότητα στα μέλη του. Δεν σημαίνει όμως, κ. Παπαϊωάννου, ότι προσφέρεται δουλειά μόνο σε όσους κατέχουν την κομματική ταυτότητα· διότι αν τούτο συνέβαινε θα μας επίλυε και το έστω μικρό πρόβλημα ανεργίας που υπάρχει στην Κύπρο. Και άνεργοι σήμερα στην Κύπρο δεν είναι μόνο οι ξένοι προς το ΔΗ.ΚΟ. και η ολότητα των Δημοσίων Υπαλλήλων δεν αποτελείται από το ΔΗ.ΚΟ., έτσι είναι κρίμα να λέμε ότι όποιος χρειάζεται τις υπηρεσίες του ΔΗ.ΚΟ. πουλεί τη συνειδησή του. Εμείς δεν είπαμε ποτέ πως όσοι ανήκουν σε οποιοδήποτε άλλο Κόμμα πουλούν τη συνειδησή τους, και γνωρίζουμε πολύ καλά τις υπηρεσίες που άλλα Κόμματα μπορούν και προσφέρουν στα μέλη τους.

Μίλησε επίσης ο κ. Γενικός Γραμματέας και Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ για τις διάφορες κατανομές εργατών σε διάφορες υπηρεσίες και διαμαρτυρήθηκε για τον δήθεν περιορισμένο αριθμό που δίδεται στην ΠΕΟ και μάλιστα ότι τούτο θα καταγγελθεί στη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας. Μα το θέμα που συζητούμε σήμερα αγαπητοί μου είναι για την καταπολέμηση της ευνοιοκρατίας. Μήπως δεν θα ήταν ευνοιοκρατία αν οι οποιοσδήποτε παρουσιάζόμενες θέσεις διαμοιράζονταν αποκλειστικά στην ΠΕΟ και στη ΣΕΚ; Και πού ευρίσκεται το κριτήριο της αξιοκρατίας και της δικαιοσύνης όταν για να εργαστεί κάποιος θα έχει την υποχρέωση να ανήκει είτε στη ΣΕΚ είτε στην ΠΕΟ; Μήπως οι μη ανήκοντες σε συντεχνία δεν έχουν το δικαίωμα να εργαστούν;

Μας ανέφερε επίσης ο κ. Παπαϊωάννου για υποτίμηση του πτυχίου των νοσοκόμων της Σοβιετικής Ένωσης και για περιορισμένο αριθμό προσλήψεων Νοσοκόμων και Ιατρών της Σοβιετικής Ένωσης στα διάφορα νοσοκομεία.

Θα παρακαλούσα από ευγένεια αντί να τον διαψεύσω, όπως επανεξεταστεί και τουλάχιστον για την Επαρχία μου που καλώς γνωρίζω θα μπορούσα να δώσω και λεπτομερή στοιχεία αν χρειαστεί. Με την ευκαιρία αυτή θα 'θελα να αναφέρω στο ΑΚΕΛ ότι για λόγους δικαιοσύνης η σημερινή Κυβέρνηση είναι η μοναδική Κυβέρνηση που αποκατέστησε σε μεγάλο βαθμό το κλίμα που επικρατούσε (όπως όλοι γνωρίζουμε και δεν το εξετάζουμε) στο παρελθόν για την Αριστερά.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η δεκαετής διακυβέρνηση του Προέδρου Κυπριανού αν σκόπευε στη δημοποίηση και κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής και των άλλων οργανισμών θα είχε εμφανή σημάδια και απτές, χειροπιαστές αποδείξεις.

Ας μην παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι και αυτοί του ΔΗ.ΚΟ. έχουν δικαίωμα ίσης αναγνώρισης και δεν θα πρέπει να δημιουργείται αλλεργία όταν τα άτομα αυτά δικαιωματικά καταλαμβάνουν κάποια ανάλογη θέση.

Εμφανείς είναι οι αποδείξεις που μέλη και στελέχη του Κόμματός μας, καταφεύγουν σε άλλα Κόμματα που φαίνεται ότι ξέρουν να μεταχειρίζονται καλύτερα τα πόστα τα οποία υπηρετούν.

Αν η Δημοποίηση των πάντων ήταν ο σκοπός του Προέδρου τότε θα σταματούσε και το μονοπώλιο στην ύπαιθρο των εθνικόφρονων σωματείων από τη μια και των λαϊκών οργανώσεων από την άλλη.

Αν η Δημοποίηση των πάντων ήταν ο απώτερος σκοπός τότε υπήρχε και υπάρχει και ο συνδικαλιστικός χώρος που θα μπορούσε άνετα να προχωρήσει το ΔΗ.ΚΟ. σ' αυτή τη δεκαετία.

Αν η Δημοποίηση των πάντων, όπως ανεφέρθη από άλλους συναδέλφους, επικρατούσε, πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι άλλων Κομμάτων θα απέκρυπταν την κομματική τους τοποθέτηση, ενώ αντίθετα σε κυβερνητικά γραφεία σπανίως βλέπεις υπαλλήλους να κρατούν και να διαβάζουν τις ίδιες εφημερίδες.

Κύριοι συνάδελφοι του ΔΗ.ΣΥ. — τελειώνω κ. Πρόεδρε — κατανοούμε τη θέση της αντιπολίτευσης ότι πρέπει με κάτι να καταπιαστεί αλλά όχι με αυτά που μας τιμούν, διότι η σημερινή γνήσια δημοκρατία δεν είναι τυχαία, είναι αποτέλεσμα της χρηστής διοίκησης του ΔΗ.ΚΟ. και του Προέδρου μας και μην προσπαθείτε να παραπλανείτε το λαό.

Καλύτερη δημοκρατία από αυτή που υπάρχει σήμερα μην υπόσχεστε διότι δεν υπάρχει. Εκείνο που μπορεί να γίνει σήμερα είναι η παλινδρόμηση της

δημοκρατίας ένεκα της δικής σας νοοτροπίας και της δικής σας συμπεριφοράς. Εμείς σαν Δημοκρατικό Κόμμα, όπως στο παρελθόν έτσι και τώρα, θα συνεχίσουμε χωρίς προκατάληψη να αγωνιζόμαστε από όλες τις επάλλξεις για να περιφρουρήσουμε τη δημοκρατία και για να υπάρχει σε σας το δικαίωμα να μας λέτε πως διαφωνείτε μαζί μας. Αυτό είναι πεμπτουσία.

Κύριοι της αντιπολίτευσης, αυτό που εσείς προσπαθείτε να πείσετε το λαό με τα λόγια, η Κυβέρνηση Κυπριανού δεν το υπόσχεται αλλά το απέδειξε έμπρακτα με τα έργα.

Η Κυβέρνηση Κυπριανού ακολούθησε αυτόν το δρόμο με συνέπεια και υπευθυνότητα αυτή τη δεκαετία: το επιμαρτυρεί δε τούτο η αγάπη και η ενίσχυση του Κόμματός μας από το λαό.

Και για να διορθώσω τον αγαπητό συνάδελφο κ. Σαββίδη σχετικά με τα αποτελέσματα των Βουλευτικών εκλογών, ότι παρουσίασαν μια απότομη αύξηση και εξέπληξαν, όπως είπε, θέλω να τον ενημερώσω ότι αυτό οφείλεται όχι στο ρουσφέτι αλλά στη γνήσια, ορθή, υπεύθυνη και εθνική γραμμή που ακολούθησε το Κόμμα μας και ο Πρόεδρος Κυπριανού.

Ευχαριστώ.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. . . :

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Απλώς ήθελα να πω ότι ο κ. συνάδελφος εξετράπη σε προσωπικές επιθέσεις εναντίον του κ. Κληρίδη, για να μην πω ύβρεις, ενώ ο ίδιος δεν βρίσκεται στην αίθουσα. . . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην επαναλάβω τα πρωϊνά.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Απλώς θα πω ότι θα πρέπει να αναμένει απάντηση από τον κ. Κληρίδη και θα την έχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς. Εν τω μεταξύ θέλω να μη θεωρείται ως προσωπική επίθεση η πολιτική επίθεση. Εγώ θα επιτρέψω διάλογο ακόμα και αυτής της μορφής διότι, όπως είπα, δεν θέλω μονολόγους στη Βουλή και προτιμώ το διάλογο. Αλλά προσωπική επίθεση σημαίνει όταν κανείς επεμβαίνει στην ιδιωτική ζωή, στο χαρακτήρα και προβαίνει σε άλλους χαρακτηρισμούς και όχι όταν επεμβαίνει στην πολιτική ζωή οποιουδήποτε μέλους της Βουλής.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ:

Επειδή αναφέρθηκε το όνομά μου, κ. Πρόεδρε, απλώς θα 'θελα να ευχαριστήσω τον κ. Οδυσσέως που παραδέχθηκε ότι όταν ζητά κάποιος να εξυπηρετηθεί, ζητείται ταυτόχρονα από αυτό το πρόσωπο να πάρει ταυτότητα του ΔΗ.ΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, νομίζω πως πρόκειται περί παρεξηγήσεως: δεν ελέχθη. . . . .

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν ελέχθησαν έτσι, κ. Παπαϊωάννου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, εν πάση περιπτώσει υπάρχουν τα πρακτικά στα οποία φαίνεται το τι ελέχθη.

Θα διακόψουμε και θα επαναλάβουμε τη συνεδρίαση στις 3.00 το απόγευμα ακριβώς.

Παρακαλώ τους συναδέλφους να είναι παρόντες.

Κηρύσσω τη διακοπή της πρωϊνής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα διακοπής 12.50 μ.μ.)

Απογευματινή συνεδρίαση

(Ώρα ενάρξεως 3.05 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:**(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)**

Συνεχίζουμε τη διακοπέισα πρωϊνή συνεδρία της Βουλής και καλώ στο Βήμα τον κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Θα πρέπει να έχετε προσέξει ότι όλοι οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. που μίλησαν πάνω στο θέμα που συζητούμε υποστήριξαν λεκτικά — όχι με στοιχεία — ότι δεν υπάρχει κομματικοποίηση στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην κρατική μηχανή, ότι δεν υπάρχει ευνοιοκρατία, ότι οι διαδικασίες τηρούνται πιστά.

Σχεδόν όλοι έφτασαν στο ακραίο σημείο να ισχυριστούν ότι αυτοί που αδικούνται είναι οι οπαδοί τους. Ειλικρινά οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. έχουν ξεφύγει ακόμα και από την υπερβολή. Έχουν χάσει πλήρως την αίσθηση του μέτρου. Αισθάνονται ελεύθεροι να προβάλλουν οποιοδήποτε ισχυρισμό θέλουν.

Εγώ δεν θα αναφερθώ σε πολλά παραδείγματα. Εξάλλου πολλά παραδείγματα ανέφερε ο Πρόεδρος και άλλοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Θα περιοριστώ σ' ένα πολύ συγκεκριμένο παράδειγμα, σ' ένα Ημικρατικό Οργανισμό που ιδρύθηκε κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης του κ. Κυπριανού. Πρόκειται για τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Έχω εδώ το οργανόγραμμα.

Συμβούλιο του Οργανισμού: Μέλη 7 — Δημοϊκοί 7.

Γενικός Διευθυντής: Μέλος του Πολιτικού Γραφείου του ΔΗ.ΚΟ.

Διευθυντής Α': Μέλος Κεντρικής Επιτροπής ΔΗ.ΚΟ. και Οργανωτικός Υπεύθυνος Επαρχιακής Επιτροπής ΔΗ.ΚΟ. Λευκωσίας.

Διευθυντής Β': Υπεύθυνος Οικονομικού Ελέγχου Επαρχιακής Επιτροπής ΔΗ.ΚΟ. Λευκωσίας.

Διοικητικός Λειτουργός Α': Μέλος ΔΗ.ΚΟ. — Σύζυγος εμμίσθου του ΔΗ.ΚΟ.

Διοικητικός Λειτουργός Β': Μέλος Επαρχιακής Επιτροπής ΔΗ.ΚΟ. Αμμοχώστου με έδρα τη Λευκωσία.

Λειτουργός Αξιολόγησης: Πρόεδρος Τοπικής Επιτροπής ΔΗ.ΚΟ. Δασουπόλεως.

Γραφείας Λογιστηρίου: Μέλος ΓΟΔΗΚ Λευκωσίας.

Γραφέας Λογιστηρίου: Μέλος Τοπικής Επιτροπής ΔΗ.ΚΟ., χωριό Καλιάνα.

Γραφέας Λογιστηρίου: Μέλος ΓΟΔΗΚ Λευκωσίας.

Γραφέας Λογιστηρίου: Αδελφός εμμίσθου στελέχους του ΔΗ.ΚΟ.

Κλητήρας: Στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ., Επαρχία Λευκωσίας.

Καφετζήνα: Μητέρα εμμίσθου του ΔΗ.ΚΟ. στη Λευκωσία.

Αυτή είναι, κύριοι συνάδελφοι, η δομή αυτού του Οργανισμού.

Και τα ερωτήματα που τίθενται εδώ είναι: Πώς γίνεται ολόκληρος Οργανισμός να επανδρώνεται αποκλειστικά από Δηκοϊκούς; Με τόσους αξιωματούχους και υποτακτικούς του ΔΗ.ΚΟ. με ποια κριτήρια παρέχει τις υπηρεσίες του αυτός ο Οργανισμός στο κοινό; Με ποια κριτήρια εγκρίνουν ή απορρίπτουν τα δάνεια για στέγαση;

Για να δούμε πώς προσεγγίζουν τη συζήτηση του όλου θέματος οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. πάνω σ' αυτά και παρόμοια ερωτήματα.

Ο κ. Γαλανός στην ομιλία του μας λέει: Μα αν μπορούσαμε θα απολύαμε όλους στη Δημόσια Υπηρεσία που δεν είναι δικοί μας. Γιατί αυτοί οι υπάλληλοι δημιουργούν «βραχυκυκλώματα» που κράτος και την αποστολή του. Γι' αυτό θέλουμε τις υπηρεσίες να επανδρώνονται καθαρά από Δηκοϊκούς ώστε όταν τους ζητούμε ρουσφέτια να εκτελούν τις εντολές χωρίς δισταγμό αφού κι αυτοί είναι ευεργετηθέντες και κυρίως χωρίς να υπάρχει κανένας άλλος στην υπηρεσία που μπορεί να βλέπει ή να ακούει. Γιατί όταν βλέπει ή ακούει κανένας άλλος υποσκάπτεται το κράτος και η αποστολή του.

Στην ουσία αυτά είναι που λέει ο κ. Γαλανός μέσα στην ομιλία του.

Ο κ. Δημητριάδης περίπου μας λέει: Μην σας παραξενεύει που προσλήφθηκαν μόνο του ΔΗ.ΚΟ. Γιατί το ΔΗ.ΚΟ. έχει κι άλλους με προσόντα που δεν μπορέσαμε να τους βολέψουμε σ' αυτό τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης. Γι' αυτό έχουμε ακόμα πολλούς αδικημένους οπαδούς μας.

Ο κ. Κόλοκος απαντά: Μπορεί να προσλήφθηκαν όλοι του ΔΗ.ΚΟ. στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης αλλά αυτό έγινε με περισυλλογή, σύνεση, αυτοσυγκράτηση, μετριοπάθεια, σοβαρότητα, υπευθυνότητα, καρτερικότητα, πολλή σκέψη, άφογους χειρισμούς και με πολλή πολλή φειδώ.

Και ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου τονίζει: Ανεξάρτητα αν προσλάβαμε μόνο του ΔΗ.ΚΟ., αφήσαμε το δρόμο προς τη δικαιοσύνη ανοικτό.

Αν, κ. Δημητρίου, φθάνετε στο σημείο να κλείσετε και την πόρτα των δικαστηρίων, τότε δεν θα μιλούσαμε εδώ για ρουσφέτι και κομματικοποίηση αλλά για ολοκληρωτισμό. Και είναι καλά να ξεχωρίσετε αυτές τις έννοιες.

Και τέλος ο κ. Μουσιούττας μας είπε: Στην εποχή του μίνιμουμ προγράμματος υποχρεωθήκαμε ν' ανοίξουμε τις πόρτες της Δημόσιας Υπηρεσίας και στο ΑΚΕΛ. Τώρα που δεν συνεργαζόμαστε τις ξανακλείσαμε. Αλλά είμαστε και τότε που τις ανοίξαμε και τώρα που τις κλείσαμε σωστοί. Γιατί και τότε και τώρα ενεργούσαμε βάσει αρχών.

Όλοι δε μαζί μας λένε: Μα τι θέλετε να κάνουμε; Αυτοί ήταν οι πιο ικανοί. Έτσι επιλέγηκαν με απόλυτη αξιοκρατία. Τι φταίμε αν όλοι οι ικανοί στριμωχτήκαμε μέσα στο μικρό αυτό ελιτικό Κόμμα; Στην ουσία, κύριοι συνάδελφοι, αυτά είναι που λένε οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. στις ομιλίες τους. Είναι γι' αυτό που είπα προηγουμένως ότι αισθάνονται ελεύθεροι να λένε ότι θέλουν.

Έχει μόνο ένα σημείο πάνω στο οποίο τείνω να συμφωνήσω μαζί τους και πιστεύω ότι θα συμφωνούν κι εκείνοι μαζί μου. Ότι ένα ελιτικό κόμμα που κατά τεκμήριο συγκεντρώνει μόνο τους πολύ ικανούς και τους πολύ άξιους δεν μπορεί να πάρει μαζικό εκτόπισμα είναι καταδικασμένο να παραμείνει πάντοτε και μικρό και ραχιτικό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ένα από τα βασικά κριτήρια που χρησιμοποιείται για να αποδειχθεί το επίπεδο ανάπτυξης ενός πολιτικού συστήματος είναι ο τρόπος με τον οποίο γίνονται οι προσλήψεις και οι προαγωγές στην κρατική μηχανή.

Στα ανεπτυγμένα συστήματα τα κριτήρια είναι αντικειμενικά και απρόσωπα. Βέβαια ίσως να μην υπάρχει σύστημα στο οποίο αυτά τα κριτήρια να εφαρμόζονται απόλυτα και σε όλες τις περιπτώσεις. Όμως μπορεί να λεχθεί ότι όσο πιο ανεπτυγμένο είναι ένα πολιτικό σύστημα τόσο πιο πιστά εφαρμόζει απρόσωπα και αντικειμενικά κριτήρια. Και αντίθετα όσο πιο υπανάπτυκτο είναι ένα σύστημα τόσο πιο υποκειμενικά, παραγοντικά ακόμα και κληρονομικά κριτήρια εφαρμόζει. Δηλαδή τόσο πιο πολύ απέχει από τα αντικειμενικά κριτήρια.

Η Κύπρος πάνω σε άλλους τομείς όπως είναι για παράδειγμα η παραγωγικότητα, τα επίπεδα μόρφωσης, η κατανάλωση, ο ορθολογισμός, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα, η απάλλαγή από παραδοσιακές προκαταλήψεις, η κουλτούρα και άλλα παρόμοια συγκρίνεται ευνοϊκά με τα ανεπτυγμένα πολιτικά συστήματα.

Όσον όμως αφορά την ανανέωση της κρατικής μηχανής φτάνουμε τα επίπεδα των πιο υπανάπτυκτων κρατών. Σε πολλές περιπτώσεις, όπως στην περίπτωση του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, μοιάζουμε με πρωτόγονη κοινωνία.

Το φαινόμενο αυτό δεν είναι λεπτομέρεια. Είναι και σοβαρό και ουσιαστικό. Γιατί μια μη ορθολογιστική επάνδρωση της Κρατικής Μηχανής έχει μακροπρόθεσμες αλυσιδωτές αρνητικές επιπτώσεις.

Για παράδειγμα: Η αρχή που πρέπει να διέπει τη δημιουργία, επάνδρωση και λειτουργία μιας δημόσιας υπηρεσίας είναι η ικανοποίηση των αναγκών του κοινωνικού συνόλου που το κόστος επωμίζεται η κοινωνία που θα εξυπηρετείται.

Με άλλα λόγια η διοίκηση και ο αριθμός των υπαλλήλων σχετίζονται απόλυτα με τις υπηρεσίες που πρέπει να προσφερθούν. Και αυτό γίνεται στις κοινωνίες που εφαρμόζουν αντικειμενικά και απρόσωπα κριτήρια πρόσληψης. Γιατί σ' αυτές τις κοινωνίες αφού επικρατεί ο ορθολογισμός διαθέτουν το στοιχειώδες κριτήριο κόστους και αποτελέσματος.

Στις κοινωνίες που υπερισχύουν κριτήρια υποκειμενικά η επάνδρωση της Κρατικής Μηχανής δεν γίνεται με βάση τις ανάγκες για την προσφορά υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο αλλά από το με ποιο τρόπο θα πρέπει να βολευτούν ημέτεροι. Το αποτέλεσμα είναι να δημιουργούνται διευθύνσεις, θέσεις, τίτλοι και καθήκοντα αχρείαστα με μοναδικό σκοπό την ικανοποίηση διαφόρων ατόμων.

Για παράδειγμα, είμαι σε θέση αυτή τη στιγμή να αναφέρω στο Σώμα ότι στο Γραφείο Προγραμματισμού σχεδιάζουν να δημιουργήσουν μια θέση προαγωγής για να ικανοποιήσουν κάποιο ημέτερο. Όμως δεν μπορούν να δημιουργήσουν μόνο μια θέση γιατί αυτή η θέση θα είναι ξεκρέμαστη. Γι' αυτό προχωρούν και δημιουργούν άλλες πέντε θέσεις για να δικαιολογήσουν τη δημιουργία της μιας θέσης.

Η θέση που θέλουν να δημιουργήσουν είναι μια, επαναλαμβάνω, και είναι θέση Διευθυντή Συντονισμού. Για να δικαιολογήσουν αυτή τη θέση για

συγκεκριμένο άτομο που θα πάρει τη θέση δημιουργούν ακόμα δυο θέσεις Λειτουργιών Συντονισμού Α', μια θέση Ανώτερου Λειτουργού Προγραμματισμού και δυο θέσεις Λειτουργών Προγραμματισμού Α'. Η σχετική νομοθεσία είναι έτοιμη για να κατατεθεί στη Βουλή γι' αυτές τις θέσεις.

Στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια συμβαίνει συστηματικά αυτό το φαινόμενο. Γι' αυτό και από το 1977 μέχρι σήμερα ο αριθμός των υπαλλήλων που επανδρώνουν την Κρατική μηχανή έχει αυξηθεί κατά περίπου 40%. Ποιος σοβαρός ή μη άνθρωπος, περιλαμβανομένου και του κ. Γαλανού, μπορεί να ισχυριστεί ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς το κοινό, ποσοτικά και ποιοτικά έχουν αυξηθεί ή καλύτερεύσει όχι κατά 40% που φυσιολογικά θα 'πρεπε να είναι, αλλά έστω και κατά 5%; Αντίθετα είναι γενική η διαπίστωση ότι υπάρχει αισθητή χειροτέρευση.

Αυτή είναι μια τρανταχτή απόδειξη ότι η διόγκωση της Κρατικής μηχανής με απρογραμματίστη ίδρυση ή διεύρυνση τμημάτων όπως και με προσωπικό που προσλήφθηκε κατά κανόνα με υποκειμενικά/κομματικά κριτήρια βραχυπρόθεσμα επιφέρει μείωση της αποδοτικότητάς της.

Με άλλα λόγια — εκτός από το δυσβάστακτο οικονομικό βάρος για τον Κύπριο πολίτη να πληρώνει τους μισθούς για να κάνει Κόμμα το ΔΗ.ΚΟ., παράλληλα έχουν ανατραπεί στοιχειώδεις διοικητικές αρχές που οι μακροχρόνιες αρνητικές επιπτώσεις τους είναι δύσκολο να προβλεφθούν από τώρα.

Όμως, όπως ανέφερα και προηγουμένως, αυτή η απαισιόδοξη εικόνα γίνεται ακόμα πιο θλιβερή από τον τρόπο που προσεγγίζουν τη συζήτηση του θέματος οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ.

Οι συνάδελφοι με τόση ευκολία διακηρύττουν ότι δεν υπάρχει κομματικοποίηση. Δεν μπορούν να δουν τέτοιο πράγμα. Με επικεφαλής τον κ. Γαλανό — ο οποίος κατά τα άλλα θέλει και καλόπιστη συζήτηση — φτάνουν στο σημείο να αποθρασύνονται σε τέτοιο βαθμό που να βλέπουν ότι την κομματικοποίηση εκεί που υπάρχει την κάνει η αντιπολίτευση και όχι το κυβερνών Κόμμα της μειοψηφίας.

Αν αυτά τα πράγματα τα έλεγαν γιατί τα πίστευαν θα μπορούσε ένας ν' αποδώσει το φαινόμενο αυτό σε παραισθήσεις, σε συνωμοσίες και εγκεφάλους όπως ξανασυνέβηκε και στο παρελθόν. Όμως εδώ συμβαίνει κάτι ακόμα χειρότερο: Καταβάλλεται μια συνειδητή προσπάθεια υποβάθμισης ή/και γελοιοποίησης της συζήτησης πάνω σ' αυτό το πολύ σοβαρό θέμα.

Πριν διεξαχθεί αυτή η συζήτηση πίστευα ότι πρέπει να υπάρχουν άνθρωποι στην ηγεσία του ΔΗ.ΚΟ. που θα ένοιωθαν φραγμούς μπροστά σ' αυτή την προκλητική κομματικοποίηση. Ότι κάποιιοι θα αισθάνονταν ευθύνη για τη συστηματική καταπάτηση των διαδικασιών στις προσλήψεις και τις προαγωγές.

Δυστυχώς από τη διεξαγωγή της συζήτησης μέσα κι έξω από τη Βουλή φαίνεται ότι κανένας δεν έχει φραγμούς. Κανένας δεν αισθάνεται ευθύνη. Αντίθετα εκείνο που ενδιαφέρει την ηγεσία του ΔΗ.ΚΟ. είναι η συνέχιση της κομματικοποίησης, ανεξάρτητα αν αυτό θα οδηγεί συνεχώς στον περαιτέρω εκφυλισμό των αρχών που διέπουν τη λειτουργία της κρατικής μηχανής. Δεν τους ενδιαφέρει η ουσία του θέματος. Δεν τους ενδιαφέρει η ζημιά που προκαλούν στην κρατική μηχανή και κατά συνέπεια στο ευρύτερο κοινωνικό σύστημα. Εκείνο που τους ενδιαφέρει είναι οι εντυπώσεις. Θα συνεχίσουν την κομματικοποίηση. Παράλληλα θα συνεχίσει ο Κυβερνητικός εκπρόσωπος να μεταδίδει από το Ρ.Ι.Κ. τις

μακροσκελείς ανακοινώσεις του για κακοποίηση της αλήθειας και για τη μάχη των εντυπώσεων. Και ο κ. Γαλανός θα υποχρεώνεται μετά από 40 λεπτά φαιδρολογίες να διακηρύττει ότι επιζητεί καλόπιστο διάλογο.

Δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι, έχει αποδειχθεί ότι η ηγεσία του ΔΗ.ΚΟ. δεν προτίθεται να συνετιστεί με διάλογο και συζήτηση. Όμως η Βουλή κλήθηκε σε έκτακτη συνεδρία για να συζητήσει αυτό το πολύ σοβαρό θέμα. Η παρακολούθηση του θέματος δεν πρέπει να τερματιστεί μαζί με τη συζήτηση. Αυτό το επιδιώκει το ΔΗ.ΚΟ. Τα άλλα Κόμματα θα πρέπει να συνεργαστούν τόσο μέσα στη Βουλή για να περάσουν σχετικούς νόμους όσο και έξω από τη Βουλή για να τεθούν όσο είναι δυνατό περισσότεροι φραγμοί στον ετσιθελισμό και την αυθαίρετη συμπεριφορά της Κυβέρνησης και του ΔΗ.ΚΟ.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Έντιμε Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευτές,

Από τις ομιλίες που έχουν γίνει ως τώρα στη Βουλή μπορεί βασικά να εξαχθεί το συμπέρασμα, ότι είναι γενικά παραδεχτό πως υπάρχουν δυσμενείς διακρίσεις, ότι παραγνωρίζεται και δεν λαμβάνεται υπόψη η αρχή της αξιοκρατίας όσον αφορά τις προσλήψεις, τους διορισμούς, τις προαγωγές και μεταθέσεις στη Δημόσια Υπηρεσία, στην εκπαίδευση, στην Αστυνομία, την Εθνική Φρουρά και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Αυτό το συμπέρασμα δεν αμφισβητήθηκε από κανένα ομιλητή ούτε και από τους ομιλητές του κυβερνητικού κόμματος. Απ' όλους έγινε παραδεχτό, ότι η αρχή της αξιοκρατίας αντικαταστάθηκε από ένα όργιο ευνοιοκρατίας, ρουσφετιού και ημετεροκρατίας προς όφελος της εκάστοτε κυβέρνησης. Ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ κ. Γαλανός είχε το θάρρος και την ειλικρίνεια να παραδεχθεί απ' αυτό το βήμα ότι το ρουσφέτι δίνει και παίρνει στον κρατικό μηχανισμό, έγινε όπως είπε «θεσμός» και να δηλώσει ότι «πρέπει να υπάρξει σ' αυτό τον τόπο πραγματική αξιοκρατία και να διορίζονται οι πολίτες σε υπεύθυνες δημόσιες θέσεις βάσει της αξίας, της ικανότητας και των προσόντων τους και να αισθάνονται ελεύθεροι άνθρωποι». Κι όταν ο κ. Γαλανός διακηρύττει από το βήμα της Βουλής ότι «πρέπει να υπάρξει πραγματική αξιοκρατία» αυτό σημαίνει ότι σήμερα δεν υπάρχει στον τόπο μια τέτοια αξιοκρατία, αυτό σημαίνει ότι οι κυβερνώντες δεν εφαρμόζουν αξιοκρατικά κριτήρια στους διορισμούς πολιτών σε δημόσιες θέσεις.

Ο κ. Γαλανός αφού παραδέχτηκε ότι επικρατεί το ρουσφέτι κι η ευνοιοκρατία κάλεσε τα Κόμματα της Βουλής σε μια ειλικρινή, όπως είπε, προσπάθεια και ανταλλαγή απόψεων για να βρούμε όλοι μαζί τους κατάλληλους τρόπους και τα κατάλληλα μέσα για να χτυπηθεί η ευνοιοκρατία, το ρουσφέτι και η ημετεροκρατία και να καταστεί η αρχή της αξιοκρατίας κανόνας στους διορισμούς, τις προσλήψεις, τις μεταθέσεις, τις προαγωγές δημοσίων υπαλλήλων, εκπαιδευτικών και άλλων. Πάνω στην ίδια βάση περίπου μίλησε και ο άλλος ομιλητής του ΔΗΚΟ ο κ. Μουσιούττας.

Αλλά το συμπέρασμα ότι παραγνωρίζεται η αρχή της αξιοκρατίας τεκμηριώνεται και από μια σειρά αντικειμενικά δεδομένα. Τέτοια δεδομένα είναι:

Πρώτο οι καταγγελίες της ίδιας, της άμεσα ενδιαφερόμενης οργάνωσης των Δημοσίων Υπαλλήλων, της ΠΑΣΥΔΥ, που με επίσημα έγγραφά της, παλιά και πρόσφατα, προς την Κυβέρνηση, τη Βουλή, τα πολιτικά κόμματα και τις άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις καταγγέλλει το καθεστώς της ευνοιοκρατίας, το οποίο στιγματίζει σαν απαράδεχτο, σαν καθεστώς που υποσκάπτει την εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας και ζητά τον τερματισμό του. Δεύτερο, είναι η σωρεία των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που αποδέχθηκαν και δικαίωσαν προσφυγές εκατοντάδων δημοσίων υπαλλήλων, αστυνομικών, και εκπαιδευτικών για το λόγο ότι υπήρξαν θύματα δυσμενών διακρίσεων κατά τους διορισμούς, τις προαγωγές, μεταθέσεις κλπ, τις οποίες τα αρμόδια όργανα —ΕΔΥ, ΕΕΥ, Υπουργός Εσωτερικών και Δ.Σ. Ημικρατικών Οργανισμών — διενήργησαν με κριτήρια όχι την αξιοκρατία αλλά την ευνοιοκρατία για εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Ακόμα ένα αδιάφευστο γεγονός που κανένας από τους ομιλητές δεν επεχείρησε να το αμφισβητήσει είναι το ότι το κατ' εξοχήν θύμα της πολιτικής της ευνοιοκρατίας και ημετεροκρατίας είναι το ΑΚΕΛ και γενικότερα η Αριστερά. Οι δυσμενείς διακρίσεις ασκούνται και εφαρμόζονται κατά κύριο λόγο ενάντια στα μέλη, τους φίλους και οπαδούς του ΑΚΕΛ και γενικά της Αριστεράς και του προοδευτικού κινήματος.

Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά υπήρξαν πάντα πολέμιοι του απαράδεχτου καθεστώτος του ρουσφετιού, της ευνοιοκρατίας και της παραγνώρισης της αρχής της αξιοκρατίας. Και υπήρξε πολέμιος αυτού του καθεστώτος όχι μόνο τώρα, όχι μόνο στα χρόνια της ύπαρξης της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά και πρωτύτερα στα χρόνια της βρετανικής αποικιακής διακυβέρνησης της Κύπρου.

Από το βήμα της Βουλής σ' όλα τα χρόνια της ύπαρξής της καταγγείλαμε σε κάθε ευκαιρία που μας δόθηκε την ευνοιοκρατία, το ρουσφέτι την ημετεροκρατία. Η τεκμηριωμένη ομιλία του Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου της ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς φίλου κ. Παπαϊωάννου με αποσπάσματα από προηγούμενες αγορεύσεις του δεν αφήνει καμιάν, ούτε την παραμικρή αμφιβολία, ότι το ΑΚΕΛ και η Αριστερά κατάγγελλε για χρόνια τώρα αυτό το απαράδεχτο καθεστώς και διεξήγε αγώνα για τον τερματισμό και την κατάργησή του.

Μια άλλη καταφανής και κραυγαλέα περίπτωση εφαρμογής πολιτικής ευνοιοκρατίας και δυσμενών διακρίσεων από μέρους των κυβερνώντων σε βάρος του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς είναι η σύνθεση των Δ.Σ. των διαφόρων Ημικρατικών Οργανισμών, των Σχολικών Εφορειών, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Σ' όλα αυτά τα Δ.Σ. και τις Επιτροπές ή δεν υπάρχουν καθόλου εκπρόσωποι του ΑΚΕΛ—Αριστεράς ή με πολλή δυσκολία βρίσκεται κανένας απλώς για δείγμα.

Με βάση όλα τα πιο πάνω δεδομένα κανένας δεν μπορεί να ισχυρισθεί ότι το ΑΚΕΛ προβάλλει αυτό το θέμα είτε ευκαιριακά είτε για προεκλογικούς ή άλλους μικροπολιτικούς ή κομματικούς σκοπούς. Το ΑΚΕΛ καταγγέλλοντας την ευνοιοκρατία, το ρουσφέτι, την ημετεροκρατία και απαιτώντας την επικράτηση και την εφαρμογή στην πράξη της αξιοκρατίας εκφράζει μια συνεπή και πάγια θέση και πολιτική. Αυτή τη θέση κι αυτή την πολιτική θα τη συνεχίσουμε και στο μέλλον με την ίδια προσήλωση και συνέπεια.

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι συνάδελφοι,

Το καθεστώς της ευνοιοκρατίας, του ρουσφετιού και της ημετεροκρατίας δεν είναι νέο για την Κύπρο. Αυτό το καθεστώς εφαρμοζόταν στα χρόνια της βρετανικής αποικιακής κυριαρχίας. Σωστά το χαρακτήρισε ένα μέλος του Σώματος σαν «κατάλοιπο» της αποικιοκρατίας. Αυτό το αποικιοκρατικό «κατάλοιπο» το παράλαβε η νέα κατάσταση που με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας πήρε στα χέρια της τα ηνία της διακυβέρνησης του τόπου. Νομίζουμε, πως ένα από τα πρώτα και κύρια καθήκοντα της νέας κατάστασης που διαδέχθηκε την αποικιοκρατία θάπρεπε να ήταν ο τερματισμός εκείνου του απαράδεχτου κατεστημένου που δημιούργησε η βρετανική κυριαρχία με την πολιτική της και η αυστηρή εφαρμογή αρχών ισονομίας και ισοπολιτείας για να θεμελιωθεί το νεαρό κυπριακό κράτος που δημιουργείτο τότε πάνω σε γερά θεμέλια για ένα κράτος δικαίου και ηθικής. Η θεμελίωση του νεαρού κυπριακού κράτους πάνω στις αρχές της ισονομίας και ισοπολιτείας αποτελούσε υποχρέωση που πήγαζε κι από τις πρόνοιες του ίδιου του Συντάγματος και η παραγνώριση αυτών των αρχών σήμαινε ταυτόχρονα και παραβίαση του ίδιου του Συντάγματος και συγκεκριμένων Συνταγματικών διατάξεων, όπως έχει υποδειχθεί σε διάφορες περιπτώσεις από δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Δυστυχώς, η νέα κατάσταση που κυβερνούσε και εκφραζόταν αρχικά με το ΕΔΜΑ και αργότερα με το «Ενιαίο» το Κόμμα των συναρχηγών Κληρίδη-Γιωρκάτζη όχι μόνο δεν ένοιωσε την ανάγκη για να θεμελιώσει ένα κράτος δικαίου, αλλά, αντίθετα παράλαβε το κατεστημένο από τον βρετανό δυνάστη καθεστώς των δυσμενών διακρίσεων και το χρησιμοποίησε προς όφελος της.

Η ευνοιοκρατία, το ρουσφέτι, η ημετεροκρατία και ο αποκλεισμός των μελών, φίλων και οπαδών του ΑΚΕΛ και γενικότερα της Αριστεράς διακηρύχθηκε δια στόματος του τότε Υπουργού Εσωτερικών και εφαρμόστηκε υπό την εποπτεία και με τις συγκεκριμένες πράξεις του σαν η επίσημη πολιτική των κρατούντων και μάλιστα κατά απόλυτο τρόπο. Τεκμήρια ότι αυτή η πολιτική ακολουθείτο από τον τότε Υπουργό Εσωτερικών σαν η επίσημη πολιτική του ενάντια στο ΑΚΕΛ αποτελούν διάφορες δηλώσεις του σύμφωνα με τις οποίες για τους κομμουνιστές δεν υπάρχει χώρος στην Κύπρο. Εξ άλλου, όπως είναι γνωστό και όπως έχει καταγγελλθεί επανειλημμένα, κατά τη θητεία του Γιωρκάτζη σαν Υπουργού Εσωτερικών κανένας δεν διοριζόταν ή δεν έπαιρνε προαγωγή στη Δημόσια Υπηρεσία, στα Σώματα Ασφαλείας και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς χωρίς το δικό του «πιλιετούδι».

Ως ποιο σημείο έφτασε η μανία καταδίωξης του ΑΚΕΛ επί εποχής Γιωρκάτζη είναι χαρακτηριστικό το ότι η εφημερίδα «Πατρίς» όργανο της ακροδεξιάς με άρθρο της στις 29.12.1966 καλούσε το Μακάριο να πατάξει και να κηρύξει «αυθημερόν άνευ δισταγμού παράνομον το ΑΚΕΛ». Τέτοιες φασιστικές κραυγές ήταν απότοκο της επίσημης πολιτικής που ακολουθούσε ο τότε Υπουργός Εσωτερικών Συναρχηγός του κ. Κληρίδη στο «Ενιαίο».

Για 16 ολόκληρα χρόνια ο Αρχηγός τότε του Ενιαίου και σήμερα του Συναγερμού κ. Κληρίδης ήταν Πρόεδρος της Βουλής και επανειλημμένα διατέλεσε κατά μικρά ή μεγάλα χρονικά διαστήματα Προεδρεύων της Δημοκρατίας. Το καθεστώς της ευνοιοκρατίας, των δυσμενών διακρίσεων και του αποκλεισμού των μελών του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς από τη Δημόσια Υπηρεσία, την Αστυνομία,

την Εθνική Φρουρά και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς ήταν σε πλήρη γνώση του. Και δικαιολογημένα τίθεται το ερώτημα: Ο κ. Κληρίδης, που σήμερα τόσο πολύ κόπτεται για την αξιοκρατία και σχίζει τα μάτια του για την ευνοιοκρατία και την ημετεροκρατία που εφαρμόζει ο Πρόεδρος κ. Κυπριανού και το κυβερνών κόμμα, τι έκαμε στα 16 χρόνια σαν Πρόεδρος της Βουλής και κατά καιρούς Προεδρεύων της Δημοκρατίας να χαλιναγωγήσει και να πατάξει την ευνοιοκρατία που εφαρμόζε ο επιστήθιος φίλος, συνεργάτης, και αργότερα συναρχηγός του; Η απάντηση από τα ίδια τα πράγματα είναι: Απλούστατα τίποτε απολύτως. Έχοντας υπόψη αυτά τα δεδομένα ένας μπορεί να καταλήξει στο βάσιμο συμπέρασμα ότι η τόση σφοδρή αντίδραση του αρχηγού και των άλλων Βουλευτών του ΔΗΣΥ ενάντια στην ευνοιοκρατία και το ρουσφέτι δεν ελαύνεται από ειλικρινή ελατήρια και πραγματική επιθυμία για πάταξη μιας απαράδεκτης κατάστασης, αλλά από στενά κομματικά ελατήρια. Ο ΔΗΣΥ εξαπολύει σήμερα με τέτοια οργή και με τέτοιο στόμφο τους μύδρους του ενάντια σε μια κατάσταση, όχι γιατί αντιτίθεται και εναντιώνεται σ' αυτή για λόγους αρχής, ηθικής και δικαίου αλλά γιατί έχασε το μονοπώλιο της χρησιμοποίησης και εκμετάλλευσης της ευνοιοκρατίας, του ρουσφετιού και της ημετεροκρατίας. Ο ΔΗΣΥ εξοργίζεται γιατί αυτή η απαράδεκτη κατάσταση που ως πριν μερικά χρόνια ήταν μονοπώλιο του, την χρησιμοποίησε για να τοποθετήσει και να προωθήσει σε θέσεις κλειδιά δικούς του ανθρώπους, σήμερα αυτή η ίδια κατάσταση, για την οποία οι δικοί του άνθρωποι είναι οι πρώτοι διδάξαντες, χρησιμοποιείται από το κυβερνών κόμμα για την εξυπηρέτηση και την προώθηση των κομματικών σκοπών του ΔΗΚΟ και του Προέδρου του κ. Κυπριανού.

Και ασφαλώς είναι ορθή και τεκμηριωμένη αντικειμενικά η διαπίστωση ή η κατηγορία ότι η ηγεσία του ΔΗΚΟ χρησιμοποιώντας και τον κρατικό μηχανισμό έχει επιδοθεί σ' ένα όργιο ευνοιοκρατίας ημετεροκρατίας και έχει αναγάγει το ρουσφέτι σε θεσμό, όπως είπε και ο κ. Γαλανός. Και φυσικά, είναι καθαρό ότι οι εξυπηρετήσεις, οι υποσχέσεις για διορισμούς και προαγωγές για ευνοϊκές μεταθέσεις και κάθετι άλλο που μπορεί να μηχανευθεί ένας — όλ' αυτά χρησιμοποιούνται από την ηγεσία του ΔΗΚΟ και από Υπουργούς και Βουλευτές με ένα κύριο σκοπό και επιδίωξη. Για την ενίσχυση του ΔΗΚΟ για την ενίσχυση της θέσης του Προέδρου και ιδιαίτερα για εξασφάλιση υποστήριξης και ψήφων για τις προσεχείς Προεδρικές εκλογές. Όσο ευσταθεί η κατηγορία των Βουλευτών του ΔΗΚΟ ενάντια στο ΔΗΣΥ ότι η εγγραφή και η συζήτηση αυτού του θέματος στη Βουλή γίνεται για προεκλογικούς σκοπούς, άλλο τόσο ευσταθεί και η κατηγορία ότι η ηγεσία του ΔΗΚΟ χρησιμοποιεί τα ίδια μέσα που παλιότερα χρησιμοποίησαν οι προκάτοχοι του, δηλ. το ρουσφέτι, την ευνοιοκρατία και την ημετεροκρατία επίσης για προεκλογικούς σκοπούς.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευτές,

Αντικρύζοντας το απαράδεκτο καθεστώς της ευνοιοκρατίας από την άποψη του πραγματικού δημόσιου συμφέροντος, του συμφέροντος όχι του ενός ή του άλλου κόμματος αλλά τη ίδιας της Πολιτείας και του λαού οφείλουμε να επισημάνουμε το γεγονός ότι το κατεστημένο της ευνοιοκρατίας υποσκάπτει τα θεμέλια του κράτους δικαίου και της χρηστής διοίκησης. Πρέπει να γίνει αντιληπτό και σεβαστό απ' όλους ότι η Δημόσια Υπηρεσία δεν είναι ταυτόσημη με το κράτος και την κυβέρνηση, ότι σκοπός και προορισμός της δεν είναι η εξυπηρέτηση του ενός ή του άλλου κόμματος, της μιας ή της άλλης Κυβέρνησης

αλλά η εξυπηρέτηση της Πολιτείας και του λαού. Για να εκπληρώνει επάξια και ευσυνείδητα αυτόν τον προορισμό της η Δημόσια Υπηρεσία, και η Αστυνομία, η Εθνική Φρουρά και οι Υπάλληλοι των Ημικρατικών Οργανισμών, εκτός από τα ακαδημαϊκά ή άλλα σχετικά προσόντα που απαιτούνται για τη θέση που κατέχουν, πρέπει επίσης να διαθέτουν ήθος, υψηλό και ελεύθερο φρόνημα και αξιοπρέπεια.

Η επιβολή όμως σαν κανόνα ζωής ενός κατεστημένου ευνοιοκρατίας και ρουσφετιού υποσκάπτει ακριβώς αυτές τις αρετές που πρέπει να διαθέτει ο δημόσιος υπάλληλος. Γιατί η ευνοιοκρατία ανοίγει το δρόμο στη φαυλοκρατία, έχει σαν συνεπακόλουθο τον εκφοβισμό και ο εκφοβισμός εκκολάπτει τον χαφιεδισμό. Γιατί ο υπάλληλος που γίνεται θύμα της ευνοιοκρατίας που ξέρει ότι οφείλει την πρόσληψη, το διορισμό, τη μετάθεση ή την προαγωγή του όχι στα προσόντα και την αξία του αλλά στην ευνοϊκή μεταχείριση του, στο ρουσφέτι, γίνεται δέσμιος και αιχμάλωτος αυτής της ευνοιοκρατικής μεταχείρισης, και θεληματικά ή άθελα του, για να διατηρήσει τη θέση του μετατρέπεται σε όργανο εκείνων που τον ευνόησαν και τον ευεργέτησαν, γίνεται υποχείριος στις θελήσεις τους και πειθήνιος στις διαταγές τους, έτοιμος και το συνάδελφο του να εκφοβίσει, να διαβάσει, να συκοφαντήσει. Με δυο λόγια χάνει το ήθος, την ανθρωπιά και την αξιοπρέπεια του.

Μια τέτοια κατάσταση, όμως, αν επιβληθεί οριστικά τότε το εξουθενωτικό πλήγμα δεν θα στραφεί ενάντια στο ένα ή το άλλο Κόμμα αλλά θα στραφεί ενάντια στο λαό και στην Πολιτεία.

Αν ειλικρινά θέλουμε να οικοδομήσουμε μια Πολιτεία θεμελιωμένη πάνω σε υγιείς και στέρεες βάσεις, πάνω στην ισότητα των πολιτών έναντι των νόμων, πάνω στην ισονομία και ισοπολιτεία πρέπει να εξοστρακίσουμε από το δημόσιο βίο το σαράκι της ευνοιοκρατίας, του ρουσφετιού και της ημετεροκρατίας.

Η Βουλή πρέπει να διαδραματίσει το ρόλο της στο να τεθεί φραγμός στην απαράδεκτη κατάσταση του καθεστώτος του ρουσφετιού και της ευνοιοκρατίας.

Η Βουλή πρέπει να βρει τρόπους χρησιμοποιώντας τις εξουσίες και τις δυνατότητές της να συμβάλει στο να αναγνωρισθούν και να γίνουν σεβαστές οι αρχές της ηθικής και της αξιοκρατίας και της οικοδόμησης κράτους δικαίου, μιας Πολιτείας ισονομίας και ισοπολιτείας.

Όσον αφορά το ΑΚΕΛ και την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς εμείς δεν θα παύσουμε να εργαζόμαστε προς αυτή την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι συνάδελφοι,

Σχολιάζοντας την ομιλία του κ. Ιεροδιακόνου το λιγότερο που θα 'θελα να πω είναι ότι βγάζει δικά του αυθαίρετα συμπεράσματα.

Φαίνεται πως έτσι έχει συνηθίσει ο συνάδελφος. Δικαίωμά του, δικαίωμα και του λαού να ερμηνεύει σωστά.

Κύριοι συνάδελφοι,

Είναι θλιβερό, είναι αληθινά τραγικό το γεγονός ότι, κάτω από συνθήκες ημικατοχής και ενώ ο Αττίλας εντός των τειχών μας απειλεί με φυσικό και εθνικό

αφανισμό, οι ηγεσίες των αντιπολιτευόμενων κομμάτων, αντί να ενισχύουν με κάθε τρόπο το έργο του Προέδρου και της Κυβέρνησης και να συνεργάζονται εποικοδομητικά στην όλη εθνική προσπάθεια, αντίθετα και με τις πράξεις τους και με τις παραλείψεις τους, δυσχεραίνουν και κάποτε υπονομεύουν το έργο της Κυβέρνησης.

Διάφορες κομματικές ηγεσίες για να υπηρετήσουν καθαρά κομματικές σκοπιμότητες και συμφέροντα, αντί να ασχούν την ειλικρινή αντικειμενική, καλόπιστη και εποικοδομητική κριτική, που είναι απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία του πολιτικού βίου και την πρόοδο του τόπου, επιδίδονται σε ένα όργιο στείρας αντιπολίτευσης, μηδενίζουν, και υποσκάπτουν θέσεις, απόψεις, μέτρα και πράξεις της Κυβέρνησης, διαστρέφουν την πραγματικότητα, καλλιεργούν την σύγχυση, τείνουν να κλονίσουν το κύρος κρατικών θεσμών και οργάνων.

Η ηγεσία του Συναγερμού, με τις ανυπόστατες καταγγελίες και τον αδικαιολόγητο άκαιρο και πολύ ύποπτο θόρυβο που δημιούργησε για την δήθεν κομματικοποίηση της Δημόσιας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, απεκάλυψε για μια ακόμη φορά τις πραγματικές προθέσεις της, που δεν είναι άλλες από την εμφανή επιδίωξη να καταλάβει την εξουσία με κάθε θεμιτό και αθέμιτο μέσο.

Επειδή ακριβώς λειτουργούν σήμερα οι θεσμοί και τα όργανα της Δημοκρατίας και της αξιοκρατίας για όλους εξίσου τους πολίτες, ανεξάρτητα από κομματική τοποθέτηση, δεν μπορούν πια οι κύκλοι και τα κυκλώματα του Συναγερμού να μονοπωλούν τα πάντα και δεν μπορούν πια να νέμονται όλες αποκλειστικά τις θέσεις και τις ευκαιρίες για τους «ημετέρους» τους όπως έκαμναν επί σειράν ετών. Η ακροδεξιά αντίδραση του Συναγερμού δεν μπορεί να χωνέψει ότι έχασε τα μέσα και τους τρόπους να νέμεται όλη την εξουσία και να κάμνει ότι θέλει. Γι' αυτό ορύεται για την δήθεν «δημοποίηση», κατηγορεί, διασύρει και απειλεί τα όργανα του κράτους και τις ανεξάρτητες Επιτροπές διορισμών, μεταθέσεων, προαγωγών· κατηγορεί, απειλεί και εκβιάζει τους δημόσιους υπαλλήλους.

Είναι προφανέστατος ο σκοπός, είναι κατάδηλος οι προθέσεις της ηγεσίας του Συναγερμού. Αποσκοπεί να παραπλανήσει και να αποπροσανατολίσει την κοινή γνώμη από τις αληθινές εθνικές προτεραιότητες που πρέπει τούτη την περίοδο να υπηρετήσει η προσπάθεια του Λαού, την οργάνωση του κράτους και της Κυβέρνησης. Αποβλέπει να δημιουργήσει εσφαλμένες εντυπώσεις στο λαό για την Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους ημικρατικούς οργανισμούς και να προλειάνει το έδαφος και να εύρει συνεργούς σε υπονομευτικές ενέργειες, ανάλογες με εκείνες που έκαμε σε βάρος του εθνικού θέματος το 1985. Προσπαθεί η Συναγερμική ηγεσία να εκβιάσει, να εκφοβίσει και να τρομοκρατήσει τους δημόσιους υπαλλήλους και τα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών (Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας) και άλλων ώστε να μην τολμούν να εκφράσουν ελεύθερα την γνώμη τους και να μην τολμούν να κρίνουν και να ενεργούν ελεύθερα και κατά συνείδηση στην ενάσκηση των καθηκόντων τους.

Παράλληλα επιδιώκει με όλα αυτά να προκαταλάβει και να επηρεάσει την κρίση των Δικαστηρίων στις διάφορες περιπτώσεις. Με επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, μέσα σε όλο αυτό το θολό κλίμα της σύγχυσης, της δήθεν ενοχής και της φοβίας, να μπορούν να κινούνται ευκολότερα τα κυκλώματα του ΔΗΣΥ και να ρυμουλκούν τα πάντα.

Είναι τα ερίσματα του και τα κυκλώματά του που αδυσώπητα προσπαθεί να σώσει και να διατηρήσει ο Συναγερμός. Διότι παρά την εξυγίανση, την κάθαρση και την αποτοξίνωση που γίνεται από την ομαλή δημοκρατική λειτουργία των θεσμών, αυτά εξακολουθούν ακόμα να υπάρχουν. Και είναι την εξυγίανση που απεχθάνεται και προσπαθεί να αποτρέψει ο Συναγερμός.

Και σ' αυτή του την προσπάθεια παγιδεύει και ρυμουλκεί και τα άλλα δύο κόμματα, τα οποία για δικούς τους λόγους και δικές τους σκοπιμότητες, ηθελημένα ή αθέλητα, συμβάλλουν δυστυχώς αυτή την στιγμή στο παιχνίδι του Συναγερμού.

Και επειδή έγινε η πρόκληση, είναι καιρός επί τέλους να λεχθούν με τα αληθινά τους ονόματα και να προσδιοριστούν στις αληθινές τους διαστάσεις μερικά πράγματα, όπως τα γνωρίζει και τα ζει καθημερινά ο λαός μας.

Σε ποιους νομίζουν ότι απευθύνονται και ποιους νομίζουν ότι μπορούν να παραπλανήσουν τα τρία κόμματα, που για ευνόητους λόγους κατηγορούν το ΔΗΚΟ και την Κυβέρνηση για κομματικοποίηση και αναξιοκρατία;

Μα η στενή κομματικοποίηση των πάντων είναι γνώρισμα και όρος και προδιαγραφή μέσα στην φιλοσοφία και των τριών, Ισα-Ισα, αυτών κομμάτων, θεωρείται ζωτική ανάγκη για την κομματική τους διεύρυνση και αποτελεί καθημερινή πρακτική στην κομματική τους δραστηριότητα.

Και όλοι οι πολίτες της Κύπρου γνωρίζουν δυστυχώς, γιατί τις ζουν έντονα, τις συνέπειες της κομματικοποίησης, την οποία ακατάπαυστα και αδυσώπητα προωθούν και τα τρία αυτά Κόμματα, και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα. Στο σημείο αυτό θα ρωτούσα το ΑΚΕΛ, πόσους μη Ακελικούς προσλάμβαναν όταν ήλεγχαν μερικά Δημαρχεία ή πόσους μη Ακελικούς προσλαμβάνουν σε Συνεργατικά ή άλλα ιδρύματα και οργανισμούς που ελέγχουν;

Αποπειράται η ηγεσία του Συναγερμού με ανυπόστατους ισχυρισμούς, ψευδείς καταγγελίες, ανακριβή ή χαλκευμένα στοιχεία, να συγκαλύψει ή να αποσεισει τη δική της ενοχή, να μεταθέσει τις δικές της ευθύνες και να φορτώσει τα δικά της παλιά και νέα αμαρτήματα στους ώμους άλλων, πολλοί από τους οποίους υπήρξαν ενίοτε θύματα της δικής τους κομματικής κραιπάλης. Και αναρωτιέται πράγματι εμβρόντητος ο κάθε αντικειμενικός και απροκατάληπτος πολίτης αυτού του τόπου: Σε ποιο άλλο κόμμα παρά στο Συναγερμό ανήκουν ή πρόσκεινται σήμερα εκείνοι οι οποίοι εδώ και πολλά χρόνια, με τον παραγοντισμό και τη μικροπολιτική, με τη δημοκοπία και τη δημαγωγία, μεθοδικά και συστηματικά, εκμεταλλευόμενοι και καπηλευόμενοι ιερά και όσια, διεκδικήσεις και δικαιώματα, βιοτικές, επαγγελματικές και κοινωνικές ανάγκες των απλών ανθρώπων, εκμεταλλευόμενοι αδυναμίες και έξεις απεργάστηκαν και απεργάζονται τη στενή και κακώς νοούμενη κομματικοποίηση και έκαμαν θεσμό το ρουσφέτι, όχι μόνο στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, αλλά και σε όλο γενικά το φάσμα της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής του τόπου;

Όλοι γνωρίζουν σε ποιο κόμμα ανήκουν ή πρόσκεινται σήμερα οι παράγοντες των Διευθυντηρίων και των κυκλωμάτων, οι οποίοι «ανήγαγαν την εύνοια σε τρόπο ζωής, την συναλλαγή με ανταλλάγματα θέσεις και άλλα ωφελήματα σε δικτύωση για προσέλκυση ψηφοφόρων και την εξαγορά συνειδήσεων καθημερινό φαινόμενο». Εκεί ας τους αναζητήσει και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ, όχι στο ΔΗΚΟ.

Εκτόξευσε βαρύτατες κατηγορίες κατά της Κυβέρνησης και του ΔΗΚΟ ο κος Χατζηδημητρίου και εχρησιμοποίησε βαρύτατους, ως μη ώφειλε, χαρακτηρισμούς.

Ευτυχώς όμως που ο κος Χατζηδημητρίου μας έδωσε ο ίδιος και τον μίτον που οδηγεί στις ευθύνες και στην ενοχή και του ιδιού του κόμματος. Διότι εάν όπως παρατήρησε, η «ημετεροκρατία και ο παρεμβατισμός» στην Δημόσια Υπηρεσία εκδηλώνεται από την αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας όλοι γνωρίζουν ότι ανάμεσα στους υπουργούς και τους ισχυρούς παράγοντες της εποχής Μακαρίου και ακόμα και του Κυπριανού, οι οποίοι (σύμφωνα με τον κ. Χατζηδημητρίου) «ενέμοντο την εξουσία» και έκαμναν «ημετεροκρατία και παρεμβατισμό», υπήρχαν και άνθρωποι του δικού του κόμματος. Αλλά είναι πολύ παλαιά και πολύ αποδοτική η προσφιής στην ΕΔΕΚ τακτική, άλλοτε να συμπορεύεται και να συμπολιτεύεται, είτε ευθέως είτε πλάγια, με τους κρατούντες όσον, όπου και όπως εξασφαλίζει κομματικά ωφελήματα και παράλληλα κάποτε ταυτοχρόνως να αντιπολιτεύεται και να δημοσκοπεί όσον, όπου και όπως εξασφαλίζει πάλιν ωφελήματα.

Ποιους από τους οπαδούς της ή από τους αντικειμενικούς πολίτες ελπίζει ότι θα πείσει η ηγεσία του ΑΚΕΛ, όταν ισχυρίζεται ότι οι αριστεροί ή αριστερίζοντες δίκωνται ή αδικούνται από το ΔΗ.ΚΟ. και την Κυβέρνηση;

Μα οι αριστεροί, όπως και ολόκληρος ο λαός, γνωρίζουν ότι το ΔΗ.ΚΟ. και ο Κυπριανός, χωρίς οποιαδήποτε συμπλέγματα στερού και άγονου αντικομμουνισμού, χωρίς προκατάληψη και κακοπιστία, σέβονται τους αριστερούς και την ιδεολογία τους, και με ανοικτό και φιλελεύθερο, με προοδευτικό πνεύμα, συνεργάστηκαν επανειλημμένα, τίμια και ειλικρινά με την Αριστερά, παρά τις γνωστές δυσκολίες στη συνεργασία.

Για να είναι όμως σφαιρική η θεώρησή μας είναι σήμερα χρήσιμο και δίκαιο να εξετάσουμε την κομματικοποίηση και πέρα από τις κρατικές και ημικρατικές υπηρεσίες.

Σε όλους τους τομείς, στον επαγγελματικό, συνδικαλιστικό, αθλητικό, στον κοινωνικό, μέχρι και στους τομείς της πνευματικής και καλλιτεχνικής ζωής του τόπου μας, τα τρία αυτά κόμματα της αντιπολίτευσης επιχειρούν να χρωματίσουν ιδεολογικά, να κομματικοποιήσουν στενά, ή να αλώσουν και να θέσουν κάτω από το δικό τους κομματικό έλεγχο τις διάφορες οργανώσεις, σωματεία, συνδέσμους, ομίλους. Και ανταγωνίζονται ποιο από τα τρία θα επικρατήσει σε κάθε περίπτωση.

Και είμαστε μάρτυρες της θλιβερής πολυδιάσπασης και του κατακερματισμού των επαγγελματικών συνδικαλιστικών, πνευματικών και κοινωνικών ομάδων και φορέων του λαού μας από τη νοσηρή επενέργεια της κομματικοποίησης που επιχειρούν τα τρία Κόμματα σε οργανώσεις, σωματεία και συνδέσμους.

Σε ποια παραδείγματος χάριν Κόμματα ανήκουν ή πρόσκεινται οι υπεύθυνοι και οι φορείς της κομματικοποίησης των αθλητικών και άλλων σωματείων και οργανώσεων των πόλεων και χωριών; Δεν είναι μήπως τα τρία Κόμματα της αντιπολίτευσης που ανταγωνίζονται να τα αλώσουν; Και μάλιστα, όποιο από τα τρία αποτύχει, διασπά τότε τον αντίστοιχο κλάδο, το σωματείο ή την οργάνωση και ιδρύει τη δική του κομματική οργάνωση. Γιατί παραδείγματος χάριν η ΕΔΕΚ άλωσε την ΔΕΟΚ και δημιούργησε την Αγροτική; Και δεν είναι καθαρά κομματική η σκοπιμότητα που υπηρετούν οι δυο αυτές οργανώσεις; Πολύ περισσότερο, βέβαια, παράδειγμα προσφέρουν σ' αυτούς τους τομείς ο Συναγερμός και το ΑΚΕΛ.

Ανήκουν ή δεν ανήκουν σήμερα στο Συναγερμό οι εκπαιδευτικοί και άλλοι παράγοντες οι οποίοι καπηλεύτηκαν και τα αγνά εθνικά ιδεώδη της μαθητιώσας

νεολαίας μας πριν από το 1974, οργάνωσαν τους μαθητές σε ομάδες και τους παρέσυραν σε παράνομες εκδηλώσεις ενάντια στο κράτος;

Και τα αποτελέσματα του κομματικού φανατισμού της μαθητιώσας νεολαίας τα είδαμε στα θλιβερά και απαράδεκτα επεισόδια του Λευκόθεου και σε άλλες περιπτώσεις κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές.

Θα μπορούσε να πει ακόμα κανένας πολλά για τη συμπεριφορά των τριών κομμάτων της αντιπολίτευσης, που ενώ υποτάσσουν τα πάντα στο κομματικό συμφέρον, κατηγορούν άλλους για κομματικοποίηση και αναξιοκρατία.

Όμως δυστυχώς για τα τρία αυτά Κόμματα, τη δημοκρατία και την αξιοκρατία πιστεύει και υποστηρίζει, στερέωσε, παγίωσε και προστατεύει ο Σπύρος Κυπριανού και το ΔΗ.ΚΟ. και δεν έχουν κανένα δικαίωμα να αγνοούν, να αμφισβητούν και να αρνιούνται οι ηγεσίες των Κομμάτων της αντιπολίτευσης.

Διότι η δημοκρατία και η αξιοκρατία που εξασφαλίζει ο Σπύρος Κυπριανού και το ΔΗ.ΚΟ. είναι ζωντανή πραγματικότητα που τη ζει καθημερινά, σ' όλες τις πτυχές της ζωής του, ο κάθε πολίτης εδώ και πολλά χρόνια.

Στον τόπο μας όλοι οι πολίτες ζουν, νοιώθουν, σκέφτονται, συνεργάζονται κατά τη θέλησή τους με ασφάλεια, ελεύθερα, αβίαστα μέσα και έξω από το σπίτι τους, μέρα και νύχτα.

Οι ανεξάρτητες επιτροπές διορίζουν, προάγουν και μεταθέτουν προσοντούχους υποψηφίους, αξιολογώντας και επιλέγοντας με ελεύθερη και υπεύθυνη κρίση τα προσόντα, την αξία και την αρχαιότητα των υποψηφίων, ασκώντας κατά συνείδηση τη διακριτική εξουσία που τους παρέχουν οι κείμενοι νόμοι και κανονισμοί. Εάν κάποτε οι διορισμοί και οι προαγωγές ακυρώνονται από το Ανώτατο Δικαστήριο, είναι πολύ γνωστό ότι οι προσβαλλόμενοι και ακυρούμενοι διορισμοί και προαγωγές είναι ανθρώπων που κατανέμονται σε όλο το πολιτικό φάσμα. Στις πλείστες μάλιστα των περιπτώσεων, οι ακυρώσεις γίνονται πάνω σε σημεία που άπτονται της τυπικής δικονομικής διαδικασίας και όχι επί της ουσίας των υποθέσεων. Μεγάλο ακόμα ποσοστό των προσφυγών απορρίπτονται από το Δικαστήριο, πράγμα που δηλώνει ότι οι πράξεις εκείνες των Επιτροπών ήταν από κάθε πλευρά άψογες και ακλόνητες.

Εάν το ΔΗ.ΚΟ. έκαμνε, όπως ισχυρίζεται η αντιπολίτευση, προσπάθεια κομματικοποίησης και μάλιστα με τη νοοτροπία, τις μεθόδους και την έκταση που τα έκαμνε τόσο ο κ. Κληρίδης όσο και το περιβάλλον του, ή στο βαθμό που ισχυρίζονται δυστυχώς και πολύ άδιστα το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ, σήμερα μετά από τόσα χρόνια διακυβέρνησης Κυπριανού, η συντριπτική πλειοψηφία, αν όχι το σύνολο των έκτοτε διορισθέντων και προαχθέντων υπαλλήλων, θα ήταν οπαδοί ή προσκείμενοι στο ΔΗ.ΚΟ.

Εδώ θα 'θελα να σχολιάσω την προσπάθεια του κ. Κληρίδη να αποσείσει τις δικές του ευθύνες τονίζοντας συνεχώς ότι ήταν Πρόεδρος της Βουλής και όχι Πρόεδρος του κράτους.

Γνωρίζουμε και γνωρίζει και ο κ. Κληρίδης τους μηχανισμούς και τις δυνατότητες που είχαν παρακάμπτοντας το Μακάριο να διορίζουν, να προάγουν και να μεταθέτουν όποιους, όποτε και όπως ήθελαν.

Ναι, ο κ. Κληρίδης δεν ήταν Πρόεδρος του κράτους. Μα αν διαφώνουσε με όσα γίνονταν, γιατί δεν ενέγραψε και τότε θέμα στη Βουλή; Ή γιατί δεν διαχώρησε τη θέση του και να παραιτηθεί.

Μήπως τότε δεν ήταν τόσο ευαίσθητος σε θέματα αξιοκρατίας; Ή μήπως δεν είχε το πολιτικό θάρρος να διαφωνεί, αν διαφωνούσε.

Το ΔΗ.ΚΟ. συνάδελφοι, ασχολείται με πολύ σοβαρότερα πράγματα από τον στενό κομματισμό και την μικροπολιτική και αναλίσκεται στην υπηρεσία του εθνικού συμφέροντος το οποίο θέτει πάνω από κάθε κομματική και άλλη σκοπιμότητα.

Ο Κυπριανού, και το ΔΗ.ΚΟ., μετά τον θάνατο του Μακαρίου, στάθηκαν όρθιοι ανάμεσα στα ερείπια, αγωνίστηκαν μέσα και έξω από την Κύπρο, συγκράτησαν την κατάρρευση αναδιοργάνωσαν το προδομένο και πληγωμένο κράτος μας. Ο Κυπριανού και το ΔΗ.ΚΟ. ανέβασαν την Οικονομία μας στην ανάκαμψη και στο οικονομικό θαύμα, αποκάλυψαν σκάνδαλα και εξυγίαναν σαθρές καταστάσεις και επέτυχαν, σε χρόνο ρεκόρ παγκόσμια, τη στέγαση και επαναδραστηριοποίηση των προσφύγων, και γενικά την αναδημιουργία της Κύπρου.

Θα μπορούσαν άραγε τα τρία κόμματα της αντιπολίτευσης, αν ποτέ κυβερνούσαν, να συναγωνισθούν αυτή την προσφορά του Κυπριανού και του ΔΗ.ΚΟ. προς τον τόπο;

Θα μπορούσαν άραγε ο Συναγερμός, το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ, αν ποτέ κυβερνούσαν, να μεταχειρισθούν τόσο δημοκρατικά, αξιοκρατικά και ανθρώπινα τους πολιτικούς τους αντιπάλους και τους πολίτες γενικά; Πολύ αμφιβάλλουμε, αν λάβουμε υπόψη τις κοσμοθεωρίες που πρεσβεύουν και υποστηρίζουν. Άλλωστε την «Δημοκρατία» και την «αξιοκρατία» με τις οποίες μας απειλεί καθημερινά ο Συναγερμός, τις γνώρισε και τις τρώμαξε ο λαός μας στην περίοδο του πραξικοπήματος και του μεταπραξικοπήματος, κατά την οποία κυβερνούσαν τον τόπο ο αρχηγός και οι επιτελείς του Συναγερμού.

Το ΔΗ.ΚΟ. γεννήθηκε μέσα από τις τραγικές εμπειρίες της συμφοράς του 1974. Η ίδρυση του υπαγορεύθηκε από την ύψιστη ιστορική αναγκαιότητα να τεθούν υγιή και στερεά τα βήθη του αγώνα για την σωτηρία και την πρόοδο της Κύπρου και να συστρατευθούν όλα τα στρώματα του λαού μας σ' αυτή την προσπάθεια.

Και επειδή ο αγώνας της Κύπρου είναι αγώνας Ελευθερίας, Δημοκρατίας και Δικαιοσύνης, το ΔΗ.ΚΟ. ήταν είναι και θα παραμείνει μια πανίσχυρη έπαλξη ελευθερίας, Δημοκρατίας και Δικαιοσύνης.

Αγωνιζόμενο γι' αυτά τα ιδεώδη και με την αυτοεπίγνωση ότι πραγματώνει στο βαθμό του υπό τις σημερινές συνθήκες εφικτού την Πολιτική, Οικονομική και Κοινωνική Δημοκρατία, το ΔΗ.ΚΟ. αντιπαρέρχεται τις ύβρεις και απορρίπτει τις κατηγορίες, οι οποίες άλλωστε ως μπουμέραχ ήδη επιστρέφουν σ' εκείνους που τις εκτόξευσαν.

Εις πείσμα όλων των υπονομεύσεων και αντιδράσεων το ΔΗ.ΚΟ. θα παραμείνει ακλόνητο στην πορεία για τον προορισμό που του έταξε η ιστορία και η επιταγή του λαού.

Και επειδή αυτά είμαι σίγουρος πως κατά βάθος οι ηγεσίες και οι βουλευτές και των τριών κομμάτων, αλλά και οι οπαδοί τους ακόμα, γνώρίζουν πολύ καλά και ποιος ή ποιοι θεσμοθέτησαν το ρουσφέτι και την ευνοιοκρατία στον δύσμοιρο τόπο μας και επειδή η προσπάθεια του ΔΗ.ΚΟ. και της Κυβέρνησης για εξυγίανση και ομαλή λειτουργία της κρατικής μηχανής είναι αντικειμενικά ολοφάνερη, ελπίζουμε πως κλείοντας αυτή τη συζήτηση θα κάνουμε λίγη αυτοκριτική.

Και μια αυτοκριτική θα δείξει πως και αδικαιολόγητα και άκαιρα γράφτηκε αυτό το θέμα. Ελπίζω και εύχομαι αυτό το σώμα που τόσα καρτερά ο λαός μας να του προσφέρει, να αρχίσει επιτέλους να ξεκόβει από τα στενά κομματικά συμφέροντα και τη μικροπολιτική.

Ας προσπαθήσουμε σαν σώμα χωρίς να εγκαταλείπουμε τις ιδεολογικές μας θέσεις και την πολιτική ταυτότητα και κτίζουμε αντί να χαλούμε.

Αν αυτός ο τόπος πάει καλά ή όχι σημαντική ευθύνη βρίσκεται στα χέρια μας. Ο λαός καρτερά από μας κάτι θετικό, δημιουργικό. Άλλο η εποικοδομητική συζήτηση και επιχειρηματολογία και άλλο η μικροπολιτική.

Ας το αντιληφθούν επιτέλους ορισμένοι και ας πάψουν να συμπεριφέρονται σαν πνιγμένοι βλέποντας τις προσωπικές πολιτικές τους φιλοδοξίες να εξανεμίζονται από το ογκούμενο ρεύμα των λαϊκών μαζών που τους κατάλαβε πια και τους εγκαταλείπει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είναι δυστυχώς η πρώτη φορά που η Βουλή των Αντιπροσώπων ασχολείται με το θέμα των δυσμενών διακρίσεων και την κομματικοποίηση στην Κρατική Υπηρεσία και στους ημικρατικούς οργανισμούς. Επανελημμένα το Σώμα κλήθηκε να συζητήσει σε έκταση φαινόμενα απαράδεκτων παρεμβάσεων σε διορισμούς, προαγωγές και μεταθέσεις κρατικών λειτουργών που στοιχειοθετούν παρέκκλιση από τις νόμιμες διαδικασίες επιχειρούν απροκάλυπτη κομματικοποίηση του κράτους εισάγουν διακρίσεις των πολιτών ανάλογα με τις πολιτικές τους πεποιθήσεις και με αυτό τον τρόπο τραυματίζουν κείρια την αξιοπιστία τη λειτουργικότητα και την αποτελεσματικότητα της κρατικής μηχανής.

Το Σ.Κ. ΕΔΕΚ ακολουθώντας πολιτική συνέπειας και αρχών και εκφράζοντας το βαθύ λαϊκό αίτημα ενάντια σε κάθε είδους διακρίσεις απέναντι στους πολίτες τόνισε σε κάθε περίπτωση ότι η σωστή λειτουργία του κρατικού μηχανισμού επιβάλλει προσηλωση της Κυβέρνησης και των Κρατικών οργάνων στην εφαρμογή του Συντάγματος και των νόμων και όχι στις όποιες Κομματικές σκοπιμότητες και υπολογισμούς. Γιατί πράγματι η κατοχύρωση της ισονομίας και της ισοπολιτείας που αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα και που εδραιώνει μια δημοκρατική πολιτεία εξαρτάται και από τη σωστή και σύμφωνη με τους νόμους συμπεριφορά της Κυβέρνησης σ' ότι αφορά τις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στον κρατικό μηχανισμό και τους ημικρατικούς οργανισμούς. Κάθε άλλη σκοπιμότητα που θεμελιώνει διακρίσεις στη βάση των πολιτικών και ιδεολογικών επιλογών αποτελεί εκτροπή και πέραν των άλλων υπονομεύει την εύρυθμη λειτουργία της κρατικής μηχανής που έχει να διαδραματίσει κρίσιμης σημασίας ρόλο σαν υπηρέτης των συμφερόντων του λαού μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι καταγγελίες της ΠΑΣΥΔΥ σε συνδυασμό με τους πρόσφατους διορισμούς στον κρατικό μηχανισμό επιβεβαιώνουν απλά την απαράδεκτη κομματικοποίηση του κράτους και προειδοποιούν σαφώς πως αν δεν ληφθούν θεσμικά μέτρα για ανακοπή αυτής της πορείας θα έχουμε στο μέλλον ακόμα πιο δυσάρεστες εξελίξεις

που θα οδηγούν το κράτος σε ανυποληψία και τον κρατικό μηχανισμό σε πλήρη αποδιοργάνωση. Είναι καιρός να υπάρξουν νομοθετικές διατάξεις τέτοιες που θα λειτουργούν απαγορευτικά στην εισαγωγή οποιωνδήποτε διακρίσεων σ' ό,τι αφορά προαγωγές, μεταθέσεις, τοποθετήσεις και μετακινήσεις μέσα στο χώρο των δημοσίων υπαλλήλων. Είναι καιρός να εξασφαλιστεί στην πράξη η κατοχύρωση των δικαιωμάτων των δημοσίων υπαλλήλων σαν ισότιμων πολιτών απέναντι σ' οποιαδήποτε απόπειρα καταπάτησης και ποδηγέτησης.

Είναι καιρός να επιβληθεί νομοθετικά πως η διαδικασία εργοδότησης δεν θα περνά όπως τώρα συμβαίνει μέσα από τις επιλογές της κομματικής κυβέρνησης αλλά μέσα από τα προσόντα την αξία και τις δυνατότητες του κάθε πολίτη. Και μιλούμε ιδιαίτερα για τους νέους μας και κύρια τους επιστήμονες που πλήττονται έντονα από την ανεργία που αφού ξοδέψουν τα καλύτερα χρόνια της ζωής τους για να αποκτήσουν επιστημονική μόρφωση αντιμετωπίζουν την απaráδεκτη πρακτική των κομματικών κριτηρίων και επιλογών που έχει αναχθεί σε κανόνα που τραυματίζει οδυνηρά τη νέα γενιά. Γιατί ενώ η εξασφάλιση εργασίας αποτελεί σύμφωνα με το Σύνταγμα δικαίωμα του πολίτη και υποχρέωση της πολιτείας η Κυβέρνηση τη μετατρέπει σε μέσο προσέλκυσης κομματικής πελατείας.

Πέρα από τον κρατικό μηχανισμό οι δυσμενείς διακρίσεις και η υιοθέτηση κριτηρίων στους διορισμούς, προαγωγές και μεταθέσεις εκτείνονται και στους ημικρατικούς οργανισμούς. Οι ημικρατικοί οργανισμοί είναι υπηρεσίες δημοσίας ωφελείας εντεταλμένες να υπηρετούν το λαό σε συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας. Μέσα απ' αυτήν την έννοια οι ημικρατικοί οργανισμοί οφείλουν να παραμένουν αυστηρά προσηλωμένοι στην αποστολή τους μακριά από κάθε κομματική σκοπιμότητα επηρεασμό και παρέμβαση. Αυτό όμως που συμβαίνει τα τελευταία χρόνια είναι ότι και οι ημικρατικοί οργανισμοί έχουν μπει στο χορό του ρουσφετιού της συναλλαγής και της διαδικασίας αποκόμισης κομματικής πελατείας. Οι οργανισμοί αυτοί από υπηρεσίες δημοσίας ωφελείας μετατρέπονται σε φέουδα με τα διορισμένα συμβούλια να επιδίδονται σε διορισμούς και προαγωγές κομματικών σκοπιμοτήτων. Η αξιοκρατία και η ισονομία έχουν επανειλημμένα παραβιαστεί καθώς τα διορισμένα συμβούλια ενεργούν αυθαίρετα και με γνώμονα ΟΧΙ την προαγωγή των σκοπών για τους οποίους έχουν δημιουργηθεί αυτοί οι οργανισμοί αλλά την με κάθε τρόπο εξυπηρέτηση του κομματικού συμφέροντος. Δεκάδες αν όχι εκατοντάδες υπάλληλοι έχουν προσληφθεί εκ του περισσού για να ικανοποιήσουν αυτές τις σκοπιμότητες. Χωρίς προκήρυξη θέσεων χωρίς εφαρμογή στοιχειωδών κριτηρίων αξιοκρατίας. Αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να αφεθεί να συνεχίζεται. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό πως οι ημικρατικοί οργανισμοί δεν είναι φέουδα του όποιου διορισμένου διοικητικού συμβουλίου. Θα πρέπει να γίνει νοητό πως ο λαός που συντηρεί τους οργανισμούς αυτούς με τα πολλά και υπερβολικά πολλές φορές χρηματικά ποσά που αγγόγυστα πληρώνει δεν είναι διατεθειμένος να εξακολουθεί να ανέχεται τις αυθαιρέσεις και τη φεουδαρχική αντίληψη των διορισμένων αξιωματούχων του. Θα πρέπει νομοθετικά και κατά τρόπο αποτελεσματικό να ρυθμιστούν οριστικά διαδικασίες που θα κατοχυρώνουν την αξιοκρατία και την ισοπολιτεία σε κάθε τομέα δραστηριότητας αυτών των οργανισμών ενώ παράλληλα θα αποτρέπουν κάθε δυνατότητα παράνομων και αυθαίρετων ενεργειών από μέρους των συμβουλίων που θα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικά των λαϊκών επιλογών και ελεγχόμενα από την εθνική αντιπροσωπεία.

Το Σ.Κ. ΕΔΕΚ έχει ήδη αναλάβει συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση και επιφυλασάμαστε να αναπτύξουμε πιο συγκεκριμένα τις απόψεις μας κατά τη συζήτηση της σχετικής πρότασης νόμου.

Ένας άλλος σημαντικός τομέας της δημόσιας ζωής που στηρίζεται στην κομματικοποίηση και τις πολιτικές τοποθετήσεις των πολιτών είναι εκείνος της κρατικής υπηρεσίας πληροφοριών. Το δικαίωμα στο σεβασμό των πολιτικών επιλογών του κάθε πολίτη πρέπει να είναι απαραβίαστο. Η με οποιοδήποτε τρόπο και μέσο παρακολούθηση ή αστυνόμευση της ζωής των πολιτών ή των οργανωμένων πολιτικών ομάδων και στη συνέχεια το φακέλωμά τους από την ΚΥΠ ανάλογα με την κομματική τους τοποθέτηση είναι πρακτική που αρμόζει μόνο σε απολυταρχικά καθεστώτα.

Η ΚΥΠ έχει δυστυχώς μετατραπεί από όργανο προστασίας της πατρίδας μας σε όργανο φακελλώματος των πολιτών. Δεν είναι άγνωστο ότι οι φακέλλοι αυτοί χρησιμοποιούνται ευρύτερα σε περιπτώσεις προαγωγών και μεταθέσεων στη Δημόσια και την Εκπαιδευτική Υπηρεσία όπως επίσης και στους ημικρατικούς οργανισμούς. Το Ανώτατο Δικαστήριο έχει επανειλημμένα στηλιτεύσει αυτή την ολέθρια πρακτική φακελλώματος που πλήττει βάνουσα τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα των πολιτών. Ακόμα η ΚΥΠ όπως είχαμε την ευκαιρία να καταγγείλουμε και στην προηγούμενη Βουλή χρησιμοποιείται αποκάλυπτα σε περιόδους προεκλογικές ασκώντας πιέσεις σε πολίτες. Έχουμε στα χέρια μας στοιχεία που αποδεικνύουν την προσπάθεια αστυνόμευσης της ζωής των πολιτικών κομμάτων με τη μέθοδο στρατολόγησης πληρωμένων χαφιέδων. Έχουμε επάνω μας και ενυπόγραφες καταγγελίες από άτομα που έχουν πληροφοσιαστεί για να παρέχουν τέτοιες πληροφορίες και είμαστε έτοιμοι να καταθέσουμε τις καταγγελίες αυτές σε επιτροπή της βουλής που θα ασχοληθεί με το θέμα.

Είναι επιτέλους ανάγκη η Κυβέρνηση να αντιληφθεί ότι διαπράττει ολέθριο σφάλμα με αυτή την τακτική. Την καλούμε να την εγκαταλείψει αμέσως να επαναφέρει την Υπηρεσία πληροφοριών στο καθήκον της, που είναι η διαφύλαξη και προστασία της πατρίδας και να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στην καταστροφή των φακέλλων της ΚΥΠ.

Κύριε Πρόεδρε,

Αν αυτή η συζήτηση πρόκειται να έχει μια χρησιμότητα θα πρέπει να υπάρξει και ειλικρίνεια και θάρρος και αυτοκριτική και πραγματική πρόθεση υιοθέτησης μέτρων που θα αντιμετωπίσουν θεσμικά το πρόβλημα. Από τη μέχρι τώρα συζήτηση δεν έχει διαφανεί δυστυχώς κάτι τέτοιο. Θα πρέπει να υποδείξουμε πως όταν το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ κατάγγελλε περιπτώσεις δυσμενών διακρίσεων, πιέσεων και εκβιασμών σε βάρος πολιτών υπήρχαν σημερινοί κριτές που υπεραμύνονταν της νομικότητας μιας τέτοιας πρακτικής. Και υπάρχουν ακόμα και οι πρώτοι διδάξαντες το θεσμό του ρουσφετιού, του παραγοντισμού και της ημετεροκρατίας που θα 'πρεπε να καταθέσουν την αυτοκριτική τους σ' αυτή τη συζήτηση. Κι ακόμα περιμέναμε την ειλικρίνεια παραδοχής της σαθρότητας της κατάστασης και εκδήλωση πρόθεσης συνεργασίας για τερματισμό της κομματικοποίησης και της πολιτικής των δυσμενών διακρίσεων.

Δυστυχώς το φαινόμενο είναι αποκαρδιωτικό. Το ανακτίλεκτο γεγονός της βαθείας διάβρωσης του κρατικού μηχανισμού στην περίοδο που είχε ευθύνες ο κ. Κληρίδης, στην περίοδο του Ενιαίου και στην περίοδο Ιουλίου-Δεκεμβρίου 1974,

που ήταν περίοδος ανωμαλίας και καταδιωγμού δημοκρατικών ανθρώπων, δεν μπορεί και δεν πρέπει να παραγραφεί από την ιστορία. Και βέβαια δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές οι δικαιολογίες του κ. Κληρίδη ότι για παράδειγμα προβίβασε στην περίοδο του μεταπραξικοπήματος αδικηθέντες αστυνομικούς στην Πάφο, όπως αναφέρθηκε προηγουμένα, αφού ερεύνησε τους φακέλους τους και διαπίστωσε ότι είχαν αδικηθεί. Γιατί οφείλουμε να τον πληροφορήσουμε ότι αυτοί οι αστυνομικοί, οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν δηλωμένα στελέχη της ΕΟΚΑ Β', οργίασαν πραγματικά εκείνη την εποχή συλλαμβάνοντας και κακοποιώντας δημοκρατικούς πολίτες ενώ οι Τούρκοι προχωρούσαν σε κατάληψη της Κύπρου.

Και ούτε μπορεί να υπάρξει δικαιολογία για την από μέρος του αποδοχή της απόλυσης από το πραξικόπημα πολλών δημοκρατικών αστυνομικών και υποβιβασμού λοχιών σε απλούς αστυνομικούς, 12 από τους οποίους εξακολουθούν ως τα σήμερα να στερούνται του βαθμού που τους αφείρεσε το πραξικόπημα. Ούτε όμως η επίκληση του αναντίλεκτα αμαρτωλού παρελθόντος μπορεί να χρησιμεύσει σαν άλλοθι για την νομιμοποίηση σήμερα τακτικής διακρίσεων. Ένα τέτοιο επιχείρημα δεν έχει ούτε νομική ούτε περισσότερο ηθική υπόσταση και δεν αντέχει στην παραμικρή κριτική.

Και θα 'θελα να αναφέρω ότι είναι και πράγματι αξιοπερίεργο το γεγονός ότι το ΔΗ.ΚΟ. επέλεξε τον κ. Χρυσοστόμου για να εξαπολύσει προηγουμένως του μύδρους τους, για να απευθύνει τις νουθεσίες του, για να απευθύνει μαθήματα αυτός, δάσκαλος, προς όλους τους άλλους, αυτός ο αθώος κάθε κατηγορίας παραγοντισμού, συναλλαγής και ρουσφετιού, κήρυκας της ισονομίας, της ισοπολιτείας και της αξιοκρατίας, αυτός που στάθηκε θεματοφύλακας της χρηστής διοίκησης και του κράτους δικαίου. Ο κ. Χρυσοστόμου που μας είπε περίπου ότι το δικαίωμα να μιλούμε και να εκφράζουμε πολιτικές απόψεις το θεωρεί περίπου σαν μεγαλοφυχία της Κυβέρνησης.

Όπως είπα, κ. Πρόεδρε, αναμέναμε ότι θα υπήρχε σ' αυτή τη συζήτηση μια εκδήλωση από όλες τις πλευρές πνεύματος συνεισφοράς στη συζήτηση και αυτοκριτική.

Δυστυχώς όμως διαπιστώνουμε να κυριαρχεί στη συζήτηση σκοπιμότητα που αποκλείει την αισιοδοξία για χρήσιμα συμπεράσματα και καθολικές αποφάσεις για θεραπεία του κακού. Εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ συνεπείς σε κάθε περίπτωση στην προάσπιση της νομιμότητας και στην προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, απαλλαγμένοι από σκοπιμότητες και υπολογισμούς θα επιμένουμε σε μια θεσμική αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος με μοναδικό στόχο να γίνουν καθημερινή πράξη οι συνταγματικές επιταγές που κατοχυρώνουν την ισότητα των πολιτών και αποκλείουν κάθε απόπειρα διαχωρισμού τους ανάλογα με την ιδεολογική τους τοποθέτηση και τις πολιτικές τους πεποιθήσεις.

Το θέμα που συζητούμε είναι πράγματι σοβαρό. Συνδέεται με τους θεσμούς, με τη λειτουργία του κράτους σύμφωνα με τις συνταγματικές επιταγές, με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του λαού μας. Συνδέεται με τις έννοιες της ισονομίας και της ισοπολιτείας που αποτελούν βασικά γνωρίσματα του κράτους δικαίου. Κι ακόμα συνδέεται με την ίδια την έννοια και την ουσία της δημοκρατικής νομιμότητας. Γιατί δημοκρατία δεν σημαίνει μόνο ελεύθερη λειτουργία Κομμάτων και ύπαρξη εκλογικών διαδικασιών. Η δημοκρατία συνδέεται άρρηκτα με την πλήρη και χωρίς όρους κατοχύρωση της ισότητας στη

μεταχείριση των πολιτών και με την παροχή ίσων ευκαιριών σε κάθε πολίτη. Σημαίνει κατοχύρωση της αξιοπρέπειας του κάθε πολίτη και έμπρακτο σεβασμό στο δικαίωμα του να οργανώνεται ή να πιστεύει στο Κόμμα που ο ίδιος θεωρεί ότι τον εκφράζει ιδεολογικά και πολιτικά χωρίς αυτό να του δημιουργεί εμπόδια στην μεταχείρισή του από το κράτος. Σημαίνει ακόμα ένα κρατικό μηχανισμό υπηρέτη του λαού και της πολιτείας και όχι ευκαιριακό υπηρέτη της εκάστοτε Κυβέρνησης. Το ρουσφέτι, η συναλλαγή και η κομματική σκοπιμότητα δεν συμβιβάζονται και δεν μπορούν να αποτελούν γνωρίσματα μιας ευνομούμενης δημοκρατικής πολιτείας.

Ιδιαίτερα σήμερα που ο τόπος αντιμετωπίζει πρόβλημα εθνικής επιβίωσης και που οι πολίτες καλούνται να αναλάβουν ευθύνες για την προστασία της πατρίδας η υιοθέτηση πολιτικής δυσμενών διακρίσεων υπονομεύει τις ηθικές αξίες πάνω στις οποίες απαραίτητα πρέπει να στηρίζεται ο πατριωτισμός ενός λαού.

Γι' αυτό εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ υπηρετώντας τη λαϊκή αξίωση για τερματισμό των όποιων διακρίσεων θα εργαστούμε με κάθε τρόπο και ιδιαίτερα μέσα από τις δυνατότητες και τις εξουσίες που μας παρέχουν οι αρμοδιότητες της Βουλής για να τερματιστούν οριστικά κάθε είδους διακρίσεις στην κρατική υπηρεσία και τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Αυτή είναι μια άμεση και επείγουσα αναγκαιότητα. Χρειαζόμαστε κράτος αντικειμενικό χωρίς κομματισμό και ρουσφέτι στη δημόσια διοίκηση ταγμένο μόνο στην εξυπηρέτηση του πολίτη της δημοκρατίας και των θεσμών. Αυτή είναι δημοκρατική επιταγή, υποχρέωση προς το λαό μας και προϋπόθεση σωστής διεξαγωγής του αγώνα για σωτηρία της πατρίδας μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βλέπω εγγεγραμμένο τον κ. Παπαδόπουλο· δεν τον βλέπω μέσα στην αίθουσα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Ευρίσκεται καθ' οδόν, κ. Πρόεδρε.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Επειδή αναφέρθηκε το όνομά μου στην ομιλία του κ. Ομήρου θα 'θελα μόνο να παρατηρήσω ότι τα διδάγματα δεν είναι μονοπώλιο. Αυτό ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, μόνο θα παρακαλέσω όλους τους Βουλευτές, να ενθυμούνται ότι τα ονόματά τους πιθανόν ν' αναφέρονται σε όλες τις ομιλίες. Αν κάθε φορά που το όνομα ενός Βουλευτή αναφέρεται στην ομιλία προηγούμενου Βουλευτή, ζητά το λόγο, δεν θα κάνουμε τίποτε άλλο από του να μιλούμε με βάση το ότι αναφέρθηκε απλώς το όνομά μας. Επαναλαμβάνω ότι προσωπική επίθεση δεν είναι η πολιτική επίθεση. Προσωπική επίθεση είναι όταν προσβάλλεται η ανθρώπινη αξιοπρέπεια του Βουλευτή. Εκεί θα επέμβω αυτοδικαίως και χωρίς καν να το ζητήσει ο Βουλευτής. Θα ζητήσω κάποια απολογία ή κάποια αναπροσαρμογή.

Ναι, κ. Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προ ολίγου ο Βουλευτής του Συναγερμού κ. Ιεροδιακόνου είπε σε όλους ότι δεν έχουμε ούτε φραγμούς ούτε ευθύνες, κάτι τέτοιο. Δεν νομίζω να μην είναι προσβολή αυτή κάποιου συναδέλφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και πάλιν επιμένω ότι στην πολιτική αυτά. . . Δεν θέλω να μετατρέψω τη Βουλή σε ένα νεκρό Σώμα στο οποίο να μη μπορεί να γίνεται διάλογος και αντιδικία. Γι' αυτό θα παρακαλούσα να έχουμε υπόψη μας ότι οι δημόσιοι άνδρες πρέπει να δέχονται με κάποια μεγαλύτερη ανοχή την κριτική και όταν ακόμα κατά τη γνώμη τους η κριτική δεν είναι δίκαιη.

Θα δώσω το λόγο στον κ. Μανώλη Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η δημοκρατία σαν πολίτευμα επιβάλλει με τους γραπτούς και άγραφους νόμους της την εφαρμογή της αρχής της αξιοκρατίας.

Με τους νόμους της επιβάλλει την εφαρμογή της αρχής της αξιοκρατίας στις δημόσιες υπηρεσίες και η δημοκρατία της Κύπρου.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε νόμους που επιβάλλουν να επιλέγονται και να επικρατούν οι άξιοι στους διορισμούς και στις προαγωγές στη δημόσια υπηρεσία και στους ημικρατικούς οργανισμούς.

Το συμφέρον της πολιτείας και το συμφέρον του πολίτη επιβάλλουν να είναι απόλυτα σεβαστή η αρχή της αξιοκρατίας στην πράξη.

Η διακυβέρνηση Κυπριανού κρινόμενη μέσα στα χρονικά πλαίσια μιας ολόκληρης δεκαετίας αποτελεί τη χειρότερη μάστιγα ενάντια στην αξιοκρατία.

Η διακυβέρνηση Κυπριανού με προμελετημένο κυνισμό παραμέρισε την αρχή της αξιοκρατίας και χάριν μικροπολιτικών συμφερόντων καθιέρωσε προκλητικά και απαράδεκτα την ευνοιοκρατία, την ημετεροκρατία και τη δημοκρατία εγκληματώντας κατά της δημοκρατίας και θυματοποιώντας άξιους πολίτες της δημοκρατίας.

Οι δυσμενείς διακρίσεις στη δημόσια υπηρεσία, την αστυνομία, την εκπαιδευτική υπηρεσία και τους ημικρατικούς οργανισμούς αποτελούν γεγονός αδιαμφισβήτητο. Αποτελούν παγκύπρια πασίδηλο. Και εκθέτουν επιπόλαια τη νοημοσύνη και τη σοβαρότητά τους όσοι με ελαφρότητα αμφισβητούν το πραγματικό αυτό γεγονός που αποτελεί λαϊκή συνείδηση.

Η Νομοθετική Εξουσία, η Δικαστική Εξουσία, όλα τα πολιτικά κόμματα πλην του ΔΗ.ΚΟ., οι οργανώσεις νεολαίας, οι Συνδικαλιστικές Οργανώσεις, οι οργανώσεις των Νέων και Ανέργων Επιστημόνων, καταγγέλλουν καθημερινά σωρεία δυσμενών διακρίσεων και αξιούν εξοστρακισμό των διακρίσεων και επιβολή της αξιοκρατίας.

«Πάντες πλην του ΔΗ.ΚΟ. νοούσι» την ύπαρξη δυσμενών διακρίσεων. Το μη νοείν ο πάντες νοούσι αποτελεί τον κλασσικόν ορισμό της βλακείας.

Στην άσκηση της διοικήσεως υπέρτατος νόμος είναι η αδιάβλητη ενέργεια. Η διακυβέρνηση Κυπριανού είναι διάτρητη από διαβλητές ενέργειες δυσμενών διακρίσεων, κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής.

Πλούσια περιπτωσιολογία δυσμενών διακρίσεων περιέχεται στους πολυάριθμους τόμους της νομολογίας των δικαστηρίων μας και έχει αναφερθεί από τους

έντιμους συναδέλφους που μίλησαν μέχρι τώρα πάνω στο θέμα.

Ο έντιμος συνάδελφος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Οδυσσέας Δημητρίου έκλεισε την ομιλία του με τούτα τα λόγια:

«Καλύτερη δημοκρατία από αυτή που υπάρχει σήμερα μην υπόσχεσθε διότι δεν υπάρχει».

Καλύτερη δημοκρατία ήθελε να πει ο συνάδελφος! Άφες αυτόν ου γαρ οίδε τι λέγει. Χειρότερη δημοκρατία από τη δημοκρατία δεν υπάρχει.

Η παράλογη λογική των δημοϊκών που θέλει τον Κληρίδη υπεύθυνο της διακυβέρνησης Μακαρίου εφαρμοζόμενη σήμερα καθιστά υπεύθυνο της Δημοκρατίας τον Πρόεδρο της ΕΔΕΚ και Πρόεδρο της Βουλής κ. Βάσο Λυσσαρίδη.

Ο έλεγχος αποτελεί δικαίωμα και καθήκον της αντιπολίτευσης. Θα ήταν παράλειψη καθήκοντος του Δημοκρατικού Συναγερμού που αποτελεί την αξιωματική αντιπολίτευση αν παράλειπε να ελέγξει την Κυβέρνηση για τις αχαλίνωτες δυσμενείς διακρίσεις της διακυβέρνησης Κυπριανού στον ευαίσθητο χώρο των δημόσιων υπηρεσιών. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θεωρεί εκπλήρωση καθήκοντος την εγγραφή του θέματος των δυσμενών διακρίσεων για συζήτηση στη Βουλή.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός με συνέπεια και αταλάντευτη αποφασιστικότητα συμπαραστάθηκε και θα συμπαρίσταται πάντα στον κάθε πολίτη-θύμα των δυσμενών διακρίσεων και της Δημοκρατίας.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι αταλάντευτα αποφασισμένος να πάρει κάθε νομοθετική πρωτοβουλία σε συνεργασία με όλα τα Κόμματα για τη θέσπιση θεσμικών κανόνων που θα εξοστρακίζουν οριστικά τις δυσμενείς διακρίσεις και θα ανοίγουν διάπλατα τις λεωφόρους της αξιοκρατίας που ξέχωρα ταιριάζουν στη Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

Στα πλαίσια τούτης της συζήτησης έχουμε γίνει μάρτυρες ενός αλληλοφαγώματος των δυο Κομμάτων της Δεξιάς. Αλληλοτρώγονται για να ρίξει ο ένας στον άλλο την ευθύνη για την ευνοιοκρατία και το ρουσφέτι. Επιστρατεύουν όλες τους τις δυνάμεις, όλα τους τα όπλα για να παρουσιαστούν σαν αθώες περισσότερες. «Είστε οι πρώτοι διδάξαντες» φωνάζει το ΔΗ.ΚΟ. Και ο τρόπος που απαντά ο Συναγερμός είναι περίπου: «Εσείς μας έχετε ξεπεράσει!» Εμείς σας λέμε, κύριοι, και μαζί μας η μεγάλη πλειοψηφία του λαού, ναι, έχετε και οι δυο δίκαιο. Δεν χρειάζεται, λοιπόν, τόση σπατάλη δυνάμεων και ενέργειας για να διαψεύσετε πράγματα που έχουν καταντήσει κοινοτυπία. Πράγματα που ο λαός τα ξέρει, τα ζει και υποφέρει από αυτά. Είναι γι' αυτό το λόγο που ο λαός μειδιά με ειρωνεία όταν σας βλέπει να σχίζετε τα ιμάτιά σας και να προσπαθείτε να αποσεισете από πάνω σας τις τεράστιες ιστορικές και κοινωνικές σας ευθύνες. Και μάλιστα — και αυτό είναι το πιο γελοίο — να επικαλείσθε σ' αυτή σας την προσπάθεια την αξιοκρατία. Αυτή την έννοια που τόσο βάνουσα κακοποιήσατε και κακοποιείτε σ' αυτό τον τόπο.

Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που θεωρούμε, τουλάχιστον άτυχη, την αναφορά του Βουλευτή της ΕΔΕΚ κ. Ηλιάδη, στη σκιά που άφησε στο θέμα που συζητούμε η περίοδος του μίνιμουμ προγράμματος. Πραγματικά, και θα αναφερθώ

στη συνέχεια σ' αυτή την περίοδο, το ΑΚΕΛ σ' αυτή την περίοδο δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει ούτε αντικειμενική μεταχείριση· την αντικειμενική μεταχείριση που edικαιούτο. Και οι διακρίσεις σε βάρος της Αριστεράς συνέχισαν και σ' αυτή την περίοδο.

Είναι ψευδαίσθηση, κύριοι Βουλευτές, να περιμένει κανένας πραγματική αξιοκρατία μέσα στα πλαίσια ενός αστικού κράτους. Και αυτό δεν το λέμε εμείς. Το αποδεικνύει η ίδια η ιστορική πείρα που υπογραμμίζει κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο ότι η Δεξιά, παντού και πάντα — και όχι μόνο η κυπριακή Δεξιά — ακόμα και στα πλαίσια της πιο ανεπτυγμένης αστικής Δημοκρατίας, ακολουθεί πολιτική διακρίσεων σε βάρος της Αριστεράς, σαν μέσο ταξικής επιβολής.

Ο κ. Μακρίδης, αναφερόμενος στο συνάδελφο κ. Ζιαρτίδη, ανέφερε ότι η θέση του, μια ανάλογη θέση μ' αυτή που μόλις ανέφερα τώρα, είναι μηδενιστική και απαισιόδοξη. Εμείς λέμε ότι η θέση αυτή είναι εκείνη η οποία φθάνει στην ουσία του προβλήματος. Και όχι μόνο δεν είναι μηδενιστική και απαισιόδοξη αλλά, αντίθετα, είναι αισιόδοξη, διότι μεταφέρει το μήνυμα στον κυπριακό λαό που, πραγματικά, βρίσκεται η ρίζα του προβλήματος. Και μεταφέρει το μήνυμα ότι ο κυπριακός λαός δεν πρέπει να ξεγελιέται από τον α' ή β' ο οποίος ανάλογα με τις περιστάσεις, ντύνεται με τον μανδύα της δημοκρατίας. Αυτό είναι το μήνυμα προς τους εργαζομένους αυτού του τόπου.

Ακόμα, η πιο πάνω θέση υποστηρίζεται από το γεγονός ότι και πριν την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας υπήρχε αυτό το καθεστώς των διακρίσεων σε βάρος της Αριστεράς. Είναι γι' αυτό που έχει δίκαιο ο κ. Μουσιούττας όταν λέει ότι οι Εγγλέζοι αποικιοκράτες απόκλειαν εμάς «τους προδότες και τους συνεργάτες των 'Αγγλων» — για μερικούς από τους παρισταμένους σ' αυτή τη θέση — από θέση και Κλητήρα ακόμα στην κρατική μηχανή.

Μετά την Ανεξαρτησία, οι πολιτικοί συνεργάτες του πολιτικού χώρου που εκφράζει ο ΔΗ.ΣΥ. με επικεφαλής το συναρχηγό σας Πολύκαρπο Γιωρκάτζη δημιούργησαν — και ήθελα να το υπογραμμίσω αυτό — εκείνους τους μηχανισμούς που τους επέτρεψαν να βάλουν την κρατική μηχανή στο χέρι και να την ελέγχουν μέσω αυτών των μηχανισμών σε μεγάλο βαθμό ακόμα μέχρι και σήμερα!

Πέστε μας, αλήθεια, κύριοι του ΔΗ.ΣΥ., πόσοι οπαδοί της Αριστεράς προσλήφθηκαν στην Αστυνομία; Πέστε μας, τι γινόταν στην κρατική μηχανή; Πέστε μας τι γινόταν στην Εθνοφρουρά; Πόσοι Αριστεροί επιλέγηκαν για αξιωματικοί ή για λοχίες; Πέστε μας, ακόμα, πόσοι δεξιοί στρατιώτες υπηρέτησαν στην περιοχή των Κοκκίνων; Ξεχάσατε, τάχα, τις δραστηριότητες των μυστικών υπηρεσιών που εκβίαζαν τους πολίτες και είχαν στήσει ένα ολόκληρο μηχανισμό εξαγοράς και αλλοίωσης συνειδήσεων; Ξεχάσατε ότι ολόκληρες ποδοσφαιρικές ομάδες απαρτίζονταν καθ' ολοκληρία από αστυνομικούς και υπαλλήλους Ημικρατικών Οργανισμών; Θα μπορούσε, κύριοι συνάδελφοι, να μιλά κανένας για πολλή ώρα γι' αυτά τα σκάνδαλα. Και με συγκεκριμένα, πολύ συγκεκριμένα παραδείγματα θα μπορούσε να πει για καθηγητές, απόφοιτους Πανεπιστημίων σοσιαλιστικών χωρών — και έχω εδώ ονόματα, αν υπάρχει περίεργος — που τους ζητούσαν να πάνε να τελειώσουν κάποια σχολή Δυτικής χώρας, αν ήθελαν να διοριστούν. Είναι γι' αυτούς τους λόγους που ο ΔΗ.ΣΥ. δεν έχει ούτε το πολιτικό ούτε το ηθικό έρεισμα να σχίζει τα μιάτια του. Υπήρξε,

πραγματικά, ο πρώτος διδάξας! Και, δυστυχώς, όπως ανέφερε ήδη και ο συνάδελφος κ. Σαββίδης, το ΔΗ.ΚΟ. αναδείχθηκε σε θαυμάσιο μαθητή.

Μας είπε ο κ. Γαλανός πως το ρουσφέτι είναι θεσμός. Σύμφωνα, κ. Γαλανέ, αλλά τους θεσμούς τους θεσμοθετούν άνθρωποι και καταστάσεις. Και ακόμα είναι άνθρωποι και καταστάσεις που τους συντηρούν και τους επεκτείνουν. Και εσείς του ΔΗ.ΚΟ. έχετε περάσει τα εσκαμμένα. Το ρουσφέτι και η ευνοιοκρατία στις μέρες σας, ιδιαίτερα τα τελευταία 2-3 χρόνια, μετατράπηκε σε επικίνδυνο εργαλείο που υποσκάπτει τα θεμέλια του Κράτους και της κοινωνίας. Δεν αρκούν μεγαλόστομες διακηρύξεις, κ. Άριστε Χρυσοστόμου, για ομοφυχία και για Αττίλας, για να σας αφήσουμε απερίσπαστους να αντιμετωπίσετε τον Αττίλα, όταν την ίδια στιγμή εσείς χωρίζετε το λαό σε πρόβατα και ερίφια. Σε προνομιούχους δεξιούς και καταδικωμένους αριστερούς, σε Δημοϊκούς και άλλους. Στα χέρια σας το ρουσφέτι μετατράπηκε σε μέσο στρατολόγησης οπαδών, σε μέσο ενίσχυσης της κομματικής σας οντότητας.

Διερωτάται ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου κατά πόσο έχει δικαίωμα το ΔΗ.ΚΟ. να εκδίδει ταυτότητες, όπως έχουν τα άλλα Κόμματα. Δικαίωμα να δίδει ταυτότητες στα μέλη του το ΔΗ.ΚΟ. έχει, όπως έχει και κάθε άλλο Κόμμα. Εκείνο που δεν έχει δικαίωμα είναι να μοιράζει θέσεις με την ευνοιοκρατία στον κρατικό μηχανισμό και να εξαργυρώνει αυτές τις θέσεις με κομματικές ταυτότητες. Εδώ είναι η διαφορά και εδώ βρίσκεται η διαφωνία μας.

Και ακόμα, μια και αναφέρομαι στον κ. Οδυσσέα Δημητρίου, θα 'θελα να αναφέρω το εξής:—

Απαντώντας στο Γενικό Γραμματέα του ΑΚΕΛ ανέφερε: Μόνο η Σ.Ε.Κ. και η Π.Ε.Ο. έχουν δικαίωμα να στέλλουν τα μέλη τους να δουλεύουν; Τι γίνεται με τους ανοργάνωτους εργάτες; Πρώτα-πρώτα, ο τρόπος που τοποθετήθηκε το θέμα αποτελεί διαστρέβλωση των όσων είπε ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ. Η αναφορά στην Π.Ε.Ο. ήταν για να δείξει, ακριβώς, τις διακρίσεις σε βάρος της Αριστεράς. Όμως, η έγνοια του κ. Δημητρίου για τη δουλειά των ανοργάνωτων υπάλληλων και εργατών με βάζει στον πειρασμό να πω και τούτο: Ότι μάλιστα, μπορούν οι ανοργάνωτοι υπάλληλοι και εργάτες να εργάζονται. Όμως σαν πολλή έγνοια δείχνει γι' αυτούς ο κ. Δημητρίου. Μήπως ο ίδιος και το Κόμμα που εκπροσωπεί βρίσκονται στην κατηγορία εκείνων που προτιμούν τους εργαζομένους, την εργατική τάξη, ανοργάνωτους, ακαθοδήγητους, απροσανατόλιστους;

Είπε ο κ. Δημητρίου: «Αν ήθελε το ΔΗ.ΚΟ. μπορούσε να σταματήσει την ανέλιξη των λαϊκών οργανώσεων στην ύπαιθρο και δεν το έκαμε». Όχι, κ. Δημητρίου. Δεν μπορείτε να σταματήσετε την ανέλιξη των λαϊκών οργανώσεων, διότι οι λαϊκές οργανώσεις της υπαίθρου δεν στηρίζονται ούτε στα ρουσφέτια, ούτε στις επιχορηγήσεις του κρατικού μηχανισμού. Οι λαϊκές οργανώσεις στηρίζονται στο λαό ο οποίος τις έστησε και τις στήριξε με αγώνες και με αίμα και κανένας κύριος Δημητρίου και κανένας άλλος δεν μπορεί να ανακόψει την ανέλιξή τους.

Και αναφέρθηκε ο κ. Δημητρίου ακόμα και στα αποτελέσματα των εκλογών για να μας πει ότι η απότομη αύξηση του ΔΗ.ΚΟ. δεν οφείλεται στο ρουσφέτι αλλά οφείλεται στην πατριωτική του πολιτική! Φαίνεται ότι πίστεψαν και οι ίδιοι αυτό το παραμύθι. Και γι' αυτό στις δημοτικές εκλογές ξέχασαν το ρουσφέτι — προσωρινά, είμαι σίγουρος — με αποτέλεσμα τη γνωστή ψυχρολουσία.

Ας μην παίζουμε κρυφτούλι. Ας μην κοροϊδευόμαστε. Μεταξύ μας καταλαβαινόμαστε πλήρως! Αμφισβητείτε, κύριοι του ΔΗ.ΚΟ., ότι οι διορισμοί στον

κρατικό μηχανισμό τα τελευταία 2-3 χρόνια, κάλυψαν κατά 90% οπαδούς του ΔΗ.ΚΟ.; Αμφισβητείτε ότι μοιράζοντας θέσεις ψαρεύετε ψηφοφόρους;

Θα 'θελα ν' αναφερθώ επίσης και σε μερικά άλλα αποσπάσματα ομιλιών. Ρωτά ο κ. 'Αριστος Χρυσοστόμου; Πόσους μη Ακελικούς προσλάμβαναν οι Αριστεροί, το ΑΚΕΛ, όταν ήλεγχαν τα Δημαρχεία και Συνεργατικές Οργανώσεις; Πολλούς, κ. 'Αριστε Χρυσοστόμου. Πολλούς. Μερικοί απ' αυτούς, τους οποίους γνωρίζετε καλά, υπόσκαπταν τη δουλειά των λαϊκών δήμων. 'Ομως, εμείς τους είχαμε εκεί. Δεν ακολουθούσαμε το δικό μας παράδειγμα. Και είπε ακόμα ότι είναι ζωτική ανάγκη το ρουσφέτι για το ΑΚΕΛ, για να αυξήσει το ζωτικό του χώρο. Αυτά μας τα είπε ποιος; Ο κ. 'Αριστος Χρυσοστόμου.

Το ΑΚΕΛ, κ. 'Αριστε Χρυσοστόμου, πάνω από όλα έχει το συμφέρον της πατρίδας και του λαού και είναι το μόνο Κόμμα το οποίο απόδειξε στην πράξη ότι το κομματικό του συμφέρον υποτάσσεται σ' αυτή την κύρια αρχή. Γιατί αν ήταν ζωτική ανάγκη για μας το ρουσφέτι, τότε στην εποχή της δημοκρατικής συνεργασίας σίγουρα θα ζητούσαμε κάποια πόστα για να είμαστε σε θέση να προωθούμε το ρουσφέτι. Εμείς, όμως, βλέπετε, βασιστήκαμε στην υπογραφή σας. Στην υπογραφή σας κάτω από το μίνιμουμ πρόγραμμα, την οποία παραβιάσατε κατά τον πιο βίαιο τρόπο.

Και μας είπε ο κ. 'Αριστος Χρυσοστόμου ακόμα ότι κομματικοποιούμε τον αθλητισμό και κομματικοποιούμε τους συλλόγους! Πού ήσουν κ. Χρυσοστόμου πριν 2 μήνες, που αυτό το Σώμα συζητούσε την ανταλλαγή του Μακάρειου Σταδίου με το Γ.Σ.Π., όταν υπήρχαν κατηγορίες ότι ο Σύλλογος στον οποίο δωρήσατε εκατομμύρια λίρες, είχε Καταστατικό που ισοδυναμούσε με έκδοση πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων;

Είχατε ταχθεί υπέρ της ανταλλαγής. 'Αρα είσθε οι τελευταίοι που δικαιούσθε να λέτε ότι εμείς κομματικοποιούμε τους Συλλόγους. Τον αθλητισμό ξέρετε ποιος τον κομματικοποίησε. Εκείνοι που ζητούσαν από τους προοδευτικούς αθλητές του ΑΠΟΕΛ να υπογράψουν δήλωση αποκήρυξης των ομοϊδεατών τους στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του εμφύλιου πολέμου.

Ο κ. Κόλοκος μας είπε ότι παρόλη την υπόσχεση που έδωσε το Υπουργείο να κάμει 7 Διευθυντές στη Μέση Εκπαίδευση, εντούτοις έκαμε 13, διότι υπήρξαν και 6 ακυρώσεις. Και τις 6 ακυρώσεις έπρεπε να τις επανεξετάσουν με το παλιό νομικό καθεστώς και συπεπώς, αφού πήρε τη γραπτή απόφαση η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας πριν 15 μέρες, δεν ήξερε τους λόγους για τους οποίους ακυρώθηκαν αυτές οι αποφάσεις!

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας την 1η Ιουλίου του 1986 οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας μας ανέφεραν ότι έχουν απόλυτη ανάγκη 13 νέων Διευθυντών Μέσης Εκπαίδευσης. Εκείνη την ώρα που μας το έλεγαν ήξεραν ότι είχαν στην τσέπη άλλες 6 θέσεις που θα μπορούσαν να εξεταστούν με το προηγούμενο καθεστώς, διότι οι αποφάσεις που ακύρωσαν τους 6 είχαν απαγγελθεί από έδρας τουλάχιστον από τον περασμένο Μάρτη. Και αφού μας είπαν ότι θέλουν 13, έκαμαν τη μεγάλη υποχώρηση και δέχθηκαν 7. Και έρχονται τώρα και μας λεν 7 που μας δώσατε και 6 που είχαμε στην τσέπη και ξεχάσαμε να σας τις πούμε, μας κάμνουν 13! Είναι και αυτό χαρακτηριστικό του πώς αντιλαμβάνεται το Υπουργείο Παιδείας τη Βουλή.

'Ενα άλλο ακόμα σημείο αναφορικά με την ευνοιοκρατία:

Με πίνακα που κατάρτισε το Υπουργείο Παιδείας και που έδωσε στην ΟΕΛΜΕΚ, υπάρχουν πλεονάσματα στο χώρο μόνο της μέσης γενικής εκπαίδευσης

2.000 ωρών την εβδομάδα! 466 ώρες φιλολόγων για 24 ώρες τη βδομάδα ο καθένας, βγάλτε πόσοι φιλόλογοι κάθονται και πίνουν καφέ. Φυσικοί, γυμναστές και άλλοι. Και υπάρχει υποψία ότι τα στοιχεία του Υπουργείου δεν είναι ακριβή και τα πλεονάσματα είναι μεγαλύτερα. Και ας μη μας πουν ότι αυτό το φαινόμενο δικαιολογείται απόλυτα από τη μείωση του αριθμού των μαθητών ή από την αλλαγή των επιλογών και των κατευθύνσεων. Ένας εξίσου βασικός λόγος γι' αυτή την κατάσταση είναι οι αυθαίρετοι διορισμοί «ημετέρων», διότι με τις κατά κανόνα ευνοιοκρατικές αποσπάσεις παρουσίαζαν τεχνικά κενά σε διάφορες θέσεις, τα οποία ζητούσαν να πληρωθούν.

Ακόμα, στα πλαίσια της ευνοιοκρατίας, πέστε μας κύριοι: Από τις αποσπάσεις που έγιναν στην Παιδαγωγική Ακαδημία και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, πόσοι είναι της Αριστεράς. Ή, πιο συγκεκριμένα, πόσοι δεν είναι του ΔΗ.ΚΟ. και του ΔΗ.ΣΥ.;

Η αξιολόγηση των καθηγητών με υποκειμενικά και αυθαίρετα κριτήρια από τους Επιθεωρητές έχει γίνει φαινόμενο καθημερινό. Και σχεδόν όλοι οι Επιθεωρητές είναι του ΔΗ.ΣΥ. και του ΔΗ.ΚΟ. Η βαθμολογία δεν υπόκειται σε νομικό έλεγχο και αφήνεται έτσι να εξυπηρετεί πολιτικές σκοπιμότητες. Και δεν είναι το θέμα, κ. Μαρκίδη, τι θα πει το Δικαστήριο για τη δουλειά της συγκεκριμένης Επιτροπής. Το κύριο πρόβλημα της ευνοιοκρατίας ξεκινά από τις διαδικασίες που αρχίζουν πριν το θέμα φθάσει στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Ξεκινά από εκείνους που βάζουν τη βαθμολογία. Πώς δηλαδή βάζουν τη βαθμολογία και πως την παρουσιάζουν τη βαθμολογία.

Ακόμα, παρατηρήσαμε τελευταία καλύτερευση, ξαφνική καλύτερευση της επίδοσης και των βαθμολογιών ανθρώπων προσκείμενων στο ΔΗ.ΚΟ. Παράνομες αλλαγές βαθμολογιών και στους δασκάλους και στους καθηγητές. Και μη μας πείτε όχι. Κοιτάξτε τα κιττάπια σας και θα δείτε ανθρώπους που πήραν επίσημα βαθμολογία από το Υπουργείο πριν μερικά χρόνια, που ήταν 32, και τώρα, κατά μαγικό τρόπο, διεκδικούν προαγωγές έχοντας βαθμολογία 38! Και επειδή τρώγοντας έρχεται η όρεξη, τώρα τελευταία, αφού φτιάξαμε τη βαθμολογία μας, εισηγούμαστε — και ακούονται τέτοιες φωνές — να εισάξουμε πρόνοια στους νέους Κανονισμούς προαγωγών για πενταπλασιασμό της βαθμολογίας του τελευταίου χρόνου. Πέστε μας, κύριοι, πόσοι Διευθυντές και Βοηθοί Διευθυντές Μέσης Εκπαίδευσης δεν ανήκουν στο ΔΗ.ΣΥ. και το ΔΗ.ΚΟ.; Μετριούνται στα δάκτυλα. Είναι αυτό αξιοκρατία; Πέστε μας, ακόμα, γι' αυτές τις ολιγόμηνες υποτροφίες σε «ημετέρους» για να αποκτήσουν επιπρόσθετα προσόντα. Πέστε μας, ακόμα, για την περίπτωση εκείνου του φίλου του ΔΗ.ΚΟ. που πήρε 4 συνεχείς τέτοιες υποτροφίες. Έχετε ακούσει ακόμα ότι στη Δημόσια Υπηρεσία από την ημέρα που δημοσιεύονται, που προκηρύσσονται οι θέσεις, συμπληρώνονται σε διάστημα 9 ως 10 μηνών; Είναι αυτό μέσα στα πλαίσια της αξιοκρατίας; Αν δυσκολεύεστε να βρείτε την απάντηση θα την πάρετε αργότερα.

Έχετε ακούσει ότι σχέδια υπηρεσίας αποσύρονται και προσαρμόζονται στα άτομα τα οποία διεκδικούν τις θέσεις; Έχετε ακούσει ότι δημόσιοι υπάλληλοι τοποθετούνται στη γραμμή υπό την καθοδήγηση των Γενικών Διευθυντών των Υπουργείων τους για να προσέλθουν σε συλλαλητήρια;

Κύριοι Βουλευτές,

Η κατάσταση του ρουσφετιού και της ευνοιοκρατίας έχει σκοτώσει σ' αυτό τον τόπο κάθε έννοια δικαίου και αξιοκρατίας.

Τελειώνω, κ. Πρόεδρε. Και εμείς, τα βέλη μας, κ. Μουσιούττα θα τα στρέφουμε παντού, εκεί που αυτή η σκανδαλώδης πολιτική εφαρμόζεται.

Καλούμε την Κυβέρνηση, έστω και τη δωδεκάτη, να συναισθανθεί τις ευθύνες της. Σας καλούμε όλους να μελετήσετε με σοβαρότητα τα όσα ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ εισηγήθηκε για θεραπεία του καρκινώματος.

Ο τόπος μας βρίσκεται στο κατώφλι της καταστροφής. Ο εχθρός βρίσκεται μέσα στο σπίτι μας. Το ρουσφέτι και η ευνοιοκρατία ας μην αφευθούν να εξελιχθούν σε δεύτερο εισβολέα που θα γκρεμίσει το κάστρο της αντίστασης του λαού μας από τα μέσα.

Και ο κ. 'Αριστος Χρυσοστόμου ας μη θυμάται τον Αττίλα για να μας πει ότι πρέπει να τους αφήσουμε απερίσπαστους να συνεχίσουν το ρουσφέτι και την ευνοιοκρατία. Η τοποθέτηση του καθενός πάνω στις συγκεκριμένες προτάσεις του Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ θα αποδείξει κατά πόσο φραστικά ή ουσιαστικά επιδιώκει την ουσιαστική επίλυση του θέματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αρχικά θα 'θελα να διευκρινίσω απαντώντας σ' αυτά που είπε ο συνάδελφος Παπαπέτρου πως οι επτά θέσεις των Γυμνασιαρχών που έπρεπε να προταχθούν της πλήρωσης των θέσεων άλλων έξη, ήταν ομόφωνη απόφαση όπως προκύπτει και από τα πρακτικά της Επιτροπής Παιδείας του Σώματος. Επομένως ήταν μια εκ των ων ουκ άνευ κίνηση από μέρους μας για να πληρώσουμε τις θέσεις των ακριτικών περιοχών, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε στην επιτέλεση των εκπαιδευτικών πραγμάτων αυτών ακριβώς των δύσκολων περιοχών.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Οι άλλοι έξη, κ. Στυλιανού;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σας παρακαλώ, κ. συνάδελφε, να μιλήσετε όταν θα δευτερολογήσετε.

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να τονίσω επίσης πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει μείνει έκθετος από πλευράς επιχειρημάτων με αποτέλεσμα να αναγκαστεί μέσω του συναδέλφου κ. Ιεροδιακόνου να αυθαιρετολογήσει ερμηνεύοντας κατά το δοκούν φράσεις που μάλιστα δεν αποδόθηκαν, που δεν εξεφράστηκαν, από μέρους συναδέλφων του Δημοκρατικού Κόμματος. Έτσι χωρίς να θέλω να σχολιάσω τις αυθαιρετολογίες, τις εφευρηματολογίες του Συναγερμού, παρακάμπτω το θέμα αυτό και προχωρώ αναλύοντας τις θέσεις του αρχηγού του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κύριε Πρόεδρε, πάγια κοινοβουλευτική πρακτική στις εγγραφές θεμάτων — όπως θεσμοθετήθηκε από τα 1960 κιόλας — από τον τότε Πρόεδρο του Σώματος και σημερινό εισηγητή του θέματος:

«Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην κυβερνητική υπηρεσία, τα σώματα ασφαλείας, την εκπαιδευτική υπηρεσία και τους ημικρατικούς οργανισμούς· οι επικείμενες προαγωγές στην αστυνομία με βάση τους παλιούς κανονισμούς πέραν του βαθμού του ανώτερου υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή· προαγωγές Επιτροπής

Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση διευθυντού σχολείων μέσης παιδείας, πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση», είναι η αποφυγή προσδιορισμών και, επομένως, τοποθέτησης του εισηγητή του θέματος πάνω στο επίδικο και υπό συζήτηση θέμα. Έτσι ξανατονίζουμε, από μόνος του ο τίτλος που ενέγραψε ο αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού γίνεται δηλωτικός των προθέσεων του εισηγητή του θέματος. Σύμφωνα όμως με τον κώδικα της κοινοβουλευτικής πρακτικής, που έχει θεσμοθετήσει ο ίδιος, από την πρώτη στιγμή που ανέλαβε την προεδρία της Βουλής — διαδικασία, που τηρήθηκε απaréκλιτα και μ' ευλάβεια θρησκευτική εδώ και 26 χρόνια τώρα — ο τίτλος δεν πρέπει να προϊδεάζει και να προκαταλαμβάνει τα μέλη της Βουλής πάνω στην ουσία του θέματος.

Μόνο έτσι — θεσμοθετήθηκε — θα μπορούν νηφάλια κι απερίφραστα τα μέλη της Βουλής να εγκύψουν πάνω στο θέμα, να προβληματιστούν, και ανάλογα να εκφράσουν τις επί του προκειμένου απόψεις τους. Έτσι κάποτε, από τα 1960 κιόλας, αποφασίστηκε, με εισήγηση — επαναλαμβάνουμε — του ίδιου του κ. Κληρίδη, κι έτσι εκτυλίχθηκαν τα κοινοβουλευτικά θέσμια στην προκειμένη περίπτωση. Γιατί, άραγε, τώρα, για πρώτη φορά, καταστρατηγείται η κοινοβουλευτική πρακτική από τον κ. Κληρίδη, που ήταν και ο εισηγητής της;

Εξάλλου, ο κ. Κληρίδης δεν περιορίστηκε στην απλή μνημόνευση του τίτλου του εγγραφέντος θέματος, όπως και πάλι ήταν η πρακτική που ο ίδιος εισηγήθηκε (κι η Βουλή εφάρμοσε) από τα 1960 ως τα 1986, και — το σπουδαιότερο — ο ίδιος μ' ακρίβεια σχολαστική, είχε ταχθεί άγρυπνος περιφρουρητής της. Κι όσες φορές Βουλευτής στη ρύμη του λόγου του καμιά φορά υπερέβαινε κατά μια, έστω, πρόταση ή κατά μια μόνο λέξη τα ειωθότα, ο τότε πρόεδρος της Βουλής επανέφερε στην κοινοβουλευτική τάξη τον «παρακτρεπόμενο» συνάδελφο. Τώρα η πρακτική του εισηγητή κι αμύντορά της, που εξασκήθηκε, ξανατονίζουμε, για χρόνια, ανατρέπεται — για να μην πούμε μυχτηρίζεται και χλευάζεται — θεαματικά από τον ίδιο.

Με τον ίδιο όμως τούτο τρόπο τα ίδια τα κοινοβουλευτικά θέσμια, που με τόση ευαισθησία ο κ. Κληρίδης επικαλέστηκε στην τελευταία εγγραφή του θέματος κι αγόρευσή του, καταργούνται και οποιοσδήποτε Βουλευτής αυτόματα έχει το δικαίωμα ν' ακολουθήσει την ίδια πρακτική μελλοντικά που ακολούθησε και ο κ. Κληρίδης.

Το θέμα όμως έχει κι άλλες προεκτάσεις: Αποδειχνει με πόση (ελαφρά τη καρδία) προθυμία ανατρέπονται αρχές και θέσεις από τους ίδιους τους θεσμοθέτες του και προϊδεάζει τον κυπριακό λαό να συνειδητοποιήσει από τώρα την «ευαισθησία», που θα χαρακτηρίζει την ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού, αν η λαϊκή κατάφαση του παραχωρήσει κάποτε την εξουσία.

Όμως ο κ. Κληρίδης απέδειξε και μ' ακόμα ένα τρόπο την «προσήλωση του» στα κοινοβουλευτικά θέσμια, που, κατά κόρο διακηρύσσει πως τα προασπίζεται, ενώ την ίδια ακριβώς στιγμή που τα επικαλείται, τα καταστρατηγεί και τα παραβιάζει, θεαματικά από το ίδιο τούτο το ιερό βήμα της Βουλής. Έτσι, στη συνεδρία της περασμένης Πέμπτης ανέβηκε στο βήμα και μ' εξίσου «ελαφρά τη καρδία» — όπως έπραξε και κατά την προπερασμένη Πέμπτη, όταν ενέγραφε με τον τρόπο που ενέγραψε τον τίτλο του θέματός του, και προχωρούσε αντικοινοβουλευτικά και αντιθεσμικά, επαναλαμβάνουμε, στην ανάπτυξή του — ανέβηκε και πάλι στο βήμα και δευτερολόγησε, μετά την

καταπελτική ομιλία του Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ., συναδέλφου κ. Γαλανού, επιχειρώντας ν' ανταπαντήσει στα όσα συντριπτικά του αναπτύχθηκαν. Έτσι άλλο ένα θέσμιο κοινοβουλευτικό — που επιβάλλει στον εισηγητή του θέματος ν' απαντά τελευταίος, κι όταν εξαντληθεί ο κατάλογος των ομιλητών που για πρώτη φορά αγορεύουν — καταστρατηγήθηκε τραγικά από τον ίδιο τον θεσμοθέτη του, τον κ. Κληρίδη, που είχε μάλιστα το θάρρος για να μην πω το θράσος — απαντώντας σε σχετική παρατήρησή μας πως δευτερολογεί — να παραδεχτεί μεν από το ίδιο το βήμα πως δευτερολογεί, αλλά και να προχωρήσει και σ' ανεπίτρεπτη πρόκληση προς τη στοιχειώδη νοημοσύνη του Σώματος, διαπορώντας τάχα, γιατί φοβούμαστε, δήθεν τη δευτερολογία. . . .

Αυτά, ως εν προοίμω, και για να δακτυλοδεικτήσουμε την «απαρέγκλιτη», την «ευλαβική», για να μην πούμε, κ. Πρόεδρε, ιησουητική τήρηση των κοινοβουλευτικών θεσμών, που πρωτοθεσμοθέτησε ο σημερινός πρωτοκαταλυτής τους και που έχει το θάρρος, επανατονίζουμε, να προβάλλει, μάλιστα, από το ίδιο το βήμα της Βουλής σαν ο πρωταμύντοράς τους.

Και με την ίδια «ευαισθησία» κι ευκολία που ο κ. Κληρίδης ανατρέπει θεσμούς και θέσμια, — φαίνεται πως η πολλαπλή χρηστικότητα των δύο τούτων τάσεων και ορολογιών οδηγεί και σ' εθισμούς παράλληλους — βγήκε ξανά ο ίδιος στο βήμα και με την ίδια προπαίτεια που μυκτήρισε θεσμούς, «κατακεραύνωσε» την Κυβέρνηση Κυπριανού για «κομματικοποίηση» της κρατικής μηχανής και παρουσιαζόμενος περίπου ως ο μοναδικός αμόλυντος — που ανταποκρινόμενος στο μεταχριστιανικό πρόσταγμα: «ο αναμάρτητος τον λίθον πρώτος βαλέτω», — σπεύδει ν' αρχίσει τον καταιονισμό του λιθβολισμού ενάντια στο θύμα, που παραμένει έκθετο, περιμένοντας την εκτέλεσή του από το πλήθος των αγνών και των ασπίλων.

Ανεξάρτητα από το αναντίρρητο κι αδιαμφισβήτητο γεγονός πως η αξιοκρατία θα πρέπει ν' αποτελεί την πρωταρχική βάση μιας «ορθά ιδωμένης κι εξίσου ορθά ιδρυμένης πολιτείας», φίλοι κύριοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, όπως τη θέλει ο φιλόσοφος Κωνσταντίνος Τσάτσος — θέμα και για το οποίο θα επανέλθουμε — θα πρέπει να εγιάψουμε πάνω στο πρόβλημα σφαιρικά, ιχνηλατώντας τη γενικότερη στο προκείμενο θέμα πορεία της νεόδηκτης κυπριακής δημοκρατίας, από τους πρωταρχικούς βηματισμούς της, από το 1960 και δώθε, κάμνοντας μ' άλλα λόγια μιαν εγκάρσια κι οριζόντια τομή, ή μιαν εξεταστική κατόπτευση «εφ' όλης της ύλης», όπως καθιερώθηκε εδώ και λίγους μήνες τώρα η γνωστή τούτη φράση του Ευάγγελου Αβέρωφ.

Επισκοπώντας, λοιπόν, τη μέχρι τώρα πορεία των «αμόλυντων» κι «ασπίλων», της απ' εδώ πλευράς της κυπριακής πολιτικής σκηνής, κύριοι συνάδελφοι, παρουσιάζεται ανάγλυφα μπροστά μας φαντασμαγορικό το θέαμα, μιας μοναδικής, στ' αλήθεια, στην «αγνότητα» και στη «μη σπίλωσή» της μέσα πολιτικής πρακτικής και τακτικής που ακολούθησε από τα 1960 και δώθε.

Έτσι, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, βλέπουμε μια δυαρχία και ξέρετε, κ. Κληρίδη, ποια δυαρχία εννοούμε, την έχουν δακτυλοδεικτήσει και άλλοι συνάδελφοι από την αντίπερα όχθη από το 1960 όχι απλά να θεσμοθετεί, όχι μονάχα να κομματικοποιεί τον κρατικό μηχανισμό, όχι μονάχα να τον καθιστά προσωπικό της όργανο κι υποχείριο, μα να προχωρά στον ηθικό εξαφανισμό κάθε επί σκηνής πολιτικού αντίπαλού της, ή και ακόμα υποτιθέμενου δημιουργού και στοιχειώδους, έστω, προοπτικής αντιπαλότητας προς τη δυαρχία, που μνημονεύσαμε.

Έτσι από το 1960 και πέρα, και για μια περίπου 10ετία, και συγκεκριμένα ως τα 1969 — στην πρώτη φάση — το πολιτικό δίδυμο διόριζε, προήγαγε και μετέθετε — και καμιά φορά απήγαγε, (γνωστή περίπτωση πλατειά, που κατά συγκυρία, μάλιστα, τη φόρτωσαν και στον ομιλητή, ενώ μέρες πολλές πριν από την απαγωγή ο ίδιος έλειπε στην Αθήνα και καταδίκιαζε έντονα και απ' εκεί και απ' εδώ τους αυτοργούς της απεχθούς αυτής ενέργειας), κατάστρωνε απόπειρες (ο ίδιος ο ομιλητής που παρολίγο να 'πεφτε τραγικό θύμα ενός τέτοιου σχεδιασμού, αν ο Κύπριος αξιωματικός προς τον οποίο απευθύνθηκε ο υψηλός επίδοξος κι ηθικός αυτοργός της εκτέλεσης, δεν αρνιόταν — προς τιμήν του — να προχωρήσει στο εκτελεστικό εγχείρημα, κι είμαστε έτοιμοι να καταθέσουμε σε μια εξεταστική των πραγμάτων επιτροπή και το θέμα τούτο κι άλλα συναφή), κατά το πολιτικό δοκούν.

Αποτέλεσμα της «χρηστής» αυτής διοίκησης κι «αξιοκρατικής» πρακτικής από μέρους του γνωστού διδύμου ήταν και, δυστυχώς, εξακολουθεί να 'ναι ακόμα, η κατά συντριπτική ποσοστιαία αναλογία πλήρωση των θέσεων στον κρατικό και ημικρατικό (ΣΥΤΑ, ΡΙΚ, Υδατοπρομήθεια και αλλού), στο στρατό, την αστυνομία από δεξιά, ακροδεξιά και φασιστικά στοιχεία: στην εκπαίδευση, στοιχειώδη, μέση, ανώτερη, όπως ακριβώς στο στρατό και την αστυνομία — και σ' όλες τις βαθμίδες της — η ανελικτική τροχιά ποτέ δεν υπήρξε, κύριοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, πολυδρομική ή αμφίδρομη, για τον απλούστατο λόγο πως υπήρξε απλά ανελικτικός μονόδρομος των δεξιών και ακροδεξιών στοιχείων.

Στην πρώτη φάση της πανεποπτείας των επίδοξων εξουσιαστικών δελφίνων, η κυριαρχία της ημετεροκρατίας, αλλά πολύ περισσότερο της ευνοιοκρατίας ήταν πλήρης. Κι ο ανηκώς κι ο πεπονηώς σταχυολογεί από τις δεκάδες των αδιάφευστων μαρτυριών τούτο μόνο το χαρακτηριστικό παράδειγμα: Σε χωριό της Τηλλυριάς — κατειλημμένο τώρα από τους Τούρκους εισβολείς — οι ενενήντα από τους ενενήντα ένα μεταλλωρύχους, βασικά, της Κυπριακής Μεταλλευτικής Εταιρείας μέλη του σωματείου του χωριού ψηφίζουν ανοιχτά, μπροστά στον ομιλητή, την ομαδική προσχώρησή τους από ένα εργατικό σωματείο σε μια δημοκρατική τοπική εργατοϋπαλληλική ένωση, όπως ακριβώς έπραξαν κι εκατοντάδες, για να μην πω χιλιάδες μεταλλωρύχοι της Κυπριακής Μεταλλευτικής Εταιρείας (Κ.Μ.Ε.).

Ο συναρχηγός, κ. Κληρίδη, καλεί σε λίγες μόνο μέρες μέσα τον τοπικό γραμματέα και κοινοτάρχη, πατέρα εκτελεσθέντος ηρωομάρτυρα του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα, για να του αναγγείλει: ο ένας σου γιος προσλαμβάνεται στη ΣΥΤΑ, ενώ ο άλλος διορίζεται αξιωματικός στο στρατό: έτσι, απλά, κ. Κληρίδη, εύκολα, εντελώς αβίαστα και χαριτωμένα, δημιουργούνται δυο θέσεις στα παιδιά ενός τιμημένου πράγματι πατέρα, που ασφαλέστατα άξιζε κάθε συμπάραστασης και βοήθειας, χωρίς όμως ασφαλώς όρους κι ανταλλάγματα. Γιατί: ο προσφοροδότης αποκάλυπτε σε λίγο τα χαρτιά του: σε σχετική ερώτηση του πατέρα του ήρωα, σηματοδοτούσε τις βαθύτερες προθέσεις του. Ζήτηγε από τον ίδιο τον πατέρα και γραμματέα του εργατικού σωματείου την αποχώρησή του απ' αυτό, καθώς και δημόσια δήλωσή του με την οποία να καταδικάζει το γενικό γραμματέα της νεόδηκτης δημοκρατικής εργατικής ομοσπονδίας. Και η μεν δημόσια δήλωση — όπως με συντριβή μου αποκάλυπτε ο ίδιος ο τραγικός πατέρας, μιας και το παιδί του, όπως ο ίδιος, προς τιμήν του, αντέτασσε, βρισκόταν στο ίδιο με τον ομιλητή αγωνιστικό χαράκιωμα, — δεν έγινε, η αποχώρησή του, όμως, επιτελέστηκε: κι η ανακοπή της θεαματικής ανελικτικής

πορείας της καινούργιας ομοσπονδίας — με μια σειρά δεκάδων άλλων διορισμών και ρουσφετολογιών — επιτεύχθηκε. Με τον τρόπο αυτό διαφθάρθηκε η ελεύθερη κι η δημοκρατική βούληση μιας ολόκληρης εργατικής περιοχής, νευραλγικής και καίριας, που διαδραμάτιζε ουσιαστικό ρόλο στην κοινωνική και πολιτική μοίρα της πατρίδας.

Τέτοια παραδείγματα δυστυχώς αφθονούν σε κλίμακα όχι μονάχα τοπική, και περιφερειακή μα και παγκύπρια και που — σεβόμενος τον πολύτιμο χρόνο του Σώματος — παραλείπω, για να υποβάλω έγγραφα, εάν και όταν απαιτηθεί η διερεύνησή τους.

Να πω από το βήμα τούτο, κύριοι συνάδελφοι, πως στην ευτυχημένη κείνη πρώτη φάση, ο τότε πρόεδρος της Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, ούτε τη θέση της τηλεφωνητριάς του στο προεδρικό δεν μπόρεσε να πληρώσει, γιατί επενέβησαν τα γνωστά κυκλώματα; Αξίζει τον κόπο, στ' αλήθεια, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, να μελετηθεί ιστορικά η πολυτάραχη κείνη εποχή για να διαφανεί πόσο εύρυθμα λειτουργούσαν κάποια κυκλώματα όταν άρπαζαν δεκάδες όλες εκλογικές κάλπες στις βουλευτικές εκλογές του 1970, τις μετέφερναν στον αστυνομικό σταθμό της Μόρφου — αφού εκδίωκαν τους συνοδούς των διαφόρων Κομμάτων από το σταθμό — για να τις μεταφέρουν, ύστερα από ώρες πολλές στα κεντρικά γραφεία διαλογής των ψήφων, στα γραφεία της ΠΑΣΥΔΥ, χωρίς κανένα απολύτως ν' αναλάβει — κι ούτε ασφαλώς κι ο κ. Κληρίδης, σαν κατ' εξοχήν ενδιαφερόμενος, να μελετήσει τις σχετικές καταγγελίες μας που έγιναν μάλιστα πριν αρχίσει η καταμέτρηση των ψήφων και που κατά συγκυρία και πάλιν τραγική έδιναν, παραδόξως, πολύ ψηλότερα ποσοστά από τις άλλες περιοχές στο προγονικό Κόμμα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Στη δεύτερη φάση της άκρατης κομματικοποίησης, από τα 1969-1976, η κατάσταση διαφοροποιήθηκε σχετικά. Λέμε σχετικά και μόνο γιατί έτσι έχουν τα πράγματα, μιας και το όργιο των παρεμβάσεων συνεχιζόταν αμείωτο, ολοκληρώνοντας τον εκθεμελιωτικό και βλαπτικό του ρόλο στα δημόσιά μας πράγματα και δυναμιτίζοντας κάθε έννοια κι αρχή περί χρηστής κρατικής διοίκησης.

Το πόσο χρηστή ήταν η διοίκηση των άσπιλων και άμωμων επικριτών της «φαυλοκρατίας» της σημερινής, είναι και τούτο το απλό δειγματοληπτικό σημείωμα που αναφέρω ενώπιον του Σώματος κι αφορά την εξελικτική τροχιά των επιθεωρητών στοιχειώδους εκπαίδευσης.

Στις πρώτες έξη περιπτώσεις μνημονεύονται έξη επιθεωρητές Λευκωσίας, που πρόσκεινται στο Δημοκρατικό Συναγερμό με την ακόλουθη εξελικτική τροχιά: ο πρώτος διορίστηκε στις 19.3.53 για να γίνει διευθυντής την 1.9.62, διευθυντής Α' στις 15.9.66 και επιθεωρητής — μάλιστα κύριοι συνάδελφοι — την ίδια ακριβώς μέρα, στις 15.9.66.

Η δεύτερη περίπτωση διακυμάνθηκε στ' ακόλουθα στάδια: διορισμός 1.9.52, διευθυντής 23.4.63, διευθυντής Α' 1.9.66 και επιθεωρητής σ' ένα μονάχα χρόνο, δηλ. την 1.9.67.

Ανάλογες ημερομηνίες έχουμε και στην 3η περίπτωση: 1.9.51, 1.9.61, 1.9.66 και 1.9.68. Στην 4η περίπτωση η σακαιέρα σημειώνει: 1.9.50, 1.9.63, 11.9.67 και 1.6.70.

Στην πέμπτη και τελευταία περίπτωση, που αφορά τη Λευκωσία, σημειώνονται οι ίδιοι καταπληκτικοί σταθμοί: 1.9.55, 1.9.60, 1.9.69, 1.6.70.

Σ' άλλη περίπτωση από τη Λεμεσό έχουμε τις πιο κάτω ημερομηνίες: ο διορισμός της Κ.Κ. γίνθηκε την 1.9.69. Η διδασκάλισσα μ' όλο που δεν προάχθηκε ούτε στη θέση του διευθυντή Α', ούτε στη θέση του διευθυντή Β', γίνθηκε αυτόματα επιθεωρήτρια την 1.4.80. σ' άλλη περίπτωση, του Δ.Σ. από την Αμμόχωστο οι χρονικές ενδείξεις είναι το ίδιο ραγδαίες για τους άλλους ευνοούμενους υποψηφίους: 1.9.55, 1.9.65, 1.9.69 και 1.9.71! Στην περίπτωση του Ε.Ο. της Πάφου έχουμε τα εξής καταπληκτικά: την 1.9.58 διορίζεται, για να γίνει διευθυντής την 1.9.72 και — υπερβαίνοντας και πηδώντας ολόκληρες τάξεις — διορίζεται επιθεωρητής την 1.9.83.

Σε γνωστά με τα προηγούμενα ραγδαία χρονικά επίπεδα διακινείται και ο Τ. Χρ., που τα μνημονεύω για να διαλάμψει ακόμα μια φορά το άτρωτο ήθος της altera pars. Αλήθεια, δεν προβληματίστηκε τότε ο κ. Κληρίδης και δεν διερωτήθηκε γιατί γίνονταν όλε αυτές οι μετατάξεις, οι αδιανόητες μετεξελίξεις και οι προδιαχρονικές ανελιξεις; Γιατί, στ' αλήθεια έβυσε τα ώτα στις διαμαρτυρίες των άλλων συναδέλφων τους, και εκάμμυσε τους οφθαλμούς — όπως τους μύστες των ορφικών μυστηρίων κι αντιπαρήλθε τα δρώμενα; Και γιατί δεν εξανέστη η τόσο δημοκρατική του συνείδηση, όταν στην καίρια και νευραλγική θέση των επιθεωρητών σχολών μέσης παιδείας — στο δεύτερο αυτό σκέλος του όλου εκπαιδευτικού μας οικοδομήματος — η καταπληκτική πλειοψηφία τους πρόσκειται — μιας και κάποτε ουσιαστικά επιλεγόταν και δεν αξιολογόταν — αποκλειστικά στο ΔΗ.ΣΥ.; Αλήθεια, κύριοι συνάδελφοι, δεν διερωτήθηκε ποτέ ο κ. Κληρίδης πόσοι από τους επιθεωρητές σχολών Μέσης Παιδείας βρίσκονται έξω από τις γραμμές του ΔΗ.ΣΥ.;

Κι εύλογα μπορεί να τεθεί το επιχείρημα: Ναι, αλλά τότε δεν υπήρχε ο Δημοκρατικός Συναγερμένος, υπήρχε το Ενιαίο και άλλα Κόμματα, κι επομένως η ηγεσία του Συναγερμένου απεικδύεται κάθε ευθύνης. Το επιχείρημα όμως, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, είναι έωλο, παραπλανητικό και εξωπραγματικό. Γιατί για τους παροικούντες στην Κύπρο, κι όχι στην Ιερουσαλήμ, είναι γνωστό πως το Ενιαίο υπήρξε, όπως σωστά χαρακτηρίστηκε από το συνάδελφο Γαλανό, ο πρόγονος του Συναγερμού — όπως απaráλλακτα στον ελλαδικό χώρο η ΕΡΕ προϋπήρξε η μητέρα της Νέας Δημοκρατίας — και μάλιστα στην περίπτωση της Κύπρου χωρίς καμιά ανατάραξη στην ηγετική της πυραμίδα. Έτσι — με μόνη διαφορά την απομίμηση του ονόματος του Ελληνικού Συναγερμού, του Αλέξανδρου Παπάγου, από μέρους του ζηλωτή, ίσως, του κινήματος του αείμνηστου στρατάρχη, από πλευράς του κ. Κληρίδη — καμιά ουσιαστικά διαφοροποίηση μεταξύ των δυο Κομμάτων, Ενιαίου και ΔΗ.ΣΥ. δεν υπήρξε. Επομένως οι ευθύνες για την κομματικοποίηση δεν απολακτίζονται. Εξάλλου και στα πρωταρχικά στάδια της άκρατης κομματικοποίησης και ρουσφετολογίας που μνημονεύσαμε, οι στόχοι ήταν έκδηλοι, σαφείς και οι μετέπειτα εξελίξεις δικαίωσαν και τις προβλέψεις των αντικειμενικών παρατηρητών, αλλά και τους ευσεβείς πόθους των πρωταγωνιστών της κομματικής κραιπάλης: οικοδόμησαν και κληροδότησαν στο προγονικό Κόμμα του Συναγερμού τις θεμελιακές αρχές και τους αρχικούς οργανωτικούς αρμούς.

Όμως κι αν υποθέσουμε στην απίθανη κι εντελώς θεωρητική συλλογιστική πως καμιά σύζευξη δεν υπήρχε ανάμεσα σε προγονικές και νυν καταστάσεις, το αμείλιχτο ερώτημα που ανακύπτει και πάλι για τον κ. Κληρίδη είναι τούτο: τι έκαμε για δεκαπέντε αν όχι περισσότερα, 16 για την ακρίβεια, χρόνια ως πρόεδρος της Βουλής αυτής — και στα πρώτα δέκα της, μάλιστα, με συντριπτική κοινοβουλευτική βάση — για ανακοπή της κατολίθησης κι εμπέδωση της αξιοκρατίας στον τόπο; Ποιο νομοσχέδιο, ή μάλλον ποια πρόταση νόμου, ποιο

σχέδιο απόφασης, έστω, του Σώματος τούτου κατέθεσε τότες; 'Η μήπως η ευνοιοκρατία αφορούσε τις δικές μας πολιτικοκομματικές διαστρωματώσεις, κι έτσι — για να επικαλεστώ μια προσφιλή τακτική στον αγαπητό, κατά τ' άλλα, συνάδελφο κ. Κουρτελλάρη, και για να χρησιμοποιήσω γνωστή παροιμιακή έκφραση — «'Ηταν της παπαδιάς τα ξύλα»;

Εξάλλου ο κ. Κληρίδης ελέγχεται για το γεγονός πως η μεγάλη πλειοψηφία των αστυνομικών του εφεδρικού, που παύθηκε στη διάρκεια του πραξικοπήματος, παρέμεινε για μήνες — σ' όλη ακριβώς τη διάρκεια της μεταπραξικοπηματικής διακυβέρνησης από μέρους του κ. Κληρίδη — αδιόριστη, μ' όλες τις δραματικές εκκλήσεις σοβαρών και δημοκρατικών παραγόντων του στρατού και της αστυνομίας για επαναπρόσληψή τους. Σαν επιχείρημα της πεισματικής αυτής άρνησης από μέρους του κ. Κληρίδη να επαναφέρει και να επανατάξει στις θέσεις τους τους καταξιωμένους και νόμιμους δικαιούχους δημοκρατικούς αγωνιστές ήταν και το απαράδεκτο, για να μην πω ευτελές, δικαιολογητικό πως το εφεδρικό είχε γεμίσει από αστυνομικούς, που είχαν διοριστεί στη διάρκεια του πραξικοπήματος, και υπάρχουν οι ακηκοότες, επαναλαμβάνω, κ. συνάδελφε, πως θα καταθέσουμε στη Βουλή, αν χρειαστεί, τις σχετικές προσμαρτυρίες τους. Έτσι πεινούσαν οι προασπιστές της δημοκρατίας, απaráλλακτα σαν τους αγωνιστές του 21, ενώ είχαν προσληφθεί στη θέση τους, όχι απλά οι καταλυτές της, μα κείνοι που υποθήκευσαν, ίσως μάλιστα εσαεί, την ίδια την ελευθερία και τη μοίρα του τραγικού τούτου τόπου. . . .

Σήμερα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, είναι εξώφθαλμο, σαφές κι ανθομολογείται, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, ακόμα και από πολιτικούς αντιπάλους του κ. Κυπριανού — χαρακτηριστική είναι σχετική έκθεση του αμερικανικού Κογκρέσσου, που παρουσιάζει με σαφήνεια κι ενάργεια το αδιαμφισβήτητο τούτο γεγονός, που τιμά και θωρακίζει σε τελευταία προέκταση του την Κύπρο — πως δεν επικρατεί απλά ο δημοκρατικός πολιτικός πλουραλισμός, μα βρίσκεται σε τροχιά ανελικτική, για να μην πούμε πως διέρχεται την περίοδο μιας πραγματικής κι ουσιαστικής του άνοιξης.

'Αλλωστε ένα βήμα για την εμπέδωση της κοινοβουλευτικής αξιοκρατίας τέθηκε σ' εφαρμογή, θεσμοθετήθηκε, από το Δημοκρατικό Κόμμα με την καθιέρωση της αναλογικής, όταν εσείς, κ. Κληρίδη, από τούτο δω το Βήμα — κι όταν εμείς αγωνιζόμαστε με προτάσεις νόμου για την υιοθέτηση της απλής αναλογικής — ήσαστε προασπιστές, πρόμαχοι, στα 1970, της αντιδημοκρατικής, για να μην πω φασιστικής επιλογής, του πολυεδρικού Πλειοψηφικού Συστήματος.

Ειδικότερα στο θέμα της αξιολόγησης και της αξιοκρατικής ανέλιξης στη δημόσια και τη λοιπή υπηρεσία θα πρέπει ν' αναφερθούν και τούτα: Πως, πέρα από τους υφιστάμενους θεσμούς των αρμόδιων υπηρεσιών (δημόσιας κι εκπαιδευτικής), υφίσταται, όπως μνημόνευσαν και άλλοι συνάδελφοι, κι ο θεσμός του Ανώτατου Δικαστηρίου, που προστατεύει μ' ακρίβεια σχολαστική και την τελευταία πτυχή της συνταγματικής υφής του, θέματα που αφορούν τα δικαιώματα και του τελευταίου Κύπριου πολίτη. Το γεγονός ότι γίνονται αποδεκτές πολλές προσφυγές στον τομέα της εκπαιδευτικής, για παράδειγμα, υπηρεσίας δείχνει ακριβώς πως λειτουργεί σωστά ο θεσμός του δικαστηρίου κι η απονομή της δικαιοσύνης λειτουργεί αποτελεσματικά.

Και δεν είναι σωστό το επιχείρημα πως, επειδή πολλές προσφυγές έγιναν αποδεκτές στον τομέα της δημόσιας εκπαιδευτικής υπηρεσίας, υφίσταται ευνοιοκρατική διαδικασία. Γιατί είναι γνωστό πως για ένα διάστημα έλειπαν τα

επιμετρήσιμα κριτήρια στον τομέα των προαγωγών και των μεταθέσεων, γεγονός που η Κυβέρνηση Κυπριανού — και δική μας ήταν η εισήγηση — προσπαθεί με τις αναγκαίες θεσμοθετήσεις ν' αντιμετωπίσει. Αντίθετα στη δημόσια υπηρεσία, όπου λειτουργούν από χρόνια σχετικοί κανονισμοί, η συντριπτική πλειοψηφία των προσφυγών απορρίπτεται.

Πέρα όμως από τους δυο θεσμούς που μνημονεύσαμε — με ουσιαστικότερο ασφαλώς, το Ανώτατο Δικαστήριο — η Κυβέρνηση Κυπριανού προχώρησε στην εισαγωγή του θεσμού των τμηματικών επιτροπών, που από το 1979 λειτουργούν σαν άλλη ασφαλιστική δικλείδα στον τομέα των αξιοκρατικών επιλογών, αναβαθμίσεων κ.λ.π.

Και στην προκείμενη περίπτωση η συντριπτική πλειοψηφία των μελών των τμηματικών επιτροπών βρίσκεται έξω από το δημοκρατικό χώρο, στο χώρο του Δημοκρατικού Συναγερμού. Πέρα όμως απ' αυτά η δική μας πλευρά είναι έτοιμη, όπως τονίστηκε κι από άλλους συναδέλφους, να εξετάσει οποιοσδήποτε εποικοδομητικές εισηγήσεις για ακόμα πιο αξιοκρατικές επιλογές στο δημοσιούπαλληλικό χώρο.

Οκτώ χρόνια, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, από την ανάληψη της διακυβέρνησης του τόπου από μέρος του Δημοκρατικού Κόμματος, η συντριπτική πλειοψηφία — σε ποσοστό που ενδεχόμενα να κυμαίνεται και πέρα του 80% — σωστή θεομηνία Τσιέρνομπιλ — του δημοσιούπαλληλικού κόσμου, προέρχεται, δρα και διακινείται στο χώρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, που το εκτόπισμά του είναι της τάξης του 33%. Έτσι, η ηγεσία του 33%, που εκπροσωπείται με 80 ίσως τοις εκατόν στη δημόσια υπηρεσία, αγωνιά δήθεν και καταγγέλλει ότι αδικείται κατάφωρα, και σκανταλωδώς καταπιέζεται! . . .

Ασφαλώς κατά τους αμώμους του Δημοκρατικού Συναγερμού, για να υπάρξει αξιοκρατία στον τομέα της δημόσιας υπηρεσίας, θα 'πρεπε το Κόμμα του 33% να εκπροσωπείται στη δημόσια υπηρεσία μ' ένα ποσοστό της τάξης, τουλάχιστον, του 99%, κάτι που θυμίζει Βυζαντινό συναξάριο, που ιδιαίτερος θα το αναφέρω και στον κ. Κληρίδη κάποτε σαν θα το θελήσει. Μονάχα έτσι, κατά τη συναγερμική σκεπτική, θάχαμε αξιοκρατική προσέγγιση, σαν κάποια παλιά, ρόδινα κι αξιοκρατικά χρόνια της επικυριαρχίας του πάλαι ποτέ Ενιαίου.

Αυτή είναι, κύριοι συνάδελφοι, η πιεστή για το Συναγερμό πραγματικότητα, που πρέπει urbi και orbi να διακηρύσσεται. Και φίλοι μεν ο αρχηγός του ΔΗ.ΣΥ. και οι δελφίνοι του, φιλτάτη δε, όπως θα έλεγε ο αρχαίος φιλόσοφος, η αλήθεια. . .

Καταλήγοντας, θέλω να αναφέρω, κ. Κληρίδη, πως στο curriculum vitae του κ. Κουκουλαρίδη πρέπει να προσθέσετε ακόμα και τούτα:

Συγκεκριμένα πως ήταν ο νεότερος αγωνιστής, που αγωνίστηκε στον ανταρτοπόλεμο του 55-59 χωρίς να συλληφθεί, μάλιστα, μέχρι το τέλος του αγώνα, πως η παράδοση κι η εμπειρία του στους δημοκρατικούς αγώνες είναι τόσο μεγάλη, που κι αν — πολλοί από σας — στοιχιθείτε και επιμετρηθείτε, φοβούμαι δεν θα τη φτάσετε. . . .

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Προτού αρχίσω την ομιλία μου, θα 'θελα να παρατηρήσω σχετικά με την ομιλία του κ. Στυλιανού ότι σπάνια εκφωνήθηκε τόσο κείμενο, τουλάχιστον από

την εμπειρία που έχω σ' αυτή τη Βουλή, από το Βήμα της Βουλής, με τόσο λίγο περιεχόμενο.

Ο ΔΗ.ΣΥ. έχοντας υπόψη τι γίνεται τα τελευταία χρόνια με τις προαγωγές και μετακινήσεις των Δημοσίων Υπαλλήλων, των Υπαλλήλων των Ημικρατικών Οργανισμών, των Μελών της Αστυνομίας και των Εκπαιδευτικών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης, ενέγραψε το θέμα για συζήτηση στη Βουλή, γιατί επιθυμεί να μπει μια τάξη και να έχουν όλοι ίση μεταχείριση σαν πολίτες του ίδιου Κράτους.

Από τα στοιχεία που κατέθεσε η ΠΑΣΥΔΥ και το αίτημα των εκπαιδευτικών οργανισμών ΟΕΔΜΕΚ, ΠΟΕΔ και ΟΛΤΕΚ φαίνεται καθαρά ότι υπάρχουν ευνοιοκρατικές προαγωγές, μετακινήσεις και μεταθέσεις και τούτο οφείλεται σε έλλειψη μετρήσιμων και αντικειμενικών κριτηρίων. Αυτά όλα κλονίζουν την εμπιστοσύνη προς το Κράτος των Δημοσίων Υπαλλήλων, των Εκπαιδευτικών, των Υπαλλήλων Ημικρατικών Οργανισμών και άλλων γιατί γίνεται χρήση μέσου ή, για να είμαι πιο σαφής χρειάζεται δημοϊκή ταυτότητα. Με τέτοιου είδους ενέργειες και παρεμβάσεις επηρεάζεται αναμφίβολα η εύρυθμη λειτουργία της κρατικής μηχανής, των Ημικρατικών Οργανισμών και των σχολείων.

Ανεξάρτητα με το τι ισχυρίζονται οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ., αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα και αποδεικνύεται μεταξύ άλλων από το πλήθος προσφυγών δημοσίων υπαλλήλων, μελών της αστυνομίας, εκπαιδευτικών και υπαλλήλων Ημικρατικών Οργανισμών που υποβάλλονται σε έξοδα και ταλαιπωρίες και μετά παρέλευση αρκετού χρονικού διαστήματος κατά κανόνα δικαιώνονται.

Παρ' όλη όμως τη δικαίωση από το Ανώτατο Δικαστήριο, κύριοι συνάδελφοι, στην πράξη δεν εφαρμόζονται οι αποφάσεις του Δικαστηρίου από την Εκτελεστική Εξουσία και επαναπροάγονται τα πρόσωπα εναντίον των οποίων το Δικαστήριο ακύρωσε την προαγωγή τους.

Από τα στοιχεία που έχουμε υπόψη μας υπάρχουν εκπαιδευτικοί Μέσης Εκπαιδευσεως που υπερείχαν στην αξία, προσόντα και αρχαιότητα έναντι άλλων που πήραν προαγωγή, ενώ αυτοί παραγνωρίστηκαν με μόνη τη δικαιολογία ότι οι άλλοι είχαν υπέροχη στην προσωπική συνέντευξη. Αυτό αποδεικνύει ότι σε τόσο σοβαρά θέματα παρεμβάλλονται προσωπικοί και κομματικοί παράγοντες. Η λύση του προβλήματος θα δοθεί αν το θέμα των προαγωγών ρυθμιστεί με Κανονισμούς που θα προνοούν αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια για την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα των Εκπαιδευτικών, των Δημοσίων Υπαλλήλων και των Υπαλλήλων Ημικρατικών Οργανισμών.

Δεν θα υπάρχει τότε η πικρία στους δημόσιους υπαλλήλους και εκπαιδευτικούς και όλους τους επηρεαζόμενους υπαλλήλους, με αποτέλεσμα να είναι πιο αποδοτική η λειτουργία και της Κρατικής Μηχανής και των σχολείων μας και των Ημικρατικών Οργανισμών.

Ένα άλλο θέμα που επιθυμώ να θίξω είναι οι πρόσφατες μετακινήσεις των Εκπαιδευτικών.

Σήμερα 30 Σεπτεμβρίου, έγινε ένα μεγάλο πλήθος μετακινήσεων από σχολείο σε σχολείο, πράγμα που φέρνει αναστάτωση στην ομαλή λειτουργία της Εκπαίδευσης. Τούτο, αγαπητοί συνάδελφοι, γίνεται 30 μέρες μετά την έναρξη του σχολικού έτους και κατά την τρίτη εβδομάδα από την έναρξη των μαθημάτων. Αυτό αναμφίβολα, αναστατώνει τα σχολεία που δεν μπορούν να λειτουργούν

ομαλά, οι εκπαιδευτικοί αλλάζουν συνεχώς σχολεία, τάξεις και μαθήματα που διδάσκουν, οι δε μαθητές αλλάζουν συνεχώς καθηγητές. Είναι η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο που με την απαράδεκτη αυτή τακτική δίδει ένα κακό παράδειγμα σε θέματα προγραμματισμού και ομαλής λειτουργίας των σχολείων μας. Όλα αυτά είναι δυνατό να αποφευχθούν, αν και στις μετακινήσεις θα θεσπιστούν Κανονισμοί, που να προνοούν για ίση μεταχείριση των Εκπαιδευτικών. Υπάρχουν Εκπαιδευτικοί που παραμένουν σε ορισμένο σχολείο μέχρι και 10 χρόνια, ενώ άλλοι κάθε χρόνο μετακινούνται με βάση στις πλείστες περιπτώσεις, την κομματική τους τοποθέτηση.

Ένας σοβαρός παράγοντας που δημιουργεί ανωμαλία στην Κρατική Μηχανή, στους Ημικρατικούς Οργανισμούς και στα σχολεία είναι ο τρόπος αξιολόγησης από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και τα Διοικητικά Συμβούλια των Ημικρατικών Οργανισμών. Όπως είναι γνωστό, τα Μέλη των Επιτροπών Δημόσιας και Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας διορίζονται κατευθείαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για μικρό χρονικό διάστημα με καθαρά κομματικά κριτήρια.

Όλοι γνωρίζουμε τη σημερινή σύνθεση των δύο Επιτροπών, οι οποίες, κατά τη μεγίστη πλειοψηφία, διορίστηκαν για αντάλλαγμα των Υπηρεσιών που πρόσφεραν στο κόμμα του κ. Κυπριανού. Οι Επιτροπές αυτές για να ασκούν καθώς πρέπει το λειτουργήμα τους, πρέπει να αποτελούνται από πρόσωπα κύρους που να μην έχουν κομματική δραστηριότητα για να παίρνουν αποφάσεις αμερόληπτες και αντικειμενικές, όπως άλλωστε είναι το πνεύμα και το νόημα του Νόμου.

Ως προς τα Διοικητικά Συμβούλια των Ημικρατικών Οργανισμών, όλοι γνωρίζουμε ότι και πάλι διορίζονται με κομματικά κριτήρια με αποτέλεσμα να προωθούνται σε υψηλές θέσεις άτομα τα οποία προσφέρουν κομματικές υπηρεσίες στο κυβερνών κόμμα.

Ένα πρόχειρο και πρόσφατο παράδειγμα είναι η πλήρωση της θέσης του Γενικού Διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού με το διορισμό του κ. Χαράλαμπου Κουκκουλαρίδη. Όπως αναφέρθηκε και από άλλους ομιλητές, ο τρόπος που έγινε είναι σκανδαλώδης και απαράδεκτος. Είναι σκανδαλώδης και απαράδεκτος γιατί έγινε τροποποίηση των Σχεδίων Υπηρεσίας λίγες μέρες πριν τον διορισμό του κ. Κουκκουλαρίδη και ακολούθως διορίστηκε αμέσως χωρίς να δοθεί η ευκαιρία σε άλλους να διεκδικήσουν τη θέση. Το ότι αυτός ο διορισμός σκανδάλισε την κοινή γνώμη αποδεικνύει το γεγονός ότι η ΣΕΚ ζήτησε επανεξέταση του θέματος από το Συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Αλλά και στην Αστυνομία παρατηρούνται παρόμοια φαινόμενα. Πολλά Μέλη της Αστυνομικής Δύναμης με προσόντα, ζήλο και ευσυνειδησία, παραγνωρίζονται γιατί δεν εξυπηρετούν το ΔΗ.ΚΟ. και προάγονται άλλοι σε ψηλότερες θέσεις που υστερούν έναντί τους με την επέμβαση παραγόντων του κυβερνώντος κόμματος και με καθαρώς κομματικά κριτήρια.

Τα αδικούμενα Μέλη της Αστυνομίας προσφεύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο και τις πιο πολλές φορές δικαιώνονται. Αλλά και πάλι στην πράξη δεν εφαρμόζονται οι Αποφάσεις των Δικαστηρίων με αποτέλεσμα να επικρατεί πικρία και αγανάκτηση στους κόλπους της Αστυνομίας γιατί δεν χρησιμοποιούνται

αντικειμενικά κριτήρια. Και εδώ, δυστυχώς, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εφαρμόζεται και δυσμενείς είναι οι επιπτώσεις στην λειτουργία του Σώματος.

Όλα τα πιο πάνω είναι στοιχεία διαλυτικά δια την εύρυθμη λειτουργία της Κρατικής Μηχανής, της Αστυνομίας, της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, της Υπηρεσίας των Ημικρατικών Οργανισμών και δεν προάγουν το πνεύμα ενότητας, τη σημασία της οποίας όλοι τονίζουν, και ιδιαίτερα η Κυβέρνηση του κ. Κυπριανού όταν βρίσκεται σε δύσκολη θέση. Η ενότητα, ασφαλώς, παίζει αποφασιστικό ρόλο για την πρόοδο κάθε Κράτους αλλά ιδιαίτερα για ένα Κράτος σαν το δικό μας που έχει να διεξάγει ένα πολύ δύσκολο αγώνα από την έκβαση του οποίου διακυβεύεται το μέλλον του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο τελευταίος ομιλητής σήμερα είναι ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η διαπίστωση ότι γίνονται διακρίσεις είναι καθολική.

Τη βεβαιώνουν όχι μόνο οι Βουλευτές των τριών Κομμάτων που υποστήριξαν την εγγραφή του θέματος που συζητούμε, αλλά και οι βουλευτές του κυβερνώντος Κόμματος.

Είναι η τεκμηριωμένη ομιλία του Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ Ε. Παπαϊωάννου για τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος της Αριστεράς.

Είναι το αλάθητο κριτήριο του λαού, η ισχυρή εντύπωση που επικρατεί μέσα στον κόσμο, ότι για να βρει κάποιος δουλειά πρέπει να 'χει τα μέσα, ότι κάθε θέση που προκηρύσσεται είναι στην ουσία δοσμένη σε κάποιο «ημέτερο» πριν προκηρυχτεί. Αλλά το πιο σημαντικό είναι αυτό που είπε ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ., «ότι σ' αυτό τον τόπο υπάρχει ο θεσμός του ρουσφετιού». Δηλαδή το ρουσφέτι που αποτελεί την πιο κλασική έκφραση των δυσμενών διακρίσεων, δεν είναι κάτι που το συναντάμε κατά περιόδους.

Είναι θεσμός, έγινε καθημερινό φαινόμενο. Και είναι πολύ σημαντικό το άλλο που ελέχθη ότι ο θεσμός του ρουσφετιού καθιερώθηκε στην Κύπρο πριν πολλά χρόνια και ότι άλλοι είναι οι διδάξαντες, εννοώντας το προηγούμενο Κόμμα του κ. Κληρίδη.

Ένας συνάδελφος του ΔΗ.ΚΟ. μιλώντας πριν λίγο απ' αυτό το Βήμα για να τεκμηριώσει ίσως τη διαπίστωση του κ. Γαλανού για τους πρώτους διδάξαντες, περιέγραψε παραστατικά τον τρόπο με τον οποίο γίνονταν οι προσλήψεις, οι προαγωγές και οι μεταθέσεις στις δυο πρώτες δεκαετίες της Κυπριακής Ανεξαρτησίας. Έπρεπε, λέει, η αίτηση του ενδιαφερομένου να εξεταστεί στα γραφεία του Ενιαίου και εκεί αποφασιζόταν ποιος θα προσληφθεί, ποιος θα προαχθεί, ποιος θα μετατεθεί και πού θα μετατεθεί.

Συμφωνούμε με τον κ. συνάδελφο γιατί εμείς ζήσαμε στο πετσί μας τις δυσμενείς διακρίσεις που εφαρμόστηκαν από το τότε κυρίαρχο Ενιαίο Κόμμα του κ. Κληρίδη.

Όμως ο συνάδελφος του ΔΗ.ΚΟ. θα ήταν πιο ολοκληρωμένος και αντικειμενικός αν παραδεχόταν ότι σήμερα τα Γραφεία του ΔΗ.ΚΟ. έχουν μετατραπεί σε Γραφεία που εξετάζουν ακριβώς ποιους θα συστήσουν για να προσληφθούν και ποιους θα μαυροπινακίσουν για να μην προσληφθούν. Είναι από

τα Γραφεία του ΔΗ.ΚΟ. και είναι από τα στελέχη του ΔΗ.ΚΟ. που απο-
 φασιζείται ποιον θα προσλάβει η Κυβέρνηση, ποιον θα προάξει και ποιον θα
 μεταθέσει. Σε ποιον θα γίνει δηλαδή η διευκόλυνση και το ρουσφέτι.

Οπωσδήποτε απ' όλα όσα έχουν λεχθεί απ' αυτό το Βήμα και απ' όλα όσα
 έχουν σκόπιμα παρασιωπηθεί επιβεβαιώνονται πέρα για πέρα οι καταγγελίες που
 έκανε κάθε χρόνο το ΑΚΕΛ για τις αδικίες, τις διακρίσεις και τα ρουσφέτια.

Μπορεί κατά περιόδους τα Κόμματα της Δεξιάς να αλληλοκατηγορούνται
 για το ποιο Κόμμα θα έχει το μεγαλύτερο μερτικό στις διάφορες θέσεις. Αλλά η
 ουσία του προβλήματος βρίσκεται στο ότι τα Κόμματα της Δεξιάς που με
 πολλούς και διάφορους τρόπους ελέγχουν τον κρατικό μηχανισμό, τους ημι-
 κρατικούς οργανισμούς και άλλα εφάρμοσαν και εφαρμόζουν δυσμενείς διακρίσεις
 σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

Οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. δεν μπόρεσαν ν' αμφισβητήσουν ή να διαψεύσουν
 την καταγγελία της ΠΕΟ ότι από τους 49 εργάτες που προσλήφθηκαν στο
 αεροδρόμιο Λάρνακας το πρώτο εξάμηνο του 1986 μόνο οι 8 είναι της ΠΕΟ.
 Τώρα όμως προστίθεται ένα καινούργιο στοιχείο.

Από τα 40 περίπου πρόσωπα που προσέλαβαν πρόσφατα οι Κυπριακές
 Αερογραμμές στο Τμήμα Τροφοδοσίας και σε άλλα τμήματα, είναι σχεδόν όλοι
 της Δεξιάς, και ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. παραπονέθηκε στην
 ομιλία του ότι οι πιο πολλοί προσλήφθηκαν από λίστες που έδωσαν παράγοντες
 του Συναγερμού.

Έγινε μια προσπάθεια από μέρος των Βουλευτών του ΔΗ.ΚΟ. να
 υποβαθμιστεί η σοβαρότητα και το μέγεθος των διακρίσεων. «Δεν ισχυριζόμαστε,
 λένε, ότι όλα είναι τέλεια. Δηλαδή υπάρχει αμεροληψία αλλά υπάρχει και
 αξιοκρατία· μπορεί βέβαια να υπάρχουν και ελλείψεις». Αλλά αυτό συγκρούεται
 με τη διαπίστωση του Κοινοβουλευτικού τους εκπροσώπου ότι το ρουσφέτι έγινε
 θεσμός.

Και ούτε έχει βάση ο ισχυρισμός Βουλευτή του ΔΗ.ΚΟ. ότι όλοι φταίνε γιατί
 όλοι τηλεφωνούν σε υπουργούς. Άλλο είναι να ζητά ένας Βουλευτής από ένα
 Υπουργό να επιλύσει ένα πρόβλημα, και έχει υποχρέωση ένας Βουλευτής να
 ζητήσει από ένα Υπουργό να επιλύσει ένα πρόβλημα, και άλλο είναι να επικρατεί
 καθεστώς ημετεροκρατίας.

Η πολιτική των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος της Αριστεράς επεκτείνεται
 σ' όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής.

Ας πάρουμε αν θέλετε την περίπτωση των διορισμών προέδρων και μελών
 των αρχών των Ημικρατικών Οργανισμών. Θα χρειαστούμε, κύριοι συνάδελφοι, το
 φανό του Διογένη για ν' ανακαλύψουμε κάποιον που πρόσκειται στην Αριστερά.
 Πάρτε, αν θέλετε, το διορισμό των σχολικών εφορειών. Τι έγινε με τη σχολική
 εφορεία της περιοχής Φρέναρου; Διορίστηκε μια σχολική εφορεία κομμένη κατά
 κύριο λόγο στα μέτρα του ΔΗ.ΚΟ. Από τα 8 μέλη της μόνο ένας είναι του
 ΑΚΕΛ κι αυτός όχι από το Φρέναρος αλλά από ένα γειτονικό χωριό. Οι έξι είναι
 του ΔΗ.ΚΟ. που η επιρροή του ας σημειωθεί μέσα στο Φρέναρος είναι πολύ κάτω
 από το 20%. Το ΑΚΕΛ έχει στο Φρέναρος την απόλυτη πλειοψηφία. Αλλά οι
 κομματικές σκοπιμότητες του ΔΗ.ΚΟ. φρόντισαν ώστε ο εκλεγμένος κοινοτάρχης
 που ανήκει στο ΑΚΕΛ να κρατηθεί έξω από τη σχολική εφορεία της κοινότητας.

Άλλο σοβαρό σκάνδαλο είναι ο διορισμός στελεχών του ΔΗ.ΚΟ. στη θέση
 κοινοταρχών σε προσφυγικούς συνοικισμούς της Λάρνακας που επειδή ανήκουν στα

δημοτικά όρια θεωρούνται. ενορίες. Αυτοί οι συνοικισμοί έχουν πληθυσμό γύρω στις 14 χιλιάδες. Από χρόνια πολλά ζητούσαμε και ζητούμε να τερματιστεί το διοριστικό σύστημα και για τις ενορίες και επαναλαμβάνουμε και τώρα την αξίωσή μας αυτή για ν' αποκτήσουν αιρετότητα οι κοινοτικές αρχές των ενοριών.

'Αλλωστε έχουμε καταθέσει γι' αυτό πρόταση νόμου στη Βουλή και έτσι δεν θα επεκταθώ. Περιορίζομαι στο θέμα της δυσμενούς διάκρισης που γίνεται από την Κυβέρνηση σε βάρος του ΑΚΕΛ όταν διόριζε και επαναδιόριζε τους κοινοτάρχες 6 συνοικισμών της Λάρνακας με 14 περίπου χιλιάδες πληθυσμό. Φυσικά οι κοινοτάρχες δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι, αλλά δεν παύουν να είναι λειτουργοί με σοβαρές ευθύνες. Πρόκειται λοιπόν για τους συνοικισμούς Τσιακκιληρή, Κόκκινες, 'Αγιοι Ανάργυροι 1, 'Αγιοι Ανάργυροι 2, Καμάρες 1 και Καμάρες 2, που ενώ είναι μέσα στα δημοτικά όρια είναι αυτοτελείς κοινότητες.

'Όπως έδειξαν οι βουλευτικές εκλογές του 1981 και 1985 και πολύ περισσότερο οι δημοτικές εκλογές του 1986, το ΑΚΕΛ έχει μια επιρροή σ' αυτούς τους συνοικισμούς που ξεκινά από το 42% και φτάνει μέχρι το 53%. Είναι οπωσδήποτε η πρώτη πολιτική δύναμη σ' αυτούς τους συνοικισμούς. Η επιρροή του ΔΗ.ΚΟ. στους 5 συνοικισμούς είναι κάτω από το 15%.

Κι όμως η Κυβέρνηση εκμεταλλεύομενη το διοριστικό σύστημα επέβαλε κατά αντιδημοκρατικό τρόπο τους δικούς της ανθρώπους σαν προέδρους αυτών των κοινοτήτων. Δεν έχω τίποτε ενάντια αυτών των ανθρώπων. Αλλά υπογραμμίζω πόσο κομματικά και πόσο μεροληπτικά ενήργησε η Κυβέρνηση σ' αυτή την περίπτωση σε βάρος της Αριστεράς.

Παρόμοια κατάσταση επικρατεί και στις ενορίες της πόλης της Λάρνακας. Πολύ δε κτυπητή είναι η περίπτωση των 22 διορισμένων κοινοταρχών της πόλης Λεμεσού. Στο παρελθόν οι 22 κοινοτάρχες ανήκαν κατά κύριο λόγο στο ΔΗ.ΣΥ. Τώρα όλοι σχεδόν ανήκουν στο ΔΗ.ΚΟ. Κι όμως το ΑΚΕΛ στην πόλη της Λεμεσού όπως απέδειξαν οι πρόσφατες δημοτικές εκλογές είναι η πρώτη πολιτική δύναμη με 39% των ψήφων.

Είναι αυτό ένα άλλο δείγμα δυσμενούς διάκρισης σε βάρος του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς γενικότερα.

Θα 'θελα ακόμα να προσθέσω κάτι. Δυσμενής διάκριση γίνεται και συλλογικά σε βάρος των μαθητών του Αγίου Ιωάννη Λάρνακας, μιας φτωχογειτονιάς που το σχολείο τους είναι το πρώην τούρκικο δημοτικό σχολείο και επειδή η Σχολική Εφορεία και οι αρμόδιοι δεν πήραν τα αναγκαία μέτρα να κάνουν σωστή ταξινόμηση των μαθητών, σήμερα απειλούνται οι μαθητές αυτοί με υποβιβασμό του σχολείου τους σε τριτοδιδάσκαλο, με αποτέλεσμα οι μαθητές να μην μπαίνουν στις τάξεις. Και αυτό οφείλεται ακριβώς σε μια πολιτική δυσμενών διακρίσεων σε βάρος φτωχογειτονιών.

Απ' αυτό το Βήμα ακούστηκαν πολύ καλά λόγια για την ισονομία και την ισοπολιτεία. Ακούστηκαν από τους εκπροσώπους του κυβερνώντος Κόμματος ύμνοι για αξιοκρατία και αμεροληψία. Και ότι έχουμε κράτος δικαίου.

Αλλά τα γεγονότα, κύριοι συνάδελφοι, καταμαρτυρούν και επιβεβαιώνουν ότι αυτό που έχουμε σήμερα είναι κράτος της Δεξιάς, κράτος των ρουσφετιών, και όχι κράτος δικαίου.

Δεν έχουμε αξιοκρατία, έχουμε ευνοιοκρατία και ημετεροκρατία. Το ΑΚΕΛ καταγγέλλει τις διακρίσεις που γίνονται σε βάρος των μελών και οπαδών του. Και αξιώνει όπως η ηγεσία του κυβερνώντος κόμματος περάσει από τα λόγια στα

έργα και εφαρμόσει ισοτιμία και ισοπολιτεία για όλους τους κατοίκους τούτου του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία θα είναι την Πέμπτη στις 10.00 π.μ. για συνέχιση της συζήτησης αυτού του θέματος και θα κλείσει η έκτακτη σύνοδος της Βουλής με το κλείσιμο αυτού του θέματος. Σ' αυτή τη συνεδρία θα δευτερολογήσουν μόνο οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι και φυσικά θα κλείσει τη συζήτηση ο εισηγητής του θέματος. Θ' ακολουθήσει στις 11.30 η πρώτη συνεδρία της κανονικής βουλευτικής περιόδου. Και επειδή θα είναι η πρώτη συνεδρία, η ημερήσια διάταξη θα κυκλοφορήσει στους Βουλευτές.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κυκλοφόρησε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 5.30 μ.μ.)

Η πρώτη συνεδρίαση της Α' Συνόδου, της Ε' Βουλευτικής Περιόδου, ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 2 Οκτωβρίου, στις 11.30 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1986.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1986.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1986.
- (4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1986.
- (5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1986.
- (6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 48) του 1986.
- (7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 23) του 1986.
- (8) Ο περί Εκτάκτων και Αποσπασμένων Υπαλλήλων (Διορισμοί σε Δημόσιες Θέσεις) Νόμος του 1986.
- (9) Ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ίδρυση Μονίμων Θέσεων) Νόμος του 1986.
- (10) Ο περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986.
- (11) Ο περί Κήπων Εσπεριδοειδών (Επισκόπηση και Καταγραφή) (Καταργητικός) Νόμος του 1986.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται ως «Περιφερειακό Γυμνάσιο Λευκάρων — Προβλήματα που ανεφύησαν».

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Ανδρέου Αντώνης	Μιχαηλίδης Θαλής
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γεωργιάδης Δήμος	Μουσιούττας Νίκος
Δημητριάδης Ανδρέας	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαπέτρου Μιχάηλ
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιάρτιδης Ανδρέας	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαββίδης Γεώργιος
Θεοδούλου Μιχάηλ	Σολωμής Χρίστος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Στυλιανού Πέτρος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Φάντης Ανδρέας
Κληρίδης Γλαύκος	Φλουρέντζου Νίκος
Κληρίδης Φοίβος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μαθηκόλωνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μακρίδης Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μανδριώτης Στέλιος	Χρυσοστόμου 'Αριστος
Μαρκίδης Αλέκος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Αγορεύσεις Βουλευτών (Α. Ζαχαριάδης, Α. Ζιάρτιδης, Α. Δημητριάδης, Ν. Μακρίδης, Δ. Ηλιάδης, Α. Μαρκίδης, Γ. Σαββίδης, Ο. Δημητρίου, Α. Ιεροδιακόνου, Α. Φάντης, Α. Χρυσοστόμου, Γ. Ομήρου, Μ. Χριστοφίδης, Μ. Παπαπέτρου, Π. Στυλιανού, Κ. Ερωτοκρίτου, Μ. Πουμπουρής) και σύντομη συζήτηση σε εγερθέντα προσωπικά θέματα (Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Πρόεδρος, Γ. Χατζηδημητρίου, Ε. Παπαϊωάννου, Α. Δημητριάδης, Ρ. Κατσελλή, Α. Χρυσοστόμου, Ν. Μουσιούττας) πάνω στο εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού Θέμα:

- (α) Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην Κρατική Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.
- (β) Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλιούς Κανονισμούς, πέραν του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή.

- (γ) Προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση Διευθυντών Σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση.

(Συνέχιση της συζήτησης)

Τιμή: 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2ας Οκτωβρίου 1986

(ώρα ενάρξεως 10.10 π.μ.)

(Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως είναι γνωστό, συνεχίζουμε τη συζήτηση του θέματος που ενεγράφη από την Κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού για το θέμα των δυσμενών διακρίσεων. Σήμερα θα ομιλήσουν μόνο οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και θα κλείσει το θέμα ο εισηγητής της προτάσεως.

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι,

Σήμερα, που αρχίζει η τακτική σύνοδος της Βουλής ολοκληρώνεται ταυτόχρονα η συζήτηση ενός θέματος που χαρακτηρίστηκε ως επείγον και που απασχόλησε το Σώμα σε έκτακτη σύνοδο.

Το Δημοκρατικό Κόμμα είχε καταψηφίσει την εγγραφή του θέματος με αποτέλεσμα να κατηγορηθεί από τον αρχηγό του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κληρίδη, ότι παραβίασε μια παράδοση που η Κυπριακή Βουλή δημοκρατικά δημιούργησε από την ίδρυσή της, δηλαδή να δέχεται την εγγραφή προτεινόμενων θεμάτων ανεξάρτητα αν συμφωνεί ή διαφωνεί με αυτά.

Τονίστηκε από τον Κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο, αλλά φαίνεται ότι δεν θέλησε να το αντιληφθεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ότι η καταψήφιση της εγγραφής του θέματος οφειλόταν αποκλειστικά και μόνο σε δυο λόγους:

1ο. Στον τίτλο του θέματος, που αποσκοπούσε στον προκαθορισμό του αποτελέσματος της συζήτησης προτού ακόμα ακουστούν οι απόψεις του Σώματος, πράγμα το οποίο για πρώτη φορά συμβαίνει' και

2ο. Στο ότι το Δημοκρατικό Κόμμα δεν θεωρούσε την εγγραφή του θέματος τόσο επείγουσα ώστε να προκαλέσει Έκτακτη Σύνοδο της Βουλής λίγες μόνο μέρες πριν την τακτική της σύνοδο.

Και επωφελήθηκε, όπως νόμιζε ο Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Σολωμής, από αυτή την «ευκαιρία», σε εισαγωγικά, να εξαπολύσει τους μύδρους του εναντίον του Δημοκρατικού Κόμματος, κατηγορώντας το για έλλειψη δημοκρατικότητας και καταβάλλοντας μάταιη προσπάθεια να παρυσιασθεί ο ίδιος και το Κόμμα του υπεραμύντορες και προστάτες των Δημοκρατικών θεσμών και διαδικασιών. Μα είναι, το λιγότερο, προσβολή της νοημσύνης του Κυπριακού λαού να κατηγορούν, εμάς για έλλειψη Δημοκρατικότητας εκείνοι οι οποίοι μέσα στους κόλπους τους βρίσκονται οι άνθρωποι που με τη βία κατέλυσαν την Δημοκρατία και ανέτρεψαν τη συνταγματική τάξη και νομιμότητα.

Αποτελεί, όμως, παλιό χαρακτηριστικό του Συναγερμού να παίζει με τις λέξεις, να διαστρεβλώνει το νόημά τους και με στόμφο και μεγαλόσχημες ρητορικές εκφράσεις να προσπαθεί να κερδίζει τη μάχη των εντυπώσεων. Φάνηκε ξεκάθαρα, κύριοι συνάδελφοι, πολλές φορές και ιδιαίτερα στη διάρκεια της συζήτησης του θέματος αυτού ότι οι λόγοι εγγραφής του ήταν ΚΑΘΑΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ. Κι' αυτό δεν το λέμε μόνο εμείς' είναι ευχάριστο που ακόμα και το ΑΚΕΛ εντόπισε και στηλίτευσε εξώφθαλμη προσπάθεια του Δημοκρατικού Συναγερμού να εκμεταλλευτεί πολιτικά το θέμα.

Μια σταχυολόγηση των όσων λέχθηκαν στη Βουλή από τους ομιλητές του Δημοκρατικού Συναγερμού αλλά και ο τρόπος με τον οποίο ο κομματικός τους τύπος πρόβαλε τη συζήτηση, δημιουργούν ανάγλυφη εικόνα των πραγματικών κινήτρων του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αλλά και οι εισηγήσεις που προβλήθηκαν από το Δημοκρατικό Συναγερμό ουσιαστικά κατατείνουν στη θεσμοθέτηση του πολιτικού του στόχου που είναι η κατάργηση της ισορροπίας, Εκτελεστικής και Νομοθετικής Εξουσίας, όπως καθορίζεται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας που υποκριτικά επικαλείται όταν νομίζει ότι συμφέρει πολιτικά στο κόμμα του, στο κόμμα εκείνο που στεγάζει ακόμα και αξιωματούχους της πραξικοπηματικής κυβέρνησης Σαμψών που κατέλυσε νόμους και σύνταγμα. Παριστάνοντας ο Δημοκρατικός Συναγερμός το θεματοφύλακα των νόμων, των θεσμών, των Δημοκρατικών διαδικασιών, της αξιοκρατίας και της Συνταγματικής τάξης, δεν εμπαίζει μόνο τον Κυπριακό λαό αλλά και τον εαυτό του. Γιατί γνωρίζει πολύ καλά η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού και αυτό πρέπει να το προσέξουν ιδιαίτερα και το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ που συνεργούν πολλές φορές από αντιπολιτευτική διάθεση στην πρόωθηση σχεδίων του Δημοκρατικού Συναγερμού, πως αν ποτέ ο Δημοκρατικός Συναγερμός βρεθεί στην εξουσία θα αποτελέσει, για να καταφύγουμε σε μια λαϊκή παροιμία «Την αλεπού που της ανάθεσαν να φυλάει τις όρνιθες».

Κύριοι συνάδελφοι, το παρελθόν και το παρόν, ο βίος και η πολιτεία, αυτών που κινούν τα νήματα στο Δημοκρατικό Συναγερμό θεμελιώνει αβίαστα την

πεποιθήσή μας πως, αν ήταν ο Συναγερμός στην εξουσία δεν θα μπορούσαμε καν να μιλούσαμε και να εκφραζόμαστε σ' αυτό τον τόπο ελεύθερα, όπως συμβαίνει σήμερα.

Μη ξεχνάτε τις απειλές που ο αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κληρίδης εκτόξευε αφειδώλευτα τις παραμονές των Βουλευτικών εκλογών της 8ης Δεκεμβρίου 1985 για τιμωρία όσων Δημόσιων Υπαλλήλων δεν ψήφιζαν Δημοκρατικό Συναγερμό, συγχίζοντας σκόπιμα τις βουλευτικές εκλογές με τις εκλογές για ανάδειξη Προέδρου.

Πολύ σωστά τόνισε ο κ. Φάντης στην ομιλία του, ότι ο αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι ο τελευταίος που μπορεί να μιλά για αξιοκρατία.

Αλλά πέρα από την εξώφθαλμη προσπάθεια του Δημοκρατικού Συναγερμού να ανατρέψει τη Συνταγματική τάξη με νομοθετήματα που τάχα θα κατοχυρώνουν την αξιοκρατία υπάρχει και μια άλλη πολιτική σκοπιμότητα πίσω από τα κροκοδείλια δάκρυα των συναγερμικών για δήθεν καταπάτηση των δημοκρατικών θεσμών κα αξιών από το Δημοκρατικό Κόμμα.

Το Δημοκρατικό Κόμμα είναι σε θέση να γνωρίζει και καταγγέλει σήμερα από το βήμα της Βουλής το Δημοκρατικό Συναγερμό ότι: Αποσκοπούσε και αποσκοπεί στην ΚΑΤΑΤΡΟΜΟΚΡΑΤΗΣΗ των Σωμάτων εκείνων που είναι αρμόδια για προσλήψεις, διορισμούς και προαγωγές ώστε να αντιμετωπίζουν με προκατάληψη τους υποψηφίους που τυγχάνει να είναι υποστηρικτές της Κυβέρνησης και του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ας σταθούμε, όμως, για λίγο σε μερικά παραδείγματα από τις ομιλίες των Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού για να φρεσκάρουμε την μνήμη μας και να αντιληφθούμε το πραγματικό πρόσωπό του.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κληρίδης ανάμεσα σε πολλά άλλα, μας αποκάλυψε τα αληθινά του αισθήματα και το σεβασμό που τρέφει για τους κανόνες δικαίου και τα κεκτημένα δικαιώματα των πολιτών.

Η αναδρομικότητα των νόμων είναι αναμφίβολα DE LEGE FERENDA, κατ' αρχήν ανεπίτρεπτη και αντίθετη με τις αρχές του Κράτους Δικαίου. Ο κ. Κληρίδης, επιφανής νομικός όφειλε να το γνωρίζει και αν παρ' ελπίδα του διέφυγε πολλοί ικανοί νομικοί που τον περιστοιχίζουν θα μπορούσαν να του το υπενθυμίσουν. Και όμως με ύφος και με διατύπωση που αποκαλύπτει την νοοτροπία του απείλησε και πάλι πως, αν η εκτελεστική εξουσία προχωρήσει σε προαγωγές στην Αστυνομική Δύναμη, πλέον εκείνων που εγκρίνει ο κ. Κληρίδης, θα ακυρώσει αναδρομικά τους ισχύοντες κανονισμούς. Μας απειλεί καθαρά με κατάργηση των κανόνων δικαίου, περιφρονεί τη βάση και το θεσμικό πλαίσιο της αξιοκρατίας της οποίας ο ίδιος μάταια επιχειρεί να εμφανισθεί σήμερα προστάτης.

Ο κ. Ζαχαριάδης χαρακτήρισε τη δήλωση του Κυβερνητικού εκπροσώπου σχετικά με την εγγραφή του θέματος ως αήθη επέμβαση της Εκτελεστικής Εξουσίας, στις εργασίες της Βουλής. Μα κύριοι, εσείς που κόπτεσθε για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα πώς επιχειρείτε την αφαίρεση από την Εκτελεστική Εξουσία του δικαιώματος να υπερασπισθεί τις θέσεις της, ενός δικαιώματος που απολαμβάνει και ο τελευταίος πολίτης;

Θα μπορούσαμε, παίρνοντας μια-μια τις ομιλίες των Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού να παραθέσουμε πολλά ανάλογα παραδείγματα. Υπάρχουν,

όμως, ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα σ' αυτές που καθιστούν περιττή την αναφορά συγκεκριμένων περικοπών.

Το ύφος, ο τόνος, η υπερβολή, η διαστρέβλωση, η προσποίηση.

Παρουσιάστηκαν κοπτόμενοι γιατί ορισμένοι Δημόσιοι Υπάλληλοι που και αρχαιότητα έχουν και βαθμολογία ως ισχυρίστηκαν δεν προήχθησαν. Σκόπιμα όμως παρασιωπούν ότι πολλά από τα ονόματα που ανέφεραν είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι οι οποίοι είχαν ενεργό ανάμειξη στην παρανομία και συμμετοχή στο χουντικό πραξικόπημα. Και ενώ έπρεπε να βρίσκονται τουλάχιστο εκτός υπηρεσίας, εκμεταλλεόμενοι την μεγαλοψυχία του αείμνηστου Μακαρίου, όχι μόνο βρίσκονται ακόμα στις θέσεις τους αλλά παρουσιάζεται σήμερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός να επιζητά την επιβράβευσή τους για την συμμετοχή τους στην παρανομία και στην κατάλυση του Κράτους. Το γεγονός, όμως, δεν μας εκπλήττει, όπου ο Δημοκρατικός Συναγερμός μπορεί, επιβραβεύει, ακόμα και με βουλευτικές έδρες.

Αποκορύφωμα όμως, κύριοι συνάδελφοι, της «θεαματικής» σε εισαγωγικά παρουσίας του Συναγερμού στη Βουλή, αποτέλεσε ο κ. Ιεροδιακόνου. Ο κ. Ιεροδιακόνου θέλει να εμφανίζεται συνήθως διαβασμένος, θετικός και ως ο INTELLECTUAL του Δημοκρατικού Συναγερμού. Μας έκανε μάλιστα και μάθημα πολιτικής επιστήμης. Μας μίλησε ειρωνικά για ελιτισμό. Φαίνεται ξέχασε τα αποτελέσματα των τελευταίων βουλευτικών εκλογών.

Μας αποκάλυψε, επίσης σε εισαγωγικά, ο κ. Ιεροδιακόνου «ότι φαμπρικόρει η Κυβέρνηση τη δημιουργία μιας καινούργιας θέσης στο Γραφείο Προγραμματισμού, της θέσης Διευθυντή Συντονισμού και άλλων 5 θέσεων για να ικανοποιήσει ημετέρους». Φαίνεται ότι ο κ. Ιεροδιακόνου ούτε τους Προϋπολογισμούς δεν παρακολουθεί. Οι πιο πάνω θέσεις δημιουργήθηκαν μέσα στα πλαίσια αναδιοργάνωσης της Δημόσιας Υπηρεσίας και προβλέπονται από τους Προϋπολογισμούς εδώ και αρκετά χρόνια.

Εκεί όμως που κυριολεκτικά απογοήτευσε ο κ. Ιεροδιακόνου, είναι όταν αφάιρεσε και αυτός το προσωπίο. Αποκάλυψε κι' αυτός το αληθινό του πολιτικό πρόσωπο. Χρησιμοποίησε ο κ. Ιεροδιακόνου την προσφιλή για τον Συναγερμό μέθοδο της ψευδολογίας, της παραπλάνησης και παρερμηνείας των ομιλιών των συναδέλφων του, του Δημοκρατικού Κόμματος. Εσκεμμένα, συνειδητά και βάναισα προσπάθησε να παραπλανήσει τον Κυπριακό λαό, για τα συμφέροντα και δικαιώματα του οποίου προσποιείται ότι αγωνιά, βάζοντας στο στόμα των Βουλευτών του Δημοκρατικού Κόμματος λόγια που δεν είπαν. Έφτασε μάλιστα στο σημείο να βρίζει τους πάντες και τα πάντα. Λυπηρό πραγματικά το φαινόμενο.

Κύριε Πρόεδρε,

Ισχυρίστηκαν διάφοροι συνάδελφοι ότι οι προσλήψεις και προαγωγές στη δημόσια υπηρεσία γίνονται με καθαρά κομματικά κριτήρια. Είναι κύριοι συνάδελφοι, η πρόσληψη ως αστυνομικού του βαπτιστικού του κ. Κληρίδη ευνοιοκρατία; Είναι μήπως ευνοιοκρατία η προαγωγή των αστυνόμων Τσίγγη, Ζηντίλη και Γιαννάκη Χαραλάμπους; Ή είναι μήπως ευνοιοκρατία η πρόσληψη στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού της θυγατέρας του κ. Ζιαρτίδη;

Είναι ευνοιοκρατία ο διορισμός πολλών δικηγόρων διαφόρων κομμάτων ως Νομικών Συμβούλων Ημικρατικών Οργανισμών;

Μας κατηγορεί η άκρα δεξιά για εύνοια προς την αριστερά, και την ίδια στιγμή η αριστερά μας καταλογίζει εύνοια προς την άκρα δεξιά.

Η αλήθεια, όμως, είναι διαφορετική και βρίσκεται, ως σηνήθως, στη μέση. Μας ενδιαφέρει η ικανότητα του υποψηφίου και όχι η κομματική του τοποθέτηση. Εμείς δεν διατηρούμε καταλόγους που καθορίζουν την κομματική τοποθέτηση κάθε πολίτη, που όπως εφάνη από διάφορες ομιλίες στη Βουλή, συμβαίνει με άλλα κόμματα.

Κύριε Πρόεδρε, αναφερόμενος στην εισήγηση για αναλογική εκπροσώπηση στα Συμβούλια διαφόρων οργανισμών με βάση την εκλογική δύναμη των κομμάτων πιστεύω ότι πρέπει να τη σκεφτούμε δυο φορές.

Ίσως η εφαρμογή της εισήγησης αυτής να φέρει αποτελέσματα αντίθετα με αυτά που επιδιώκονται. Γιατί θα αποτελέσει ουσιαστικά ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ του ρουσφετιού και πλήρη πολιτικοποίηση, καθαρά τεχνοκρατικών τομέων και υπηρεσιών. Ίσως οδηγήσει εκεί που φτάσαμε το 1960—63 με την πρόνοια πρόσληψης με ποσοστά και κριτήρια την εθνικότητα. Και είναι γνωστό πως η Συνταγματική πρόνοια για ποσοστιαία εκπροσώπηση των Ελλήνων και Τούρκων της Κύπρου στη Δημόσια Υπηρεσία αποτέλεσε θεμελιώδες αίτιο της μη ομαλής λειτουργίας του Κράτους.

Και πού βλέπουν την αξιοκρατία τα κόμματα που εισηγούνται αυτό το μέτρο;

Τι θα γίνει με τις χιλιάδες των πολιτών που ασκώντας το αναφαίρετο Συνταγματικό δικαίωμά τους δεν είναι γραμμένα μέλη οποιουδήποτε κόμματος; Και ποιοι είμαστε εμείς που θα υποχρεώσουμε τους πολίτες αυτού του τόπου να εγγράφονται μέλη του κόμματός μας;

Εξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, πού θα οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια αυτή η εισήγηση; Αντιλαμβάνεστε ότι δεν οδηγεί πουθενά παρά ουσιαστικά σε καταλόγους προγραμών;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν μας βρίσκει αντίθετους κανένα νομοθέτημα που θα τείνει σε παραπέρα κατοχύρωση των αξιολογικών κριτηρίων που προβλέπονται από τους υφιστάμενους νόμους και το Σύνταγμα, αλλά οποιαδήποτε νομοθετική προσπάθεια που θα τείνει στο σκοπό τούτο πρέπει να βρίσκεται μέσα στα προβλεπόμενα συνταγματικά πλαίσια.

Θα μας βρει όμως αντίθετους οποιαδήποτε προσπάθεια προώθησης και επιβολής νομοθετημάτων τα οποία θα καταστρατηγούν συνταγματικές διατάξεις και δυστυχώς, κ. Πρόεδρε, είναι εξώφθαλμη η προσπάθεια του Δημοκρατικού Συναγερμού όπως φάνηκε από την όλη πολιτεία του της τελευταίας περιόδου να ανατρέψει τη συνταγματική τάξη και ισορροπία των εξουσιών, να περιορίσει σε τέτοιο βαθμό, όπως οι ίδιοι κομπορημονούν, τις εξουσίες του Προέδρου και της κυβέρνησης συγκεντρώνοντας ουσιαστικά και την νομοθετική και την Εκτελεστική Εξουσία και γιατί όχι, κύριο και τη Δικαστική, στα χέρια της Βουλής.

Τελειώνοντας, κ. Πρόεδρε, και συνοψίζοντας πιστεύω ότι θέματα τέτοιας σοβαρότητας όπως η αξιοκρατία δυστυχώς αντιμετωπίζονται από ορισμένους όχι μόνο με έλλειψη της απαιτούμενης υπευθυνότητας και σοβαρότητας αλλά με καθαρά στενά κομματικά και μικροπολιτικά κριτήρια.

Όμως ουδέν κακόν αμιγές καλού, κύριοι συνάδελφοι, και το καλό που

τις ευθύνες όλων, τις ευθύνες των μελών του σώματος τούτου και των κομματικών ηγεσιών, να παραδεχθούμε και τούτο είναι η πικρή αλήθεια ότι προαγωγοί και συντηρητές οποιασδήποτε τυχόν μορφής ευνοιοκρατίας και ρουσφετιού, κατάλοιπα ανατολίτικης νοοτροπίας είναι κυρίως οι Βουλευτές. Γιατί όπως ελέχθη τα πιλιεττούθκια είναι ποικιλόμορφα και ποικιλόχρωμα, και προκαλώ οποιοδήποτε συνάδελφο να βάλει το χέρι στην καρδιά και να δηλώσει ρητά και κατηγορηματικά ότι δεν προσπάθησε να βοηθήσει κάποιο δικό του κομματικό φίλο, συγγενικό ή φιλικό του πρόσωπο.

Αν, λοιπόν, θέλομε πραγματικά να προσφέρομε υπηρεσίες σ' αυτό τον τόπο και το λαό.

Αν θέλομε πραγματικά να είμαστε οι προασπιστές της αξιοκρατίας, εισηγηόμαστε το πρώτο πρακτικό μέτρο που πρέπει να ληφθεί από εμάς τους ίδιους εδώ και τώρα, με το κλείσιμο της συζήτησης του θέματος, είναι να αναλάβομε όλοι την ευθύνη, την υποχρέωση και δέσμευση ότι δεν θα επιχειρήσουμε με οποιοδήποτε τρόπο να επηρεάσουμε την κρίση οποιοδήποτε αρμοδίου για προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις σ' όλες τις βαθμίδες και επίπεδα της δημόσιας διοίκησης.

Ιδού η Ρόδος ιδού και το πήδημα, κύριοι συνάδελφοι.

Και νάστε βέβαιοι ότι από τους πρώτους που θα χαρούν και θα ανακουφιστούν από την εφαρμογή των πιο πάνω θα είναι η Εκτελεστική Εξουσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρακολούθησα με προσοχή την όλη συζήτηση σ' αυτή την Έκτακτη Σύνοδο της Βουλής με θέμα τις δυσμενείς διακρίσεις στη Δημόσια Υπηρεσία, την Αστυνομία, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Η σοβαρότετη διαπίστωση που βγαίνει από τη συζήτηση είναι ότι ουδείς ετόλμησε να αμφισβητήσει την ύπαρξη του αντικοινωνικού καθεστώτος πιστοποιητικού κοινωνικών φρονημάτων, που όπως πολλές φορές καταγγείλαμε από αυτό το βήμα της Βουλής, υπάρχει από τον καιρό της βρετανικής αποικιοκρατίας και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς. Φωτοτυπία αυτού του πιστοποιητικού δημοσιεύτηκε στην Αθηναϊκή εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» και αντίγραφο κατάθεσα κατά την πρωτολογία μου στη Γραμματεία της Βουλής.

Θάθελα να σταθώ για λίγο σ' αυτό το πελώριο θέμα ηθικο-πολιτικής και συνταγματικής τάξης. Οι Βρεττανοί αποικιστές καταδίωκαν τους κομμουνιστές και τους αριστερούς γενικά, τους φακέλωναν και δεν τους επέτρεπαν να πάρουν δουλιά στη δημόσια υπηρεσία. Κι' αυτό γινόταν μέσον των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων.

Με την ανακήρυξη της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος, οι βρεττανοί αποικιστές παράδωσαν την εξουσία στη δεξιά της Κύπρου η οποία και συνέχισε το καθεστώς του φακελώματος και των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων. Ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης σαν Υπουργός Εσωτερικών, όχι μόνον συνέχισε και μάλιστα φανατικά, το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων

εναντίον του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και απέκλειε οιονδήποτε από τη Δημόσια Υπηρεσία του οποίου έστω και μακρυνός συγγενής να ήταν αριστερός αλλά και πολλές φορές δήλωσε ότι οι κομμουνιστές δεν έχουν θέση στην Κύπρο! 'Ηθελε, δηλ. να εξορίσει τους κομμουνιστές από το ράντζο του! Έτσι περίπου θεωρούσε την Κύπρο ο Γιωρκάτζης. Τόσον ο κ. Κληρίδης, Πρόεδρος του Συναγερμού, στενός φίλος και συναρχηγός του Γιωρκάτζη στο Ενιαίο Κόμμα, όσον και ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου, βουλευτής του ΔΗΚΟ και τότε στενός συνεργάτης του Γιωρκάτζη, όσον και κάθε άλλος που διατηρεί τη μνήμη του, πρέπει να θυμούνται ότι αυτά που λέμε αναφορικά με τον Πολύκαρπο Γιωρκάτζη είναι σωστά.

Μάταια το ΑΚΕΛ κατάγγελλε από το Βήμα της Βουλής αυτή την απαράδεκτη κατάσταση. Ούτε ο κ. Κληρίδης, που ήταν Πρόεδρος της Βουλής μέχρι το 1976 ούτε οποιοσδήποτε άλλος έκαμε έστω και το παραμικρό για να τεθεί τέρμα σ' αυτό το αντικοινωνικό και αντισυνταγματικό καθεστώς.

Ο Μακάριος, προς πίστιν του, το 1976 σε σύσκεψη στο Προεδρικό παραδέχτηκε ότι σιωπηρώς υπάρχει τέτοιο καθεστώς εναντίον του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, όμως τίποτε δεν έγινε για τον τερματισμό του.

Το φακέλλωμα και το καθεστώς πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων συνεχίστηκε και συνεχίζεται μέχρι σήμερα επί προεδρίας του κ. Σπύρου Κυπριανού, κ. Χαραλαμπίδη. Κακοποιούν την αλήθεια εκείνοι που ισχυρίζονται ότι επί Δημοκρατικής Συνεργασίας το ΑΚΕΛ τύγχανε οποιασδήποτε ευμενούς μεταχείρισης, ή ότι το ΑΚΕΛ συνεργάστηκε με οποιονδήποτε τρόπο για την εφαρμογή της πολιτικής των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος οποιουδήποτε κόμματος. Η αλήθεια είναι ότι το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων συνεχίστηκε ακόμη και στην περίοδο της Δημοκρατικής Συνεργασίας και δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις για τις οποίες το Κόμμα μας, κύριοι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ., διαμαρτυρήθηκε στον Πρόεδρο κ. Κυπριανού γι' αυτές τις διακρίσεις.

Δυο μόλις μήνες μετά την υπογραφή του Μίνιμου Προγράμματος και της Δημοκρατικής Συνεργασίας με το ΔΗΚΟ, στις 10 Ιουνίου 1982 με την ευκαιρία συζήτησης του θέματος, «Οι ενέργειες της κυβέρνησης ως προς το δημόσιο συμφέρον», από αυτό το Βήμα της Βουλής καταγγέλλαμε ότι «το ΑΚΕΛ για τη δεξιά και ακροδεξιά ήταν πάντα ο αποδιοπομπαίος τράγος, ο παμπούλας αναφορικά με διορισμούς στη δημόσια υπηρεσία, την εθνοφρουρά και τους ημικρατικούς οργανισμούς».

Με το ίδιο ακριβώς πνεύμα μιλήσαμε από αυτό το βήμα και κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών του 1982 και 1983, ενώ στις 12.1.1984 με την ευκαιρία συζήτησης του θέματος, «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑΣΥΔΥ και η ανάγκη δημιουργίας διακομματικής επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα», τόνιζα στην ομιλία μου μεταξύ άλλων τα εξής: «Είμαστε αποφασιστικά υπέρ της αξιοκρατίας και της πιστής, ευσυνειδητής, πρόθυμης και αποδοτικής εξυπηρέτησης των συμφερόντων του λαού από μέρους των κρατικών και ημικρατικών υπαλλήλων, χωρίς οποιοσδήποτε διακρίσεις. Είμαστε αποφασιστικά και απαρέγκλητα υπέρ ενός καθόλα αδιάφθορου εύρυθμου, εργατικού κρατικού μηχανισμού που θα υπηρετεί αφοσιωμένα την Κύπρο και το λαό της».

Αυτή είναι η αλήθεια ως προς την περίοδο της Δημοκρατικής Συνεργασίας ΑΚΕΛ—ΔΗΚΟ που πιστοποιεί πέραν πάσης αμφιβολίας ότι και σ' αυτήν ακόμη την περίοδο εφαρμοζόταν το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων.

Μερικοί από τους βουλευτές του ΔΗΚΟ που πήραν μέρος στη συζήτηση προσπάθησαν να διασκεδάσουν τις δυσμενείς εντυπώσεις που δημιούργησε μέσα στην κοινή γνώμη η εφαρμογή της πολιτικής των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων υποδείχνοντας ότι σε μερικά νοσοκομεία υπάρχουν και αριστεροί γιατροί. Εμείς δεν αρνούμαστε ότι υπάρχουν, όμως αποτελεί εξαίρεση και όχι κανόνα. Και για ν' ακριβολογούμε προσελήφθησαν σε μια περίοδο που πολλοί από τους νέους γιατρούς δεν ήθελαν να γίνουν κυβερνητικοί εξαιτίας χαμηλών απολαβών.

Δεν μας είπαν όμως οι συνάδελφοι που μίλησαν πόσοι από τους ανώτερους υπαλλήλους, τους τμηματάρχες, τους διευθυντές ή υφυπουργούς σήμερα στη δημόσια υπηρεσία ανήκουν στο ΑΚΕΛ—Αριστερά. Δεν μας είπαν πόσοι αξιωματικοί, ανώτεροι ή κατώτεροι αξιωματικοί της Αστυνομίας ανήκουν στο ΑΚΕΛ—Αριστερά. Δεν μας είπαν πόσοι είναι οι αριστεροί διευθυντές ή επιθεωρητές στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Πόσοι είναι οι τμηματάρχες ή διευθυντές στους ημικρατικούς οργανισμούς που ανήκουν στην αριστερά. Ούτε μας είπαν πόσοι είναι οι αξιωματικοί, ανώτεροι ή κατώτεροι στην Εθνοφρουρά. Δεν μας το είπαν κι ούτε θα μας το πουν γιατί απλούστατα δεν τους συμφέρει. Γιατί θα αποδειχθεί ότι όσα λέμε για πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων είναι πέρα για πέρα σωστά.

Κύριε Πρόεδρε,

Πέραν από το καθεστώς των δυσμενών διακρίσεων και της εκμετάλλευσης του κρατικού μηχανισμού για την ενίσχυση του κόμματος που βρίσκεται στην εξουσία, υπάρχει και λειτουργεί το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων σε βάρος αποκλειστικά και μόνον του ΑΚΕΛ—Αριστεράς.

Και το ερώτημα που τίθεται είναι, θα ανεχθεί αυτή η Βουλή τη συνέχιση αυτού του αντικοινωνικού, αντιδημοκρατικού και αντισυνταγματικού καθεστώτος; Αν το ανεχθεί σημαίνει ότι κλείνει τα μάτια μπροστά σ' ένα καθεστώς που καταδικάζει το ένα τρίτο περίπου του πληθυσμού της Κύπρου με καθαρά ταξικά, ιδεολογικά κριτήρια.

Τα παράπονα του Συναγερμού είναι ότι δεν εφαρμόζονται αξιοκρατικά κριτήρια στις προαγωγές στη Δημόσια Υπηρεσία, την Αστυνομία και την Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Μεταξύ των δυο κομμάτων ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ υπάρχει συναγωνισμός ως προς το ποιο από τα δυο θα πάρει περισσότερες θέσεις και προαγωγές για τους δικούς του. Είναι κι' αυτό αποκρουστικό και καταδικαστέο. Στην περίπτωση του ΑΚΕΛ—Αριστεράς είναι κάτι πολύ χειρότερο γιατί ισχύουν αποκλειστικά και μόνον ιδεολογικά, ταξικά κριτήρια. Προς τι λοιπόν να μιλούμε για αξιοκρατικά κριτήρια όταν στη δεύτερη περίπτωση τα μόνα κριτήρια που ισχύουν είναι τα πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων;

Ο κ. Δημητριάδης του ΔΗΚΟ και μερικοί άλλοι από το Κόμμα του που μίλησαν μας είπαν ότι όλοι χρησιμοποιούν το ρουσφέτι. 'Όχι κ. Δημητριάδη. Το ΑΚΕΛ ουδέποτε ζήτησε ή καταδέχεται να ζητήσει ρουσφέτι. 'Ό,τι ζήτησε κι' ό,τι απαιτεί είναι τα αναφαίρετα δικαιώματα του λαού που εκπροσωπεί και που του παρέχονται από το ίδιο το Σύνταγμα. Το ΑΚΕΛ δεν αναδείχθηκε ακόμη στην εξουσία, όταν όμως ο λαός το αναδείξει με πλειοψηφία, τότε, το ΑΚΕΛ θα κατοχυρώσει διά νόμου το δικαίωμα εργασίας σε κάθε πολίτη της Δημοκρατίας ανεξάρτητα από τις ιδεολογικοπολιτικές του πεποιθήσεις. Γιατί το ΑΚΕΛ πιστεύει ότι το ιερότερο απ' όλα δικαιώματα κάθε πολίτη είναι το δικαίωμα της εργασίας. Αλλά και στους Δήμους που ελέγχονταν παλαιότερα από το ΑΚΕΛ, ή και σήμερα ακόμη, ουδέποτε ζητήθηκε από εργατοϋπάλληλο να πάρει ταυτότητα

του ΑΚΕΛ είτε για να πάρει δουλιά είτε για να προαχθεί. Και προκαλούμε οιονδήποτε να παρουσιάσει έστω και μια περίπτωση που να επιμαρτυρεί το αντίθετο. Όχι, κύριοι, το ΑΚΕΛ πιστεύει, στην αρχή της αξιοκρατίας και την εφαρμόζει στους Δήμους που ελέγχει.

Για το ΔΗΚΟ όμως έγινε καθεστώς, οποιοσδήποτε αποταθεί κοντά του για δουλιά στη Δημόσια Υπηρεσία ή οποιαδήποτε άλλη, υπηρεσία που ελέγχεται από το ΔΗΚΟ να του ζητά να πάρει ταυτότητα του Κόμματος για να βοηθηθεί. Και ο κ. Οδυσσεάς Δημητρίου όπως και οι άλλοι βουλευτές του ΔΗΚΟ που πήραν μέρος στη συζήτηση του θέματος γνωρίζουν πολύ καλά ότι αυτά που λέμε είναι η αλήθεια και μόνον η αλήθεια.

Κι' ας μην προσπαθούν να συγχίσουν το ρουσφέτι με οτιδήποτε άλλο. Γνωρίζουν ή πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ όπως γνωρίζει κι ο κυπριακός λαός ότι και άδειες για χωρισμό οικοπέδων παραχωρήθηκαν παράνομα για να εξυπηρετηθούν ημέτεροι και χαλίτικη γη παραχωρήθηκε για την εξυπηρέτηση καθαρά κομματικών συμφερόντων και παράνομες άδειες ταξί, παράνομες άδειες για γεωτρήσεις όπως και πολλά άλλα. Μήπως δεν είναι αυτά τα σοβαρότερα πράγματα με τα οποία ασχολείται το ΔΗΚΟ κύριοι συνάδελφοι και ζητάει από τη Βουλή να σας αφήσει ήσυχους; Πώς μπορεί όμως η Βουλή να κλείσει τα μάτια μπροστά σ' αυτή την κατάσταση που υποσκιάπει τον αντικατοχικό, απελευθερωτικό αγώνα που διεξάγει ο κυπριακός λαός;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στην πρωτολογία μου αναφέρθηκα με συγκεκριμένα στοιχεία στο καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων και δυσμενών διακρίσεων σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς. Θα μπορούσα ν' αναφερθώ και σε αμέτρητα παραδείγματα ρουσφετιού που χρησιμοποιήθηκε για την άγρα ψήφων από μέρους των κρατούντων ή για την ενίσχυση ενός Κόμματος. Και το ρουσφέτι δεν είναι από την τσέπη τους αλλά από την τσέπη του λαού, του δημοσίου. Κι' αυτό πρέπει να θεωρείται έγκλημα.

Η Βουλή έχει απαράβατο καθήκον να πάρει όλα εκείνα τα νομοθετικά μέτρα που δικαιούται βάσει του Συντάγματος για να τερματίσει στο βαθμό που εξαρτάται από αυτήν, το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων και δυσμενών διακρίσεων.

Να θεσπίσει σε νόμο το θεσμό του Επίτροπου Διοικήσεως το ταχύτερο δυνατό. Να θεσπίσει νομοθεσία που να προνοεί αντιπροσωπευτικά Διοικητικά Συμβούλια στους Ημικρατικούς Οργανισμούς. Να θεσπίσει νομοθεσία που να προνοεί τη δημοκρατική εκλογή των Σχολικών Εφορειών. Να μελετήσει και να θεσπίσει σε νόμο την Πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς που προνοεί την εκλογή των κοινοταρχών στις πόλεις. Να μελετήσει και να θεσπίσει σε νόμο την πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ—Αριστεράς που από καιρό εκκρεμεί ενώπιόν της αναφορικά με το πόθεν έσχες. Να μελετήσει και να θεσπίσει άλλα νομοθετήματα που θα' αποσκοπούν στον τερματισμό του καθεστώτος της ευνοιοκρατίας και των δυσμενών διακρίσεων. Να καταστήσει σαφές προς την κυβέρνηση ότι δεν πρόκειται να ανεχθεί πλέον αυτό το απαράδεχτο καθεστώς. Να ζητήσει από την Κυβέρνηση να καταθέσει επιτέλους τους κανονισμούς αναφορικά με τις προαγωγές στην αστυνομία. Να αναθέσει σε μια από τις υφιστάμενες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές ή να καταρτίσει ειδική διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για να παρακολουθεί την κατάσταση και να καταγγέλλει στο Σώμα και στο λαό περιπτώσεις δυσμενών διακρίσεων και ευνοιοκρατίας.

Πέραν από τις προτάσεις νόμου που κατάθεσε από καιρό η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα καταθέσει και νέες προτάσεις νόμου προς την κατεύθυνση που αναφέραμε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι αρκετό να μιλούμε για το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων και δυσμενών διακρίσεων που υπάρχει και λειτουργεί στη Δημόσια Υπηρεσία, την Αστυνομία, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία, τους Ημικρατικούς Οργανισμούς και μεις θα προσθέταμε και στην Εθνοφρουρά. Αυτό το καρκίνωμα που υπάρχει στο σώμα της αιμορραγούσης Κύπρου πρέπει ν' αποκοπεί και να πεταχθεί γιατί διαφορετικά το μικρόβιο της διαφθοράς που τρώγει σήμερα σαν σαράκι τη δημόσια ζωή θα μας οδηγήσει στην ολοσχερή καταστροφή.

Διεξάγουμε αγαπητοί συνάδελφοι, ένα αγώνα ζωής ή θανάτου κι έχουμε όλοι καθήκον να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. Χ' ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση για την Κομματικοποίηση που ολοκληρώνεται σήμερα αποδείχτηκε χρήσιμη.

Αναμόχλευσε το παρελθόν.

Επεσήμανε τις τωρινές ευθύνες.

Ανασκόπησε την κοινωνική και πολιτική διάσταση του γεγονότος.

Όσοι τυχόν προβληματίζονται μέσα στην αίθουσα αυτή και δεν πνίγονται από το πάθος του κομματικού φανατισμού και της μισαλλοδοξίας θα πρέπει να ένοιωσαν πόνο και θλίψη για την κατάσταση. Θα πρέπει να επιδόθηκαν σε κάποια ενδοσκόπηση. Θα πρέπει να ένοιωσαν κάποια αγωνία για την Κυπριακή Δημοκρατία, τις δυνατότητες και τις προοπτικές της.

Οι αναθυμιάσεις που συνόδεψαν την ανακίνηση του θέματος φανερώνουν μόνο την έκταση του προβλήματος.

Εμείς το κατατάσσουμε ανάμεσα στα κυριότερα που χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση για να μπορέσουμε να οικοδομήσουμε ένα στερεό εσωτερικό μέτωπο.

Ο λαός άκουσε με μεγάλο ενδιαφέρον τη συζήτηση. Οι λίγοι φανατίστηκαν υπέρ του ενός ή του άλλου κόμματος. Οι πολλοί απογοητεύτηκαν. Έμεινα με την απορία πού πάει ο τόπος ποιες αξίες απέμειναν ορθές;

Αν η διαπίστωση αυτή είναι σωστή μας βάζει όλους συνολικά μπροστά σε μια συλλογική ευθύνη. Θα πρέπει να εργαστούμε για την αναστήλωση της εμπιστοσύνης του λαού για αρχές και για αξίες. Θα πρέπει να εργαστούμε από κοινού για να εμπεδώσουμε μέσα από τη δικαιοσύνη ένα κλίμα ενότητας. Αν πετύχουμε σ' αυτή την προσπάθεια θα δυναμώσουμε τον τόπο μας και θα εμπνεύσουμε ένα αίσθημα αισιοδοξίας και προς την πολιτική ηγεσία αλλά και ένα αίσθημα αισιοδοξίας για ένα καλύτερο μέλλον.

Θύματα της σημερινής κατάστασης είναι οι νέοι.

Έρχονται οι νέοι μας από τις σπουδές τους με προσόντα και όνειρα για να προσφέρουν υπηρεσίες στον τόπο και βρίσκονται εγκλωβισμένοι μέσα σ' ένα

κυκεώνα υλικής και ψυχολογικής πίεσης, απειλών κι' εκβιασμών με στόχο την εξουδετέρωση της προσωπικότητάς τους και υποταγής σε κάποιο ισχυρό της πολιτικής ή της οικονομικής ζωής.

Αυτό γίνεται κατά κανόνα με τη Δημόσια Υπηρεσία και τους κρατούντες. Στη συζήτηση ακούστηκε και ο ιδιωτικός τομέας που δεν υστερεί σε ανάλογες ενέργειες και μεθόδους.

Θα συμφωνήσουμε με όσους υποστήριξαν την άποψη ότι οι διακρίσεις και οι πιέσεις ασκούνται από ένα συγκεκριμένο σύστημα αξιών για να καταπνίγουν ανανεωτικά ρεύματα και προοδευτικά στοιχεία.

Η διαπίστωση αυτή σίγουρα δεν εξηγεί ολόκληρο το πρόβλημα που υπάρχει σήμερα μπροστά μας στη Βουλή. Η κοινωνική και ιδεολογική ερμηνεία δεν εξηγεί όλες τις περιπτώσεις γιατί υπάρχει και ο εμφύλιος πόλεμος μεταξύ των διαφόρων ομάδων που ελέγχουν ιδρύματα και θεσμούς που όλοι μαζί τελικά συγκροτούν την άρχουσα τάξη.

Το ερώτημα είναι αν μέσα σ' αυτές τις συνθήκες μπορούμε να εδραιώσουμε μια δικαιότερη κοινωνία.

Εκείνο που μπορούμε και πρέπει να προσπαθήσουμε είναι να αξιοποιήσουμε τα περιθώρια που μας παρέχονται μέχρις ότου μπορέσουμε να στήσουμε μια ανθρώπινη κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση και καταπίεση.

Είναι τότε που θα μπορεί ο νέος να βρίσκει τη θέση του είναι τότε που θα μπορεί να διαφυλάσσει την αξιοπρέπεια και την προσωπικότητά του, είναι τότε που θα μπορεί ν' αξιοποιεί τις δυνατότητές του να ωφελεί τον τόπο και να μετέχει σε μια συλλογική προσπάθεια στερήσεως του τόπου για ν' αντιμετωπίσει τους νέους καιρούς και πρώτα απ' όλα τους ξένους εισβολείς.

Χρειάζεται επίσης και είναι κοινή διαπίστωση ένα καλύτερο κλίμα μέσα στη Δημόσια Υπηρεσία.

Χρειάζεται ένα δικαιότερο σύστημα για τις προαγωγές και μεταθέσεις υπαλλήλων.

Χρειάζεται διαφάνεια στις διαδικασίες για ν' αποφεύγονται οι δυσμενείς διακρίσεις και οι αυθαιρεσίες όσων κινούνται στο παρασκήνιο και κινούν τα νήματα της διαφθοράς. Υποστηρίζουμε την γνωστοποίηση των εκθέσεων ώστε να παύσει η μυστικότητα ν' αποτελεί συγκάλυψη ανομιών.

Η Δημόσια Υπηρεσία πάσχει και χρειάζεται άμεσα μέτρα για τη δημιουργία ενός νέου κλίματος δικαιοσύνης και πειθαρχίας.

Όσοι αρνούνται υπηρεσία όπως στην περίπτωση της Πρεσβείας του Καίρου θα πρέπει να τιμωρούνται.

Όσοι εργάζονται αποδοτικά θα πρέπει να δικαιώνονται. Οι αδικίες και η ανοχή απαράδεκτων καταστάσεων πρέπει να τερματιστούν.

Ρουσφέτι για μας δεν σημαίνει τοποθέτηση κομματικών φίλων ή αντιπάλων αλλά αναξιοκρατία, παραβίαση αρχών και διαδικασιών για ν' αναρριχηθεί ο ημέτερος, χωρίς προσόντα και με υποδεέστερη απόδοση.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι λειτουργοί του Κράτους και υπηρέτες του λαού. Η έννοια της προσφοράς πρέπει να κυριαρχεί μέσα στη Δημόσια Υπηρεσία. Μπορεί οι δημόσιοι υπάλληλοι και η Συντεχνία τους να έχουν προβλήματα και αιτήματα, και έχουν γι' αυτό τη συμπάθεια και την υποστήριξή μας, όμως τούτο δεν πρέπει να περιορίσει το ζήλο τους και την απόδοσή τους και όταν ακόμα

αισθάνονται ότι αδικούνται. Θα πρέπει να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους με πίστη και ενθουσιασμό χωρίς υπολογισμό και κυρίως να μην αρνούνται υπηρεσία. Όταν μάλιστα διαπιστώνουμε ανάμεσά τους συμπτώματα εγωπάθειας και ωφελιμισμού να έχουν το θάρρος της αναμέτρησης και θα έχουν πλάι τους τη Βουλή και το λαό. Θα έχουν ακόμα την υποστήριξη της Βουλής όσοι εργάζονται τίμια και αποδοτικά ανεξάρτητα από πολιτική τοποθέτηση.

Η Βουλή με τη συζήτησή της έδωσε διάφορα μηνύματα προς κάθε κατεύθυνση. Έγινε δημόσιος έλεγχος για την κατάσταση που επικρατεί και τούτο ήταν ένα μήνυμα προς την Κυβέρνηση.

Υποσχέθηκε να εργαστεί για δικαιοσύνη και ισοπολιτεία για τους νέους, τον κάθε υπάλληλο, τον κάθε πολίτη.

Με τη συζήτηση η Βουλή στο σύνολό της ανέλαβε ευθύνες για την επιβολή μιας διοικητικής και θεσμικής τάξης.

Γι' αυτό πρέπει άμεσα να προχωρήσουμε στην καταγραφή και την ολοκλήρωση των μέτρων που προτάθηκαν.

Το πρόβλημα για μας είναι μέγα γι' αυτό πιστεύουμε ότι δεν είναι υπόθεση του ενός Κόμματος ή του άλλου κόμματος, δεν είναι υπόθεση επιβολής της μιας ή της άλλης άποψης.

Για την αντιμετώπιση του ρουσφετιού σαν κοινωνικής πληγής απαιτείται η συνεργασία όλων.

Μπορεί να διαφωνούμε για την ιστορία του ρουσφετιού.

Μπορεί να διαφωνούμε για τις σημερινές ευθύνες.

Μπορεί να διαφωνούμε για το βαθμό της ευθύνης της κάθε πλευράς.

Όμως υπάρχει κάτι που πρέπει να μας βρει σύμφωνους. Θα πρέπει να συνεργαστούμε για την λήψη συγκεκριμένων μέτρων.

Αν το πετύχουμε αυτό τότε θ' αλλάξει η Δημόσια Υπηρεσία και θ' αλλάξει προς το καλύτερο και η πολιτική ζωή. Θ' αλλάξει η ζωή των πολιτών και θα εδραιωθούν οι αξίες και τ' αντικειμενικά κριτήρια.

Η Κυβέρνηση στην προσπάθειά της να υπερασπιστεί τα έργα και τις πράξεις της αρνείται κάθε ενοχή και ευθύνη. Κι' αυτό είναι λάθος.

Οι Κυβερνητικές δηλώσεις δεν είναι πειστικές γιατί υπάρχουν τα γεγονότα που μαρτυρούν μια διαφορετική κατάσταση.

Η έλλειψη διάθεσης από της πλευράς της Κυβέρνησης για διάλογο πάνω στο πρόβλημα διαιρεί τις πολιτικές δυνάμεις και οξύνει την κατάσταση.

Αν το Κόμμα που βρίσκεται στην εξουσία αισθάνεται την ανάγκη της χρησιμοποίησης των υπηρεσιών κάποιων κομματικών του παραγόντων ή πολιτικών του φίλων θα ήταν σωστότερο να εισηγείται ανοικτά και καθαρά την ίδρυση κάποιων συγκεκριμένων πολιτικών θέσεων και όχι να προσπαθεί να τους επιβάλει μέσα στην Δημόσια Υπηρεσία.

Ευθύνες για κομματικοποίηση έχουν και όλοι όσοι μπορούσαν να θεσμοθετήσουν για να περιορίσουν το κακό και δεν το έπραξαν.

Προβάλλεται ο ισχυρισμός από την πλευρά του κ. Κληρίδη ότι δεν είναι αυτός που ευθυνόταν για την ρουσφετολογία του παρελθόντος. Τούτο αντικρούστηκε με στοιχεία από πολλούς ομιλητές και από μας.

Υπάρχει όμως κάτι που ο κ. Κληρίδης δεν μπορεί να διαψεύσει. Έδρεψε τους καρπούς της παλαιότερης κομματικοποίησης σιωπηλά χωρίς κρίσεις συνείδησης,

ιδεολογικές ή πολιτικές. Και υπάρχει και κάτι άλλο. Έλειψαν νωρίτερα τα θεσμικά μέτρα όταν ο κ. Κληρίδης ήταν αρχηγός της πλειοψηφίας της Βουλής που αν ελαμβάνοντο τότε μπορεί να προλάβαιναμε πολλά σημερινά δεινά.

Υπάρχουν στην πολιτική ευθύνες για τις πράξεις αλλά και τις σιωπές και τις παραλείψεις.

Υπάρχουν ευθύνες και για την πλευρά του ΑΚΕΛ. Στη συζήτηση του Γενάρη του 1983, όταν γινόταν καταγγελία για εκβιασμούς και ρουσφετολογία το ΑΚΕΛ, υπεραμυνόταν την κυβερνητική κατάσταση που σήμερα την κατακρίνει, και σωστά, με πολύ έντονους χαρακτηρισμούς και εκφράσεις, όμως τότε έλεγε ότι δεν υπάρχει πρόβλημα και ότι μερικά μικροπροβλήματα, αν παρουσιάζονται, δεν επηρεάζουν τη γενικότερη θαυμάσια εικόνα της δημοκρατίας μας.

Προεκλογικό κλίμα

Διατυπώθηκε από πολλούς ομιλητές του ΔΗ.ΚΟ. αλλά κι' από επίσημες ανακοινώσεις ότι η ανακίνηση του θέματος και η συζήτηση του αποτελεί έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας για τις προσεχείς Προεδρικές εκλογές.

Όμως η προεκλογική εκστρατεία σε δημοκρατικές χώρες αρχίζει με τον ένα ή τον άλλο τρόπο από την επόμενη της κάθε εκλογής.

Εκείνο που συμβαίνει στις τελευταίες μέρες είναι απλώς η αποτίμηση του Κυβερνητικού ιδιαίτερα έργου.

Για τη δημιουργία όμως πολιτικής έντασης και δημιουργίας κλίματος αναμέτρησης δεν είναι αρκετή η δραστηριότητα μιας μόνο πλευράς.

Για να υπάρξει σύγκρουση και φανατισμός απαιτείται η σύγκρουση δύο καταστάσεων.

Αν στόχος του Συναγερμού ήταν η καλλιέργεια προεκλογικής έντασης, τότε σ' αυτό βοήθηθηκε συνειδητά ή ασυνείδητα και η τακτική του ΔΗ.ΚΟ.

Πόλωση κι' ένταση αναζήτησε το ΔΗ.ΚΟ. όταν τοποθετούσε όλες τις άλλες δυνάμεις χωρίς καμιά διαφοροποίηση σκοπών κι' επιδιώξεων μαζί. Όταν έλεγε ότι όλους μας ρυμουρκεί ο Συναγερμός.

Και μας είπε ακόμα και σήμερα ο σημερινός ομιλητής ότι με την τακτική αυτή θα ανέλθει στην εξουσία ο Συναγερμός και τότε θα μετανοήσουμε πικρά. Εμείς διαφωνούμε να έλθει ο Συναγερμός στην εξουσία. Εμείς συγκρουστήκαμε παλαιότερα με το Συναγερμό και θα συγκρουστούμε και στο μέλλον γιατί μας χωρίζει και ιδεολογική διαφορά και διαφορές στις πολιτικές και τις άλλες εκτιμήσεις. Όμως εάν έλθει στην εξουσία ο Συναγερμός, θα έλθει από τα σφάλματα και τις παραλείψεις του ΔΗ.ΚΟ. Και είναι εκεί που θα πρέπει ν' αναζητήσει ευθύνες για την πορεία του Συναγερμού. Και αν έλθει στην εξουσία θα έλθει από τους απογοητευμένους ψηφοφόρους του ΔΗ.ΚΟ. λόγω της πολιτικής του όλα αυτά τα χρόνια.

Εμείς υποστηρίζουμε θέση και είναι αυτή η βάση πάνω στην οποία στηρίζουμε την πολιτική του Κόμματός μας. Δεν τοποθετούμαστε ποτέ αρνητικά, δεν θα συγκαλύψουμε ποτέ κανένα σφάλμα και δεν θα εγκαταλείψουμε ποτέ τις αρχές μας για να εξυπηρετήσουμε οποιαδήποτε αρνητική τοποθέτηση. Και είναι η μόνη βάση πάνω στην οποία μπορεί να στηρίξει ένα κόμμα την πολιτική του όταν αναζητά προοπτικές και ουσιαστική εξυπηρέτηση του τόπου.

Δύσκολος ήταν και άχαρος ο ρόλος των βουλευτών του ΔΗ.ΚΟ. όταν χρειαζόταν να υπερασπιστούν τις Κυβερνητικές πράξεις κι' ενέργειες. Γι' αυτό

και διαφορετική ήταν η προσέγγιση απο μέρους των ομιλητών.

Υπήρξαν εκείνοι που παραδέχτηκαν ευθύνες και ζήτησαν ελαφρυντικά επικαλούμενοι την προϊστορία του θέματος και τον προηγούμενο κομματισμό.

Αυτή η πλευρά δείχνει διάθεση συζήτησης και δημιουργικής προσέγγισης. Η ειλικρίνεια έστω κι' αν επιζητεί ελαφρυντικά στη διάπραξη λαθών είναι πολλές φορές χρήσιμη προσέγγιση και μια φορά έκφραση γενναιότητας.

Υπήρξε η δεύτερη κατηγορία ομιλητών του ΔΗ.ΚΟ. εκείνων που θέλησαν να δικαιολογήσουν κάθε πράξη της Κυβέρνησης. Μ' αυτούς είναι πραγματικά δύσκολη η συνεννόηση εκτός φυσικά και αν το έπραξαν εκ καθήκοντος κι' είναι έτοιμοι να συνεργαστούν για μια μελλοντική κοινή προσέγγιση.

Όμως υπήρξε και μια τρίτη κατηγορία ομιλητών του ΔΗ.ΚΟ. που αληθινά αποτέλεσε έκπληξη και προκάλεσε μελαγχολικές σκέψεις.

Οι άνθρωποι αυτοί ανίδεοι από κάθε έννοια δημοκρατίας αρνούνται ουσιαστικά το διάλογο.

Βλέπουν στην κριτική υπονόμηση του Κυπριακού κι' επιζητούν μονοπωλιακή κι' ανεξέλεγκτη διαχείριση των κοινών.

Θέλουν ακόμη οι άνθρωποι αυτοί να ορίζουν από μόνοι τους τι είναι και τι όχι ειλικρινής κι' εποικοδομητική κριτική.

Και μας δίνουν μάλιστα και το δείγμα των κριτηρίων, απ' ό,τι λέχθηκε μέχρι τώρα, πώς θεωρούν και πώς εκτιμούν τη συζήτηση που έγινε μέχρι τώρα. Μας λέγουν λοιπόν ότι υπήρξε «ένα όργιο στείρας αντιπολίτευσης». Αυτό κατάλαβαν μερικοί ομιλητές του ΔΗ.ΚΟ. Ό,τι είπαμε μέχρι της στιγμής είναι καθαρά ένας σκέτος κομματισμός, μισαλλοδοξία και φανατισμός και ένα όργιο στείρας αντιπολίτευσης. Ακόμη μας είπαν ότι, ό,τι ελέχθη τείνει να κλονίσει το κύρος των θεσμών και των οργάνων. Όμως το Ανώτατο Δικαστήριο βλέπει τον κλονισμό των θεσμών όχι από την κριτική των κομμάτων της αντιπολίτευσης, που το κάθε ένα βλέπει από τη δική του πλευρά το θέμα, αλλά από τις παράνομες ενέργειες της Κυβέρνησης.

Μιλούν για ρυμούλκηση των άλλων Κομμάτων από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Δεν καταλαμβαίνουν ότι με τέτοιες αναφορές όχι μόνο καλλιεργούν την πόλωση, κι' όξυνση της πολιτικής ζωής αλλά ταυτόχρονα οδηγούνται οι ίδιοι σε μια απομόνωση, οδηγούν το κόμμα τους σε μια αυτοαπομόνωση.

Διαμαρτυρήθηκε ομιλητής του ΔΗ.ΚΟ. για την αναφορά μας σε διευθυντήριο. Δεν είναι δική μας η ανακάλυψη. Υπάρχει στα έγγραφα του κόμματός του.

Αν ανατρέξει στα πρακτικά της Βουλής ημερομηνίας 13.1.83 θα διαβάσει την παράγραφο 4 εγγράφου του ΔΗ.ΚΟ. που λέγει «Η Επαρχιακή Επιτροπή σε περιπτώσεις διορισμού ή προαγωγών, όταν υπάρχουν πολλοί αιτητές, υποβάλλει κοινό κατάλογο, και όχι μόνο αυτό, αναφέροντας κατά προτεραιότητα τα ονόματα. Πράττει τούτο σε συνεργασία με τους βουλευτές ή το Βουλευτή της Επαρχίας της», η Επαρχιακή Επιτροπή. Και για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις για το τι εννοεί, υπάρχει και διευκρίνιση του θέματος. Μας το λέει το ίδιο το έγγραφο παρακάτω. Και για να μην απορεί ιδιαίτερα ο κ. Χρυσοστόμου για το χαρακτηρισμό για διευθυντήριο. Μας λέει τη διαδικασία και το μηχανισμό που εμείς ονομάζουμε, ναι, διευθυντήριο. Λέει: «εγκαθιδρύεται μηχανισμός που συγκεντρώνει πληροφορίες για κενές θέσεις προσωρινές ή τακτικές ή για πρόθεση προαγωγών στον ευρύ τομέα της Κυβερνητικής μηχανής και πληροφορεί με κάθε λεπτομέρεια το Γραφείο Προβλημάτων το οποίο και ενημερώνει την Επαρχιακή Επιτροπή για τα περαιτέρω».

Κάθε λέξη της αναφοράς κι' ένα μνημείο κομματικής κραιπάλης σύγχυσης κόμματος και κράτους αυθαιρεσίας και παρεμβατισμού.

Κι' ύστερα μας λέγει ο βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ. ότι εκτοξεύουμε βαρύτατες κατηγορίες χωρίς να πρέπει. Όταν όμως γνωρίζουμε τα φαινόμενα, όταν γνωρίζουμε τα κείμενα, όταν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία, όταν είναι γνωστά τα άτομα, και ονομάστηκαν, τι να πράξουμε, να σιωπήσουμε, να επαινέσουμε το ΔΗ.ΚΟ. για να είμαστε εποικοδομητικοί; Είναι ένας ρόλος που δεν μας ταιριάζει. Υπερασπιστές βρήκε το επίλεκτο στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ. που αναρριχήθηκε σε σωρεία αξιωμάτων. Επίσης καταγγείλαμε τραμπουκισμό που δεν θα λησμονήσουμε, στον οποίο πρωταγωνίστησε στη συγκέντρωση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και μας λέχθηκε ότι την άλλη μέρα θα είχε συγκέντρωση το ΔΗ.ΚΟ., όμως εμείς μιλήσαμε για τη νύκτα που είχε συγκέντρωση η ΕΔΕΚ και έγινε ο τραμπουκισμός με ομάδα ανθρώπων που συνδέονταν και με την Αστυνομία και με την ΚΥΠ.

Η αναφορά για το στέλεχος αυτό του ΔΗ.ΚΟ., ότι ήταν αγωνιστής, ομολογώ ότι ήταν απρεπής και δεν αθώνει φανατισμούς και τραμπουκισμούς. Το αγωνιστικό ήθος επιβάλλει σεμνότητα και καμιά φορά, σπανίως, αν τούτο συμβεί, πραγματικά θα πρέπει να τύχει του επαίνου της κοινωνίας προσφορά υπηρεσιών χωρίς κάποια ανταλλάγματα τέλος πάντων σ' αυτόν τον τόπο. Πότε θα υπάρξει κάποιος αγωνιστής που θα πει «πρόσφερα υπηρεσίες και δεν θέλω τίποτε». Υπήρξε και το απίστευτο. Μας ελέχθη ότι υπήρξε κομματοκρατία την εποχή του Μαχαρίου και σ' αυτό συμμετέσχαν και στελέχη του δικού μας κόμματος. Εί, δεν έχουμε να πούμε τίποτε άλλο πάνω σ' αυτό το πράγμα παρά μόνο ότι η Κύπρος είναι πολύ μικρή και γνωρίζει και τον ομιλητή που ανάφερε αυτή την έκφραση και έκαμε αυτή την αναφορά την απρεπή και τους αποδέκτες αυτού του ισχυρισμού.

Αναφορές για το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ και την πολιτική του ή για τη ΔΕΟΚ και την Αγροτική αποτελούν εκτροπή από το θέμα και εμείς σεβόμαστε τη Βουλή και το θέμα που συζητούμε και δεν θα τον ακολουθήσουμε τον ομιλητή.

Το μόνο που θα πούμε είναι ότι οι Κύπριοι σοσιαλιστές έγραψαν μια επική σελίδα της Κυπριακής ιστορίας με πολλές θυσίες στερήσεις και πείσεις υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία τα δημοκρατικά και κοινωνικά δικαιώματα των αγροτών και των εργαζομένων.

Γι' αυτό μιλά η ιστορία και δεν χρειάζεται ανάλυση από δικής μας πλευράς.

Κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση ολοκληρώνεται. Τώρα απομένει ν' αποφασίσουμε ποιο θα είναι το επόμενο βήμα.

Προτάθηκε από άλλους κι' από μας η παραπομπή του θέματος σ' επιτροπή. Νομίζουμε καταλληλότερη την Επιτροπή Ελέγχου. Θα μπορούσε η Επιτροπή Ελέγχου να συμβάλει στην επαλήθευση των καταγγελιών.

Ταυτόχρονα θα μπορούσαν να μελετηθούν τα διάφορα μέτρα που πρέπει να ληφθούν διοικητικά και θεσμικά. Και έγινε μια σωρεία προτάσεων που πραγματικά χρειάζονται όλα διεξοδική μελέτη για να μεθοδευθεί η πρόωθσή τους γιατί όλα είναι χρήσιμα.

Τα πολιτικά φρονήματα είναι δικαίωμα του πολίτη και κανενός άλλου. Τούτο θα πρέπει να προστατευτεί από κάθε παραβίαση οποιασδήποτε υπηρεσίας.

Η ΚΥΠ πρέπει να περιοριστεί στα καθήκοντά της που δεν μπορεί νάναι άλλα από την περιφρούρηση της πατρίδας.

Ζητήσαμε την παρέμβαση της Γ. Εισαγγελέως σ' αυτό το ζήτημα.

Καταθέσαμε κιόλας ένα νομοσχέδιο που να διέπει την σύνθεση Διοικητικών Συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών και την έγκριση των δαπανών τους.

Αναγγείλαμε την πρόθεσή μας να καταθέσουμε νομοσχέδιο που ν' ακυρώνει άρθρα που κρίθηκαν αντισυνταγματικά. Είναι περιφρούρηση του Συντάγματος που επιδιώκουμε με τα σχέδια νόμου που μελετούμε να καταθέσουμε και θάμαστε ευτυχείς αν μπορέσουμε να εύρουμε μια κοινή βάση να τα καταθέσουμε όλοι από κοινού, όχι ένα κόμμα αλλά και τα τέσσερα κόμματα της Βουλής, για να επαναφερθεί η λειτουργία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας πάνω στη συνταγματική βάση όπως τη θέλει και το Ανώτατο Δικαστήριο. Το ίδιο ισχύει φυσικά για την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Πιστεύουμε ότι όταν ολοκληρωθεί το έργο της Βουλής στο κρίσιμο αυτό ζήτημα θα βρισκόμαστε σε μια καλύτερη θέση και πολίτες και λαός και τόπος.

Ο τόπος έχει ανάγκη από εξυγιαντικές προσπάθειες, από διορθωτικές ενέργειες κι' από ηγεσίες που έχουν πίστη στο λαό και στις δυνατότητές του.

Αυτή η προσπάθεια μπορεί και πρέπει ν' αναληφθεί απ' όλους.

Το πρόβλημα είναι ουσιαστικό και μπορεί ν' αντιμετωπιστεί μέσα σε ένα κλίμα ενότητας.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τον κ. Κληρίδη να κλείσει το θέμα ως εισηγητής.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι.

Η Βουλή σε έκτακτη σύνοδό της συζητά ένα σοβαρότατο θέμα. Ένα θέμα που αφορά την εύρυθμη και δημοκρατική λειτουργία του Κράτους, την αξιοκρατία και την κατάργηση της ευνοιοκρατίας.

Το ΔΗ.ΚΟ., το κυβερνών κόμμα μειοψηφίας, αντιτάχθηκε στην εγγραφή και επομένως στη συζήτηση αυτού του θέματος και προβάλλει τον ανεδαιφικό ισχυρισμό πως ο λόγος που αντιτάχθηκε είναι γιατί ο τρόπος που ζήτησα να εγγραφεί το θέμα προδικάζει το αποτέλεσμα. Και αναφέρθηκε ο έντιμος συνάδελφος κ. Πέτρος Στυλιανού σε δημοκρατικά θέσμια τα οποία εγώ ο ίδιος θεμελίωσα κατά την προεδρία μου. Ότι, δηλαδή, το εγγραφόμενο θέμα δεν πρέπει να προδικάζει το αποτέλεσμα της συζήτησης.

Είναι δικαίωμα κάθε Βουλευτή — και είναι λυπηρό ότι ο κ. Πέτρος Στυλιανού, παρά τη μακρά του θητεία ως Βουλευτής, δεν έμαθε, γιατί φαίνεται είναι δύσκολο να μάθει κανείς τα ορθά κοινοβουλευτικά θέσμια να προτείνει το θέμα να εγγραφεί όπως ο ίδιος νομίζει. Αν, όμως, θα εγγραφεί από κοινού, τότε ο Πρόεδρος της Βουλής έχει ευθύνη να φροντίσει να εγγραφεί με τέτοιο τρόπο που να μην είναι υπέρ της μιας ή της άλλης άποψης. Στην περίπτωση αυτή το θέμα προτάθηκε από εμένα σαν θέμα κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής. Ήλθε το ΑΚΕΛ και έκαμε τροποποιητική εισήγηση την οποία αποδέχθηκα. Αλλά το ΔΗ.ΚΟ. δεν έκαμε καμιά τροποποιητική εισήγηση πάνω στην εισήγηση του κ. Παπαϊωάννου για να εγγραφεί το θέμα κατά διαφορετικό τρόπο. Απλώς καταψήφισε την εγγραφή του γιατί δεν ήθελε τη συζήτησή του.

Μας λέει το ΔΗ.ΚΟ. ότι δεν υπάρχει θέμα προς συζήτηση και δεν ήταν ανάγκη να κληθεί η Βουλή να το συζητήσει σε έκτακτη ή άλλη σύνοδο. Αλλά 3

κόμματα αποφάσισαν να εγγράψουν το θέμα διότι υπήρχε σοβαρότατο θέμα προς συζήτηση και δεν ήταν εκλογικό πυροτέχνημα του Δημοκρατικού Συναγερμού και υπήρχε, κύριοι προτού ο ΔΗ.ΣΥ. ζητήσει τη σύγκληση αυτής της Βουλής, ανακοίνωση της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ., που χαρακτήριζε σαν απαράδεκτη την κατάσταση στη Δημόσια Υπηρεσία, που χαρακτήριζε την επέμβαση της πολιτικής εξουσίας στα θέματα προσλήψεων, προαγωγών και μεταθέσεων σαν μια απαράδεκτη κατάσταση και ζητούσε από τη Βουλή να λάβει μέτρα τα οποία εισηγήθηκε και η ίδια.

Ο κ. Γαλανός προσπάθησε με «δικανισμούς», που δεν τους κατορθώνει, διότι ουδέποτε υπήρξε δικηγόρος, να πει ότι η αναφορά της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. αφορούσε την περίοδο που ο κ. Κληρίδης ήταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας και όχι τη δεκαετία διακυβερνήσεως Κυπριανού! Ήλθε, δηλαδή, μετά 10 χρόνια η ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. να πει ότι υπήρχε τότε απαράδεκτη κατάσταση η οποία πρέπει να διορθωθεί τώρα!

Επομένως, καταλήγω στο συμπέρασμα — και νομίζω όλοι θα καταλήξουμε από κοινού στο συμπέρασμα — ότι υπήρχε σοβαρότατο θέμα προς συζήτηση και πως υπάρχει απαράδεκτη επέμβαση της Κυβέρνησης στα θέματα προσλήψεων, διορισμών και μεταθέσεων και πως επικρατεί «ημετεροκρατία» όπως ακριβώς, διαπιστώνει και η ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ.

Είναι γεγονός ότι το ΔΗ.ΚΟ. ευρισκόμενο σε δύσκολη θέση θέλησε να επιρρίψει ευθύνες — και μερικοί του ΑΚΕΛ — στον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, διότι ευνοιοκρατία και ημετεροκρατία συνέβαινε και κατά την περίοδο 1960 και αργότερα. Ερωτώ, όμως, τους κυρίους αυτούς: Γιατί φοβούνται να επιρρίψουν την ευθύνη στον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας και επιρρίπτουν ευθύνη στον Πρόεδρο της Βουλής;

Σοφίσθηκαν να πουν ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανάθεσε στον κ. Κληρίδη, την επάνδρωση της Δημόσιας Υπηρεσίας. Είναι σοφιστεία αβάσιμη, παντελώς αναληθής. Και ζουν οι Υπουργοί του Μακαρίου της περιόδου εκείνης και μπορούν να πουν αν τέτοια εξουσία δόθηκε στον Πρόεδρο της Βουλής.

Αλλά προχωρούν και ένα βήμα πάρα πέρα και μας λέγουν ότι ο κ. Κληρίδης, σαν αρχηγός του Ενιαίου, με συναρχηγό το Γιωρκάτζη, προχώρησαν στην κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής.

Το Ενιαίο ιδρύθηκε το 1969. Η Κυπριακή Δημοκρατία εγκαθιδρύθηκε το 1960. Ο Γιωρκάτζης έπαυσε να είναι Υπουργός το 1968. Όταν ήλθε στο Ενιαίο έγινε οργανωτικός και όχι συναρχηγός. Πώς, λοιπόν, ο κ. Κληρίδης με το Γιωρκάτζη, στην περίοδο του 1960-1969 κομματικοποίησαν την κρατική μηχανή; Και προς όφελος ποίου; Τότε υπήρχαν δυο δυνάμεις στη Βουλή. Υπήρχε το πατριωτικό μέτωπο, στο οποίο ανήκε ο Μακάριος, ολόκληρο το Υπουργικό του Συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένου και του κ. Πέτρου Στυλιανού. . . .

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μα ευτυχώς, μας διαγράψατε, ήδη από τις αρχές του 1962!

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

. . . συμπεριλαμβανομένου και του κ. 'Αριστου Χρυσοστόμου, ο οποίος ήταν τότε Γενικός Γραμματέας του ΣΑΠΕΛ στη Λεμεσό.

Προς όφελος ποίου κομματικοποιούσε την κρατική μηχανή ο κ. Κληρίδης με το Γιωρκάτζη; Προς όφελος δικό τους; Και είναι γνωστό με πόση προσοχή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπος Μακάριος παρακολουθούσε τότε την επάνδρωση τόσο των Σωμάτων Ασφαλείας όσο και της κρατικής μηχανής.

Ισχυρίζεται το ΑΚΕΛ ότι υπήρξαν δυσμενείς διακρίσεις κατά την περίοδο εκείνη σε βάρος του — είναι ένα θέμα που πρέπει να τύχει απαντήσεως — και ότι συνεχίσαμε τότε, εμείς, η πρώτη Κυβέρνηση — αν και εγώ ήμουν Πρόεδρος της Βουλής αλλά συνεργάτης της Κυβέρνησης — την αποικιακή πολιτική! Υπενθυμίζω τον κ. Παπαϊωάννου ότι μετά από τις πρώτες ενέργειες της τότε Κυβερνήσεως ήταν η αναγνώριση των 33 πτυχίων Ανατολικών Πανεπιστημίων που επί αποικιοκρατίας ούτε καν αναφέρονταν και ούτε αναγνωρίζονταν και με αυτό τον τρόπο άνοιξε ο δρόμος στην πρόσληψη αριστερών σε διάφορες κρατικές υπηρεσίες. Έχει δίκαιο ότι υπήρχαν δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις στα Σώματα Ασφαλείας. Υπήρχε επιφυλακτικότητα, σοβαρή επιφυλακτικότητα. Αλλά η επιφυλακτικότητα αυτή δεν ήταν εφεύρεση του Κληρίδη ή του Γιωρκάτζη. Ήταν πολιτική της τότε Κυβερνήσεως Μακαρίου και οφείλεται στο γεγονός ότι υπήρχε κάποια υποψία ότι το ΑΚΕΛ δεν έλαβε μέρος στον τότε απελευθερωτικό αγώνα.

Πιστεύω, όμως, και συμφωνώ με το ΑΚΕΛ, και ήδη ο Γενικός Γραμματέας του Κόμματος κ. Μαρκίδης το τόνισε από αυτό το Βήμα, ότι πρέπει το πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων να καταργηθεί.

Αλλά θα ήθελα να υποβάλω και την εξής ερώτηση προς το ΑΚΕΛ:

Δεν είμαι υπέρ αυτής της επιφυλακτικότητας, η οποία παρατηρήθηκε στις αρχές της εγκαθιδρύσεως της Δημοκρατίας όσον αφορά το ΑΚΕΛ. Αλλά θα ήθελα να ερωτήσω: Υπάρχει καμιά κομμουνιστική χώρα η οποία στις δυνάμεις Ασφαλείας δεν ζητά πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων και μάλιστα κάμνει και το λεγόμενο screening, όπως και οι δυτικές χώρες, προτού προσλάβει πρόσωπα — αν είναι η Αμερική στη ΣΙΑ, αν είναι η Ρωσσία στην ΚΑ-ΚΕ-ΜΠΕ — στα Σώματα Ασφαλείας ή στα Σώματα Αστυνομίας. Υπάρχει καμιά χώρα που δεν κάμνει αυτό το πράγμα;

Πιστεύω, λοιπόν, πως άδικα προσπάθησε το ΔΗ.ΚΟ. να μεταθέσει το όλο θέμα. Και για να δει κανείς πόσο ανεδαφικοί είναι, μας λέχθηκε με σοβαρότητα από αυτό το Βήμα ότι απειλήσα ότι θα ακυρώσω ή μάλλον ότι θα εισηγηθώ στη Βουλή την ακύρωση των προβιβασμών των Αστυνομικών αν δεν γίνουν εκείνοι που θέλω. Εκείνο που είπα από το Βήμα της Βουλής είναι ότι, αν ο κ. Υπουργός εξαπατήσει τη Βουλή και προχωρήσει να κάνει διορισμούς πέραν εκείνου του αριθμού που υποσχέθηκε στη Βουλή, αυτή η Βουλή έχει τρόπο να το παρεμποδίσει και ο τρόπος είναι η ακύρωση των Κανονισμών. Δεν είπα να προάξει δικούς μου ή οποιουσδήποτε άλλους.

Θα αναφερθώ όμως και σε μια απρεπή παρατήρηση έντιμου Βουλευτή — αν και δεν θα έπρεπε να τον μιμηθώ κατερχόμενος στο ίδιο χαμηλό επίπεδο — πως διορίστηκε βαφτιστικός μου σαν αστυνομικός. Δηλαδή θα έπρεπε να μη διοριστεί επειδή ήταν βαφτιστικός μου; Αλλά αν θέλει να κατέλθουμε σε τέτοια χαμηλά επίπεδα θα αναφέρω — και λυπούμαι που ο έντιμος Βουλευτής δεν είναι εδώ — ότι η γυναίκα του κ. Δημητριάδη διορίστηκε από τον ίδιο σαν Διευθύντρια του Επαρχιακού Γραφείου Χρηματοδοτήσεως στην Πάφο ενώ υπήρχαν προσοντούχοι και όταν του ελέχθη αν φοβάται την παρεξήγηση απάντησε: «Τώρα που έχω τη δύναμη θα το κάμω και όποιος θέλει ας με παρεξηγήσει». Αφού θέλει να κατέβει σε τέτοιο χαμηλό επίπεδο. . . .

Υπάρχει, κύριοι συνάδελφοι, κανείς εδώ που δεν δέχεται τη θέση ανεξάρτητα από οποιαδήποτε κομματική τοποθέτηση — και εγώ δεν άκουσα Βουλευτή εκτός εκείνων του ΔΗ.ΚΟ., αν και μερικοί του ΔΗ.ΚΟ. το παραδέχονται — ότι σήμερα επικρατεί ευνοιοκρατία και ημετεροκρατία στις προσλήψεις, προβιβασμούς, όπως

ακριβώς καταγγέλει η ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ.; Δεν άκουσα, έντιμοι συνάδελφοι Βουλευτή, να μην το παραδέχεται εκτός από ορισμένους του ΔΗ.ΚΟ.

Θα ήθελα όμως να αναφερθώ και σε ένα άλλο θέμα και να υπενθυμίσω τον κ. Άριστο Χρυσοστόμου, ο οποίος από το Βήμα αυτό εκσφενδόνισε μύδρους εναντίον μου, για την περίοδο που ήμουν Πρόεδρος της Βουλής, ότι επανειλημμένα επισκέφθηκε το Γραφείο μου συνοδευόμενος κάθε φορά από 40-50 άτομα, όλα μέλη του ΣΑΠΕΛ, και ζήτησε τη βοήθειά μου για την πρόσληψη αγωνιστών. Και τον υπενθυμίζω, και υπάρχουν προς τούτο τα πρακτικά, ότι στην αίθουσα που συνεδριάζουν σήμερα οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, η απόφαση που λάβαμε ήταν ότι νοουμένου ότι οι αγωνιστές έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και διαγωνίζονται επί ίσοις όροις με τους άλλους θα δίδεται προτίμηση σε εκείνους που αγωνίστηκαν για την κυπριακή ελευθερία.

Η δεύτερη απόφαση την οποία ελάβαμε ήταν ότι εκείνοι οι οποίοι δεν πήραν τα απολυτήρια τους από τα Γυμνάσια ή τα Πανεπιστημιακά τους διπλώματα και διέκοψαν τις σπουδές τους για να αγωνιστούν, θα έπρεπε να τύχουν υποτροφιών τόσο από την Εκκλησία όσο και από την Κοινοτική Συνέλευση, για να μπορέσουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Και αυτό το πόρισμα διαβίβασα εγγράφως και υπάρχει και η επιστολή μου προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Θα ήθελα δε να απαντήσω και στο ΑΚΕΛ, ότι γνώριζα την ύπαρξη δυσμενών διακρίσεων εναντίον των μελών τους και δεν επενέβηκα. Υπενθυμίζω Βουλευτές του ΑΚΕΛ ότι ήλθαν στο Γραφείο μου και μου κατάγγειλαν — και αναφέρω και το όνομα του προσώπου που κατάγγειλαν — τον νυν Βουλευτή κ. Ν. Μακρίδη για επέμβαση σε θέματα προσλήψεων και διορισμών στο Τμήμα Δημοσίων Έργων στο οποίο εργάζετο τότε, και ότι ενώπιόν τους κατάγγειλα την πράξη αυτή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπο Μακάριο.

Θα ήθελα, επίσης, να υπενθυμίσω όλους εκείνους που θέλουν να φορτώσουν τις ευθύνες του 1960 μέχρι της αναλήψεως υπό του κ. Κυπριανού της προεδρικής εξουσίας στους ώμους του κ. Κληρίδη, ότι ο Γιωρκάτζης, ο οποίος ήταν στενός συνεργάτης του Μακαρίου, δεν παύθηκε από το Μακάριο για τις αυθαιρεσίες που τον καταγγέλλουν, αλλά παραιτήθηκε κατόπιν παρακλήσεως του Προέδρου και δικής μου παρεμβάσεως, όταν βοήθησε τον αγωνιστή Παναγούλη να δραπετεύσει δίδοντάς του κυπριακό διαβατήριο για να μην οξυνθούν οι σχέσεις Ελλάδας και Κύπρου και να μην αποσυρθούν οι Ελλαδίτες αξιωματικοί τους οποίους θεωρούσε ως αναγκαίους για την άμυνα της Κύπρου. Αν, επομένως, υπήρχε σαθρά κατάσταση εκείνη την περίοδο, ας κοιτάξουν να δουν αν πράγματι υπήρχε, και αν υπήρχε ας καταλογίσουν ευθύνες εκεί που αρμόζουν και όχι στον Πρόεδρο της Βουλής. Διότι είναι σαν να μου λέγετε σήμερα ότι ο έντιμος συνάδελφος κ. Λαδάς ευθύνεται, επειδή ήταν Πρόεδρος της Βουλής, για τις αυθαιρεσίες που γίνονται με παρεμβάσεις του Προεδρικού Μεγάρου στα θέματα προσλήψεων και προβιβασιμών και μεταθέσεων. Ή ότι ο κ. Λυσσαρίδης θα ευθύνεται μελλοντικώς γι' αυτή τη σοβαρή κατάσταση η οποία υπάρχει.

Ελέχθη ακόμα πως, σαν Πρόεδρος της Βουλής στο παρελθόν, δεν ζήτησα συζήτηση του θέματος της κομματικοποίησεως ή των δυσμενών διακρίσεων στην κρατική μηχανή. Δυστυχώς, φαίνεται ότι μερικούς, παρά το 'ότι είναι πολύ νεότεροι, δεν τους βοηθά η μνήμη τους. Όχι μόνο συζητήθηκε το θέμα, αλλά κατήλθα στο Βήμα της Βουλής για να έχω το δικαίωμα να αγοράσω — και με αντικατέστησε ο κ. Αναστασιάδης — και από αυτό το Βήμα αγόρευσα και πήρα τις ίδιες θέσεις που παίρνω σήμερα, πως είναι ανεπίτρεπτη οποιαδήποτε

κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. Υποστήριξα, όμως, και τότε απ' αυτό το Βήμα, όπως υποστηρίζω και τώρα, ότι είχαμε ιερό καθήκον και υποχρέωση να δώσουμε προτεραιότητα στην αποκατάσταση εκείνων που αγωνίστηκαν για την κυπριακή ελευθερία και ότι, εφόσον είχαν τα προσόντα και διαγωνίζονταν επί ίσοις όροις, έπρεπε να τους δοθεί η σχετική προτεραιότητα. Αυτά υποστήριξα και τότε και αυτά είναι γραμμένα στα πρακτικά της Βουλής.

Ας μη, λοιπόν, αναζητά το ΔΗ.ΚΟ. να μετατοπίσει το θέμα στην περίοδο 60 με 76 ή με 78 που ανέλαβε ο κ. Κυπριανού, γιατί αν θέλουν να ανοίξω το θέμα, εγώ είμαι έτοιμος να το εγγράψω για συζήτηση και να παρουσιάσω έγγραφα και φακέλλους και διαμαρτυρίες μου για ορισμένα πράγματα που συνέβησαν εκείνη την εποχή. Αλλά υπάρχει και μια κυπριακή παροιμία. Και επειδή μερικοί του ΑΚΕΛ αρέσκονται στις κυπριακές παροιμίες θα τους την αναφέρω: «Όποιος δεν μπορεί να δέρει το γάδαρο δέρνει το σαμάρι».

Επομένως, κύριοι συνάδελφοι, αυτή η Βουλή έχει υποχρέωση να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για να προστατεύσει τα ανθρώπινα δικαιώματα, να προστατεύσει τους Ημικρατικούς Οργανισμούς, να προστατεύσει την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τα Σώματα Ασφαλείας.

Και κλείοντας τη συζήτηση θα εισηγηθώ μέτρα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν και στα οποία η Βουλή πρέπει να προχωρήσει με σχετική απόφαση.

Στην εισήγησή μου μπορεί να χρειαστεί να γίνουν τροποποιήσεις. Γιατί εμείς είμεθα έτοιμοι να συνεργαστούμε με όλες τις πλευρές για τη θετική αντιμετώπιση της κατάστασης. Και επομένως, αν δεν είμεθα έτοιμοι τώρα να προχωρήσουμε, θα εισηγηθώ να παραμείνει το θέμα για να ψηφιστεί Απόφαση της Βουλής την ερχόμενη συνεδρίαση, μετά που θα την εξετάσουν οι αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής.

Η εισήγησή μου έχει ως ακολούθως:

Η Βουλή των Αντιπροσώπων αφού συζήτησε το θέμα των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος δημοσίων υπαλλήλων, εκπαιδευτικών, μελών των σωμάτων ασφαλείας και των ημικρατικών οργανισμών και αφού κατάληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει σοβαρό θέμα δυσμενών διακρίσεων, με βάση κομματικά κριτήρια, στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις των προαναφερθεισών δημοσίων και ημικρατικών Οργανισμών αποφασίζει ως ακολούθως:

1. Η Βουλή να μελετήσει και να θεσπίσει νομοθετήματα που θα αποσκοπούν στον τερματισμό του καθεστώτος της ευνοιοκρατίας και των δυσμενών διακρίσεων.
2. Η Βουλή να θεσπίσει νομοθεσία που να προνοεί για αντιπροσωπευτικά διοικητικά συμβούλια στους ημικρατικούς οργανισμούς.
3. Η Βουλή να θεσπίσει νομοθεσία που να προβλέπει ανεξάρτητη Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.
4. Η Βουλή να θεσπίσει νομοθεσία που να προνοεί για τη δημοκρατική εκλογή των Σχολικών Εφορειών.
5. Η Βουλή να καταστήσει σαφές προς την Κυβέρνηση ότι δεν πρόκειται ν' ανεχθεί πλέον το απαράδεκτο καθεστώς της επέμβασης της πολιτικής εξουσίας στα θέματα των προσλήψεων, των προαγωγών και των μεταθέσεων, που καταγγέλλει και η ΠΑΣΥΔΥ.
6. Μέχρι της θέσπισης νόμου περί κρατικού Επιτρόπου η Βουλή ν' αναθέσει σε ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή ή στην Επιτροπή

Ελέγχου να παρακολουθεί την κατάσταση και να καταγγέλλει στο Σώμα περιπτώσεις δυσμενών διακρίσεων και ευνοιοκρατίας.

7. Οι αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής να εξετάσουν και να υποβάλουν εκθέσεις για όλες τις προτάσεις νόμου που κατατέθηκαν από τα κόμματα και που θα κατατεθούν εντός του μηνός Οκτωβρίου.
8. Αν η Κυβέρνηση δεν καταθέσει εντός του μηνός Οκτωβρίου 1986 τους κανονισμούς περί αστυνομίας, η Βουλή να ρυθμίσει το θέμα με νόμο.

Αυτή είναι η εισήγησή μου και πιστεύω ότι αυτή η εισήγηση μπορεί να καλύψει όλες τις πτυχές του προβλήματος και μπορεί να δημιουργήσει μια νέα κατάσταση που θα είναι το τέρμα της ευνοιοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι είναι ορθό η εισήγηση αυτή να παραπεμφθεί σε μια Επιτροπή και να παραμείνει ως το μοναδικό θέμα πλέον εν εκκρεμότητι σ' αυτή τη συζήτηση.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Βασικά δεχόμεθα την εισήγησή του κ. Κληρίδη. Το όλο θέμα να παραπεμφθεί ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που είναι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου. Εκεί, αφού εξεταστούν όλες οι ομιλίες, όλα τα σχέδια Νόμου που έχουν κατατεθεί, να γίνει προς το Σώμα η κατάλληλη Έκθεση με εισήγηση όσον αφορά το ψήφισμα και τα μέτρα τα οποία ενδείκνυνται να ληφθούν επί του θέματος τούτου.

Νομίζω ότι είναι πρόωρο αυτή τη στιγμή να αποφασίσουμε οτιδήποτε άλλο, διότι δεν είναι δυνατό μέσα από την πληθώρα των ομιλιών και των εισηγήσεων και την πληθώρα των ισχυρισμών που έχουν γίνει να καταλήξει κανείς σε οποιοδήποτε θετικό αποτέλεσμα.

Εισηγούμαι, λοιπόν, να παραπεμφθεί το όλο θέμα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου, και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου εντός τακτής προθεσμίας, αν θέλει το Σώμα, να ετοιμάσει την Έκθεσή της η οποία θα τεθεί ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διαφωνούμε με την πρόταση του κ. Λαδά για τον εξής λόγο. Αυτό το Σώμα συζήτησε ένα θέμα και θα πρέπει αυτό το Σώμα να πάρει μια απόφαση. Είναι υποχρεωμένο να πάρει αυτή την απόφαση. Ανεξάρτητα του ποια θα είναι αυτή η απόφαση, οφείλει να πάρει μια απόφαση.

Διαφορετικά θα συζητούμε και δεν θα συμβάλλουμε στο να διορθώνονται τα κακώς έχοντα, επειδή δεν παίρνουμε συγκεκριμένη απόφαση. Γι' αυτό και η άποψή μας είναι ότι συμφωνούμε με τον Πρόεδρο της Βουλής ότι θα πρέπει να παραπεμφθεί η εισήγηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και στην επόμενη συνεδρία του Σώματος να συζητηθεί και να εγκριθεί ή να απορριφθεί, αν θέλει η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Πριν σας δώσω το λόγο, κ. Κληρίδη, νομίζω πως τα θέματα είναι δύο: Το ένα θέμα είναι εκείνο της Απόφασης. Και πιστεύω ότι ομαλά θα μπορούσαμε να πάρουμε την απόφαση αυτή τη στιγμή.

Δεδομένου, όμως, ότι η Απόφαση την οποία εισηγείται ο κ. Κληρίδης, δεν δόθηκε εκ των προτέρων, για να υπάρχουν κάποια περιθώρια συζήτησης, θεώρησα ότι είναι λογικότερο να δοθεί η ευκαιρία στα διάφορα Κόμματα να συνεννοηθούν. Αν καταλήξουμε σε κοινή Απόφαση καλώς. Ειδιάλλως, κάποια σχέδια Αποφάσεων θα τεθούν ενώπιον του Σώματος στην προσεχή συνεδρία της Βουλής για να ληφθεί απόφαση.

Το άλλο θέμα είναι τα διάφορα νομοσχέδια και τα διάφορα μέτρα τα οποία περιλαμβάνονται στην Απόφαση, τα οποία, ασφαλώς, θα αποτελέσουν μέρη των διαφόρων Επιτροπών της Βουλής.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Ορθά έχετε συλλάβει την εισήγηση.

Η εισήγησή μου ήταν ότι αυτή η Βουλή πρέπει να πάρει απόφαση. Επειδή, όμως το κείμενο της Απόφασης μόλις τώρα δόθηκε, μπορεί ορισμένα Κόμματα να θέλουν να τους δοθεί η ευκαιρία να το μελετήσουν και να κάμουν τροποποιητικές εισηγήσεις.

Επομένως την προσεχή Πέμπτη — μπορεί άλλωστε να κατατεθούν και άλλα κείμενα Αποφάσεων, δεν το αποκλείω — θα κληθούμε μόνο για να πάρουμε απόφαση επί του θέματος. Λέγει μέσα το Σχέδιο της Αποφάσεως ότι μέχρι της ημερομηνίας που θα ψηφίσουμε το Νόμο περί Κρατικού Επιτρόπου, η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, είτε μια ad hoc Επιτροπή είτε η Επιτροπή Επιλογής, να ακούσει παράπονα και να τα καταγγέλλει στη Βουλή. Ταυτόχρονα υπάρχει και πρόνοια να προχωρήσει η εξέταση από τις Επιτροπές όλων των προτάσεων νόμου που δεν εξετάστηκαν. Εκείνα που εξετάστηκαν δεν υπάρχει λόγος να επανεξεταστούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω είναι σαφές.

Ναι, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά είναι και δική μας διαπίστωση ότι μας χρειάζεται κάποιος χρόνος για να μελετηθούν οι εισηγήσεις που έχουν γίνει και για να ανταλλάγουν απόψεις με τη σκέψη ότι θα ήταν δυνατή η από κοινού προσέγγιση και η λήψη μιας ομόφωνης απόφασης πάνω στο θέμα.

Όμως, θα ήθελα να μου επιτρέψετε να αναφερθώ και σε ένα γεγονός που έχει ιστορική σημασία, αν επιτρέπεται, βασιζόμενος στην αναφορά του κ. Κληρίδη. . .

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν θα το επιτρέψω.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι πάνω στο θέμα «Παναγούλη».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Δεν μπορώ να το επιτρέψω, δυστυχώς, διότι μετά το κλείσιμο της συζήτησης από τον εισηγητή νομίζω ότι ουδείς δικαιούται πλέον να συνεχίσει τη συζήτηση, εκτός εάν πρόκειται περί προσωπικής επίθεσης εναντίον Βουλευτού, οπότε θα επιτραπεί στον οποιοδήποτε Βουλευτή να ασχοληθεί μ' αυτή τη συγκεκριμένη προσωπική επίθεση.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κληρίδης στη δευτερολογία του και στο κλείσιμο του θέματος έβαλε ορισμένα ερωτηματικά σε εμάς. Βέβαια δεν μπορούμε να απαντήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Συμφωνώ μαζί σας ότι δεν μπορούμε να απαντήσουμε με βάση τους Κανονισμούς που εμείς έχουμε θεσπίσει. Όμως θα απαντήσουμε στον κ. Κληρίδη μέσω του Τύπου και άλλως πως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλέστατα. Ασφαλέστατα. Αυτό είναι δικαίωμα κάθε Κόμματος να απαντήσει με τον τρόπο που μπορεί να απαντήσει, με κομματικές ανακοινώσεις.

Ο κ. Λαδάς.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό, ακριβώς, που λέχθηκε είχα υπόψη μου. Είναι αδύνατο αυτή τη στιγμή να καταλήξουμε σε μια ορισμένη απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν συμφωνούμε, κύριε Λαδά. . . .

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Χρειάζεται χρόνος για να μελετηθεί το σχετικό σχέδιο Απόφασης και οποιοσδήποτε άλλος έχει σχέδιο Απόφασης να το κυκλοφορήσει ούτως ώστε να δούμε το περιεχόμενό του και την ερχόμενη Πέμπτη να είμεθα τοποθετημένοι αν θα το εγκρίνουμε ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω είναι σαφές.

Το θέμα παραμένει μόνο σαν θέμα Απόφασης και η Απόφαση θα ληφθεί οριστικά την ερχόμενη Πέμπτη.

Έτσι κλείει η έκτακτη σύνοδος της Βουλής. Σε ένα τέταρτο θα έλθουμε πίσω για την τακτική σύνοδο της Βουλής.

Θα παρακαλούσα τους αρχηγούς των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, αν έχουν την καλωσύνη, να με συναντήσουν για ορισμένα θέματα στο Γραφείο μου.

(Κτυπά τη σφύρα)

(Ώρα λήξεως: 11.35 π.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:—

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Ανδρέου Αντώνης	Μουσιούττας Νίκος
Γεωργιάδης Δήμος	Παναγίδης Κίμων
Δημητρίου Οδυσσέας	Παναγιώτου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ερωτοκρίτου Κώστας	Παπαπέτρου Μιχαήλ
Ευσταθίου Ευστάθιος	Παπαρές Αυγερινός
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παρισινός Ανδρέας
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Πουμπουρής Μιχάλης
Ηλιάδης Δημήτρης	Σαββίδης Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Σολωμής Χρίστος
Ιωαννίδης Ιωάννης	Στυλιανού Πέτρος
Κατσελλή Ρήνα	Τζιρκώτης Γεώργιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κληρίδης Γλαύκος	Φάντης Ανδρέας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Φλουρέντζου Νίκος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Λαδάς Γεώργιος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μακρίδης Νίκος	Χρίστου Κυριάκος
Μανδριώτης Στέλιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαρκίδης Αλέκος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μάτσης Ιωάννης	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μιχαηλίδης Θαλής	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Αγορεύσεις Βουλευτών και ολοκλήρωση της συζήτησης (Γ. Χαραλαμπίδης, Ε. Παπαϊωάννου, Τ. Χατζηδημητρίου, Γλ. Κληρίδης) καθώς και υποβολή από τον αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη σχετικής εισήγησης υπό μορφή σχεδίου Απόφασης προς έγκριση στην επόμενη συνεδρία του Σώματος σχετικά με το πιο κάτω συζητηθέν θέμα σε πέντε συνεδρίες έκτακτης συνόδου της Βουλής:—

- (α) Οι δυσμενείς διακρίσεις στις προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις στην Κρατική Υπηρεσία, τα Σώματα Ασφαλείας, την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τους Ημικρατικούς Οργανισμούς.
- (β) Οι επικείμενες προαγωγές στην Αστυνομία με βάση τους παλιούς Κανονισμούς, πέραν του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου, κατά παράβαση της υπόσχεσης που δόθηκε προς τη Βουλή.
- (γ) Προαγωγές από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη θέση Διευθυντών Σχολείων Μέσης Παιδείας πολύ μεγαλύτερου αριθμού από τον αριθμό που υποσχέθηκε στη Βουλή η Κυβέρνηση.

Τιμή: 25σ